

Szerkesztőség:

Fő-utca Ollo-p-ház.

Ide intérendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Bármentelen levelek csak ismert kezek

ből fogadtatnak el.

Késiratok nem küldetnek vissza.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 korona (5 ft.)
Félévre 5 korona (2 50)
Negyedévre 2 korona 50 fillér (1 25)

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyilttér petítőara 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

365

(Egy fejezet a gyermekhalandóságról.)

(h) Nagy Kanizsa város tanácsa 1892. évről szóló jelentésének VII-ik szakaszában az elmúlt évi közegészségügyi adatokat állítja egybe.

E szakasz statisztikai adataiban olvassuk, hogy az összes halálozások 586-ot tesznek, s ezek között a hét éven alól elhalt gyermekek száma 365, kik közül 50 törvénytelen volt.

Minden emberbarátra nézve mélyen elszomorító a tény, hogy 586 halálozási eset közül 62%-ot tesz a hét éven alól elhalt gyermekek száma, s a ki a rideg számokból a consequentiát le tudja vonni, azt mélyen meghatja az a nyomoruság, mely e rideg számokból feléje elég hallhatóan, elég nyomósan szól.

Régi és általánosan ismert igazság az, a mit 1868-ban egy württembergi philantróp min egy intésül a néphez intézett: A gyermekek nagy halandósága nem természeti szükségesség, a fők a szülők leketlenségében és hanyagságában fekszik, a gyermekekkel való visszás bánásmódban, balgató szokásokban, előítéletekben, a belátás és áldozatkészség hiányában, egyszóval az értelmes gondos és lelkiismeretes ápolás hiányában.

Az újszülött életének fenntartása az állati élet minden téren azok védelmére és

gondoskodására van alapítva és utalva, a kik az újszülöttnak életet adtak. Ez a természet parancsa, törvénye. Valamint a lusta, tunya embert a hangyához utasítják, hogy tanuljon tőle szorgalmat, ugy ez esetben is el lehet mondani: menj az állathoz az istállóba vagy az erdőbe, tanul meg tőle, mint ápolja, védi kicsinyeit. S a mit az állat homályos természeti ösztönből elkövet, az embernek, mint értelmes erkölcsös lénynek tudatos feladatává válik.

De mit törődik a mi köznéplünk gyermekeivel? Mit kérdezi ő azt, hogy mentül fiatalabb a csecsemő, annál inkább szorult segélyre, annál nagyobb veszélyeknek van kitéve? Fatalistikus egykedvűséggel temeti el ha meghal. Hiába a kormány jóakaró intézkedései, hiába a hatóságok éber őrködése, hiszen városunkban van gondoskodva orvosokról, minden pillanatban rendelkezésre állanak, s nem szükséges, hogy a beteg gyermek orvosolatlanul maradjon; ámde a szülők leketlenségén megtörik a hatóságok legjóakaróbb buzgalma.

Azok a szegény teremtések mindjárt születésük pillanata után elhagyatva vannak; nyűg mind a lelkiismeretlen anyának, ki a természet legegyszerűbb törvényét lábba l t podja, mikor csecsemőjéről nem ugy gondoskodik, hogy az fejlődjék is, életben is maradjon.

Mert az csak teljes lehetetlenség, hogy ezek a gyermekek kivétel nélkül ugy jön-

nek a világra, hogy a betöltött 7. év előtt okvetlenül el kellene pusztulniok. Ha hozzá vesszük azt is, amit az említett szakasz mond, hogy . . . a felsorolt kóralakok közül a hevenyfertőző betegségek t. i. a ditteritis és torokgyík, voltak azok, melyek a gyermekek között, habár csak szórványosan, de mégis nagyobb számban fordultak elő, mint az előző évben, s így az ezen betegségekben szenvedő gyermekek 50 százaléka elhalt, s ha tekintetbe vesszük, hogy a részletes kimutatásban a hevenyfertőző bántalmak folytán elhaltak száma mindössze mégis csak 77: — a gyermekhalálozások legnagyobb részét mégis annak a vétkes gondatlanságnak kell tulajdonítanunk, melyet a szülők gyermekeik iránt tanusítanak. Pedig városunkban szép számmal vannak az óvodák!

Nem mentheti ki őket a szegénység, a melylyel esetleg védekeznek. Nem az, hogy kenyeret kell keresnie az apának egyik részről, az anyának más részről.

Az anyai szeretet még ott is talál módot kicsinye gondozására, ha meg van ehhez az akarat, a hol a szegénység ütötte fel tanóját.

A legtöbb ilyen halálozásnak rendszerint az az oka, hogy későn fordulnak orvosi segélyhez, vagy általában figyelmen kívül hagynak mindent, a mi a gyermek életét fentarthatná, s így a szegény kisdedek egy pár nyomorban, bajban átélt esztendő után pusztulnak el.

A jelentés azt is mondja, hogy az el-

A „ZALA“ tárcája.

A hunn menyasszony.

— Ősi hitrege. —

Írta: JANCSÓ GYULA.

Emlékezünk régiekről!

Busan ül Zita a sátor nyitott ajtaja előtt, — villámos szemét nem hordja szerze az üdezőld mezőn. Arczán néma lemondás.

Keresztezbe bordái látható mohósággal nyelik el a delelő nap sugárküllőjét. Meztelenül hagyott barna karjára arany könttyűk helyett sötét acél karikák tekerczőznek a fonatlan fekete haja, hullámosan omlik gömbölyű vállaira, mintha kőpeny helyett borulna rájuk. Keblén a dagadó hal-mok lázasan hullámoznak, mint az a zokogást visszafőtó némbereknél szokás.

Nincs, aki vigaszára sietne. Elhagyva mindenkitől; egyedül az enyhe tavasz langyos szel-lye csókossza föl a nehéz szempillái alul titkon szivárgó drága könnyeket.

Zita még alig látott tizenhét tavaszt s im! már is tizenkét szer ujult meg a hold, móta hüszokás szerint eljegyezte őt a bőcs rhabon-bán legvitézebb fiatal vezére. A menyegzőt jör-vény szerint megelőző hét győzelmes ütközet kö-zül a déli selyente már derekasan megvívott ha-t; egy volt csak hátra s ez egy — a hős-alalát hozta.

Mikor életelelenül bukott le nyergéből, az el-tenség vezére ainyi fegyverszünetet kért, amennyi szükséges, hogy megsirathassa méltó vetélytár-sát. Föltekintett az egre s a piroló napról kért vérkönnyeket a tisztelt kiöntéséhez.

Igy lett vége Egyednek, a csatákban naggyá lett vőlegénynek... — Erte ül gyászt Zita, az ősz Gyula egyetlen leánya... menyegző helyeti temetésre készül... fájalmát alkonyat előtti ós szokás tiltja bármily megosztani...

A tavaszi melegség gazdag életei öntött a hullámos vidék minden fűszálába. A magas hegyek koronás tölgyei, a szelid lejtők — lankás kertjei és a virágos völgyek himes pázsitjai egy-aránt visszhangozták a föl nem vert madárse-reg csiesergő dalait.

A messze nyuló völgy ölet gyorsan esőrgő patak kristályi-sza csöppei locsolják, melynek virágzó partját fehérre járt ösvény kigyózza vé-gig. A beszédes patak a merdek hegy oldali szikla-töven bugyban elő, ahol széles katlant ásott magának, mintha pihenni akarna, mielőtt ferasztó útjára indul.

A vizkatlan keleti oldalán hatalmas cser terít sűrű arnyékot a bujan heverő gyepre; törzse után itelve legalab is két évszázadot kellett látnia. Ettől néhány lépésnyire a völgy oldalán rengeleg gödör van ásva; ahogy a friss földhá-nyas mutatja, egészen új munka. Alakja hosz-szas, mint a régi sírgödöröké.

Itt lesz temetője a daltás Egyednek, Zita ra-vatalon nyugvó jegyesének... A hanyatló nap

utolsó melegét fekteti belé, hogy ne legyen hi-deg az érkező jövevénynek...

A fensik szines sátrai festői látványt nyujta-nak. A sátrakon a csillagos buzogányok — és zá-zslós kopják száma jelzi a vezérek táborát, a vezérek rangját. Itt-ott tarka ruhájú asszonyok járnak a sátor-utcákon, nyomokon mindenütt ka-cagó gyerekekkel. Amott vannak elcsörv a vi-tézek alacsony és szeles ponyva-sátrai; egyikre-másikra elejeit tuok vagy áldozat-ló fényes-szőrű bőre van terelve. A bogárgó paripák sza-badon legelnek, hol a völgy öten, hol a mene-dékes hegyoldalon. Vidám nyertesök messze be-tölti a vidéket...

De im! míg a szép képen járjuk szemüket: addig a vezérsátrak tájáról kacagányos férfiak tábora indul erre tele. Ahogy a kohzok és hege-dük méabus hangzó keseregnek, ahogy a gyá-szos ülemekbe az összeverődött gyülekezet halk zsongása vegyül; ugy csak temetni leheteti az ós szütyáknál.

Igen, valóban Egyedet kísérik utolsó útjára.

Zárt sorokban jönnek.

Legelő a bokáig fehérbe öltözött táltosok, — övig boruló hattyu-szakállal, fűtős lejtűken pe-dig magas felete széggel. — Utánuk sötét bársony talarban néhány hegedős, kik ünnepi versben emlékeznek meg a viéz leventéről s annak tulvilági életéről. Nyomukban lépdelnek a vezérek és főnökök hadi öltözetben, marczona tekintetlei nyilt sisakjuk alatt s nehéz karddal vagy buzogánynyal, kezökben.

halt gyermekek között 50 a törvénytelenek száma. Evvel a rubrikával alkalmaslag bővebben fogunk foglalkozni, mert ez szorosan egybefügg a mi cseléd-tartási viszonyainkkal, melyek hovatovább tarthatatlanok lesznek.

A főváros illetékes körei egy idő óta behatárzottan foglalkoznak ez ügyvel. Valóban szükséges volna, hogy az az erkölcs telenség, mely a cselédek között iszonyu módon elharapódzik, némi correctivumra találjon a cselédügy végleges rendezésében. Itt a cseléd-tartó gazdáknak solidariter kell eljárniok, mert nem lehet különböző egyetlen családra nézve sem, ha gyermekeik a szállói házában erkölcsiükben elegendőképen megóva nincsenek, éppen a nő-cselédek miatt, kik a legtöbb esetben nem is akarnak másképp elszegődni, mintha szeretőjüknek is helyet nem engednek. Úgy hisszük, hogy itt a solidaritás összetartás van hivatva segíteni.

Ez 50 törvénytelen gyermek egyrésze halálát bizonyára az anygyalcsinálásnak köszönheti. Vannak olyan jóra való lelkek, kik a tévútra került cseléd gyermekét olcsón dajkaságba fogadják. Az ily gyermekek közül ritkán éri el néhány a két esztendő.

A mint említettük, e dologgal alkalmaslag bővebben foglalkozunk. De ez ijesztő mérvű gyermekhalálozás mindenestre — gondolkodásra ösztönözhet.

A vármegyék bérszélnek.

Ha van valaki, ami kényszerítő bizonyító erővel szól a mellett, hogy az egész nemzet támogatja a Wekerle-kabinet egyházpolitikáját, úgy az a bizalom az, melyet a megyei törvényhatóságok az egyházpolitikai reformprogram mellett foglalnak állást. Ne tévesztük szem elől, hogy a vármegyéknek kevés okuk van, a minisztérium mellett tűzbe jenni. A Wekerle-kabinet egy reformkabinet és reformtervei keretében a közigazgatás államosítása az egyik leglényegesebb pontot képezi. A vármegyéknek tehát inkább érdekükben lenne, ne hátszéket okozni a szabadlevél egyházpolitikának, mert amig a kormány egyházpolitikai szándékai megvalósítva nincsenek, addig a közigazgatási reform sem járhat a közvetlen aktualitás állapotába. Az egyházpolitikát helyesebbi annyit, mint a közigazgatás államosítását siettetni s ezzel elősegíteni azt a ténykedést, mely által a vármegyey gazdaságos

meg lesz szüntetve s a közigazgatási élet egész valán az állami eszme, az állami akarat jut közvetlen érvényre. Ha tehát a megyei törvényhatóságok mégis lelkesült buzgalommal sorakoznak a kormány egyházpolitikája mellett, úgy annak bizonyítéka van ebben, hogy oly ok indítja őket, mely erősebb, mint az önfentartási ösztönük. Ez az indok a hazafias beldűtsé az, hogy az egyházpolitikai reformok keresztülteltele elegendhetetlen követelménye a nemzeti boldoguldsnak és állami megerősödésünknek. Ez értelemben fogva fel a dolgot, fokozott jelentőségűk van a vármegyék nyilatkozatainak. Csak közelebbről kell nézni a harcokat, melyekre az egyházpolitikai viták adtak okot a vármegyék-termeiben. Két elem küzd ott majdnem fanatikus buzgósággal a kormány álláspontja ellen: a klérus és az arisztokracia. Vármegyékben, hol nemzetiségek élnek, az említett két elemhez egy harmadik szövetséges csatlakozik a nemzeti mozgalom alakjában. Oly három tényező ez, melyeknek hatalmas befolyását tagadni nem lehet. Hisz a pápásq fontos szerepet játszik közéletünkben, messze szétágazó összeköttetések fölött rendelkezik, a szöszéken és a veszlődökban hatalmas visszhangra talál szara. Az arisztokracia épp ily befolyásos állásban van: prestige-erkölcsi, nagyszerű uradalmi anyagi nyomást gyakorolnak a társadalomra és politikai nézetei mindenha tekintélyes tényező képeznek hazánk közéletében. A nemzeti-ségi vezetők végül fajtarsaik tömegre támaszkodnak s ezek nemzeti-ségi szenvedélye a nem kiesinglendő ütőkártya, melyet kijótszanak. Ezzel a három hatalmas ellenféllel van dolga a vármegyék tanácsstermeiben a szabadlevél egyházpolitikának. Egyenlőtlen a harc, mely ott folyik. Egy elront elenek kell a támadást vezetnie, a klérus, az arisztokracia és a nemzeti-ségi izgatóság ellen. És mégis az a csoda történik, hogy a védésen előkerül, elő győztesen a négyeseres-ellenességgel vívott küzdelemből. A szabadlevél egyházpolitikának ez a győzelme megdönthetlennül bizonyít egyet. Bizonyítja, hogy a kormány egyházpolitikája melyen a nemzeti lélekben gyökeresik és hogy egész népességünk azonosítja magát a szabadlevél eszmékkel, melyeket zászlójára irt a minisztérium. Bizalommal telten tekinthetünk tehát a szabadlevél ügy diadala elé a parlamentben is.

Megyének és az egyházpolitika.

Úgy látszik megyénk megirigyelve Győrmege dicsőségét, a a kormány egyházpolitikai reformjavaslatát szintén elvetette. Igen elvetele, mert a "dódot, hogy mily raffineriával és mily dodonai jóslatszerű elhatározással vette el: est még kevesébbé tartjuk alkalmasnak és legkevésbébe öszinté politicanak. Győrmege legább kimerte mordan, hogy egyszerűen nepirendre tér e kérdések felett. De nem így megyebizottsági közgyűlésünk.

Valóságos mythosai kód fedi az ott törtéteket, úgy hogy autentikus forrásból nem is tudhattuk meg, hogy ott tu'ajdonkép mi történt. De magára a közgyűlés lefolyására nem is vagyunk kíváncsiak. Megelégszünk annak constálásával, hogy a bizalmi javaslat ellen igen nagy számban beszéltek, mellette csak kevesen s azok is félve a többségben levő ellensók zugó táborától.

Vagy tán a liberalismus hívei voltak többségben? Hyesmit is hallotunk emlegetni, de nem tételizzük fel, hogy akkor szükség lett volna amóyan ibis redibis félve közvetítő indítványra. D-nique megtörtént — aminek megtörténtét szégyeljük. — Szégyeljük azért, mert mindig büszkéek voltunk a hazai bölcsére: Deák Ferencre, az egyedüli nagyságra, akire eddig hivatkozhatunk büszkén, önérettetle, hogy az ő hagyományait szentnek tartottuk, hogy az ő magasztos eszmei képezték ama szíárd pontot, mely körül politikánk megjegecesedett. S mi történt? Kitagadtuk, eretnekek lettünk, megtagadtuk saját halhatatánunkat.

Nem keresünk neveket, hogy kik tették ezt; nem kutajuk, hogy milyen politikai párt okozta ezt a dolgot. De nem is foghatjuk fel, hogy kik tehették? A kormánypart tette volna? azok a kormányparti emberek, akik lüskén bokron követtek minden kormányt jelentéketlen dolgokban és most midőn egy igazan liberalis, eszményien liberalis javaslattal áll elő a kormány, ezt leszavazták volna? Ezt nem tételizzhetjük fel. Vagy a függetlenségi érzelműek beszéltek oly hévvel, oly elragadtatással a javaslat ellen? ugyanazok a függetlenségi, akik a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos eszméit írják zászlójukra, s most e szent zászlót mocskolják volna be? Ezt sem hiheljük. A nemzeti párt lángeszű vezére és odandó követői szintén hívei, feltétlen hívei a szabadlevél javaslatoknak, s így ezek sem tehetik, ha a következetlenség, ha a politicalis erkölcselenség vádját magukra bélyegezni nem akarják, hogy e javaslatokkal szemben állást foglaljanak. Hát kik tették? Hívjuk teiemre őket! Hívjuk Deák porladozó teteme elé őket és meg-látjuk: nem-e szükük arcukba a vér! Vagy a fanatizmus, az ultranacionizmus, a conservatismus győzedelmekedet volna megyékben? Akármelyik győzedelmekedet mindezek közül, ezen közgyűlés jegyzőkönyvének eme lapjára mindig kerülve tekint majd az utóemzedék, amely reméljük: nem lesz oly elfogult mint a mai nemzedék, mely dicsó Deák Ferenczünknek az egész ország minden egye törvényhatósága által lelkesedéssel ünnepelet eszméi megvalósulását ily könnyelmű módon megnehezíteni akarta. Szerencsére: csak akara.

A vezérek sorát a nagy tiszafa emelői követik. Súlyos, hosszú rud, ormán szürke zászlóval, az ösök gyszlobogójával, mely a szelcsöndes időben búsan hull alá. Az oly korán elköltözött ifju vezért ez is megembeleli.

A tiszafa után, oldalán függő tárogatóval, — acélszaru két horkás vezeti. Egged legüzsesebb csapatlovát, melyen — lobaival keményen a hevederhez csatolva — ül az életelen Egged, baljával a sallagos kantárt tartja, jobb kezével pedig zászlós kopját emel, ami erősen van a nyereg aczélos kápájába vésvé. Ijja és nyilakkal tegeze batvállan pihen.

Az ideget csalódásig hinné, hogy a holt vitéz, ki a toporzékoló állatot ül, valósággal eleven. Pedig neki az a sallangos ló — koporsója, a nyereg az ő pihenő — vánkossa. Fején a leeresztett bokréta s löveg a fagyos arcot láttatni nem enged; dermedt tagjaihoz párduczóbr, páncél és vért simul, söt menés közben még sárga csizmájának terejös arkanyúit is meg-meg-nagnek.

A halott után hozzák legkedvesebb huszon-negy menőlovát, drágán fölzserszámozva. Mind egy szálj hóféhér.

Aztán kistávolból a mélyen sújtott atya követi a kíséretet, kit vezéri köntöse ma nem illeho, mert a szomorú gyászának miatta két vállán és széles mellén, két arcán és magas homlokán hét sebet kellett nyitnia; hiszen vért sár és nem könnyeket. Jobbján halad, most már káprázatos aradszében, fején myrtus-koszorúval és kezében lehér lütmomál Zita, az elhunyt Egged reményvesztett menyasszonya. Aján néma-csend, arcán keserű lemondás és tekete szemében csillogó

könny, de zokogását már nem hallja senki. Lép lei szíárdak, tekintetét le nem veszi a nagy tiszafa színtelen zászlójáról.

Végül még néhány hegedős, kik harci dalokban dicsótnak a derek vezér erényeit. Batoritják a gyöngyös partában mar di menyasszony csönggeteg szívét és vigasztalják a fátót oly váratlanul megrablott apát, kit Hadár éppen így tón kedvessé maga előtt.

A gyász kíséretet vitéz bajtársak, szilaj verü hadfiak és árvaságra jutott katonák zárják be. Tekintetük még most is oly kemény, mintha a villogó jobbágyak megfenyítésére nyomulnának. A megsomorodott közönség e jeje már a sir száájához éri; a nagy tiszafa már az önyinél jóval mélyebb gödörben áll; a fátósok, hegedősök és komor arcu vezérek utat nyitnak; erre a két horkás kobzók és hegedűk hangjánál levezei Egged búszkó paripáját a virággal du-an telezsztart gödörbe és a csatamélt a nagy tiszafához köt k.

Mig ez ekkep történik, az alatt a huszon-negy fétér mént a sárszéleken földbe vert megannyi zászlós kopjához csatolják és minden löhoz egy egy fátós kerül.

Aztán megharsan a főnaggy (fővezér) harci riadója s mire elhangzik az erces vezényszó: nyomban réd az a — ifju vitéz jelen meg fölajzott nyilakkal a sir előtt.

De csaknem velök egy pillanatban villámgyorsan pattan elő Zita is és Egged lovának nyergére veti magát. Átüléi életetlen-völégényét, koszorus fejét annak keblére simítja, a rezgő hangon ekkep kiált:

— Megálljatok! nekem is van közöm ez ifjuhoz, hisz adósom b, adósom életével, adósom minde

nével, mert — völégényem. Szavát adta, hogy elvesz; én örökre az övé akarok lenni. Itt van szöpecsétje, nézzétek! — Erre egy piciny ezüst bátványt tép le gombólyt nyakáról és a vezérek sorába dobja. A fő-p-p kezére emeli s eméltül a verző apának nyujtja át...

Ismé hangzik a ropogó vezényszó és a következő pillanatban ló és lovas a holt-völégény és az élő menyasszony nyilakkal vannak átszegezve. A száz vitéz ifju jól talál, gyors halalt hoz az előre s nem vegül a csendes legbe egy kínos szisszenés sem, csak egy elhaló sóhaj...

De biztos kezekkel működnek az áldozó talatok is a huszon-negy ló mellett; ahig néhány pillanatosi hörgő nyerítés és a fehér ménék párája mind egyig elszál s patakzó vérök az Egged és Zita közös sírjába ömlik...

Keves idő múlva már frissdomb tarkaja az elköltözöttek teemait s az új hantok feletti magasra nyuló tiszafa pó-oja a drága — emlékkövet...

Az áldozatlovak szívét a papok a vizparti köoltár föllobogó tüzen Hadárnak áldozzák, huszon-negy fejet pedig a törzstől elválasztva, megannyi zászlós kopjára vonják. Ez a huszon-negy löfej hirdeti az oly korán elhalt vezér harcai bátorságát, rangját, és hadi erényeit. A lótokhöz szítja nem, — de idegen is csak életvesztés terhe alatt nyulhat. Nem szabad azokat másnak csupán az örökidőnek e'emeszteni...

A temetést hét napig tartó harcjáték követi, mely alatt a leventék egyszer sem keresik föl sátraiukat s ha a harc hevében valaki véglően halálra lel, azt Egged hantjaira fektetik, még egy réteg földet húznak rá s megvan a temetés.

Tollfuttában.

Gyűlés volt a tans, nemes vármegyén.

Eppen máj. 1-én?

Semmi sem történt a gyűlésen; tehát a megszokott módon folyt.

Pedig most az egyszer akart valami olyan történni, a mi ott a vármegyelés előtt annak a hatalmas szobornak homlokredőit talán néhány napra elismította volna.

De hát az iles nagyon közelebbtől aprillishoz és éppen olyan közel a teljes kiközösítés szakához. Hyeankor Deák Ferenc szelleméhez méltó böles dolgok iránt, a tekintetes vármegyének speditos az agya és érzéketlen a gyomra.

Hozzá kellett volna járulni a napirenden levő egyházi-politikai reformhoz, melynek megvalósításáért a kormány küzd.

Nem! Rosszul mondtam!

Küzd érte mindenki, kinek szívét a szabadelvűség (de az igazi, hamisítatlan szabadelvűség) delejes légköre érintette és megdobogtatták azok az eszmék, miknek világosságától, elméket, szívetek besugárzó fényétől várjuk a százados borzítástól nehéz éjszakájának teljes szelvényét.

A liberalizmus fényének ama fellobbanása, a a nyomában világosságra jutott eszmék nem egy partét, nem a kormányt, hanem közkinccsét képezik az egész magyar nemzet gondolat- és érzelmevilágának, mely azokat megérlelte. A kormány csak a nemzet közérzetének lüktetését érezte meg, mikor azoknak az eszméknek szellemében megkezdte reformtörökvetését.

Azok a nagy lelkek, kik a nemzeti egység megteremtését biztosan megérlelt eszmék jövőjét még csak úgy álmotdák, de meg nem érhették: bizonyára eljötték hatalmas szellemükkel megáldani a nemzet munkáját.

Ott a zalaegerszegi megyeház előtt is megmozdult talán az a hatalmas szobor. Hisz annak a hideg szobor-agynak is föl kellett éreznie, amit a halhatatlan szellem örök-utját végezte: eloszolva milliók meg milliók szívébe, majd egyes-ges nemzeti akaratá tömörülve.

De az a hideg szobor, — ha egy pillanatra fölérezt, is — amit megcsillant fölötté a diadalutján haladó szellem fénye — hamar visszashett érzékeltensége hideg nyugalmába; mert Deák Ferenc szellemfénye éppen az ő kedves vármegyének falain törtött meg. Az ő vármegyének roncsolt, dűledező falai megállították azt utjában, egy pillanatra. Az egész hazát meghódította, — milliók elméjét, szívét besugárzó fény éppen Zalavármegyének gyűlés-terében lett hazatánná. Bárhol, csak itt ne lett volna az!

A liberális törökvetéseket Zalavármegye nem üdvözölte. Az indítvány megbukott.

Ezzel koszorúta meg huszonnégy év után legliberalisabb, legnagyobb halhatatlanságának emlékszóbrát.

Abban az ülésteremben, hol egykor a „haza bölése” és hozzá hasonló titánok tisztították az elme fényével, a szó villámaival a reactio nehéz levegőjét: most egy epizódus mutattak be a „Modern-liberalizmus” című operettből, amit itt-ott szertelen nagy színpadi rutin-nal játsznak végig a valódi, az őszinte liberalizmus kivezőben levő nagy alakjainak epigonjai.

„Ez remek, dicső művészet!

Ez jutalmat érdemel!”

Most tudom csak: hogyan került éppen május elsején (a megyei gyűlés napján) a nagy-kanizsai színházba egy mód nélkül furcsa borostyán-szálak-ból rekvirált koszorú.

Itt éppen a „Börögér” című operettet játszották Kővessy Albert-nek, a kedvelt komikusnak jutalmául.

A színház megtelt zsúfolásig

„Mit kap Kővessy?” — „Lesz-e koszorú?” — „Ki fogja megadni?”

Ilyen kérdések jártak szájáról-szájra a nyüzsgő, zsongó ember-áradatban.

Nem jött semmi.

Már jelt adtak a nyitányra.

A publikum még egyre hullámzott. Mindenki várt valamit.

Egyszerre erősebb mozgás támadt a színterem bejáratánál. Két szolgáló görnyedezve cipelte rettenetesen súlyos jelét a gyöngéd figyelemnek: egy virálkából, szafaladékból és egyéb, a hentes-művészetet halhatatlanul függeményekből és lóg-gományokból egybeállított „koszorút”.

Abban a pillanatban mindenki furcsa szemmel nézte ezt a Sanyaló-Vendelés babékoszorút s csak másnap békült ki azzal a publikum, mikor köztudomásra jutott, hogy tulajdonképpen nem a „Börögér” Eisenstein Salomonjának, nem a nagy-kanizsai színház komikusának, hanem a zalaegerszegi vármegyeház operette-buffóinak volt szánya; de lekésett a vonatról.

Óriátián sajnáljuk, hogy a „Modern liberalizmus” szereplőinek a derék babékoszorúja véletlenül ide hullott.

H I R E K.

— **A katonaság köréből.** Házi ezredünk-nél a májusi előlépések alkalmával következő változások történtek: Reitz Győző őrnagy az itteni zászlóalj parancsnoka, az 5-ik bidász-zászlóaljhoz hasonló minőségben Klosterneuburgba áthelyeztetett. — Weidner Diesel hadnagy főhadnaggyá léptetett elő. — Strohmayer Károly százados a Zsgráttban állomásozó 101-ik gyalogezredhez transzferált, helyette Komáromból Bakalacz Győző helyeztetett át N.-Kanizsára.

— **Dr. Schnitzler János.** A tudományos világot nagy vezte-eg érte. A bécsi egyetem egyik éke és büszkesége dr. Schnitzler János tanár, a bécsi poliklinika igazgatója, sok tudományca mű szerzője, városunk szülötte f. hó 2-án nygyle napi betegség u'an orbanában meghalt. Schnitzler 1835-ben, mint szegénysorsu szülők gyermeke, Nagy-Kanizsán született. Gymnasiumi tanulmányait itten végezvén, atyja őt a kereskedői pályára szánta és a pár akkoriban nagytekintélyű Guttmann cégnél szeretie volna elhelyezni, mi azonban nem sikerült neki és ezért a fiatal Schnitzler elhatározta, hogy ha még oly nélkülözések mellett is, de folytatni fogja tanulmányait és e végből a fővárosba ment, hol tanulmányait mellett nevelést is adott és már ezen pályán is feltűnt szerencse-csillaga, meri olyan házba került, hol méltányolták szorgalmát és a fiatal Schnitzler már egy év múlva nemcsak saját magáról gondoskodhatott, hanem szülőit is támogathatta. Később a bécsi egyetemet látogatta, hol 1863-ban Oppolzer tanár asszisztense, 1865-ben magántanár, 1878-ban címzetes és 1880-ban rendes tanár, 1882-ben pedig kormánytanácsos lett. A magyarok s különösen a kanizsaiak iránt mindig megtartotta rokonszenvét- és utóbbiaktól mindig kérdézősködött szülővárosa felől. Utoljára boldogult gelsei Guttmann Henrik betegsége alkalmával volt Nagy Kanizsár.

— **Királyi kitüntetés.** Hajdu Lajos kir. curiai bírónak szüjt kerelmére történt nyugdíjazása a kalmából 6 felseje a király a Lipótrend lovag-keresztjét adományozta díjmentesen. A kitüntetett, Hajdu Sándor helybeli telekkönyv vezetőnek édes atyja.

Kiállítás bizottsági tagok. A kereskedelemügyi m. k. minister, mint az 1896-iki ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke N. Kanizsáról a következőket nevezte ki az orsz. bizottságba: Geisler Guttmann Vilmos nagykereskedő, továbbá a soproni kereskedelmi és ipar kamara igazgatójának küllagjait: Dancs Kálmán asztalos, Hlatkó János szállodást és Miltenyi Sándor cipész.

— **Esküvő.** Zerkovitz Albert ur leánya: Teréz, dr. Balogh Ignác ügyvéd ural folyó hó 11-én vasárnap délután 4 órakor tartja esküvőjét a nagy-kanizsai izr. templomban.

— **Katonák, mint tüzoltók.** A nagy kanizsai önk. tüzoltó-egylet f. é. április hó 15-én átiratilag megkereste a cs. és kir. 48. gyalogezred parancsnokságát, hogy a helyben állomásozó zászlóalj legénységét tüzoltói munkálatra képeztesse ki, mert nagyobb vesz alkalmaival a tüzoltók a farszto munka után kidőnek és ez esetben nice-en szakavatott munkaerő. De különben sem lehet kívánni, hogy egy szegény mesterember munkáját elhanyagolva, egészen a közönnek, melyben neki oly csekély része van, szenteje idejét és erejét; tehát ezen megkeresést nagyon is helyesnek találjuk. Örömmel és teljes elismeréssel említjük fel, hogy a parancsnokság ezen megkeresésnek készséggel helyt adott, miről a harmadik zászlóalj parancsnoksága április hó 27-én kelt átiratával értesíté a tüzoltóságot. Ezen átirat szerint minden századból 2 alizst, 2 őrvezető és 10 közlegény, összesen tehát 8 alizst 8 őrvezető 40 közlegény jelöltetik ki tüzoltói kiképzésre. A gyakorlatok minden szombaton délután tartatnak. Az első gyakorlat ma 6-án tartatott és — mint értesülünk — Knorzter főparancsnok nem kivélve semmi fáradságot, a gyakorlatokat hetenként nemcsak megtartani, hanem ezeket személyesen vezetni is fogja, hogy katonáink mielőbb begyakorolva legyenek. Ha a legénység egy része már esajátította a kellő ismereteket, a tüzoltó-főparancsnok előterjesztésére másokkal váttatnak fel. A katonai rend fentartása végett a gyakorlatokon mindenkor egy tiszt van jelen. A katonai, valamint tüzoltósági parancsnokságnak egyaránt elismerő köszönetünket nyilvánítjuk közönségünk nagyon bizton-sága érdekében tett intézkedéseiről.

— **Tűzkárosultak javára.** Grünfeld Alfred cs. és kir. kamaraművész április hó 28-án Nagy Kanizsán tartott hangversenyének jövedelméből 30 frtot juttatott a tűzkárosultaknak. Ugyanezen alkalommal felülfizettek: Clement Lipót 5 frt. gelsei Guttmann Vilmos 5 frt. Vidor Samuné 2 frt. Unger Uilmann Elek 2 frtot. Schwarz Gusztáv 1 frt 40 kr. Rapoch Gyula 1 frt. 40kr. Prager Béla, Bogenrieder József, Zerkovitz Lajos dr. Stolzer 1—1 forintot. N. N. 60 kr., Weisz Ferencz, N. N. N. N. Gstedtner N. N. Sterneck Zsigmond, N. N., N. N., N. N., N. N., 40 — 40 krajcárt Összes felülfizetés 25 frt 40 kr., mely összeget Vidor Samuné úrnő fentebbi 30 forinttal egyetemben, tehát egészen 55 frt 40 krajcárt e hó 2-án Babóchay György polgármester ur kezébe a tűzkárosultak javára áttett.

— **Fontos új találmány.** Jelenleg midőn nemcsak városunkban, hanem ország-szerte vizsgálvány- és használatlan rosz kutakról panaszkodnak, feletle érdekesnek találjuk egy oly új találmányról hírt adni, mely e bajokat megszüntetni képes. Alkalmunk volt ezen, a vizet minden fáradság nélkül felszínre hozó készüléknek, — mely már szabadalmat is nyert — negyvened-részen kicsinyített modelljét működésben látni és meggyőződünk a találmány rendkívüli csél-szerűségéről, mely abban áll, hogy minden eddigi alkalmazásban volt vízfelhajtó erőt mint: köteleit vagy horgonyat, gémekeket és kerekeket, csigákat, szivattyukat, gőz- és szélmotorokat, lég- és víznyomást sat. teljesen nélkülözhetővé tesz. A készülék minden évtizedben alig igényel egyszer-csekély javítást. Az új találmányt melegen ajánljuk mindenkinek, de főleg gyárak- és vasuti állomásoknak; egyuttal felhívjuk erre — a vizsgálvány ügyében, a városi képviselő-testület által kiküldött bizottság figyelmét; annál is inkább, mert mint haljuk: a feltaláló azon ajánlatot tette, hogy a felső templom előtti téren szomorkodó, de különben díszes városi kutat a fentebb vázolt artézi mintára ingyen átalakítja, a városnak csak az anyagot és munkaerőt kellene rendelkezésre bocsátani. Ezen fontos és életképes találmány gyakorlati kiviteléhez a feltaláló néhány ezer forinttal rendelkező társat keres, ki a jövedelem 50 százalékában részesülne; de nagyobb tőkepenészeknek a szabadalmat eselleget is adja. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál Balogh J. honvéd-százados N.-Kanizsán.

— **Halálozás.** Korándy Dániel m. királyi posta- és táviratíró: N. Kanizsán súlyos csapás érte. Ifjú neje: szül. Baray és Peiri Prikrajay Baksay Amália apr. hó 29-én életének 21. évében elhunyt. Temetése apr. 30-án nagy részvét mellett történt.

— **Elhagyott leánya.** Zala Szt. Mihály községben mult hó 24 és 25-iközi éjjelen egy 45 év körüli, alacsony termetű, vörösés haju és bajuszu, térdig erő gombokkal díszített barna-harisnyát és becskört viselő, foglalkozására nézve dudás férfi és egy 30 évesnek látszó, barnapiros arcu, jól táplált asszony egy éves és egy 5—6 éves leánygyermekkel meghaltak. Az utóbbit, ki Naca névre hallgat, nem akarták álmában zavarni, s visszahagyták. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a visszahagyás nem gyengédségből, hanem szándékosan történt, miért is a pacsai főszolgabíró-ság igen szivesen venné, ha a dudás pár kézre kerítve, a gyermek átvétele végett Pacsára átszállítatnák.

— **Iskolai vizsga Kis-Komáromban.** A kis-komáromi népi-kola 3—6 osztályának növendékei — mint egy jelenlevőtől értesülünk — április 30-án vizsgát tettek, melyen az egész iskolaszék főt Papp K. esperes kanonok és iskolaszéki elnök vezetése mellett megjelent. A jobbára paraszt fiukból álló tanulósereg bámulatos eredményt mutatott fel. A magyar nyelvtan-számntan és földrajz, valamint egyéb tantárgyakban meg-lépő jártasságot tanusítottak a 10—12 éves gyermekek és ezért az összes jelenlevők el is hálmozták őket dicsérettel. De a legnagyobb elismerés Vache Adolf tanítót illeti, ki nemes hivatásának rendkívüli szeretettel és páratlan szorgalommal felel meg és örvendünk, hogy fáradozásait oly rendkívüli siker koronázza.

— **Jutalomjáték.** Mátray Józsefnek szintársulatunk egyik leghasznavehetőbb tagjának jutalomjátéka héttől f. hó. 8-án lesz. Mátray eddig majdnem minden előadásban közreműködött és a legkülönbözőbb szerepekben egyaránt bebizonyította, hogy tehetsége színész. Jutalomjáték-
kaul „Bank-bán”-t nemzeti irodalmunk egyik leg-becsesebb kincsét választá, melyben-ő Peturt bánt

fogja személyesíteni. A több szerepek következőleg vannak kiosztva: Rakodóczy (Biberach) Abraj (Melinda Bihary (Bank bán) Boros Ferike (Lizdora), Fűredi (Tiborez) és Törökne (Gertrud). Igen élvezetes előadása van. kiállításunk, melyen városunk közönsége bizonyára inpozás számban fog részt venni, mit a jutalmazandó érdekében is szívesen látnánk.

— **Nyilatkozat.** Chinorányi Boldizsár urtól hosszabb levelet kaptunk, melyben kijelenti, hogy a múltkori tüvezés alkalmával nem ő hanem ittas állapotban lévő eszedje vette le a kut húzóját, melyet ő azonban, — mihielyt erről értesült — önként visszahelyezett. Ezzel ellentérs közleményünket megbízható forrásból kaptuk, melyet Chinorányi urnak, ha hozzánk fírad, készségesen megnevezünk, mert erre engedélyt kaptunk; tudósítónk azonban állítását teljesen fenntartja.

— **Tanítói gyűlés.** A Zala megyei tanítótanárság nagykanizsai járásköré tartozó évi május 15-án d. e. 9 órakor tartja tavaszi rendes közgyűlést Eszteregnyén, az ottani népiskola helyiségében, következő tárgysorozattal: 1. Karolyi Gyula, eszteregnyei tanító egy órai előadásának meghallgatása a az ott tapasztaltak megbeszélése (zárt ülésben). 2. Tóth Lajos, nagykanizsai tanító felolvasása: A kedély neveléséről. 3. Az ifjú-ág korsai elszájlulása ellen és erkölcsének lehető megóvása érdekében a keszthelyi közgyűlés elé terjesztett a általánoságban elfogadott javaslat részletes tárgyalása. Előadó: Selmezy Imre, gelsei tanító. 4. Selmezy Imre olvasó könyvének bírálatára kiküldött bizottság jelentése. Előadó: Sáringer Károly magyarszerdahelyi tanító. 5. Folyó ügyek. 6. Indítványok. E közgyűlésre a járáskör tagjait és az érdeklődő tanügybarátokat lapunk útján is meghívja: Szalay Sándor, járásköri elnök.

— **Az elszájlult sikkasztók.** Mint a fővárosi lapokból köztudomású — Berecz testvérek, kiknek egyike a budapesti magyar leszámítoló és pénzváltóbank kárára mintegy 50,000 forintot elkezelt, e hó 1-én éjjel a Budapestről jövő gyoravonattal a nagykanizsai állomást érintve, feltek meg Pragerhot felé utukat. Az is köztudomású, hogy az állomáson megjelent Farkas Ferenc rendőrkapitány mindket jómódúval beszélt — de őket nem tartóztatta le, nem bírva a személyazonosságot a kapott leírás alapján megállapítani. Lapunk szerkesztőségének egyik tagja felkereste Farkas rendőrkapitányt, etől megtudandó, vajjon hogyan is történhetett, hogy Berecz Antal, kiről tüzetes személyleírást kapott, nem tartóztatta le? Farkas következőleg adja elő a történeteket: Említet este egy 11 óra tájban az állomás-lőőrség telefon útján, minden indoklás nélkül két rendőrt kéri, kik azonnal ki is küldettek. 11 óra 50 perczkor a tőkaptányás sűrgőnyt kapott a fővárosi rendőrlőkapitánytól, hogy állítólag Berecz Antal Budapestről jövet, Kanizsán átutazik és 12 óra 12 perczkor fogja állomásunkat érinteni. Ezután következett Berecz tüzetes személyleírása. Az idő oly nagyon rövid volt, hogy Farkas nem igen tanulmányozhatta a sűrgőny tartalmát: kocsi nem kapván, a fél utat a vesutra szaladva kellett megtennie és közvetlen akkor érkezett az állomáshoz midőn a vonat berobogott, ugy hogy azon sűrgőnyről, melyet az állomás lőőrség kapott és melyben jelezve volt, hogy Berecz Nyéken száll a vonatra, semmi tudomása nem volt. — Fridenthal nevű kalauz bevezette a rendőrkapitányt egy I. osztályu kupéba, mely egészen sötét volt. Farkas meggyújtotta a kocsi lámpáját és látta, hogy az utas nyugodtan alszik. Felkeltette, megmutattatta magának a menetjegyet, mely Nyéken lett kiadva és ezen körülmény vezette leginkább tévura, a későn vett sűrgőny ála meglepett es a gyaloglásban kifáradt rendőrkapitányt. A gyenge világításnál a himlőhelyek absolute nem voltak kivehetők, sőt a busz és baróka is a leírástól ellőőrség látszott. Az utas kilitelt megkérdezve, es egész nyugodtan azt válaszola hogy ő dr. Takács Zoltán Budapestről es ezen névré szőőő igazolványt is mutatott fel. Míg a rendőrkapitány az igazolványt megtekintette Berecz neheztelését jelezte ki az alkalmatlankodásáért. Farkas, — ki hasonló ügyekben alkalom hiányában még soha el nem járt, es ki sokkal jobb lelkületű ember, mintsem a személyes szabadságot meggyőződése ellenére megsértene, vagy meg csak korlátozná is, nem látván a személyazonosságot, bebizonyítva, nem alkalmatlankodott tovább Berecz Antalnál, hanem

ellátogatott a Nyéken beszájít másik utashoz Berecz Edehez, ki nem az állomás pénztárnál váltott jeggyel, hanem utibarcával (Fahrchein) utazott. Őt is igazolá a szőőőtván bel, azon választ adta, hogy befőőődön utazvan, nem tartot, semmi igazolványt sűőőkségesnek, es akkor Farkas meglette azt, mit eőőőb kellett volna megtennie, megnézte az utas jobb kézsűőőklőőőát, melyen a kőőőőő ismertető jelek szerint egy hecseszebb kardvázás látható. Mivel azonban ezen jel észrevehető nem volt, az utas igen természetesen nem lehetett Berecz Antal, már csak azért sem mert Berecz Ede volt. Megszabadult tehát mind a két gazember, egyike azért mer hamis igazolványt mutatott fel, a másik azért mert nem volt kézsűőőklőőőján azon ismertető jel, melyet az elsőnek kezén kellett volna keresni. — A nagykanizsai rendőrkapitány udvarias látogatásának meg volt azon jó eredménye, hogy a további utazásnál Berecz A. oly rendkívőőő igazoltatásot tanúsított, hogy a vonatkísérő személyzet előtt bizonyossá vált, miszerint ezen elegans utas nem más, mint a keresett sikkasztó, kit is Pragerhoton már a csendőrség fogadott, ellenben bályja szép szerevel megyőőőrt.

— **Értesítésünk** szerint a híres „Möding cipőgyár” Nagy-Kanizsán rakattart állít fel, melyre a n. é. közönség hecses figyelmét előre is felhívjuk. — **Sajtóhírek.** Lapunk megelőőőő számba legnagyobb sajnálatunkra oly sok értelemzavaró sajtóhiba csuszott be, hogy azért a t. olvasó közönség szives elnézését kérjük. Intézkedtünk, hogy hasonló hibák a jövőben elő ne forduljanak, de a sajtóhibák teljes kiirtására eddig sajnos, nem találak orvoságot, tehát mi sem védekezhetünk teljes sikerrel ezen pusztító nyomdai betegség ellen.

Szivarka-szívók figyelmébe.

A parisi „Figaro” egy Ham C. szerkesztőjének tollaló eredő igen érdekes cikket hoz: Ama tanulmányal ellopálva — mily befolyással van a szivarozás az egész ségre, — készséggel ragadtam meg az alkalmat, hogy egy tekintélyes gyárban a szivarka papír gyártását meg nézhessem. Ez a Manies közeleiben levő Gassicourt vállalat — hová Paristoló gyorsvonattal fél óra alatt juthatunk el. A gyár Braüestinn testvérek által építetett, mely cég gyárának kiterjedése — valamint üzletének nagyszerű berendezése által hasonló vállalatok között az első helyet foglalja el. Roy építész terveit után építve es a munkás lakókkal együtt 16 hektár területet foglal el. Az üzeme Laroche Georges mérnök — igazgató felügyelete alatt áll — ki szives volt látogatásom alkalmával kalauzolni s megmagyarázni, mily bonyolalmas eljárásnak van a nyers anyag alá vetve, míg főőőő szivarka papír lesz belőőő, mely minden szivarka szívó örömére szolgál. Nyers anyagoknak kizárólag csak is új vászon, len es kender fonat hasznalatak; es különös procedúra alatt óvatosan szetszedetik s nagy kőőőőn e célra felállított edényekben soda mésszel átjáratik. Ezután az anyag rendkívőőő óvatosan minden idegen ákat tőőőőő mosás által ki tisztítatak, ami mindaddig folytatdik — míg a víz teljesen tiszta marad. Az ehhez használandó víz nagy áldozatok árán tört 2 artézi kőőőőből merítetik — melyek óránként 400,000 liter vizet adnak. Az anyag ezután újra morzsolatják es egy nagy víz sajtóban szét zuzatik. Dacára mind ezen eljárásnak azonban az anyag még mindig szürkés színű marad minek fehéritésére a gőssicourt-i gyárban nem úgy mind eddig chlor gőz vették, hanem Libermite M. ör találmánya mely új villamos eljárás mellett még nyomott sem hágy idegen alkatrészekből az anyagban; azután nagy hengerek között szét dörzsöltetik mire óriási gépekbe vezetik az anyag hol papírrá lesz. Az egész telepet 4 gőzjép 600 ló erőre hajtja, mely éjjel nappal működik. A kész papír azután Braunstein Fréres cég elárusító helyiségébe Páris, Boulevard Exelmans 63—65 szállítatik hol a t. kis könyvesekébe vágják — kis címkékkel ellátják s ugy boc-ajtiák aruba; a Braunstein cégnek a Parisi üzleten kívül — még Bécs, New-York, Jassy, London, Pétervár, Moska, Odessa s még számtalan kisbese városban van képviselése — honnan az árukat az ismét elárusítóknak küldik szét. Különösen felémliendő, hogy Román ba a „Darobántul” — Angolországta es a rikaba „Ramses” — Nemetszországba „Lohegrin” — Oroszország Franciaország es Monarchiánkba a „Les-derinés Cartouches” című szivarka papírok vétetnek legin-

kább, s a szivarka szívók kedvence papírja. Személyes meggyőződés folytán könnyven megmagyarázhattam magamnak — mily óriási lendületet vett ezen francia ipar ár.

Telefoniádák.

A szegény tanító sorsa felett döntöttek a képt viselőkhözban. Ezek része a képviselőknak azmondta, hogy maximum 300 frt legyen: a minimum. — A másik része, hogy minimum 400 frt legyen: a minimum.

No én már azt hiszem: akár három, akár négy-száz a minimum abból még se kerül ki soha egy üveg valódi — Muz.

Megbukott az egyházipolitikai kérdés Eger szezen is, megyénkben — Szék megyejeben. — Hat megint csak bebizonyult, hogy senki se próféta otthon.

Ugy állon: Deák Ferencnek a tulvilágra — Zalaezer szegőőő következő sűrgőnyt adtak fel, „Szabad-elektió” — a árával:

„Hej ha tudnád: mily nyomorban élek, Megrepedne a szíved tenked.”

Most már a remetés is máskép beszélnek, mint a hogy írtak. Ilja régi dolog már:

„Nem ugy van most, mint volt régen, Nem az a nap sőt az égen.”

Azt hiszem ha a Spiegel ügye olyan tiszta lett volna mint a tőkör, akkor nem kellett volna 63 tanut beidézni. — Omne nomen: non est omen.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Spiegl Albert bűnpöre.

Uzsora es többrendbeli bűncselekményekkel vadolt Spiegel Albert muracsányi lakosnak bűnyűgyében a múlt egész héten át tartott végtaggyalás es héten folytatottat. — Hétfőn a törvényszék által kirendelt szakértők Scherz Richard es Grünhut Henrik hallgatattak ki a katoricának az 1887—1889. években lezalaconyabb es legmagasabb piaci árará nézve; e napon a bizonyítási eljárás befejeztetven, a piadoyerk megtartására szerdán reggelre került a sor. Stocker Antal kir. ügyész beszédében csoportosítván, a hosszú végtaggyalás alatt felmerült összes adatokat, teljes képet adta vádlott ténykedéseinek es a sivar képet néhány jóidő humoristicus ötlettel tette változatossá; vádlottakat 10 rendbeli uszora vétségben es 2 rendbeli csalással párosult okirathamisítás büntetésben kérte bűnösnek kimondani. — A beszéd egy órát veit igénybe. — Ezután a panaszosok képviselője Dr. Schwarz Adolf szinten egy óráig tartó beszédében csatlakozva a kir. ügyész fejtegetéséhez, vádlott védekezésének tarthatatlanságát igyekezett kimutatni es a vád igazolása szempontjából az egyes markansabb eseteket részletesen illusztrálta a vádlottnak nem nagy gyönyörűségére, azután a panaszosok magánjogi igényeit számszerűleg praecisírosita. — Oroszváry Gyula védő mondotta es ezután szép védő beszédét, melyben az előttszóőőkat megkötölni es védené ártatlanságát bebizonyítani törekedett; különösen a panaszosok es tanuk szavahibetőségét vonta kétségbe es vádlott eljárását a kereskedelmi törvény által megengedett üzleti kötelességek minősítette. — E beszéd; szinten egy fél-óraig tartott. — Végül maga a vádlott intézett a törvényszékhez néhány szót. hangsúlyozván, hogy ő számlaházban lakik, már régóta szeretne építkezni, de nincs hozzávaló pénze, az ő gazdaságáról terjesztett híreket mesének, a panaszosok es tanuk előadását pedig valótlanoságnak es ellene irányult igazítás következményének — mondja. — A törvényszék péntek d. u. 3 órájárá tüzte ki az ítélethirdesét. — Feszült kiváncsisággal várjuk az ítéletet, mely így szőőő: Spiegel Albert 9 rendbeli uszora vétségben vétésnek kimondatik es ezért egy es fél évi fogházra es 900 frt pénzbüntetésre ítéltetik a csalás es okirathamisítás vádja áól felmentetik; az uszoras ügyletek semmieseknek es ervényteleneknek kimondatnak s vádlott valósággal adott es számszerűleg megállapított ellenértéken felül kapott szolgáltatások visszafizetésére

tik — Az ítéletet Miko's Géza kir. táblai bíró... ur egy óráig tartó indokolással kísérte. Ugy a vádlott mint a kir. ügyész, valamint a császári és kir. ügyésztársulat panaszoló magánfelek felelősségét jelentették be. — E után már csak Lovák Ede törvényszéki jegyző urnak lesz nagy dőga, kinek feladatát képezzék a végvárosi jegyzőkönnyvnek és ítéletek megszerkesztése.

Színészet Nagy-Kanizsán.

Szombaton, 20-én a Velencei kalmár. Schakes pára színműve került színpadra. Ac. Zsigmond fordításában. Hogy Rakodczaynak mennyire sikerült a mi közönségünket is meggyerni a Shakespeare daraboknak, azt ma is bizonyították az a zsúfolásig tele ház, melynek zöme ma már nem a gorgóztűt hajhászó kurzatból, hanem a nyomolatig intelligens publikumból verődött össze. A szép közönség oly viharos tetszést nyilvánított Rakodczay helyeskedésének s annyira méltatásait a főnökök nagyszóval is, hogy minden egyes jelenet után viharosan követelték Rakodczay megjelését. Ez méltán mert Rakodczay ma a nemzeti színházat varázsolta elénk remek alakításával. Igen-igen jól sikerült heleti thypus volt Jessica (Abray) és dícséretet érdemelnek meg Laco (Portia) és Boros (Nerissa) nem éppen hálás szerepek sikeres betöltését. Az egész előadás művészi nívója meglepett bennünket s ma már a díszletek is dícséretet kell megemlítszünk.

VASÁRNAP május 10-án d. u. „Apja leánya” népszépműve a közreműködők szerfoltát jól mulattak, szinte irgálta őket a közönség. — Este rendes helyvárak mellett a „Protaházasság” bemutatták. Volt felt ház, sok taps és zajos, de ártalmatlan tanítás, mely abban állott, hogy a házasság a Kosut nótát vele énekelte Kövessyvel.

Hétfőn, május 7-én Kövessy Albert jutalomjátékán Strauss egyik legszebb és legismertebb operettje a „Börgeg” adattott oly zsúfolt ház előtt, minőt még ez időnyben nem láttunk. Páholyok, aláhelyek, földszint és kazart, szíval a terem minden szög szorongásig megtelt. Ezen tömeges megjelenés nem lepett meg bennünket, mert a színházlátogató közönség csakis kötelezettség teljesített, midőn Kövessy jutalomjátéka iránt ilyen meleg érdeklődést tanúsított. De két dolog meglepett bennünket. Meglepett bennünket a rossz előadás, minőnek eddig még alig voltunk részesei. — Másodszor meglepett bennünket azon szokatlan ovátió, hogy Eisensteinnek a gazdag magánzóknak, azt mert Kövessy három hét előtt Sanyaró Vendelt játszotta, legalább 25 kiló különféle kálbászból összeállított díszkoszorú nyújtott át. Ezen nem várt kitüntetés, annyira meglepte a jökendő Eisensteint, hogy Sanyaró Vendel helyzetébe gondolva magát, — egész estén át lehangoztak látszott, meg az sem volt képes felvidítani, hogy neje: Iványi Mariska és Bácskay Júlia szintén kaptak egy-egy szép csokrot. A jutalmazandó ugyan még egyéb figyelemben is részesült, de bizonyára ő is a legértékesebbnek a közönség rendkívül nagy számban való megjelenését tartja. Egyedül Kövessy (Adel szobaleány) kedvesen pajzán játékaival és szép énekével voltak meglegedve, a többi szereplő többé-kevésbé hozzájárult, hogy a közönség elégedetlenül távozott. A krónikát hűség kedvéért megemlítjük, hogy a tréfas esch-polkát He ér Julia és Balla elég ügyesen jártak.

Keddén, 2-án a „Lemondás”-t Karcag Vilmos 4 felvonásos színművét adták elég nagyszámú s distingvált közönség jelenlétében. Ez volt úgy szólván az első modern társadalmi dráma, melyet Rakodczay társulatától láttunk. — Maga a darab, melyet a fővárosi sajtó úgy látszik igen sok jóakarattal annyira kiemelt, varakozásunknak — őszintén bevalljuk — nem felelt meg s hogy közönségünknek mégis sikert ért el, az inkább az előadásnak — különösen a női szereplőknek köszönhető. — Laczko Aranka (Iren) a szerepmével és közeleghatárral küzdőnöt, igazi művészettel alakította: minden szava, minden mozdulata hű kifejezője volt a szívben dúló hareznek, s mikor Géza eltávoztása után a lemondás fájdalommal árcán, férjét megadással ápolgatta, könynyeket csalt a közönség szemébe, melyek játékaának legigazabb krit. káját képezték. Nem kevesebb dícséretet érdemel Torokné (v. Boldizsár báróné) ki a védelgyál szerepét teljesíté, a nagymamát, ha színelges demokrátiásmását megvalósító nagyuri hölgyet, természetes elegánciával s finom kedvességgel játszta. Boros Ferikéről. (Telka) kinek e darabban volt először alkalma magát igazi elemében bemutatni, csak elragadtatással szólhatunk. A fiatal művésznő megmutatta, hogy az a sok dícséret, me ylyel a fővárosi lapok őt a színi képezdebből való kilépése alkalmával elhalmozták, nem a kritika jóakarattalán folyomány, hanem megérdemelt volt. A gyermek szerelmes leány pajzán kedvességét, a családi ellentét ellen diadalmasan küzdő kis leány ösztönszerű ravaszágát közvetlenebb természetességgel ábrázolni alig lehetett volna. Különösen kedves volt abban a je enetben, mikor özv. Boldizsárnéval szerepet cserélve, a nagymamát utánozta, meg is jutalmazta őt a különben meglehetősen hideg publicum, mely nyílt jelenetben és jelenet után is melegen megtapsolta. Abray Arankáról (Sarolta grófné) nagyobb dícséretet nem mondhatunk, mint azt, hogy kicsiny, hálátlan, az egész darabban semmi összefüggésben sem levő, teljes színelen szerepével is feltudta kelteni a közönség szimpátiáját s méltán megnyerte annak tetszését. A férfi szereplők nem felelték meg annak a színvonalnak, melyet az előadásnak a női szereplők kölcsönöztek. Ugy látszik — s ez Rakodczay társulatának egyedüli gyengéje s oka a modern társadalmi drámának és vígjátékok mellőzésének, hogy a társulat ezekhez kellő férfi-erővel nem rendelkezik. — Maga Rakodczay (Korolán gróf) messze mögötte maradt pártnerének. Rakodczay kiváló színész, a ki szerepének szenvedélyesebb kitérésében és alakításában (különösen azon jelenetben, mikor szélhűtés következtében kezéből a kard kihull) most is jól volt, de tarsolgni nem tud. Neki a classicus tragédia a tere s jól teszi, ha meglekszik az azokban nyíló babérokkal. Fűrédy (Pártos Elek) igen jó lehet bohózatokban, bohózatos vígjátékok életképek s helyzet-komikunon alapú Lustspiel-ekben, de színelias mozdulatokkal még nem igei rendelkezik, azonban rendelkezésre áll tehetsége, párosí... azt szorgalommal s akkor sokat haladhat. Nem megrovás... de jó tanácsképp azt is mondhatjuk neki, hogy tanulj meg magát jobban festeni s tegyen szert jobb parókákra. — Az egyedüli, akiről

a férfi szereplők közül elismeréssel szólhatunk, Bihari (Géza gróf) volt, aki miat mindig, ezuttal is helyesen fogta fel s oldotta meg szerepét. Szerdán, május hó 3-án: a „Gerolsteini nagyhercegnőt” adták igen kis számu közönség előtt. Igaz, hogy bohózatos dalműnek csafolták, de csak bohózatos bohóság az egész. Nem is kívánhattuk tehát, hogy a szereplők valami jól alakítsanak. Iren nagyhercegnő (Bácskay) tetta meg közönségből tábornoknak, majd ismét tábornokból kőlegénynek Fricz kővitézt. (Huan) — A többi minden lelkisemertfordalás nélkül áthalhatuk. Csütörtökön, 4-én: A „Kapivár”-t Gabányi Árpád 10 aranyos történeti vígjátékát adták kis számu közönség előtt. Apafi Mihály (Rakodczay) ma elég jó alak volt, nemkülönben neje Boramiana (Laczko) igen jól alakították. — Kapi György (Fehérvári) ma igen hálás szerepben mutatta be magát s ha szerepét egy kicsé jobban tudja, kitűnően játszik. Kapiné (Torokné) mint mindig ma is igen jól alakított s szinte megszajultak 3 szép leányával (Benkő, Svende és Boros) akiknek békítő alá hozása nagy gondot adott neki. A 3 grácia Juditai (Abray) együtt igen jó alakok voltak a bizony a nézőtérben könnyebben akadtak volna szerepre mint szereplőkben. Balassa (Fűrédy) egy kicsé hamarkodott, mintha csak szentiz nagybátyját várta volna fel Budapestre. Különben megvöltünk vele elégedve. Gyulai (Bihari) annyien szép, olyan jó alak volt. Teleky (Szigty) oly kitűnően maszkírozott ösmagyar typus volt, remek zámatos magyar-szával és kőlmes mély hangjával, hogy szinte a 17-ik századi képzeltek magunkat. (Ormeister or (Fűrédy) szintén megálta a helyét. Pénteken 5-én, népszépműve „Egy magyar huszárkapir Borsben” került színpadra. Szombaton — Felémelt helyekkel a „Szuittán” adattott.

CSARNOK

Vedd el az anyját!

Színhely. Díszes terem: jobbról, balról, közepen ajtóval. Erdössyné, Gizella, közepen jönnek. Erdössyné. Te hozzá fogsz menni... parancsolom. Meglátom: ki mer ellenállni annak, a mit én egy-zer elhatároztam!... Sebő gazdag, van szép nagy birtoka, nyaratója Fűréden, kétemeletes háza Pesten, saját fogatán roboz végig a banyók előtt az utcán; tiszteli, szereli mindenki. Gizella. De ha én nem sz re'em. Erdössyné. Nem az határoz itt. Szeretsz, vagy a nem szeretsz, az mindegy... Én sem szerettem terjedni, azért mégis megéltünk. Gizella. A föld egyik oldalán anyám, a másik kon anyámmal én... Erdössyné. Még gonyolódni mersz?! Gizella. (szerényen) Oh, dehozy. Erdössyné. Azért!... Most már tudod határozatomat. Tudod... tőled függ, hogy megmenesd családunk becsületét. Vagyonunk romjaira te építhetsz csak új várakat... Tudod, hogy csak benned bízom, remélem. Gizella. De anyám!... Erdössyné. Semmi ellenvetés. Kezedet neki ígért-em, te az övé vagy. (Félre.) S vagyons, birtoka a miénk. (Fenn.) Határozatunk megmáshallan. Csak a kezlőgő van hátra még. Gizella. (székelve). De anyám!... én nem szeretem... Erdössyné. Ne haragits meg. (Fellobbanva.) Tudod, hogy milyen vagyok!... ha megharagírsz... Gizella. (kevére simul.) Mérgében megölel s megeókol... Erdössyné. (megcsókoja) Ne incselkedj. (Félre) Már megint elhibáztam. Nem tudok teliépni ellene. (Fenn.) Leányom, tudod, hogy tiz órára itt lesznek már. Készülnöd kell... Jer öltözni... majd segíték... Gizella. (szomoruan, szeméit törli) Hát mégis!... Erdössyné. Mégis... mégis... (Vigasztalja.) Tudod, hogy itt a pénz parancsol. Az pedig a nagy ur. Jerünk!... Gizella. Jerünk tehát! (Zokog) (Mindketten balra el.) Andor, (gyorsan berohan a középsőajtón.) Itt volt... hallottam bájos hangját... Még most is fülembé csengnek szavai... Mintha kőpadra vitték volna, úgy rebegte: „Jerünk tehát!... Nem... te nem fogsz most oda menni, hova szándékozol, hova készülsz... te nem fogod ma megtartani kézfogódat... erre esküszöm!... Te az enyém léssz... enyém örökre!... Szeretlek téged, mint madár a fészket s megmentelek, ha belehalok is!... Te nem léssz szerelmed martyrja... Te nem élhetsz azzal, kit nem szeretsz... te az enyém léssz!... (Nyugodtabban.) Nem sokára itt lenne az óra, melyben tört szívvel készülnél hazug esküt rebegni az Ur előtt...

itt lenne az óra, melyben indulnod kellene, hogy szerelmed, örök hűséget esküdj oty férfunak, kit soh' sem szeretél; de én megátollak ebben... meg. Te nem fogod hazug esküvel szennyverni be tiszta, szüzi lelkedet. Megóvlok ettől... mentő csilagod leszek, vagy én leszek a villám, mely ha megmenteni semmit sem képe: ront, tör, ha te mindent!... Est fogom tenni. Szerelmem vezérel akkor is!... (Megretence.) Lépteket halllok... Jönnek... a kezlőgő közel van... Nozza, rajta hát!... Lesujtok akkor, ha majd jó a pillanat. (Jobbra el.) Sebő József, díszesét öltözve a közepén jön, kezében nagy virágcsokorral. Sördry követi. Sebő. (pőhakolya.) Hát mégis csak... itt vagyunk... Ezek a lépcsők... ezek a lépcsők... majd megfojtják az embert... mig felér a második emeletre... Sördry. Mégis csak megöregszik az ember! Sebő. (hevesen.) Dehogy öregszik!... Dehogy öregszik!... Sördry. Hisz ép most mond ad, hogy alig tudsz a lépcsőkön mászni... Sebő. Az más!... Sördry. Mért volna más?... Az is arra mutat, hogy fogyni kezd erőnk... Nem vagyunk ifjak... Sebő. (haját simogatva.) Dehogy nem!... dehozy nem!... Az igaz, hogy már nem vagyunk 20 évesek. De én még legalább elég fiatalnak érzem magamat. Sördry. Kivált ha a bajszodat jól sikerült befekeítetted. Sebő. -Már megint gonyolódol?... Tudod, hogy nem szeretem a szőke bajszot. Sördry. Mond inkább... a megöszült feketét. Sebő. Ne bosszants. Még ily szent napon sem hagyod békében az embert. Tudod, hogy meynyire át vagyok háva a sok éze-emtől... szinte... szinte... hogy is mondjam csak?... Sördry. Elmegy az eszed. Sebő. Dehogy megy!... dehogy megy... ép most jön!... Sördry. Mért házasodol?... Tudod még a fiatalok is elvesztik az ezüket ilyenkor, hat még az öregek!... Sebő. Mondtam... ne bosszants... nem vagyok én öreg... Sördry. Hanem azért tán mégis fiatal menyasszonyt választottál? Sebő. Hat kit választottam volna?!... Sördry. Az anyját. Sebő. (megántorodva.) Azt a bosszorkányt?!... Sördry. (sugva.) Csak csendesen, mert ilyenkor még a függönyöknek is tüleik vannak!... Az anya jobban hozzád illett volna. Te is vagy mintegy 55 éves... Sebő. Csak 43... Sördry. Meg az anya is becsüli magát 35-re... Sebő. Az egyik oldalát? Sördry. Nem; mindkettőt együtt véve. Tízévi korkülönbség untig lenne. S akkor legalább azt suttogná minden ajak: „Ej, de összeillő egy pár!” Sebő. Már megint bosszantsz!... Összeillő... Hogy volna összeillő egy nő, ki már 25 év óta visel pató át és... Sördry. Egy férfi, ki utálja a szőke bajszot; kinek 25 éves fia van, ha jól tudom... Amerikában... Sebő. Dehogy!... még nincs ott. Csak tegnap utazott el. Sördry. S talán ültetvényesnek szántad? Sebő. Én nem szántam semmibek. Sördry. Elég rossz!... Sebő. Azaz, elküldtem, hogy világot lásson. Sördry. És, hogy bele ne szeressen a jővendőbeli teleségedbe. Sebő. Terringettél! Már megint... Sördry. Igazat mondtam, ugy-e? Tudod én lejér: találom a szeget. Sebő. (félre) Akasztófára való. (Fenn.) De talán már ideje lesz bejelenteni magunkat. (A bal ajtó éppen megnyílik s kilép rajta Erdössyné díszesen öltözve s leánya, Gizella, fehér ruhában.) Sebő. (hajlongva kezét csókol Erdössynének, aztán Gizellához közeledik s átnyújtja a csokrot.) Legy udvözölve nők legszebbike!... Sördry. (hajlongva lép Erdössyné elé.) Nemes szándékában kiserője vagyok öreg... Sebő. (szuros tekintetet vet ra.) Sördry. (tolylatva)... régi barátomnak. A legfontosabb kérdésre kell ma teletet kapnunk. A

legdusabb reménnyel lessük majd a szót a leg-szereteireméltőbb anya rózsás ajkairól, azon szót, mely sorsunk fölött határozni fog. Öreg... azaz régi barátomat a legforróbb érzelem vezérlé ide. En csak mint barátom szája vagyok jelen — mert ő az elfogultságtól szólni képtelen. — E szerint én járniok elő azon kérésrel...

Sebő. (Sóvárihoz sugva.) No, találd fején már a szegyet.

Sóváry. Drága leánya kezéért eszedezem. **Andor** (jobbrol beroni.) Né válaszoljon nagysád! (Mindnyájan elbámulnak.)

Sebő. Mit keressz itt?...
Andor. (dölyfösen.) Jussomat.
Sebő. Mi... it?...
Andor. Igen, a jusomat!... El akart tenni láb alól, hogy utjában ne legyenek, Amerikába küldött, hogy megöljön a sárga (az) vagy hogy lenyelje valami cipa a fejemet...

Sebő. De fiam!...
Andor. Csodálom hogy reám ismer...
Sebő. Mit akarsz velem?...
Andor. (megvetően.) Semmit. (Erdössynéhez.) Csak nagysádhoz volna néhány szavam. S ha kéresem teljesülni nem fog...
Erdössyné. Mivel szolgálhatok?...
Andor. (mély érzelemmel.) Azval, mi nekem legdrágább a világon.
Gizella. (pirulva vonul félre.)
Andor. A legbájosabb lány kezével.
Erdössyné. De uram... (Félre.) Furcsa helyzet Tan mindegy lesz. (Fenn) Gizella, jer ide!
Gizella. (félénken sompolyog oda, a zsebkendője csücskét tépi.)
Erdössyné. (félre.) Szeretik egymást. (Fenn) **Andor.** fiammá avatom!
Andor. Oh, köszönöm. (Megragadja Gizella kezét a megcsókolja.) Hisz, mi ugyis oly rég óta szerettük egymást. (Atyjához fordulva.) Bocsánat atyám!...
Sóváry. (Sebőhöz ha kan.) A fiad legyőzött.
Sebő. (savanyu arccal közeledik a pár felé.) Megáldalak benneteket. Hisz én is ezt akartam.
Sóváry. (Sebőhöz ha kan.) De most már csak elveszed az anyját?...
Sebő. (Sóváryhoz, szűros tekintettel.) halkan.) Neked hagyom. Megáldalak.

Ulrich Nándor.

Nyiltér.*

Nyerselyem Bustruhákra alkalmas kelmeket öltönyöként **10 fnt 50 krért** és jobb fajta-jukat is valamint fekete fehér és színes selymek-meket méterenként 45 krtól 11 fnt 65 krig — sima, koczkázott, csikozott, mintázott és damaszolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtaiban és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít: posta-bér és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállító) **szelvényára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek *Sedjczba* címzett levelekre **10 kros** és levelezőlapokra **5 kros bélyeg** ragasztandó. (3)

HIRDETÉSEK.

1842. tk. 893.

Árverési hirdetésny.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tetik, hogy Zala-megye összesített árvtára végrehajthatónak Deli György, mint Deli Géza és Gyula gyámja és Deli Béla végrehajtást szenvedők elleni 50 fnt, tőke, ennek 1884 évi július 1-től járó 5% kamatai és ennek 5% késedelmi kamatai, 13 fnt 30 kr. per. 5 fnt 95 kr. végrehajtás kérelmi, 12 fnt 15 kr. árverés megkötési, 3 fnt 70 kr. árverés kérelmi s meg telmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagykanizsai 304. sz. tkben + 335. hrsz a. Deli Béla, Géza és Gyula tulajdonául vett s 1406. fnt-ra becsült ingatlan Tass Simon utóján/ára következében

1893. évi június hó 3-ik napján d. e. 10 órakor

ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett bec-sár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -ai készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagy-Kanizsán, a kir. trv-zék mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi március hó 30 ik napján.

CSESZNAK MIKLÓS
kir. törvényszéki bíró.

*) Az e rovatban a közlöttekért nem vállal magára felelőseget a szerk.

Sarg Glycerin különlegességei. Feltalálása és készítése **Sarg F. A.** által áruba bocsátása óta használhatóban van *O Felsége a királynénál* s a legfelsőbb uralkodó háx több tagjainál. valamint más külföldi fejedelmi tagoknál. Ajánlja van: báró *Liebig* tanár. *Hebra* tanár. *Zeissl* s *Scherzer* udvari tanácsos stb. által, továbbá *Thomas* bécsi udvari fogorvos és *Meister* gothai udvari fogorvos-réséről s többektől.

Clycerin szappan kapható papírban, dobozban deszkacsomagban, vagy dara bonkint.

Méz-Clycerin szappan dobozokban.

Folyékony-Clycerin szappan üvegekben

Toillete-carból-clycerin szappan.

Encalyptus-glycerin szappan.

Clycoblástol (Lajnövesztést előmóndító szer.)

China-glycerin-kenőcs. — **Glycerin**

crém. — **Toillette glycerin stb. stb.**

Kalodont egészségügyi haságlilag meFvizsgált **Glycerin-fog-krém.**

Sarg F. A. Ha és társa cs és kir. udv. szállítók **Bécsben.**

Raktár: Nagy-Kanizsán Schwarz és Tauber, Rosenfeld Adolf Strem és Klein, Marton és Huber és Prager Bela gyógy-szerész urnál. 226

Mechanikai Kötőgép.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy lakásom most:

Csengeri-utca

Schönfeld-féle házban van.

A legsz-bb és legjobb kivitelben elkészítetek mindennemű:

harisnyákat, keztyűket, kamásnikat, trikó derekakat alsószoknyákat

stb stb, ugyszintén mindennemű javításokat a legjutányosabb áron.

Szíves megrendeléseit kérve,

teljes tisztelettel:

Singer Vilmosné.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szerkesztői üzenetek.

H. F. Egerszeg. Mindakettő közölhetlen. Inkább prózátkérünk.
Senki. Részletes tudósításait köszönettel vettük; üdvözlet. Lap vasárnap indul.
K. P. Igen. Boros Ferike és Bankó Etel.

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE EMIL
Laptulajdonos és kiadó:
Fischel Fülöp

Nyereménytulajdonosok kerestetnek!

Gazdátlan
20 millió fnt

hev r eddig még fél nem vett sársjegy fő- és melléknyeremé nyakban. A **Telegraph** sorsolási lap szerkesztősége vállalkozott arra, hogy az **illető mill-seen sejtő** tényleges birtokosokat felkutatassa és őket a nyereménynek birtokosává nyerve. A sorsjegy-birtokosok kértetve. A sorsjegyeket minőségű, sorozatát és számat a **Telegraph** szerkesztőségével **saját érdekükben** is levélileg közölni sziveskedjenek, hogy az illető nyereménytulajdonosokat ily módon feltezed-hesse. — Előfizetési ár a **Telegraph** című hatodik évfolyam-ban megjelenő hiteles sorsolási lapra **334** egész évre **csak 1 forint.** Előfizetőnek még egy negyszorú elonyt is nyújt, t. i. évenként **20 fnt JÓZSEF-SORSOLÁS** sorsolási előfizetői között, mely sorsjegyek negyedevenkint sorsoltnak ki és **200.000, 30.000, 10.000** koronás és egy nyereményekre játszanak és egy nyercmennyenvel okvetlenül ki-sorsoltnak. Oly sorsjegybirtokosoktól, kik e lapra elő nem fizettek, 10 kr. válasz-bélyeg kértetik. Junius 1-éig előfizetők részét vesznek már az 5 darab **Józeif-sorsolgy** kísorsolásiában és sorsolási lapján kiadó-hatatala, Epest, Váci-kört 43.

Kávéházi-megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy az „Arany Szarvas“ szálloda nagytermét

KÁVÉHÁZZÁ

alakítottam át és ezt a legkényesebb igényeknek megfelelő módon egész ujjonnan berendeztem. — Ezen új kávéház vasárnap 1893, május hó 7-én megnyitattik, mely alkalomkor kitűnő zenekar fog közreműködni.

A kávéház nagysága és berendezése folytán a legnagyobb kényelmet nyújtja. — A játszó-szobák egészen elvannak különítve. — A teke-asztalok a legjobb szerkezetűek. — Kitűnő kávé- és italokról, valamint a legjobb kiszolgálásról gondoskodtam.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel:

Hlatkó János.

Szerkesztőség:

Fő-utca Ollop-ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 korona (5 frt.)

Félévre 5 korona (2 50)

Negyedévre 2 korona 50 fillér (1 25)

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petítőra 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

365

(Egy fejezet a gyermekhalandóságról.)

(h) Nagy Kanizsa város tanácsa 1892-évről szóló jelentésének VII-ik szakaszában az elmúlt évi közegészségügyi adatokat állítja egybe.

E szakasz statisztikai adataiban olvassuk, hogy az összes halálozások 586-ot tesznek, s ezek között a hét éven alól elhalt gyermekek száma 365, kik közül 50 törvénytelen volt.

Minden emberbarátra nézve mélyen elszomorító a tény, hogy 586 halálozási eset közül 62%-ot tesz a hét éven alól elhalt gyermekek száma, s a ki a rideg számokból a consequentiát le tudja vonni, azt mélyen meghatja az a nyomoruság, mely a rideg számokból feléje elég hallhatóan, elég nyomorúan szól.

Régi és általánosan ismert igazság az, a mit 1868 ban egy wirttembergi philantrop min'egy intésül a néphez intézett: A gyermekek nagy halandósága nem természeti szikszérszerűség, a főok a szülők lelketlenségében és hanyagságában fekszik, a gyermekekkel való vissza bánásmódban, balguta szokásokban, előítéletekben, a belátás és áldozatkészség hiányában, egyszerű az értelmes gondos és lelkiismeretes ápolás hiányában.

Az újszülött életének fenntartása az állati élet minden téren azok védelmére és

gondoskodására van alapítva és utalva, a kik az újszülöttnak életet adtak. Ez a természet parancsa, törvénye. Valamint a lusta, tunya embert a hangyához utasítják, hogy tanuljon tőle szorgalmat, ugy ez esetben is el lehet mondani: menj az állathoz az istállóba vagy az erdőbe, s tanul meg tőle, mint ápolja, védi kicsinyeit. S a mit az állat homályos természeti ösztönéből elkövet, az embernek, mint értelmes erkölcsös lénynek tudatos feladatává válik.

De mit törődik a mi közneplünk gyermekeivel? Mit kérdezi ő azt, hogy mentül fiatalabb a csecsemő, annál inkább szorult segélyre, annál nagyobb veszélyeknek van kitéve? Fatalistikus egykedvűséggel temeti el ha meghal. Hiába a kormány jóakaró intézkedései, hiába a hatóságok éber őrködése, hiszen városunkban van gondoskodva orvosokról, minden pillanatban rendelkezésre állanak, s nem szükséges, hogy a beteg gyermek orvosolatlanul maradjon; ámde a szülők lelketlenségén megtörik a hatóságok legjóakaróbb buzgalma.

Azok a szegény teremtések mindjárt születésük pillanata után elhagyatva vannak; nyílg mind a lekiismeretlen anyának: ki a természet legegyszerűbb törvényét lábba tipodja, mikor csecsemőjéről nem ugy gondoskodik, hogy az fejlődjék is, életben is maradjon.

Mert az csak teljes lehetetlenség, hogy ezek a gyermekek kivétel nélkül ugy jön-

nek a világra, hogy a betöltött 7. év előtt okvetlenül el kellene pusztulniok. Ha hozzá vesszük azt is, amit az említett szakasz mond, hogy . . . a felsorolt kóralakok közül a hevenyfertőző betegségek t. i. a ditteritis és torokgyík, voltak azok, melyek a gyermekek között, habár csak szórva nyosan, de mégis nagyobb számban fordultak elő, mint az előző évben, s így az ezen betegségekben szenvedő gyermekek 50 százaléka elhalt, s ha tekintetbe vesszük, hogy a részletes kimutatásban a hevenyfertőző bántalmak folytán elhaltak száma mindössze mégis csak 77: — a gyermekhalálozások legnagyobb részét mégis annak a vétkes gondatlanságnak kell tulajdonítanunk, melyet a szülők gyermekeik iránt tanusítanak. Pedig városunkban szép számmal vannak az ovodák!

Nem mentheti ki őket a szegénység, a melylyel esetleg védekeznek. Nem az, hogy kenyeret kell keresnie az apának egyik részről, az anyának más részről.

Az anyai szeretet még ott is talál módot kicsinye gondozására, ha meg van ehhez az akarata, a hol a szegénység ütötte fel tanyáját.

A legtöbb ilyen halálozásnak rendszerint az az oka, hogy későn fordulnak orvosi segélyhez, vagy általában figyelmen kívül hagynak mindent, a mi a gyermek életét fenntarthatná, s így a szegény kisdetek egy pár nyomorban, bajban átéltesztendő után pusztulnak el.

A jelentés azt is mondja, hogy az el-

A „ZALA“ tárcája.

A hunn menyasszony.

— Óral hitrege. —

Irtá: JANCÓS GYULA.

Emlékezzünk régieskről!

Busan ül Zita a sátor nyitott ajtaja előtt, — villámos szemét nem hordja szerzte az üdezöld mezőn. Arczán néma lemondás.

Kereszthe lett apró lábain a kantáros saru lénytelen bordái látható mohósággal nyelik el a delelő nap sugárküllőjét. Meztelenül hagyott barna karjára arány kőöntyük helyett sötét acél karikák tekerőznek a fonatlan fekete haja, hullámosan omlik pömbölyű vállaira, mintha kopony helyett borulna rájuk. Kéblén a dagadó halmozottan hullamoznak, mint az a zokogást visszafőtő némbereknél szokás.

Nincs, aki vigaszára siessen. Elhagyva mindenkitől; egyedül az enyhe tavasz langyos szelőlője csókdossa föl a nehéz szempillái alul titkon szivárgó drága könnyeket.

Zita még alig látott tizenhét tavasz s im már is tizenkét szer újult meg a hold, mőta hűszokás szerint eljegyzte őt a hő's rhabonban legvitézebb fiatal vezére. A menyegzőt jövő ény szerint megelőző hét nyüzselmes ütközet köztül a déli elevente már derekában megvívott hást; egy volt csak hátra a ez egy — a hő's palálát hozta.

Mikor életelelenül bukott le nyergéből, az elienség vezére anyai legyverszűnetet kért, amennyi szükséges, hogy megsirathassa méltó vetélytársát. Föltékinveit az égre s a piroló naptól kert vérkönyveket a tisztelet kiöntéséhez.

Igy lett vége Egyednek, a csatákban nagygyá lett völgyének... — Érté ül gyász! Zita, az ősz Gyula egyetlen leánya... menyegző helyett temetésre készül... tájfalmat alkonyat előtti ós szokás tilja hárkivel megosztani...

A tavaszi melegség gazdag életet öntött a hullámos vidék minden fűszálába. A magas hegyek koronás tölgyei, a azelid lejtők — lankás kertjei és a virágos völgyek himes pázsitjai egyaránt visszhangozták a föl nem vert madársereg csicseregő danáit.

A mesze nyúló völgy fölét gyorsan esőrgő patak kicstálytiszta esőjei locsolják, melynek virágzó parját feherre járt ösvény kigyózza végig. A beszédes patak a meredek hegy oldali szikla tövén bugyyog elő, ahol széles katlant ásott magának, mintha piheoni akarna, mielőtt társasító utjára indul.

A völzkatlan keleti oldalán hatalmas eser terít sűrű arnyékot a huján heverő gyepre; törzse után felve legalab is két évszázadot kellett látnia. Ettől néhány lépőányira a völgy oldalán rengeteg csapó van ásva; ahogy a friss földhagyás mutatja, egészen új munka. Alakja hosszú, mint a régi sírgödörök.

Itt lesz temetője a daniás Egyednek, Zita ravatalon nyugvó jegyzésének... A hanyatló nap

utolsó melegt lekteti belé, hogy ne legyen hideg az érkező jövevénynek...

A fensik szines sátrai festői látványt nyujtanak. A sátrakon a csillagos buzogányok — és zárlós kopjak száma jelzi a vezérek táborát, a vezérek rangját. Itt-ott tarka ruhájú asszonyok járnak a sátor-utakon, nyomukon mindenütt kacagó gyerekekkel. Amott vannak élsőve a vitézek alacsony és széles ponyva-sátrai; egyikre-másikra elejeit tuok vagy áldozat-ló fényes-szőrű bőre van terülve. A bogárhozó paripák szabadon legelnek, hol a völgy ölen, hol a menedekes hegyoldalon. Vidám nyeresők messze betölti a vidéket...

De im! míg a szép képen jártajuk szemünket: addig a vezérsátrak tájáról kacagányos férfiak táborra indul erre felé. Ahogy a kobozok és hegedűk mélabus hangon keseregnek, ahogy a gyászos ütemekbe az összeverődött gyülekezet halk zsongása vegyül: ugy csak temetni lehetett az ős szütyáknál.

Igen, valóban Egyedet kísérik utolsó utjára.

Zárt sorokban jönnek.

Legelő a bokáig fehérbe öltözött táltosok, — övig boruló hatyú-szakállal, fűrtőse tejükön pedig magas fekete süvegvel. — Utánuk sőtét barnos talarban néhány hegedős, kik ünnepi versben emlékeznek meg a vitéz leventéről s annak tulvilági életéről. Nyomukban lépdelnek a vezérek és főnökök hadi öltözetben, marszong tekintetűl nyílt sisakjuk alatt s nehéz karódal vagy buzogánynyal, kezökben.

halt gyermekek között 50 a törvénytelenek száma. Evvel a rubrikával alkalomilag bővebben fogunk foglalkozni, mert ez szorosán egybefügg a mi c-élettartási viszonyainkkal, melyek hovatovább tarthatatlannak lesznek.

A főváros illetékes körei egy idő óta behatódottan foglalkoznak az ügyvel. Valóban szükséges volna, hogy az az erkölcs telenség, mely a cselédek között iszonyú módon elharapódzik, némi correctivumra találjon a c-életügy végleges rendezésében. Itt a cseléd tartó gazdáknak solidariter kell eljárniok, mert nem lehet közömbös egyetlen családra nézve sem, ha gyermekeik a szülői házban erkölcsseikben elegendőképen megóva nincsenek, éppen a nő-cselédek miatt, kik a legtöbb esetben nem is akarnak mákép elszegődni, mintha szeretőjüknek is helyet nem engednek. Úgy hisszük, hogy itt a solidáris önszertartás van hivatva segíteni.

Ez 50 törvénytelen gyermek egyrésze halálát bizonyára az anygyalomszállásnak köszönheti. Vannak olyan jóra való lelkek, kik a tévútra került cseléd gyermekét olcsón dajkaságba fogadják. Az ily gyermekek közül ritkán éri el néhány a két esztendőt.

A mint említettük, e dologgal alkalomlag bővebben foglalkozunk. De ez ijesztő mérvű gyermekhalálozás mindenestre — gondolkodásra ösztönözhet.

A vármegyék beszélnek.

Ha van valami, ami kényszerítő bizonyító erővel szól a mellett, hogy az egész nemzet támogatja a Wekerle-kabinet egyházpolitikáját, úgy az a bizalom az, melyet a megyei törvényhatóságok az egyházpolitikai reformprogram mellett foglalnak állást. Ne tévesztjük szem elől, hogy a vármegyéknek kevés okuk van, a minisztérium mellett tűzbe jönni. A Wekerle-kabinet egy reformkabinet és reformerei keretében a közigazgatás államosi-tása az egyik leglényegesebb pontot képezi. A vármegyéknek tehát inkább érdekében lenne, ne hátszéket okozni a szabadelvű egyházpolitikának, mert amig a kormány egyházpolitikai szándékai megvalósítva nincsenek, addig a közigazgatási reform sem juthat a közvetlen aktualitás állapotába. Az egyházpolitikát helyeselni annyi, mint a közigazgatás államosi-tását segíteni ezzel elősegíteni azt a ténykedést, mely által a vármegyék guzdálkodás

meg lesz szüntetve a közigazgatási élet egész vonalán az állami eszme, az állami akarat jut közvetlen lére. Ha tehát a megyei törvényhatóságok mégis lelkesül bizalommal sorakoznak a kormány egyházpolitikája mellett, úgy annak bizonyítéka van ebben, hogy oly ok indítja őket, mely erősebb, mint az önfentartási ösztönük. Ez az indok a hazafias belátsza annak, hogy az egyházpolitikai reformok keresztülvitele elegendhetetlen követelménye a nemzeti boldogulásnak és állami megerősödésünknek. Ez értelemben fogva fel a dolgot, fokozott jelentőségük van a vármegyék nyilatkozatainak. Csak közelebbről kell nézni a harcot, melyekre az egyházpolitikai ritik adtak okot a vármegyék terneiben. Két elem küzd ott majdnem fanatikus buzgósággal a kormány álláspontja ellen: a klérus és az arisztokracia Vármegyékben, hol nemzetségek élnek, az említett két elemhez egy harmadik szövetséges csatlakozik a nemzeti ügy mozgalmal alakjában. Oly három tényező ez, melyeknek hatalmas befolyását tagadni nem lehet. Hisz a pápáság fontos szerepet játszik közéletünkben, messze szétálgazó összeköttetések fölött rendelkezik, a szöszéken és a családokban hatalmas visszhangra talál szava. Az arisztokracia épp ily befolyásos állásban van; prestige-erővel, nagyszerű uradalmi anyagi nyomást gyakorolnak a társadalomra és politikai nézetei mindenha tekintélyes tényezői képeznek hazánk közéletében. A nemzeti ügyi vezetők révül fajtársaik tömegeire támaszkodnak s ezek nemzeti ügyi szenvedélye a nem kisnyitendő ütőkártya, melyet kijóztanak. Ezzel a három hatalmas ellenféllel van dolga a vármegyék tanácssterneiben a szabadelvű egyházpolitikának. Egyenlőtlen a harc, mely ott folyik. Egy elront elnök kell a támadást vezetnie; a klérus, az arisztokracia és a nemzeti ügyi izgatások ellen. És mégis az a csoda történik, hogy a védtelen előkerül, elő győztesen a négyszeres ellenséggel vívott küzdelemből. A szabadelvű egyházpolitikának ez a győzelmé megdönthetetlenül bizonyít egyet. Bizonyítja, hogy a kormány egyházpolitikája melyen a nemzeti lételekben győke-rezik és hogy egész népségünk azonosítja magát a szabadelvű eszmékkel, melyeket zászlójára írt a minisztérium. Bizalommal telten tekinthetünk tehát a szabadelvű ügy diadala elé a parlamentben is.

Megyénk és az egyházpolitika.

Úgy látszik meggyék megirigyelle Győrmege dicsőségét, s a kormány egyházpolitikai reformjavaslatát szintén elvetette. Igen, elvetette, mert a módot, hogy mily raffineriával és mily dodonai jóslatszerű elhatározással vette el: ezt még kevésebb bírjuk alkalmasnak és legkevesebbe öszinte politícának. Győrmege legabb kimerte mondani, hogy egyszerűen nirendre tér e kérdések felett. De nem így megyebizottsági közgyűlésünk.

Valóságos mythosi kód fedi az ott törtéteket, úgy hogy autentikus forrásból nem is tudhattuk meg, hogy ott tu'ajdonképp mi történt. De magára a közgyűlést lefolyására nem is vagyunk kíváncsiak. Megelégszünk annak constata-lásával, hogy a bizalmi javaslat ellen igen nagy számban beszéltek, mellette csak kevesen s azok is félve a többségben levő ellenszók zugó táborától.

Vagy tán a liberalismus hívei voltak többségben? Hívesmit is hallottunk emlegetni, de nem tételezzük fel, hogy akkor szükség lett volna amó'yan ibis redibis fele közvetítő indítványra. De nique megtörtént — aminek megtörténtét szögyeljük. — Szögyeljük azért, mert mindig büszkéek voltunk a haza bölcsére: Deák Ferencre, az egyedüli nagyságra, akire eddig hivatkozhatunk büszkén, önérettel, hogy az ő hagyományait szentnek tartottuk, hogy az ő magaszas eszmei képezték ama szűzár pontot, mely körül politikánk megkegyesedett. S mi történt? Kitagadtuk, eretnekek lettünk, megtagadtuk saját halhatatlansunkat.

Nem keresünk neveket, hogy kik tették ezt; nem kutajuk, hogy milyen politikai part okozta ezt a dolgot. De nem is foghatjuk fel, hogy kik tehetették? A kormánypart tette volna? azok a kormányparti emberek, akik tüstén bokron követtek minden kormányt jelenlétketlen dolgokban és most midőn egy igazan liberalis, ez-nemien liberalis javaslattal áll elő a kormány, azt leszavazták volna? Ezt nem tételezhetjük fel. Vagy a függetlenségi erelműek beszéltek oly hévvel, oly elragadtatással a javaslat ellen? ugyanazok a függetlenségi erelműek beszéltek oly hévvel, oly testvériség magaszas eszmeit írják zászlójukra, s most e szent zászlót mocskolták volna be? Ezt sem hibejük. A nemzeti párt lángeszű vezére és odaadó követői szintén hívei, tettetlen hívei a szabadelvű javaslatoknak, s így ezek sem tehetik, ha a következelesség, ha a politiai erkölcs telenség vádját magukra bélyegezni nem akarják, hogy e javaslatokkal szemben állást foglaljanak. Hat kik teettek? Hívjuk tetemre őket! Hívjuk Deák portadó-zó teteme elé őket és meg-látjuk: nem-e szökik arcukba a vér! Vagy a fanatismus, az ultrafontanizmus, a conservativus győzedelmekedet volna meggyékben? Akárme-lyik győzedelmekedet mindezek közül, ezen közgyűlés jegyzőkönyvének eme lapjára mindig kerülva tekint majd az utóemzedék, amely reméljük: nem lesz oly elfoglalt mint a mai nemzedék, mely dicsó Deák Ferenczünknek az egész ország minden egyes törvényhatósága által lelkesedéssel ünneplést eszméi megvalósulását egy könnyelmű módon megnehezíteni akarta. Szerencsére: csak akarta.

A ve. érek sorát a nagy tiszafa emelői követik. Súlyos, hosszú rud, ormán szürke zászlóval, az ösök gyszalobogójával, mely a szélesüdes időben háson hull alá. Az oly korán elköltözött ifju vezért ez is megembelezi.

A tiszafa után, oldalán függő tárogatóval, — acélizum két horokás vezetői Egyed leglüzesebb csalárolvát, melyen — labáival keményen a hevederhez csatolva — ül az életelen Egyed, baljával a sallangos kantárt tartja, jobb kezével pedig zászlós kopját emel, ami erősen van a nyereg szöszös kápájába vésvé. Ijja és nyilakkal teli tegze balvállán pihen.

Az idegen családúsg hinnie, hogy a holt vitéz, ki a toporzékoló állatot ül, valósággal eleven. Pedig neki az a sallangos ló a — koporsója, a nyereg az ő pihenő — vánkossá. Fején a leeresztett bokréta főveg a fagyos arcot látatni nem enged; dermedt tagjaiból párdüzbőr, páncél és vért simul, söt menés közben meg sárgra eszma-jának terejös sarkanyúit is meg-meg-negnek.

A halott után hozzák legketvesebb huszon-negy menlovát, drágán főszerzámozva. Mind egy szálj hóféler.

Aztán kistárolból a mélyen süjtött atya követi a kísérőket, kit vezéri kóntósa ma nem illeszik, mert a szomorú gyászának miatta két vállán és szöszes mellén, két arcan és magas homlokán hét sebet kellett nyitnia; hiszen vért sár és nem könnyeket. Jobbján halad, most már káprázatos aradszben, fején myrtus-koszorúval és kezében fehér lilommal Zita, az elhunyt Egyed remény-vesztett menyasszonya. Ajkán némaösöd, arcan keserű lemondás, és fekete szemében osillogó

köny, de zokogását már nem hallja senki. Lép-tei szűzárak, tekintetét le nem veszi a nagy tiszafa színtelen zászlójáról.

Végül még néhány hegedős, kik harci dalokban dicsóitk a derék vezér erényeit. Batoritják a gyönygös pártában mar dt menyasszony csüg-geteg szívét és vigasztalják a fiától oly váratlanul megrablott apát, kit Hadúr éppen így tön-kedvessé maga elott.

A gyász kíséretet vitéz bajtársak, szilaj verü hadfiak és árvaságra jutott katonák zárják be. Tekintetök még most is oly kemény, mintha a villogó jobbágyak megfenyítésére nyomulnának.

A megszmorodott közönség eleje már a sir szájához ér; a nagy tiszafa már az önyinel jóval mélyebb gödörben áll; a fáltozók, hegedősök és komor arcu vezérek utat nyitnak; erre a két horokás kobozók és hegedűk hangjánál leve-zeti Egyed búszke paripáját a virággal du-an tele-szert gödörbe és a csataménál a nagy tiszafához kö-tök.

Míg ez ekkep történik, az alatt a huszon-negy lefter mént a sirszeleken földbe vert megannyi zászlós kopjához csatolják és minden löhoz egy-egy fáltois kerül.

Aztán megharsan a főnagy (fővezér) harci riadója s mire elhangzik az érces vezényszók: nyomban reá szök — ijjas vitéz jelen meg. Föl-jzott nyilakkal a sir előtt.

De csaknem velök egy pillanatban vilám-gyorsan pattan elő Zita is és Egyed lovának nyergérsé veti magát. Atbiell életelen völegényei, koszorus fejét annak keblére simítja, s rezgő hangon ekkep kiált:

— Megálljatok! nekem is van közsém ez fjuhoz, hisz adósom ő, adósom életével, adósom minde-

nével, mert — völegényem. Szavát adta, hogy elveszi; én örökre az övé akarok lenni. Itt van szöpcsejtje, nézzétek! — Erre egy piciny ezüst bálványt tép le gömbölyü nyakáról és a vezérek sorába dobja. A főpap kezére emeli s emiekül a verző apának nyújtja át...

Imé hangzik a ropogó vezényszó és a következő pillanatban ló és lovas a holt völegény és az élő menyasszony nyilakkal vannak atsze-gözve. A száz vitéz ijja jól talál, gyors halált hoz az előre s nem-vegül a csendes legbe egy kinos szisszésés nem, csak egy elhaló sóhaj...

De biztos kezekkel működnek az aldozó tal-tosok is a huszon-negy ló mellett; ahig néhány pillanatnyi hörgő nyertés és a fehér menek párája mind egyik elszál s patakzó verök az Egyed és Zita közös sirjába ömlik...

Keves idő mulva már frissdomb tákarja az el-költözöttek tetemét s az új hantok feletti magasra nyuló tiszafa pó o'ja a drága — emlékkövet...

Az aldozatlovak szívét a papok a vizparti kőoltar föllobogó tüzen Hadúrnak aldozzák, huszon-negy fejet pedig a törzstől elválasztva, megannyi zászlós kopjára vonják. Ez a huszon-negy löteji hirdeti az oly korán elhalt vezér harcai bátorságát, rangját, és hadi erényeit. A löfökhöz szitnya nem, — de idegen is csak élet-vesztés terhe alatt nyulhat. Nem szabad azokat mánnak csupán az örökidőnek elemészteni...

A temetést hét napig tartó harcjáték követi, mely alatt a leventék egyszer sem keresik föl sátraikat s ha a harc hevében valaki véglilen halálra lel, azt Egyed hantjaira fektetik, még egy réteg földet huznak reá s megvénva temetés.

Tollfuttában.

Gyűlés volt a teas, nemes vármegyén.

Éppen máj. 1-én.

Semmi sem történt a gyűlésen; tehát a megszokott mederben folyt.

Pedig most az egyszer akart valami olyan történni, a mi ott a vármegyefiás előtt annak a hatalmas szobornak homlokredőit talán néhány napra elsimította volna.

De lát az ülés nagyon közeléssé aprillishoz és éppen olyan közel a teljes kiköltéshez szakához. Ilyenkor Deák Ferenc szelleméhez méltó böles dolgok iránt a tekintetes vármegyének spenótos az agya és érzékellen a gyomra.

Hozzá kellett volna járulni a najirenden levő egyházi-politikai reformhoz, melynek ngvalósításáért a kormány küzd.

Nem! Rosszul mondtam!

Küzd érte mindenki, kinek szívére a szabadelvűség (de az igaz, hamisítatlan szabadelvűség) delejes légköre érintette és megdobogtatták azok az eszmék, miknek világosságát, elméket, szíveket besugárzó fénytől várjuk a százados bor-nirtság nehéz éjszakájának teljes eloszlását.

A liberalizmus fényének eme fellobbanása, s a nyomában világosságra jutott eszmék nem egy partié, nem a kormányé, hanem közkinccsét képezik az egész magyar nemzet gondolat- és érzelmevilágának, mely azokat megéreltette. A kormány csak a nemzet közérületének lüktetését érezte meg, mikor azoknak az eszméknek szellemében megkezdte reformtörekvéseit.

Azok a nagy lelkek, kik a nemzeti egység megteremtését biztosan megérelt eszmék jövőjét még csak úgy álmodták, de meg nem érhették: bizonyára előtte hatalmas szellemekkel megáldani a nemzet munkáját.

Ott a zalaegerszegi megyeház előtt is megmozdult talán az a hatalmas szobor. Hisz annak a hideg szobor-agynak is föl kellett éreznie, amint a halhatatlan szellem örök-utját végezte: eloszolja milliók meg milliók szívébe, majd egy-egy nemzeti akaratát tömörülve.

De az a hideg szobor, — ha egy pillanatra felérezet, is — amint megcsillant fölötte a diadalutján haladó szellem fénye — hamar visszaeshetett érzéketlensége hideg nyugalmába; mert Deák Ferenc szellemfénye éppen az ő kedves vármegyéjének falain törtött meg. Az ő vármegyéjének roncsolt, dűledező falai megállították azt utjában, egy pillanatra. Az egész hazát meghódító, — milliók elméjét, szívére besugárzó fény éppen Zalavármegyének gyűlés-terében lett hazátlanná. Bárhol, csak itt ne lett volna az!

A liberális törekvéseket Zalavármegyén nem üdvözölték. Az indítvány megbukott.

Ezzel koszorúzták meg huszonnégy év után legliberalisabb, legnagyobb halhatatlanságának emléksobrát.

Abban az ülésteremben, hol egykor a „haza bölese“ és hozzá hasonló títánok tisztították az elme fényével, a szó villámaival a reactio nehéz levegőjét: most egy epizódus mutattak be a „Modern-liberalizmus“ című operettből, amit itt-ott szertelen nagy színpadi rutin-nal játsszunk végig a valódi, az őszinte liberalizmus kivételében levő nagy alakjainak epigonjai.

„Ez remek, dicső művészet!
Ez jutalmat érdemel!“

Most tudom csak: hogyan került éppen május elsején (a megyei gyűlés napján) a nagy-kanizsai színházba egy mód nélkül furcsa borostyán-szálakból rekvirált koszoru.

Itt éppen a „Böregér“ című operettet játszották Kövessy Albert-nek, a kedvelt komikusnak jutalmául.

A színház megtelt zsufolásig.

„Mit kap Kövessy?“ — „Lass-e koszoru?“ — „Ki fogja meglepni?“

Ilyen kérdések jártak szájról-szájra a nyüzsgő, zsongó ember-áradatban.

Nem jött semmi.

Már jelt adtak a nyitányra.

A publikum még egyre hullámozott. Mindenki várt valamit.

Egyzserre erősebb mozgás támadt a színterem bejáratánál. Két szolga görnyedezve elpoltá rettentően sulyos jelét a kyöngöd ügyeseknek egy vialtköböl, szafaladékból és egyéb, a heites-művészetet halhatatlanló függömenyekből és lög-gománnyokból egybeállított „koszorut“.

Abban a pillanatban mindenki furcsa szemmel nézte ezt a hanyaró-Vendelés babékoszorut s csak máánkp békült ki azszal a publikum, mikor kőstudomásra jutott, hogy tulajdonképen nem a „Böregér“ Elsonstein Salamonjának, nem a nagy-kanizsai színház komikusának, hanem a zalaegerszegi vármegyeház operette-buffónak volt szánya: de lekö-sött a vonatról.

Öröztén ajánljuk, hogy a „Modern liberalizmus“ szereplőinek s derék babékoszorujá véletlenül lda hullott.

H I R E K.

— **A katonaság köréből.** Házi ezredünk-nél a májusi elléptések alkalmával következő változások történtek: Reitz Győző őrnagy az itteni zászlóalj parancsnokká, az 5-ik hídász-zászlóaljhoz hasonló minőségben Klosterneuburgba áthelyeztetett. — Weidner Diesel hadnagy 15-hadnagygya léptetett elő. — Strohmayr Károly százados a Zagrábban állomásozó 101-ik gyalog ezredhez transzferáltott, helyette Komáromból Bakalac Győző helyeztetett át N. Kanizsára.

— **Dr. Schnitzler János.** A tudományos világot nagy vezte-ég érte. A bécsi egyetem egyik éke és büszkesége dr. Schnitzler János tanár, a bécsi poliklinika igazgatója, sok tudományos mű szerzője, évdrosunk szülője f. hó 2-án nyolc napi betegség után orbáncban meghalt. Schnitzler 1835-ben, mint szegénysorsu szülők gyermeke, Nagy-Kanizsán született. Gimnasiunai tanulmányait itten végezte, atya őt a kereskedői pályára szánta és a már akkoriban nagytektintélyú Gutmann cégnél szerette volna elhelyezni. mi azonban nem sikerült neki és ezért a fiatal Schnitzler elhatározta, hogy ha még oly nélkülözések mellett is, de folytatni fogja tanulmányait és e végből a lovároba ment, hol tanulmányai mellett nevelősködött és már ezen pályán is feltűnt szerencse-csillaga, mert olyan házba került, hol méltányolták szorgalmát és a fiatal Schnitzler már egy év múlva nemcsak saját magáról gondoskodhatott, hanem szülei is támogathatta. Később a bécsi egyetemet látogatta, hol 1863-ban Oppolzer tanár asszisztense, 1865-ben magántanár, 1873-ban címzetes és 1880-ban rendes tanár, 1882-ben pedig kormánytanácsos lett. A magyarok s különösen a kanizsaiak iránt mindig megtartotta rokonszenvét és utóbiaktól mindig kérdezősködött szülővárosa felől. Utóljára boldogult gelsei Gutmann Henrik beteg sége alkalmával volt Nagy Kanizsár.

— **Királyi kitüntetés.** Hajdu Lajos kir. curiai bírónak saját kérelmére történt nyugdíjazása a kalmából 6 felsege a király a Lipóterend lovag-keresztjé adományozta díjmentesen. A kitüntetett, Hajdu Sándor helybeli telekkönyv vezetőnek édes atya.

Kiállítás bizottsági tagok. A kereskedelemügyi m. k. minster, mint az 1896-iki ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke N. Kanizsáról a következőket nevezte ki az ország bizottságba: Geisei Gutmann Vilmos nagykereskedőt, továbbá a soproni kereskedelmi és iparkamara iparosztályának küllgait: Dancs Kalmán asztalos, Hlatkó János szállodást és Miltenyi Sándor cipészt.

— **Esküvő.** Zerkovitz Albert ur leánya: Teréz, dr. Balogh Ignác ügyvéd ural folyó hó 11-én vasárnap délután 4 órakor tartja esküvőjét a nagy-kanizsai izr. templomban.

— **Katonák, mint tüzoltók.** A nagy kanizsai önk. tüzoltó-ésület f. é. április hó 15-én átiratilag megkereste a cs. és kir. 48. gyalogezred parancsnokságát, hogy a helyben állomásozó zászlóalj legénységét tüzoltói munkalatra képeztesse ki, mert nagyobb vesz alkalmaival a tüzoltók a fárasztó munka után kisdőnek és ez esetben nincsen szakavatott munkaerő. De különben sem lehet kívánni, hogy egy szegény mesterember munkáját elhanyagolva, egészen a közönk, melyben neki oly csekély része van, szenteje idejét és erejét; tehát ezen megkeresést nagyon is helyesnek találjuk. Örömmel és teljes elismeréssel említtük fel, hogy a parancsnokság ezen megkeresésnek készséggel helyt adott, miről a harmadik zászlóalj parancsnoksága április hó 27-én kelt átiratával értesíté a tüzoltóságot. Ezen átirat szerint minden századból 2 altiszt, 2 őrvezető és 10 közlegény, összesen tehát 8 altiszt 8 őrvezető 40 közlegény jelöltetik ki tüzoltói kiképzésre. A gyakorlatok minden szombaton délután tartatnak. Az első gyakorlat ma 6-án tartatott és — mint értesülünk — Knorzer őparancsnok nem kimélve semmi fáradságot, a gyakorlatokat hetenként nemcsak megtartani, hanem ezeket személyesen vezetni is fogja, hogy katonáink minélőbb begyakorolva legyenek. Ha a legénység egy része már esajjalította a kellő ismereteket, a tüzoltó-őparancsnok előterjesztésére másokkal váltatnak fel. A katonai rend fentartása végett a gyakorlatokat mindenkor egy tiszt van jelen. A katonák, valamint közöltósági parancsnokságunk egyaránt elismerő köszönetünket nyilvánítjuk közönségünk vagyónbiztonéga érdekében tett intézkedéseier.

— **Tűzkárosultak javára.** Grünfeld Alfred cs. és kir. kamaraművész április hó 28-án Nagy Kanizsán tartott hangversenyének jövedelméből 30 forint juttatott a tűzkárosultaknak. Ugyanezen alkalommal felülfizettek: Clement Lipót 5 frt. gelsei Guttman Vilmos 5 frt. Vidor Samuán 2 frt. Unger Uilman Elek 2 frt. Schwarz Gusztáv 1 frt 40 kr. Rapoch Gyula 1 frt. 40kr. Prager Béla, Bogenrieder József, Zerkovitz Lajos dr. Stolzer 1—1 forintot, N. N. 60 kr., Weisz Ferenc, N. N. N. Gstedtner N. N. Sterneck Zsigmond, N. N., N. N., N. N., N. N. 40 — 40 krajcárt Osszes felülfizetés 25 frt 40 kr., mely összeget Vidor Samuán urón tettebbi 30 forinttal egyetemben, tehát egészen 55 frt 40 krajcárt e hó 2-án Babóchay György polgármester ur kezéhez a tűzkárosultak javára áttett.

— **Fontos új találmány.** Jelenleg midőn nemcsak városunkban, hanem országszerte vizniány- és használhatatlan rozsz kutakról panaszkodnak, feletle érdekesnek találjuk egy oly új találmányról hírt adni, mely e bajokat megszüntetni képes. Alkalmunk volt ezen, a vizet minden fáradság nélkül felszínre hozó készüléknek, — mely már szabadalmat is nyert — negyvened-résben kicsinyített modelljét működésben látni és meggyőződünk a találmány rendkívüli csel-szerűségéről, mely abban áll, hogy minden eddig alkalmazásban volt vízfelhajtó erőt mint: köteleit vagy horogonyt, gémekeket és kerekeket, csigákat, szivattyukat, gőz- és szélmotorokat, lég- és víznyomást sat. teljesen nélkülözhetővé tesz. A készülék minden évtizedben alig igényel egyszer c-ekély javulást. Az új találmányt melegen ajánljuk mindenkinek, de főleg gyarak- és vasuti állomásoknak; egyuttal felhívjuk erre — a vizhiány ügyében, a városi képviselőtestület által kiküldött bizottság figyelmét; annál is inkább, mert mint halljuk: a feltaláló azon ajánlatot tette, hogy a felső templom előtti téren szomorkodó, de különben díszes városi kutat a fentebb vázolt artézi mintára ingyen átalakítja, a városnak csak az anyagot és munkaerőt kellene rendelkezésre bocsátani. Ezen fontos és életképes találmány gyakorlati kiviteléhez a feltaláló néhány ezer forinttal rendelkező társat keres, ki a jövedelem 50 százalékaiban részesülne; de nagyobb tőkepénzeseknek a szabadalmat esetleg el is adja. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál Baogh J. honvéd-százados N. Kanizsán.

— **Halálozás.** Korányi Daniel m. királyi posta- és táviratíró: N. Kanizsán sulyos csapás érte. Ifju neje: szül. Baray és Petri Prikrájay Baksay Amália ápr. hó 29-én este 12 órájában elhunyt. Temetése ápr. 30-án nagy részvét mellett történt.

— **Elhagyott leányka.** Zala Szt. Mihály községben múlt hó 24 és 25-közi őjjelel egy 45 év körüli, aacsny természetű, vörös, hajú és bajuszu, térdig erő gombokkal díszített barna-harisnyát és hecskört viselő, foglalkozására nézve dudás ferfiú és egy 30 évesnek látszó, barnapiros arcu, jól táplált asszony egy éves és egy 5-6 éves leánygyermekkel meghaltak. Az utóbbit, ki Naca névre hallgat, nem akartak állában zavarni, s visszahagyták. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a visszahagyás nem gyengédségből, hanem szándékosan történt, miért is a pacsei fősoldgábiróság igen szivesen venné, ha a dudá-pár keze kerítve, a gyermek átvétele végett Pacsára átszállítanék.

— **Iskolai vizsga Kis-Komáromban.** A kis-komáromi népi-kola 3-6 osztályának növendékei — mint egy jelenvoltól értesülünk — április 30-án vizsgát tettek, melyen az egész iskolások főt Papp K. esperes kanonok és iskolaszéki elnök vezetése mellett megjelent. A jobbára paraszt fiukból álló tanulóereg bámulatos eredményt mutatott fel. A magyar nyelvtan-számtan-és földrajz, valamint egyéb tantárgyakban meg-lepő jártasságot tanúsítottak a 10-12 éves gyermekek és ezért az összes jelenlevők el is hallgatták őket dicsérettel. De a legnagyobb elismerés Vache Adolf tanítót illeti, ki nemes hivatásának rendkívüli szeretettel és páratlan szorgalommal felél meg és örvendünk, hogy fáradozásait oly rendkívüli siker koronázza.

— **Jutalomjáték.** Mátray Józsefnek szintársulatunk egyik leghasznavehetőbb tagjának jutalomjátéka hétfőn f. hó. 8-án lesz. Mátray eddig majdnem minden előadásban közreműködött és a legkülönbözőbb szerepekben egyaránt bebizonyította, hogy tehetsége színész. Jutalomjátékaul „Bank-ban“ a nemzeti irodalmunk egyik legbecsesebb kincsét választá, melyben ő Peturt bánt

fogja személyesíteni. A főbb szerepek következőleg vannak kiosztva: Rakodczay (Biberach) Abray (Melinda) Bihary (Bánk bán) Boros Ferike (Lizdora), Fűredi (Tiborcz) és Törökne (Gertrud). Igen élvezetes előadása van: kiállításunk, melyen városunk közönsége bizonyára in-pozá szímben fog részt venni, mit a jutalmazandó érdekében is szívesen látunk.

— **Nyilatkozat.** Chinorányi Boldizsár urtól hosszabb levelet kaptunk, melyben kijelenti, hogy a múltkori tüvész alkalmával nem ő hanem ittas állapotban levő eszéledje vette le a kút huzóját, melyet ő azonban, — mihielyt arról értesült — önként visszahelyezett. Ezzel ellentétben közleményünket megbízható forrásból kaptuk, melyet Chinorányi urnak, ha hozzánk fírad, készségesen megnevezünk, mért érte engedélyt kaptunk; tudósítunk azonban állítását teljesen tartatlja.

— **Tanítói gyűlés.** A Zala megyei át-tanítótestület nagykanizsai járásköre folyó évi május 18-án d. e. 9 órakor tartja tavaszi rendes közgyűlést Eszteregnyén, az ottani népiskola helyiségében, következő tárgyszorozattal: 1. Károlyi Gyula, eszteregnyei tanító egy órai előadásának meghallgatása a az ott tapasztaltak megbeszélése (zárt ülésben); 2. Tóth Lajos, nagykanizsai tanító felolvasása: „A kedély neveléséről”; 3. Az ifjúság korai elszáradása ellen eserköcsenek lehető megóvása érdekében a községi közgyűlés elé terjesztett s általánosságban elfogadott javaslat részletes tárgyalása. Előadó: Selmeczy Imre, gelsei tanító. 4. Salmezy Imre oiyasó könyvének bírálatára kiküldött bizottság jelentése. Előadó: Sáringer Károly magyarszerdahelyi tanító. 5. Folyó ügyek. 6. Indítványok. E közgyűlésre a járáskör tagjait és az érdeklődő tanügybarátokat lapunk utján is meghívja: Szalay Sandor, járáskör-elnök.

— **Az elszáradt sikkasztók.** Mint a fővárosi lapokból köztudomású — Berecz testvérek, kiknek egyike a budapesti magyar leszámítoló és pénzváltóbank kárára mintegy 50,000 forintot elkezelt, e hó 1-én éjjel a Budapestről jövő gyorsvonattal a nagykanizsai állomást érintve, lelétek meg Pragerhof felé utunkat. Az is köztudomású, hogy az állomásnál megjelent Farkas Ferenc rendőrkapitány mindket jómáddárral beszélt — de őket nem tartóztatta le, nem bírva a személyazonosságát a kapott leírás alapján megállapítani. Lapunk szerkesztőségének egyik tagja felkereste Farkas rendőrkapitányt, ettől megtudandó, vajjon hogyan is történthetett, hogy Berecz Antal, kiről tüzetes személyleírást kaptott, nem tartóztatták le? Farkas következőleg adja elő a történeteket: Említett este egy 11 óra tájban az állomás-lőnöknek telefon utjan, minden indokolás nélkül két rendőrt kért, kik azonnal ki is küldettek. 11 óra 50 perczkor a főkapitányság sürgönyt kapott a fővárosi rendőrfőkapitánytól, hogy állítólag Berecz Antal Budapestről jövet, Kanizsán átutazik és 12 óra 12 perczkor fogja állomásunkat érinteni. Ezután következett Berecz tüzetes személyleírása. Az idő oly nagyon rövid volt, hogy Farkas nem igen tanulmányozhatta a sürgöny tartalmát: kocsi nem kapván, a fél utat a vasútra szaladva kellett megtennie és közvetlen akkor érkezett az állomáshoz midőn a vonat berohogott, úgy hogy azon sürgönyről, melyet az állomás főnökség kapott és melyben jelezve volt, hogy Berecz Nyéken száll a vonatra, semmi tudomása nem volt. — Fridenthal nevű kalauz bevezette a rendőrkapitányt egy I. osztályú kupéba, mely egészen sötét volt. Farkas meggyújtotta a kocsit lámpáját és látta, hogy az utas nyugodtan alszik. Felkelte, megmutatatta magának a menetjegyet, mely Nyéken lett kiadva és ezen körülmény vezette leginkább tévútra, a későn vett sürgöny által meglepett és a gyaloglásban kifáradt rendőrkapitányt. A gyenge világításnál a himnóhelyek absolute nem voltak kivehetők, sőt a hajsz és barok is a leírásból eltűnőnek látszott. Az utas kiletét megkerdevezve, ez egész nyugodtan azt válaszolta, hogy ő dr. Takács Zoltán Budapestről és ezen névről szóló igazolványt is mutatott fel. Mit a rendőrkapitány az igazolványt megtekintette Berecz nevezésétől fejezte ki az alkalmatlankodásáért. Farkas, — ki hasonló ügyekben alkalom hiányában még soha el nem járt, és ki sokkal jobb lelkületű ember, mintsem a személyes szabadságot meggyőződés ellenére megmértené, vagy meg csak korlátozná is, nem látván a személyazonosságát bebizonyítva, nem alkalmatlankodott tovább Berecz Antalnál, hanem

ellátogatott a Nyéken beszélt másik utashoz Berecz Edéhez, ki nem az állomási pénztárnál váltott jeggyel, hanem utibárcával (Fahrchein) utazott. Őt is igazolás a szólítván fel, azon választ adta, hogy beföldön utazvan, nem tartot, semmi igazolványt szüksegesnek es. ekkor Farkas megtette azt, mit e őbb kellett volna megtennie, megnézte az utas jobb kézcuklóját, melyen a közölt ismeretű jelek szerint egy hosszabb kardvadás latható. Mivel azonban ezen jel észrevehető nem volt, az utas igen természetesen nem lehetett Berecz Antal, már csak azért sem mert Berecz Ede volt. Megszabadult tehát mind a két gazember, egyike azért mer hamis igazolványt utatott fel, a másik azért mert nem volt kézcuklóján azon ismeretű jel, melyet az elsőnek kezén kellett volna keresni. — A nagykanizsai rendőrkapitány udvarias látogatásának meg volt azon jó eredménye, hogy a további utazásnál Berecz A. oly rendkívüli igazoltságot tanúsított, hogy a vonatkísérő személyzet előtt bizonyossá vált, miszerint ezen elegáns utas nem más, mint a keresett sikkasztó, kit is Pragerhofon már a csendőrség fogadott, ellenben hátyja szép szerevet megúrt.

— **Értesítésünk** szerint a híres „Mödling cipőgyár” Nagy-Kanizsán rakárt állít fel, melyre a n. é. közönség heves figyelmét előre is felhívjuk.

— **Sajtóhírbék.** Lapunk megelőző számába legnagyobb sajnálatunkra oly sok értelemzavaró sajtóhiba csuszott be, hogy azért a t. olvasó közönség szives elnézését kérjük. Intézkedtünk, hogy hasonló hibák a jövőben elő ne forduljanak, de a sajtóhírbék teljes kiirtására eddig sajnos, nem találak orvosságot, tehát mi sem védekezhetünk teljes sikerrel ezen pusztító nyomdai betegség ellen.

Szivarka-szivók figyelmébe.

A parisi „Figaró” egy Ham C. szerkesztőjének tollaló eredő igen érdekes cikket hoz: Ama tanulmányal elfoglalva — mily betolyással van a szivarkázás az egész ségre, — készséggel ragadtam meg az alkalmat, hogy egy tekintélyes gyárban a szivarka papír gyártását meg nézhessem. Ez a Mantes közelében levő Gassicourt vállalat — hová Párisól gyorsvonattal fél óra alatt juthatunk el. A gyár Braunstein testvérek által építetett, mely cég gyárának kiterjedése — valamint üzletének nagyszerű berendezése által hasonló vállalatok között az első helyet foglalja el. Roy építész tervei után építve és a munkás lakókkal együtt 16 hektár területet foglal el. Az üzeme Laroche Georges mérnök — igazgató felügyelete alatt áll — ki szives volt látogatásom alkalmával kalauzolni s megmagyarázni, mily bonyolult eljárásnak van a nyers anyag alá vetve, míg főszem szivarka papír lesz belőle, mely minden szivarka szívó örömeire szolgál. Nyers anyagoknak kizárólag csak is új vészon, len és kenderfonat használtak; ez különös procedura alatt óvatosan szétszedetik s nagy kőn s célra felállított edényekben soda mézszel átjáratik. Ezután az anyag rendkívül óvatosan minden idegen átkat részben mosás által ki tisztították, ami mindaddig folytatódik — míg a víz teljesen tiszta marad. Az ehhez használandó víz nagy áldozatok árán fűrt 2 artézi kútból merítették — melyek óránként 400,000 liter vizet adnak. Az anyag ezután újra morzsolattik és egy nagy víz sájtóban szét zuzatják. Dacára mind ezen eljárásnak azonban az anyag még mindig szürkés színű marad minek fehéritésére a gassicourt-i gyárban nem úgy mind eddig chlor gőz vétetik, hanem Lhermitte M. úr találmánya mely új villamos eljárás mellett még nyomott sem hágy idegen alkotórészekből az anyagban; azután nagy hengerek között szét dörzsolattik mire óriási gépekbe vezettetik az anyag hol papírrá lesz. Az egész telepet 4 gőzgep 600 ló erőre hajtja, mely éjjel-nappal működik. A kész papír azután Braunstein Fréres cég elárusító helyiségébe Páris, Bonnevard Exelmann 63—65 szállítatik hől a t. kis könyvecskébe vágják — kis címkékkel ellátják s úgy boc-ájtják áruba; a Braunstein cégnek a Parisi üzleten kívül — még Bécs, New-York, Jaasy, London, Pétervár, Moska, Odessa s még számtalan kisebb városban van képvisellete — honnan az árukat az ismét elárusítóknak küldik szét. Különösen felémlítendő, hogy Roman ba a „Dorobántul” — Angolországba és A rikába „Ramses” — Nemolországba „Lohengrin” Oroszország Franciaország és Monarchiánkba a „Les-derinées Cartouches” című szivarka papírok vétetnek legin-

kább, s a szivarka szívók kedvenc papírja. Személyes meggyőződés folytán könnyen megmagyarázhattam magamnak — mily óriási lendületet vett ezen francia ipar az.

Telefoniádák.

A szegény tanító sorsa felett döntöttek a képti-előházban. Egyik része a képviselőknek számolts, hogy maximum 300 frt legyen: a minimum. — A másik része, hogy minimum 400 frt legyen: a minimum.

No én már azt hiszem: akár három, akár négy-száz a minimum abból még se kerül ki soha egy üveg valódi — Mum.

Megbukott az egyházpolitikai kérdés Eger szegen is, megyénkben — Deák megyejeben. — Hat megint csak bebizonyult, hogy senki se próféta otthon.

Ugy hallom: Deák Ferencnek a tulvilágra — Zalaeger-szegről a következő sürgönyt adták fel. „Szabad-eleűség” — aláírásal:

„Hej ha tudnád: mily nyomorban élek, Megrepedne a szíved tenéked.”

Most már a remetes is másképp beszélnek, mint a hogy írtak. Hja régi dolog már:

„Nem úgy van most, mint volt régen, Nem az a nap süt az égen.”

Azt hiszem ha a Spiegl ügye olyan tiszta lett volna mint a tükör, akkor nem kellett volna 63 tanut beidezni. — Omne nomen: non est omen.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Spiegl Albert bünpöre.

Uzsora és többrendbeli büncselekményekkel vadolt Spiegl Albert murcsányi lakosnak bünyügyében a múlt egész héten át tartott végtárgyalás e héten folytatott. — Hétfőn a törvényszék által kirendelt szakértők Scherz Richard és Grünhut Henrik hallgattatták ki a kucoricának az 1887—1889. években legalacsonyabb és legmagasabb piaci árará nézve; e napon a bizonyítási eljárás befejeztetven, a plaidoyer-k megtartására szerdán reggelre került a sor. Stocker Antal kir. ügyész beszédében csoportosítván, a hosszú végtárgyalás alatt felhírt összes adatokat, teljes képet adta vádolt ténykedéseinek és a sivar képet néhány jóind humoristicus ötlettel tette változatossá; vádoltakat 10 rendbeli uszora vétségben és 2 rendbeli csalással párosult okirathamisítás büntetésben kérte bűnösnek kimondani. — A beszéd egy órát vett igénybe. — Ezután a panaszosok képviselője Dr. Schwarz Adolf szinten egy óráig tartó beszédében csatlakozva a kir. ügyész fejtegetéséhez, vádolt védekezésének tarthatatlanságát igyekezett kimutaini és a vád igazolása szempontjából az egyes markansabb eseteket részletesen illusztrálta a vádoltnak nem nagy gyönyörűségére, azután a panaszosok magánjogi igényeit számszerűleg praecisiorsta. — Oroszváry Gyula védő mondotta e ezután szép védő beszédét, melyben az előtársulókát megcáfoltai és védené ártatlanságát bebizonyítani törekedett; különösen a panaszosok és tanuk zavarihihetőségét vonta kétségbe és vádolt eljárását a kereskedelmi törvény által megengedett üzleti kötelességek minősítette. — E beszéd; szintén egy fél-órát vett igénybe. — Végül maga a vádolt intézett a törvényszékhez néhány szót, hangsúlyozván, hogy ő szalmabázhban lakik, már régóta szeretne építkezni, de nincs hozzávaló pénze, az ő gazdaságáról terjesztett híreket mesének, a panaszosok és tanuk előadását pedig valótlanuságnak és ellene irányult igazgatás következményének — mondja. — A törvényszék péntek d. u. 3 órájárá tüzte ki az ítélethírdetést. — Feszült kiváncsisággal vártuk az ítéletet, mely így szólt: Spiegl Albert 9 rendbeli uszora vétségben vétkezés kimondatik és ezért egy és fél évi fogházra és 900 frt pénzbüntetésre ítéltetik a család és okirathamisítás vádjá aól íelmentetik; az uszorsá ügyletek semmieseknek és érvényteleneknek kimondatnak s vádolt valósággal adott és számszerűleg megállapított ellenértéken felkapott szolgáltatások visszafizetésére

tik — Az ítéletet Miko Géza kir. táblai bíró ur egy óráig tartó indokolással kísérte. Ugy a vádlott mint a kir. ügyész, valamint a császári és kir. tanácsbírók panaszoló magánfelek felelőseit jelentették be. — E után már csak Lovak Ede törvényszéki jegyző urnak lesz nagy dolga, kinek feladatát képezi a végvágyalái jegyzőkönyvek és ítéletnek megszerkesztése.

Színészet Nagy-Kanizsán.

Szombaton, 29-én a „Valenci kalmár” Schakespeare színműve került színpadra. Ac. Zsigmond fordításában. Hogy Rakodczaynak mennyire sikerült a mi közönségünket is megnyerni a Schakespeare drámáknak, azt ma ismibe bizonyította az a zsúfolásig telt ház, melynek zömét ma már nem a görögűzet hajhászó karzából, hanem tulajdonképpen intelligens publikumból verődött össze. Ez a szép közönség oly viharos tetszést nyújtott a Rakodczay Schylockjának s annyira méltatnáta a finomabb művészi részeket is, hogy minden egyes jelenet után viharosan követelte Rakodczay megjelenését. Es méltán mert Rakodczay ma a nemzeti színházat varázsolta élénk remek alakításával. Igen-igen jól sikerült helyi thypus volt Jessica (Abr y) és dícséretet érdemelnek még Laeko (Portia) és Boros (Nerissa) nem éppen hálás szerepük sikeres betöltéséért. Az egész előadás művészi nívója meglepett bennünket s ma már a díszletekrol is dícsérettel kell megemlékeznünk.

VASÁRNAP május 10-án d. u. „Apja leánya” népeleadás, melyen a közreműködők szívföltől jól mulattak, szinte irigylte őket a közönség. — Este rendes helyárak mellett a „Próbaházasság” ismételtetett. Vöf telt ház, sok taps és zajos, de értelmetlen fúttetés, mely abban állott, hogy a fiatalok a Kossuth-pótát vele énekelte Kövessyvel.

Hétfőn, május 1-én Kövessy Albert jutalomjátékán Strauss egyik legszebb és legismertebb operettje a „Börögér” adatott oly zsúfolt ház előtt, mióta még ez időnyben nem láttunk. Páholyok, ülőhelyek, földszint és karzat, szővát a terem minden zugá szorongásig megtelt. Ezen tömeg megjelenés nem lepott meg bennünket, mert a színházlátogató közönség eukis kötelességet teljesített, midőn Kövessy jutalomjátéka iránt ilyen meleg érdeklődést tanúsított. De két dolog meglepett bennünket. Meglepett bennünket a rossz előadás, minőnek eddig még alig voltunk részesei. — másodsor meglepett bennünket azon szokatlan ovató, hogy Eisensteinnak a gazdag magánzónak, azé t mert Kövessy három hét előtt Sanyaró Vendelt játszotta, legalább 25 kiló különféle kollázsából összeállított díszkoszoru nyújtott át. Ezen nem várt kitüntetés, annyira meglepte a jökedv Eisensteint, hogy Sanyaró Vendel telyzetébe gondolvi magát. — egész estén át felhangultak látszott, még az sem volt képes felvidítani, hogy neje Iványi Mariska és Bácskay Júlia szintén kaptak egy-egy szép csokrot, de jutalmazandó ugyan még egyéb figyelemben is részesült, de bizonyára ő is a legértékesebbnek a közönség rendkívül nagy számban való megjelenését tartja. Egyedül Kövessyné (Adél szobaleány) kedvesen pajzán játékaival és szép énekével voltak meglepődve, a többi szereplő többé-kevésbé hozzájárult, hogy a közönség elégedetlenül távozott. A krónikai hüség kedvéért megemlítjük, hogy a trefás esch-polkái He ér Julia és Balla elég ügyesen jártak.

Keddén, 2-án a „Lemondás”-t Karcag Vilmos 4 felvonásos színművét adták elég nagy számban s distingváló közönség jelenlétében. Ez volt ugy szólván az első modern társadalmi dráma, melyet Rakodczay társulatától láttunk. — Maga a darab, melyet a fővárosi sajtó úgy látezik igen sok jóakarattal annyira kiemelt, varakozásunknak — ószintén bevalljuk — nem felelt meg s hogy közönségünknek mégis sikert ért el, az inkább az előadásnak — különösen a női szereplőknek köszönhető. — Laeko (Irén) a szereplővel és kötelességérzetével küzdőnő, igazi művészeittel alakította: minden szava, minden mozdulata hű kifejezője volt a szívben dúló harcznak, s mikor Géza eltávazása után a lemondás fájalmával arcan, férjét megadással ápolgatta, könynyeket csájt a közönség szeméibe, melyek játékaiban legizgazabb krit kájt képezték. Nem kevesebb dícséretet érdemel Torokné (vz. Boldizsár báróné) ki a védangyal szerepét teljesíté, a nagymamát, ha színes demokratizmusát megvalósító nagyuri bölgyet, természetes elegántlával s finom kedvességgel játszta. Boros Ferikéről. (Telka) kinek e darabban volt először alkalma magát igazi elemében bemutatni, csak elragadtatással szólhatunk. A fiatal művésznő megmutatta, hogy az a sok dícséret, me lyvel a fővárosi lapok é a szini képezedébi való kilépése alkalmával elhalmozták, nem a kritika jóakaratainak folyománya, hanem megérdemelt volt. A gyermek szerelmes leány pajzán kedvességét, a családi előtét ellen diadalmosan küzdő kis leány ösztönöserü ravaszágát közvetlenebb természetességgel ábrázolni alig lehetett volna. Különösen kedves volt abban a jelenetben, mikor özvé Boldizsárnóval szerepet cserélve, a nagymamát utánozta, meg is jutalmazta őt a különben meglehetősen hideg publikum, mely nyílt jelenetben és jelenet után is melegen megtapsolta. Abray Arankáról (Sarolta grófné) nagyobb dícséretet nem mondhatnánk, mint azt, hogy kicsiny, hátatlan, az egész darabbal semmi összefüggésben sem levő, teljes színtelen szerepével is feltudta kelteni a közönség szimpatiaját s méltán megnyerte annak tetszését. A férfi szereplők nem feleltek meg annak a színvonalnak, melyet az előadásnak a női szereplők kölcsönöztek. Ugy látezik — s ez Rakodczay társulatának egyedül gyöngye s oka a modern társadalmi drámának és vígjátékok mellőzésének, hogy a társulat ezekhez kellő férfi-erőkkel nem rendelkezik. — Maga Rakodczay (Korolán gróf) messze mögötte maradt partnerének. Rakodczay kiváló színész, s ki szerepének szenvedélyesebb hitorésében és alakításában (különösen azon jelenetben, mikor szélhűtés következtében kezéből a kard kihull) most is jó volt, de tarsalogni nem tud. Neki a classicus tragédia a tero s jól teszi, ha megelőkzik az azokban nyílt babérokkal. Fűredy (Páros Elek) igen jó lehet bohózatokban, hózatás játékok élmények s helyzet-komikumon alaps. Lásztelátában, de színtelen mozdulatokkal még nem igen rendelkezik, azonban rendelkezésre áll tühétsége, párosát — azt szorgalommal s akkor sokat haladhat. Nem megrovát — de jó tanácskép azt is mondhatjuk neki, hogy tanulj meg magát jobban tartani s legyen szert jobb parókárai. — Az egyedül, akitől

a férfi szereplők közül elismeréssel szólhatunk, Bihari (Géza gróf) volt, aki mint mindig, ezuttal is helyesen fogta fel s oldotta meg szerepét.

Szerdán, május hó 3-án: a „Gerolsteini nagyhercegnő” adták igen kis számban közönség előtt. Igaz, hogy bohózatos dalmónok csúfolták, de csak bohózatos bohóság az egész. Nem is kívánhattuk tehát, hogy a szereplők valami jól alakítsanak. Irén nagyhercegnő (Bácskay) tette meg közigényből tábornoknak, majd ismét tábornokból közigénynek Friex közvitézt (Hunfi) — A többi minden lelkiismeretfurdalás nélkül átalhatunk.

Csütörtökön, 4-én: A „Kapivar”-t Gabányi Árpád 03 aranyos történeti vígjátékát adták kis számban közönség előtt. Apafi Mihály (Rakodczay) ma elég jó alak volt, nemkülönben neje Bornemisna (Laczkó) igen jól alakították. — Kapi György (Fehérvári) ma igen hálás szerepben mutatta be magát s ha szerepét egy kicsé jobban tudja, kitünően játszik. Kapiné (Torokné) mint mindig ma is igen jól alakított s szinte megsajnálta 3 szép leányaival (Benkő, Szende és Boros) akiknek tökött alá hozása nagy gondot adott neki. A 3-grácia Judittal (Abray) együtt igézó alakok voltak s bizony a nézőtérben könnyebben akadtak volna rölegényre mint szerepükben. Balassa (Fűredy) egy kicsé hamarkodott, mintha csak színtelen nagybátyját várta volna fel Budapestre. Különben megvöltünk vele elégedve. Gyulai (Bihari) amilyen szép, olyan jó alak volt. Teleky (Szigety) oly kitünően maszkírozott ósmagyar typus volt, remek zamatos magyar-szájával és k llemes mély hangjával, hogy szinte a 17-ik századba képzeztük magunkat. Ormester ur (Fereny) szintén megálta a helyét.

Pénteken 5-én, népeleadásban „Egy magyar huszárkapjár Bérsben” került színpadra.

Szombaton — Felémelt helyárakkal a „Szuftán” adatott.

CSARNOK

Vedd el az anyját!

Színhely: Díszes terem: jobbról, balról, közepén ajtóval.

Erdössyné, Gizella, közepén jönnek.

Erdössyné. Te hozzá fogsz menni... parancsoltam. Meglátom: ki mer ellenállni annak, a mit én egy-zer elhatároztam!... Sebő gazdag, van szép nagy birtoka, a varalója Fűredy, két emeletes háza Pesten, saját fogatán robog végig a banuók elől az utcán; tiszteli, szereli mindenki...
Gizella. De ha én nem szeretem.

Erdössyné. Nem az határozott. Szeretsz, vagy nem szeretsz, az mindegy... Én sem szerettem ferjemet, azért mégis megéltünk.

Gizella. A föld egyik oldalán atyám, a másik oldalon anyámmal én...

Erdössyné. Még gonyolódni mersz?!

Gizella. (szérenyen) Oh, dehoj.

Erdössyné. Azért!... Most már tudod, határozatomat. Tudod... tőled függ, hogy megnevesd családunk becsületét. Vagyontok romjaira te építhetsz csak új varakat... Tudod, hogy csak benned bízom, reméltem.

Gizella. De anyám!

Erdössyné. Semmi ellenvetés. Kezedet neki ígérted, te az övé vagy. (Félre) S vagyons, birtoka a miénk. (Fenn.) Határozatom megmáshatlan. Csak a kezfogó van hátra még.

Gizella (esdekelve). De anyám!... én nem szeretem...

Erdössyné. Ne haragits meg. Fellobbanva. Tudod, hogy milyen vagyok!... ha megharagolsz...

Gizella. (kevére simul.) Mérgében megölel s megcsókol...

Erdössyné. (megcsókojva) Ne incselkedj. (Félre) Már megint elhibáztam. Nem tudok telépni ellene. (Fenn.) Leányom, tudod, hogy tíz óra itt lesznek már. Készülnöd kell... Jer öltözni... majd segítetek...

Gizella. (szomoruan, szeméit törli) Hát mégis!...

Erdössyné. Mégis... mégis... (Vigasztalja.) Tudod, hogy itt a pénz parancsol. Az pedig a nagy ur. Jerünk!...

Gizella. Jerünk tehát! (Zokog) (Mindketten balra el.)

Andor, (gyorsan berohan a középsőajtón.) Itt volt... hallottam bájos hangját... Még most is fülemben csengenek szavai... Mintha kinnpadra vittek volna, úgy rebege: „Jerünk tehát!”... Nem... te nem fogsz most oda menni, hova szándékozol, hova készülsz... te nem fogod ma megtartani kezfogódat... erre esküszöm!... Te az anyám léssz... anyám örökre!... Szeretlek téged, mint madár a fészket s megmentelek, ha belehátok is!... Te nem léssz szerelmed martyrja... Te nem élhetsz azzal, kit nem szeretsz... te az anyám léssz!... (Nyugodtabban.) Nem sokára itt lenne az óra, melyben tört szívvel készülnél hazug esküt rebegni az Ur előtt...

itt lenne az óra, melyben indulnod kellene, hogy szerelmed, örök hűséget esküdj oly férfinak, kit soh' sem szeretél!; de én megátollak ebben... meg. Te nem fogod hazug esküvel szennyezni ba tiszta, szüzi lelkedet. Megóvlak ettől... mentő csillagod leszek, vagy én leszek a villám, mely ha megmenteni semmit sem képe: ront, tör, zuz mindent!... Ezt fogom tenni. Szerelmem vezérel akkor is!... (Megrettenve.) Lépteket hallok... Jönnek... a kezfogó közel van... Nosza, raj a hát!... Lesujtok akkor, ha majd jó a pillanat. (Jobbra el.)

Sebő József, díszesen öltözve a közepén jön, kezében nagy virágcsokorral. Sódry követi.

Sebő, (páhólva.) Hát mégis csak... itt vagyunk... Ezek a lépcsők... ezek a lépcsők... majd megfojtják az embert... míg felér a második emeletre...

Sódry. Mégis csak megöregszik az ember!

Sebő (hevesen.) Dehogy öregszik!... Dehogy öregszik!...

Sódry. Hisz ép most mondad, hogy alig tudsz a lépcsőkön mászni...

Sebő. Az más!...

Sódry. Mért volna más?... Az is arra mutat, hogy fogyni kezd erőd... Nem vagyunk ifjak...

Sebő, (haját simogatva.) Dehogy nem!... dehoj nem!... Az igaz, hogy már nem vagyunk 20 évesek. De én még legalább elég fiatalnak érzem magamat.

Sódry. Kivált ha a bajszodat jól sikerült befekeltetted.

Sebő. Már megint gonyolódol?.. Tudod, hogy nem szeretem a szőke bajszot.

Sódry. Mond inkább... a megöszült feketét.

Sebő. Ne bosszants. Még ily szent napon sem hagyod békében az embert. Tudod, hogy meynyire át vagyok halva a sok érzelemtől... szinte... szinte... hogy is mondjam csak?...

Sódry. Elmegy az eszed.

Sebő. Dehogy megy!... dehogy megy... ép most jön!...

Sódry. Mért házassodol?... Tudod még a fiatalok is elvesztik az e-züket ilyenkor, hat még az öregek!...

Sebő. Mondtam... ne bosszants... nem vagyok én öreg...

Sódry. Hanem azért tán mégis fiatal menyasszonyt választottál?

Sebő. Hat kit választottam volna?!...

Sódry. Az anyját.

Sebő (megántorodva.) Azt a bosszorkányt?!...

Sódry. (sugva.) Csak csendesesen, mert ilyenkor még a tüggönyöknek is füleik vannak!... Az anya jobban hozzád illett volna. Te is vagy mintegy 55 éves...

Sebő. Csak 43...

Sódry. Meg az anya is becsüli magát 35-re...

Sebő. Az egyik oldalát?

Sódry. Nem; mindkettőt együtt véve. Tízévi karkülönség unig lenne. S akkor legalább azt suttogná minden ajak: „Ej, de összeillő egy pár!”

Sebő. Már megint bosszants!... Összeillő... Hogy volna összeillő egy nő, ki már 25 év óta visel pároát és...

Sódry. Egy férfi, ki utálja a szőke bajszot; kinek 25 éves fia van, ha jól tudom... Amerikában...

Sebő. Dehogy!... még nincs ott. Csak tegnap utazott el.

Sódry. S tán ultivenyesnek szántad?

Sebő. Én nem szántam semminek.

Sódry. Elég rossz!...

Sebő. Azaz, elküldtem, hogy világot lassung.

Sódry. És, hogy bele ne szeressen a jövődöbeli feleségedbe.

Sebő. Terringettél! Már megint...

Sódry. Igazat mondtam, úgy-e? Tudod én tejer: tálalom a szeged.

Sebő, (félre) Akasztófára való. (Fenn.) De talán már ideje lesz bejelenteni magunkat. (A bal ajtó éppen megnyílik s kilép rajta Erdössyné díszesen öltözve s leánya, Gizella, fehér ruhában.)

Sebő, (hajlongva kezet csókol Erdössynének, aztán Gizellához közeledik s átnyújtja a csokrot.) Legy üdvözölve nők legszebbike!...

Sódry, (hajlongva lép Erdössyné elé.) Nemes szándékában kísérője vagyok öreg...

Sebő, (szuros tekintetet vet rá.)

Sódry, (folytatva)... régi barátomnak. A legfontosabb kérdésre kell ma feleletet kapnunk. A

Nyilttér.*

legdusabb reménnyel lessük majd a szót a leg- szereteiméltóbb anya rózsás ajkairól, azon szót, mely sorsunk fölött határozni fog. Óreg... azaz régi barátomat a legforróbb érzelem vezérlé ide. En csak mint barátom szája vagyok je'len — mert ő az elfogultságtól azólni képtelen. — E szerint én jár'ok elő azon kéréssel...

Sebő. (Sóvárihoz sugva) No, találd lejen már a szeged. Sóváry. Drága leánya kezéért esedezem. Andor.(jobbról beront.) Ne válaszolj'og nagysád! (Mindnyájan elbámulnak.) Sebő. Mit keressz itt?... Andor. (dölytösen.) Jussomat. Sebő. Mi... it?... Andor. Igen, a jussomat!... El akart tenni láb alól, hogy utjában ne legyenek. Amerikába küldött, hogy megöljön a sárga'áz, vagy hogy lenyelje valami cipa a fejemet... Sebő. De fiam!... Andor. Csodálom, hogy reám ismer... Sebő. Mit akarsz velem?... Andor. (megvetőn.) Semmit. (Erdössynéhez.) Csak nagysá'dhoz volna néhány szavam. S ha kérésem teljesülni nem fog... Erdössyné. Mivel szolgálhatok?... Andor. (mély érzelmmel.) Azval, mi nekem legdrágább a világon. Gizella. (pirulva vonul félre.) Andor. A legbájosabb lány kezével. Erdössyné. De uram... (Félre.) Furcsa helyzet Tan mindégyszé. (Fenn) Gizella, jer ide! Gizella. (félénken sompolyog oda, a zsebkezdője csúcskéjét tépi.) Erdössyné. (félre.) Szerelik egymást. (Fenn) Andor. fiammá avatom! Andor. Oh, köszönöm. (Megragadja Gizella kezét s megcsóko'ja.) Hisz, mi ugyis oly rég óta szerettük egymást. (Atyjához fordulva.) Boocsánat atyám!... Sebő. (Sebőhöz ha kan.) A fiad legyözött. Sebő. (savanyu arccal közeledik a pár felé.) Megáldalak benneteket. Hisz én is ezt akartam. Sebő. (Sebőhöz ha kan.) De most már csak elveszed az anyját?... Sebő. (Sóváryhoz, szüros tekintettel.) halkan.) Neked hagyom. Megáldalak.

Ulrich Nándor.

Szerkesztői üzenetek.

H. F. Egerzeg. Mindakettő közölhetlen. Inkább prózát kérünk. Zenki. Részletes tudósításait köszönettel vettük; üdvözlet t. Lap vasárnap indul. K. P. Igen. Boros Ferike és Zenkő Etel.

Felölös szerkesztő: Dr. LÓKE EMIL. Laptulajdonos és kiadó: Fischer Fülöp

Nyereselyem Bastruhákra alkalmas kelméket öltönyöknek 10 frt 50 krért és jobb fajtájukat is valamint fekete fehér és szines selymeket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockázott, calkozott, mintázott és damasztolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző színű árnyalatban) szállít: posta-bér és vámentesen Henneberg G. (cs. és kir. udv. szállító) se-lyemgyára Zürichben. Minták póstafordulóval küldetnek Széjzba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (3)

HIRDETESEK.

1842. tk. 893.

Árverési hirdetés.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírre tetetik, hogy Zala-megye öszeesített árvtárára végrehajtatónak Deli György, mint Deli Géza és Gyula gyámja és Deli Béla végrehajtást szenvedők elleni 50 frt, 15ke, ennek 1889. évi július 1-től járó 5% kamatai és ennek 5% késedelmi kamatai, 13 frt 30 kr. per, 5 frt 95 kr. végrehajtás kérelmi, 12 frt 15 kr. árverés megkérülési, 3 frt 70 kr. árverés kérelmi s meg telmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagykanizsai 304. sz. tkben + 335. hrsz. a. Deli Béla, Géza és Gyula tulajdonául vett s 1406. frtra becsült ingatlan Tass Simon utóajánlata következtében

1893. évi június hó 3-ik napján d. e. 10 órakor

ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kített becsár. Árverezni kívánók tartoznak a Lecsar 100% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letelni.

Nagy-Kanizsán, a kir. trvszék mint telekkönyvi hatóságánál 1893. évi március hó 30 ik napján.

CSESZNAK MIKLÓS kir. törvényszéki bír.

* Az e rovatban a közlöttekért nem vállal magára felelőseget a szerk.

Nyereseménytulajdonosok keresteknek! Gazdátlan 20 millió frt. Tav r eddig még föl nem vett sorsjegy fő és melléknyeremé nyekben. A Telegraph sorsolási lap szerkesztősége vállalkozott arra, hogy az illető millio szet felkutatassa és őket a nyereseménytulajdonosok részére birtokosává tegye. A sorsjegy-birtokosok kérelmek, hogy sorsjegyeiket minőség, sorozatát és számaikat a "Telegraph" szerkesztőséggel saját érdekükben is levelezés közölni sziveskedjenek, hogy az illető nyereseménytulajdonosokat illy módon feltekerhesse. — Elküldetési ár a "Telegraph" című hatodik évfolyamban megjelenő hiteles sorsolási lapra (334) egész évre csak 1 forint. Előzetnek még egy nagyszéri elönyt is nyult, t. i. ávekenit 20 db Jászay-Sorsolási sorsol ki előfizetői között, mely sorsjegyek negyedevenkint sorozatnak ki és 200,000, 30,000, 10,000 koronás nyereseményekre jöhetnek és egy nyereseménytel ökvetlenül ki sorozolatsanak. Oly sorsjegybirtokosoktól, kik a lapra elő nem fizettek, 10 kr. válassz-bélyeg kérelmek, Junius 1-éig előfizetők részét vesznek már az 5 darab Jászay-sorsjeggy kiemelésében és szétosztásában. — A "Telegraph" sorsolási köztöng kiadó: Aranytala, Pápet, Váci-kört 42.

Sarg Glycerin különlegességek.

Feltalálása és Sarg F. A. által áruba bocsátása óta használhatóban van O Felsége a királynénál s a legfelsőbb uralkodó ház több tagjánál, valamint más külföldi fejedelmi tagoknál. Ajánlva van: báró Liebig tanár. Hebra tander, Zeissl s Scherzer udvari tanácsos stb. által, továbbá Thomas bécsi udvari fogorvos és Meister gothai udvari fogorvos-réséről s többektől.

Glycerin szappan kapható papírban, dobozban deszkacsomagban, vagy dara bonkint.

Méz-Clycerin szappan dobozokban.

Folyékony-Clycerin szappan üvegekben

Toillete-carból-glycerin szappan.

Encalyptus-glycerin szappan.

Clycoblastol (Lajnosvetést előmozdító saer.)

China-glycerin-kenőcs. - Glycerin

erém - Toilette glycerin stb. stb.

Kalodont egészségügyi ha'óságilag megvizsgált Glycerin-fog-krém.

Sarg F. A. Ha és társa cs és kir. udv. szállítók Bécsben.

Raktár: Nagy-Kanizsán Schwarz és Tauber, Rosenfeld Adolf Strem és Klein, Marton és Haber és - Prager Béla gyógy-szerész urnál. 226

Mechanikai Kötőgép.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy lakásom most:

Cseengeri-utca

Schönfeld-féle házban van.

A legsz. bb és legjobb kivitelben elkészítetek mindennemű:

harisnyákat, keztyűket, kamásnikat, trikó derekakat alsószyoknyákat

stb stb, ugyszintén mindennemű javításokat a legjutányosabb áron.

Szives megrendeléseit kérve,

teljes tisztelettel:

Singer Vilmosné.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Kávéházi-megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy az „Arany Szarvas“ szálloda nagytermét

KÁVÉHÁZZÁ

alakítottam át és ezt a legkényesebb igényeknek megfelelő módon egész ujjonnan berendeztem. — Ezen új kávéház vasárnap 1893, május hó 7-én megnyitattik, mely alkalomkor kitűnő zenekar fog közreműködni.

A kávéház nagysága és berendezése folytán a legnagyobb kényelmet nyújtja. — A játszó-szobák egészen elvannak-különítve. — A teke-asztalok a legjobb szerkezetűek. — Kitűnő kávé- és italokról, valamint a legjobb kiszolgálásról gondoskodtam.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel:

Hlatkó János.

Csak 230 9—

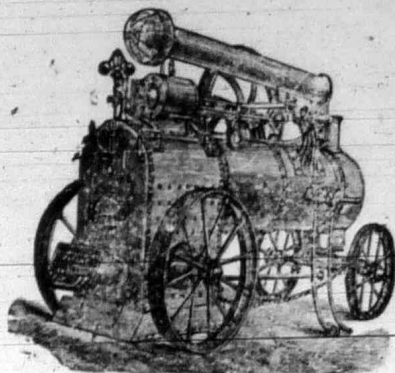
az illető a ki bevásárlásánál a „Horgony” gyárjegyre ügyel biztos lehet, hogy nem kapott ártéktelek utániást.

A Pain-Expeller

„Horgonynyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csúsz, hátfájdalmak, fejfájás, köcsvény, csípőfájdalmak, tagszagatás és meghűlések ellen: gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalom enyhülésére Minden üveg a gyárjeggyel a

„Horgonynyal” el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő háziszer majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros. és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető, Csakis a Richter-féle **Horgony-Pain-Expeller** valódi.

KOTZÓ PÁL
GÉPÉSZMÉRNÖK
Budapest, Üllői-út 18. sz. alatt.

Ajánl 2^{1/2}, 3, 3^{1/2} és 4 lóerejű

SZÖGES CSÉPLŐKÉSZLETEKET.

(339) továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmaarókkal, alsó szel-lével és readkivül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerral.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüto gőzmozgonyokat.

Továbbá R. GARRETT & SONS felülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakarító.

COMPOUND gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert brandfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal, **Sorvető és szóróvető gépeket** és mindenemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányes árak! — Kedvező feltételek!

Butor.	Van szerencsém b. figyelmét-nagyon	Butor
dúsan felszerelt ratárobán levő kiváló minőségű (348)		
<h1 style="margin: 0;">BUTOR,</h1>		
valamint <i>vas-butor-, dívánok-, székek-, tülerők-, képek, gyermek-kocsik-, órák- és varrógépekre</i> — felhívni és kérem szükség esetén — b. megbízását. Kivánatra képes árjegyzéket bérmentes küldéssel — szívesen szolgálók.		
Tisztelettel: Scherz Lujza utódja,		
Butor.	butor-raktára NAGY-KANIZSÁN. Városház-utcsa.	Butor.

AZURIN

a legjobb PERENOSPORA irtószer,

mely az eddig használt szereket minden tekintetben felülmulja. Meglepő eredmény, jelentékeny költség-megtakarítás, miért is a bel- és külföld borászati és gazdasági intézetei és egyéb szaktekintélyei által egyaránt legmelegebben ajánljatik.

Szakértői véleményezés szerint az azurin előnyei:

1. Feltétlen biztos védekezés a peronospora ellen és határozottan nagyobb eredmény, mint kétkő használatánál.
2. Nagy megtakarítás a költségeknél.
3. Hideg vízben is könnyen feloldódik, tehát ültő mulasztás és tüzelési költségek nincsenek.
4. A feckendőt nem rongálja, minthogy alkotórészei a vízben teljesen feloldódnak a legkisebb üledéket sem hagyva vissza.

Kizárólagosan szab. jegecesített azurin a Knittelfeldi műkö-gyárból egyedüli főraktára:

Strém és Klein cégnél Nagy-Kanizsán.

Figyelmeztetés: Minden azurin mely a Knittelfeldi műkö-gyár védjeggyel ellátva nincs haznavethetetlen, legj bb tehát megrendelésekkel egyenesen a főraktárhoz fordulni.

356

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a hór szépítésére és finomítására,

legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó hajpor,

vegyileg analizált (s ajánlva Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben)

325

Elismerő levelek következő urnóktól:

Wolter Sarolta, cs. kir. udv. színésznő Bécs.
Beech Lola, cs. kir. udv. opera énekesnő Bécs.
Schlager Antonia, cs. kir. opera énekesnő Bécs.
Palmay Ilka, színésznő a cs. kir. szab. színháznál Bécsben.
Odilon Helena, színésznő a német-népszínháznál Bécsben.
van Dyck Ernő cs. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára **1 frt 20 kr.**

— Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik. —

Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszerárban.

Főraktár:
BÉCS, I. Wollzeile 3.

A magy. királyi államvasutak gépgyáranak

VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

281 6—

most: **Budapest, VIII. József-körut 41. sz.,** ajánlja:

<p>a magyar kir. államvasutak gépgyára</p> <p>a magyar kir. államvasutak gépgyára</p> <p>a magyar kir. államvasutak gépgyára</p> <p>a magyar kir. államvasutak gépgyára</p> <p>a magyar kir. államvasutak gépgyára</p>	<p>felülmulhatlan Jóságú gőzcséplő-garnitúrát, malomelőokra különösen alkalmas hengerkazános lokomobilljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit szabadalmazott Stibor-Körfűrészeit új szerkezettű, szállítható gőz-kukoriczamorzsolót valamint mindenemű mezőgazdasági gépeit kedvező feltételek mellett.</p> <p>— Árjegyzékek ingyen és bérmentve. —</p> <p>Tévedések kikerülése végett a levelezések, küldemények és megrendelések mindig csak így czimzendők:</p> <p style="text-align: center;">A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNEK Budapest, VIII. kerület, József-körut 41. sz.</p>
--	--

Budapest, VIII. kerület, József-körut 41. sz.

GRACZI SER!

357

Reiningshaus testvérek

előnyösen ismert.

„Gráci Serfőződe” főraktára:

Strém és Klein

— czégnél —

Nagy-Kanizsán,

hol minden időben a legfrissebb és kitünő minőségű ser, hordókban és palaczkokban kapható.

KEIL ALAJOS-féle
Padlózat-fénymáz
 (Glasur.)

legkiválóbb mázólszer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 krajczár. 1 kis palaczk ára 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög (324) Ára 60 kr, mindenkor kapható:

Fesselhofer J.-nél N.-Kanizsán.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

Néikülözhetlen minden háztartásban

a Kathreiner-féle Kneipp malata kávé

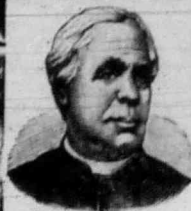
161 — rendszeres kávé ízével. — 52—

Azon elérhetetlen előnyt nyújtja, hogy a pót-kávé mellőzhető, valamint az árthatmas tiszta kávé használatát pótolja; a malata kávéval **ízletesebb, egészségesebb és izletesebb** kávé készíthető. — Féljelműlhatlan mint póték a kávéhoz.

Igen ajánlható nőknek, gyermek- és betegnek.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Mindenütt kapható. 1/2 kilo 25 kr.

Sel. Kneipp

Legyünk elővigyázatosak
 a „ZACHERLIN” vásárlásánál.

Vevő: „... Nyitott rovarport nem fogadok el, hisz „Zacherlin” kértem!... Ezen különlegességet joggal dicsérik a leghathatósabb írtó-szernek mindenféle rovar ellen, és azért csakis: egy lepecsételt üveget „ZACHERLIN” felirással fogadhatok el!

Ára: 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frt.

Kapható:

Nagy-Kanizsán

Fesselhofer József,
 Strém és Klein,
 Pretzl Mayer és Deutsch
 ifj. Rosenberg Miksa,
 Schwarz és Tauber,
 Neu és Klein,
 Armuth Nánán,
 ifj. Fischer Ferencz,
 Márton és Huber,
 Rosenfeld Adolf és Fia.

Csáktornyan

Strakia Testvérek,
 Krauer
 Heinrich Miksa,
 özv. Göncz L. gyógyszer.

Curgón:

Fried Albert,
 Kreisler Géza,
 Schwarz Béla.

Keszthelyen:

Laskay Ernő,
 Wunsch Ferencz,
 Oszmán Pál,
 Márton Mór,
 Ágoston Zsigmond,
 Schleiffer A.

Zala-Egerezegen:

Kaszter Sándor,
 Rosenthal S.
 Hubinsky Adolf,
 özv. dr. Unger,
 Gyarmaty Vilmos,
 Weiss Jónás' utóda,
 Rechnitzer M. és társá.

Perlakon:

Sosterics Pál,
 és Kramarics Viktornái.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség:

Fő-utca Ollopház.

Idézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmatlan levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Késziratok nem küldetnek vissza.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyi takarékpénztár hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:
Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 10 korona (5 fr.)
Félévre 5 korona (3 50)
Negyedévre 2 korona 50 fillér (1 25)

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlár petisora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A tanító és a hazafiság.

(h.) A tanítói fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslat egy szakaszát tárgyalta a hó 8-án a képviselőház; azt a szakaszt ugyanis, melyet Kún Miklós képviselő és társai a folyó hó 5-én tartott képviselő ülésben indítványlapon a II. §-hoz beadtak a melyben az államellenes irányok részletezését és taxatív cselekmények által való körvonalozását kívánták az igazságügyi bizottsághoz tárgyalás végett utasítani. A bizottság az indítványt tárgyalta és Mohay Sándort választotta meg előadónak, ki a bizottság véleményét, valamint annak indokait a 8-iki ülésben elő is terjesztette.

Mohay Sándor előterjesztésében — azt mondja, hogy az indítvány nem a 11-ik §-hoz, hanem a 13-ik § végéhez fűzendő. Maga a bizottság az államellenes tények felsorolását nem tartja helyesnek, mert a taxatív felsorolást könnyen meghiusítja a gyakorlati élet, a mikor még nagyobb baj származik a dologból, mint a mekkora haszon esetleg a megállapítástól várható. Ha azonban a ház mégis a taxatív felsorolást mellett foglal állást, úgy a következő szöveget ajánlja elfogadásra: „Államellenes iránynak tekintendő különösen minden cselekmény, mely az állam alkotmányára, nemzeti jellegre, egysége, különállása, vagy területi épsége, továbbá az állam nyelvének törvényben meghatározott alkalmazása ellen irányul, történt legyen

az akár tanhelyiségben, akár azonkívül, vagy idegen állam területén, élő szóval vagy nyomtatvány, képes ábrázolat, tankönyvek vagy egyéb taneszközök útján. Ezt a szöveget a ház néhány szónak módosításával, melyekhez a közoktatásügyi miniszter is hozzájárult el is fogadta.

Kétségtelen, hogy fölötte szükséges volt a törvény egy szakaszában gondoskodni arról, hogy államellenes irányok az iskolában és azon kívül a tanító által terjeszthetők ne legyenek. S különösen az iskolában ne, mert a tanító itt könnyű módon csempészheti be a fogékony gyermekei lélekbe azokat a tanokat, melyek a gyermek érzületét megmérgezik a hazafiság iránti kötelességeiben, a melyek később tudatává válnak, könnyen meglévesztik. Egy egész generáció szívét, lelkét, érzését ronthatja meg a tanító, ha maga is engedve a nemzetiségi velleitásoknak, megelégedik a hazafiság iránti kötelességeiről, azon föld iránti kötelességeiről, mely őt táplálja, — a helyett, hogy az erényekre buzdítaná a reá bízott gyermekereget. Mily téves fel fogást, mily hamis nézeteket terjeszthet ő a történelem tanításánál, ha nincs szívében a szeretetnek azon nemes érzése, mely kell, hogy a hazának minden fiát, bármily nyelvű és nemzetiségű legyen is, áthasson! Maga a példa is minő hatással van a gyermekekre!

A nemzetiségi vidékeken a panszlavisztikus és dakoromanizmus egy-egy megnyilatkozása bizonyosága annak, hogy e szá-

kasra nagy szükség volt; hogy a kormány, mint az államiságnak és a magyar nemzetiségnek őre, a törvény egész szigorával sujhassa azt, ki megelégedve legszorosabb kötelességéről, azt a hazát árulja el, az az iránti gyűlöletet ébreszti és fejleszti, mely neki kenyeret ad.

Éppen ezen a téren és ebben az irányban lesz magasabbra a tanító hivatása, — eszményivé az ő működése. Ebben a működésében mutathatja ki a hazafiság és államiság iránti szeretetét. Itt tehet bizonyosságot törhetlen hazafiságáról, melyért az utókor hálája is kíséri.

Mi természetesebb mint az, hogy a kormányban legyen beleszólása ott, a hol és a mikor a magyar államiság és nemzetiség megvédéséről van szó. Az a hazában lakó nemzetiségek nem panaszkodhatnak arról, hogy nyelvüket nem művelhetik, — nem fejleszthetik; — nemzetiségüket nem bántja senkinek, egyenlő jogaik vannak az alkotmány keretén belül; de viszont a magyar kormány követelheti tőlük, hogy a magyar államiságot respektálják, hogy külön aspirációkat ne tápláljon itt senki; hogy e földet ismerje el hazájának, hogy ennek legyen örömben, búban hű fia. Joga van követelni, hogy legyen az államn munkás, hű polgára, a ne tekintsen másfelé állítólagos sérelmeinek orvoslására.

Ez a szakasz kedvét fogja szegni az egyik másik agitatori szerepre ubitozónak; kedvét fogja szegni, — hogy államellenes irányzatokat honosítson meg iskolájában,

A „ZALA“ tárcája.

Éli fia.

Te édes, te drága szép város!
Mekkája gyermekkorom örömeinek, ifjkorom álmainak!

Te félig elpusztult paradicsomkert!
Siromig feledhetetlen Veszprém!
Az igazhívő muzulman földreomló a hitátavál fordulok feléd a messzeségből, ha agyamat gondok dülják, ha szívem megrezsket az emberek fagyaszú érintésétől.

A te emlékeid emelik föl csüggedő lelkemet a szentelt falaid között álmadozt eszmények régióiba.

Nem feledlek soha; változatlannul szeretlek mindig; vigasztalom vagy és sir utánad lelkem.

Köny tolu szemembe, valahányszor hírt hallok felőled. Az öröme: ha jóléted, boldogságod, fényed, nagyságod emlékedeséről szól; a fájdalom: ha a feketeszárnyú látum; végigsuhan bérécekre simuló, csendes hajlékaid fölött.

Ah, hogy megöntöztem könyveimmel azokat a katonai ridégességgel sorakozott fekete betűket, mik csendes, szép hajlékaidnak szomorú pusztulását jelentették.

Márius megírta Carthagot; Jeremias az elpusztult Jeruzsálemet.

Mert vagyok én csak olyan parány-ember, — hogy méltóképpen nem is sirhatok romjaid fölött; velőket megrázó, országokat, világokat bo-

járó, könyörületet ébresztő, főséges siralommal?

Mert sötét, fekete romokká lettek azok a hófehé: hajlékok, mik úgy simulak oda kopár szikláid őrébe, mint megannyi, habos-ponyolában heverésző pásztorlányka.

Az alpesi tavasz édes derűje mosolygott le akkor ormaid közöl. És most a pusztulás fekete-sárga réme bujkál sziklatetőiden, hol ősvényt lévesztett az édes álomba ringató boldogság örökön ott ropkódott tündére.

Ugy szeretnék hozzád zárandokolni; megnézni megváltozott, vészpusztított képedet; megsirálni feledhetetlen vészpusztított; szent földre omolva, romjaid közé temekelve, istenhívő jajgatással imádkozni, hogy támaszon föl hamvaiból új, szebb életre az a mindenséget ölelő, titkos hatalom, ki a szeretet világában; az emberiség millióinak szívében oszlott föl, pusztuláson életet teremtő örök erejével.

Milyen is lehetsz te most, boldogságom feledhetetlen városa? Ugy megpusztulva! Ugy rommá téve!

Milyen lehet a mi egykori hatalmas „táborlányok“, a vásártér környéke, hol vasárnap délutánonként parittya- és gerundium-csátákat vivott a fiatal bourgeoisie a jövő lateiner-seregével: a már akkor ébredő socializmus első csatáit.

Öt pusztított leghevesebben a tűzvész is. — Mintha ott a mi barcaink régen alvó szelleme szállta volna meg; az a gátokat pusztító, korlátokat nem tűző diák-szilajság, a táncoló fiatal vér fektelensége.

Az a féktelen elem rettene'es útjában még a veszprémi diák „jóremény-szókát“, a postaházat sem kímélte meg. Pedig olyan szerényen meghuzódott ott a vásártér sarkán.

Végigtombolt azokon a kedvesemlékű helyeken. Azok a pompás diák-tuskulanokok, ahol hatalmas étvágygyal fogyasztottak az öreg-némitől. Egy-egy osztrákértékű kopéken vett főséges száritott „ackort“, a pompás pattogatott kukoricát és az isteni „mélle“: kibült fekete üszkők, omladványok fészkeivé lettek.

A kérlelhetetlen fatamnak hetediziglen süjtö keze volt az.

Oh, mert nagy svihakok voltunk ám mi, béréceket ostromló, öreg-ördögökkel cimboráló, eleven, apró-ördögök!

Az emlékezet fölajozza lelkemet és újra előttem rajzanak azok az apró-cseprő, kedves eszmények a boldogult diák-életből, miknek emléke sirig derével aranyozza meg a férfi homlokot, mint a nyugvó nap a feihők orkait.

Előttem látom az én áldott-emlékű jó prefectusomat, az aszkéta-papot, amint ajkairól tompán elhangzik a protécia:

— Elpusztul a város, melynek fia borovicskát isznak.

Mi pedig itunk borovicskát a „sarok-zsidó“-nál. Kivittuk Éli fiainak halhatatlanságát. Mint halátlan Hofnik és Fineasok, magunkra zudítottuk az Ur haragját.

Hanem a mi prefectusunk bölcsebb, szigorúbb Éli volt testamentombeli érdemes elődjénél.

Veszprém-völgye szent csendjében, hol a ringó

GRACZI SER!

357

Reiningshaus testvérek

előnyösen ismert

„Gráci Serfőződe” főraktára:

Strém és Klein

— c z é g n é l —

Nagy-Kanizsán,

hol minden időben a legfrissebb és kitűnő minőségű ser, hordókban és palaczkokban kapható.

KEIL ALAJOS-féle
Padlózat-fénymáz
 (Glasur.)

legkötőbb mázolószér puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 krajczár. 1 kis palaczk ára 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szér kemény padló számára, 1 kőc-ög (324) ára 60 kr., mindenkor kapható:

Fesselhofer J.-nél N.-Kanizsán.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

Nélküldözhetlen minden háztartásban
 a Kathreiner-féle Kneipp malata kávé

261 — rendszer kávé ízével. — 52—
 Azon elérhetetlen előnyt nyújtja, hogy a pót-kávé mellőzhető, valamint az ártalmas tisztá kávé használatát pótolja; a malata kávéval **ízletesebb**, — **egészesebb** és **ízletesebb** kávé készíthető. — Felülmulatlan mint pótlik a kávéhoz.
 Igén ajánlható nőknek, gyermek- és betegnek.
Utánzásoktól óvunkodjunk!
 Mindenütt kapható. $\frac{1}{2}$ kilo 25 kr.

Legyünk elővigyázatosak
 a „ZACHERLIN” vásárlásánál.

Vevő: „... Nyitott rovarport nem fogadok el, hisz „Zacherlin” kértem!... Ezen különlegességet joggal dicsérik a leghathatósabb irtó szerek mindenféle rovar ellen, és azért csakis: egy lepecsételt üveget „ZACHERLIN” felirással fogadhatok el!

Ára: 15 kr., 30 kr., 50 kr és 1 frt.

Kapható:
Nagy-Kanizsán
 Fesselhofer József,
 Strém és Klein,
 Pretzlmaier és Deutsch
 ifj. Rosenberg Miksa,
 Schwarcz és Tauber,
 Neu és Klein,
 Armuth Náihán,
 Ifj Fischer Ferencz,
 M rton és Huber,
 Rosenfeld Adolf és Fia.

Csáktornyan
 Strakia Testvérek,
 Krauer
 Heinrich Miksa,
 özv. Göncz L. gyógyszer.

Curgón:
 Fried Albert,
 Kreisler Géza,
 Schwarz Béla.

Keszthelyen:
 Laskay Ernő,
 Wunsch Ferencz,
 Oszmán Pál,
 Márton Mór,
 Ágoston Zsigmond,
 Schleifler A.

Zala-Egerszegen:
 Kaszter Sándor,
 Rosenthal S.
 Hubinszky Adolf,
 özv. dr. Unger,
 Gyarmaty Vilmos,
 Weiss Jónás utóda,
 Rechnitzer M. és társa.

Perlakon:
 Sosterics Pál,
 és Kramarics Viktornái.

ZALA

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre 10 korona (5 frt)
Félévre 5 korona (2 50)
Negyedévre 2 korona 50 fillér (1 25)

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlitter petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Szerkesztőség:

Fő-utca Ollóp-ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentelen levelek csak ismert kezektől fogadottnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bánkegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A tanító és a hazafiság.

(h.) A tanítói fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslat egy szakaszát tárgyalta a hó 8-án a képviselőház; azt a szakaszt ugyanis, melyet Kún Miklós képviselő és társai a folyó hó 5-én tartott képviselőülésben indítványképpen a 11. §-hoz beadtak, melyben az államellenes irányok részletezését és taxatív cselekmények által való körvonalazását kívánták az igazságügyi bizottsághoz tárgyalás végett utasítani. A bizottság az indítványt tárgyalta is és Mohay Sándort választotta meg előadóvá, ki a bizottság véleményét, valamint annak indokait a 8-iki ülésben elő is terjesztette.

Mohay Sándor előterjesztésében — azt mondja, hogy az indítvány nem a 11-ik §-hoz, hanem a 13-ik §. végéhez fűzendő. Maga a bizottság az államellenes tények felsorolását nem tartja helyesnek, mert a taxatív felsorolást könnyen meghiusítja a gyakorlati élet, a mikor még nagyobb baj származik a dologból, mint a mekkora haszon esetleg a megállapítástól várható. Ha azonban a ház mégis a taxatív felsorolás mellett foglal állást, úgy a következő szöveget ajánlja elfogadásra: »Államellenes iránynak tekintendő különösen minden cselekmény, mely az állam alkotmánya, nemzeti jellege, egysége, különállása, vagy területi épsége, továbbá az állam nyelvének törvényben meghatározott alkalmazása ellen irányul, történet legyen

az akár tanhelyiségben, akár azonkívül, vagy idegen állam területén, élő szóval vagy nyomtatvány, képes ábrázolat, tankönyvek vagy egyéb taneszközök útján. Ezt a szöveget a ház néhány szónak módosításával, melyekhez a közoktatásügyi miniszter is hozzájárult, el is fogadta.

Kétségtelen, hogy fölte szükséges volt a törvény egy szakaszában gondoskodni arról, hogy államellenes irányok az iskolában és azon kívül a tanító által terjesztettek ne legyenek. S különösen az iskolában ne, mert a tanító itt könnyű módon csempészheti be a fogékony gyermeki lélekbe azokat a tanokat, melyek a gyermek érzületét megmérgezik a haza iránti kötelességeiben, a melyek később tudatává válnak, könnyen megtévesztik. Egy egész generáció szívét, lelkét, érzését ronthatja meg a tanító, ha maga is engedve a nemzetiségi velleitásoknak, megfedkezik a haza és nemzet iránti kötelességeiről; azon föld iránti kötelességeiről, mely őt táplálja, — a helyett, hogy ez erényekre buzdítaná a reá bízott gyermekereget. Mily téves felfogást, mily hamis nézeteket terjeszthet ő a történelem tanításánál; ha nincs szívében a szeretetnek azon nemes érzése, mely kell, hogy e hazának minden fiát, bármily nyelvű és nemzetiségű legyen is, áthassa! Maga a példa is minő hatással van a gyermekekre!

A nemzetiségi vidékeken a panszlavizmus és dakoromanizmus egy-egy megnyilatkozása bizonyossága annak, hogy e szá-

kasra nagy szükség volt; hogy a kormány, mint az államiságnak és a magyar nemzetiségnek őre, a törvény egész szigorával sujtassa azt, ki megfedkezve legszorosabb kötelességéről, azt a hazát árulja el, az az iránti gyűlöletet ébreszti és fejleszti, mely neki kényeret ad.

Eppen ezen a téren és ebben az irányban lesz magasztossá a tanító hivatása, — eszményivé az ő működése. Ebben a működésében mutathatja ki a haza nyelve és államisága iránti szeretetét. Itt tehet bizonyosságot törhetlen hazafiságáról, melyért az utókor halála is kíséri.

Mi természetesebb mint az, hogy a kormánynak legyen beleszólása ott, a hol és a mikor a magyar államiság és nemzetiség megvédéséről van szó. Az e hazában lakó nemzetiségek nem panaszkodhatnak arról, hogy nyelvüket nem művelhetik, — nem fejleszthetik; — nemzetiségüket nem bántja senkisé, egyenlő jogaik vannak az alkotmány keretén belül; de viszont a magyar kormány követelheti tőlük, hogy a magyar államiságmét respektálják, hogy külön aspirációkat ne tápláljon itt senki; hogy e földet ismerje el hazájának, hogy ennek legyen örömben, búban hű fia. Joga van követelni, hogy legyen az államnak munkás, hű polgára, s ne tekintsen másfelé állítólagos sérelmeinek orvoslására.

Ez a szakasz kedvét fogja szegni az egyik másik agitatori szerepre uhitozonak; kedvét fogja szegni; — hogy államellenes irányzatokat honosítson meg iskolájában,

A „ZALA“ tárcája.

Éli fia!

Te édes, te drága szép város!
Mekkája gyermekkorom örömeinek, ifjukorom álmainak!

Te felig elpusztult paradicsomkert!
Siromig feledhetetlen Veszprém!

Az igazhívó muzulman földremlő áhitatával fordulok feléd a messzeségből, ha agyamat gondok dulkak, ha szívem megrezket az emberek fagyvaszó érintésétől.

A te emlékeid emelik föl csüggedő lelkemet a szentelt falaid között álmadott eszmények rejteiba.

Nem feledlek soha; változatlanul szeretlek mindig; vigasztalom vagy és sir utánad lelkem.

Könyv tolu szemembe, valahányszor hírt hallok felőled. Az öröme: ha jöleted, boldogságod, fényed, nagyságod emlékedeséről szól; a fájdalom: ha a feketeszárnya látum végigsuhan bércekre simuló, csendes hajlékaid fölött.

Ah, hogy megöntöztem könyveimmel azokat a katonai ridegséggel sorakozott fekete betűket, mik csendes, szép hajlékaidnak szomorú pusztulását jelentették.

Márius megiratta Carthagot; Jeremias az elpusztult Jeruzsálemet.

Mért vagyok én csak olyan parányi ember, — hogy mállóképpen nem is sirhatok romjaid fölött; velőket megrázó, országokat, világokat bu-

járó, könyörületet ébresztő, fonséges siralommal?!

Mert sötét, fekete romokká lettek azok a hófehér hajlékok, mik úgy simulak oda kopár szikláid őbe, miol megannyi, habos-ponygolahan heverésző pasztorlányka.

Az alpesi tavasz édes derűje mosolygott le akkor ormaid körül. És most a pusztulás fekete-sörge réme bujkál sziklatefölden, hol ősvényi tévesztett az édes álomba ringató boldogság örökkön ott röpöködött tündére.

Ugy szeretnék hozzád zárandokolni; megnézni megváltozott, vészpusztított képedet; megsiratni feledhetetlen zárszegedet; szent földedre omolva, romjaid közé temetkezve, istenhívó járatással imádkozni, hogy tánnaszon föl hamvaidból új, szebb életre az a mindenséget ölelő, titkos hatalom, ki a szeretet világában; az emberiség millióinak szívében oszlott föl, pusztuláson életet teremtő örök erejével.

Milyen is lehetsz te most, boldogságom feledhetetlen városa? Ugy megpusztulva! Ugy rommá téve!

Milyen lehet a mi egykori hatalmas *„táborlótáncunk“*, a vásártér környéke, hol vasárnap délutánokunkat parittyá- és gerundium-csatakat vívott a fiatal bourgeoisie a jövő lateiner-seregével: a már akkor ébredő socializmus első csatáit.

Ott pusztított leghevesebben a tüzvész is. — Mintha csak a mi harcaink régen alvó szelleme szállta volna meg; az a gátokat pusztító, korlátokat nem tűrő diák-szilajás, a táncoló fiatal vér fektelensége.

Az a léktelen elem rettenséges útjában még a veszprémi diák *„jóréménység-fokát“*; a postaházat sem kímélta meg. Pedig olyan szerényen meghúzódott ott a vásártér sarkán.

Végigtombolt azokon a kedvesemlékü helyeken. Azok a pompás diák-tuskulánukok, ahol hatalmas étvágygyal fogyasztottuk az öreg-némitől egy osztrákertékü *„kopeken“* vett fölséges száritott *„cackort“*; a pompás pattogott kukoricát és az isteni *„málé“*; kibűlt tekte üszkők, omladványok fészkeivé lettek.

A kerlelhetetlen fatumnak hetedizigien sujtó keze volt az.

Oh, mert nagy svihakok voltunk ám mi, bérceket ostromló, öreg-ördögökkel cimboráló, eleven, apró-ördögök!

Az emlékezet följajozza lelkemet és újra előttem rajzanak azok az apró-cseprő, kedves események a boldogult diák-életből, miknek emléke sirig derűvel aranyozza meg a férfi homlokot, mint a nyugvó nap a felhők ormaid.

Előttem látom az en áldott-emlékü jó prefectusomat, az aszkéta-papot, amint ajkairól tompán elhangzik a profécia:

— Elpusztul a város, melynek fia borovicskát ísznak.

Mi pedig ittunk borovicskát a *„sarok-zsidó“*-nál. Kivittuk Éli fiainak halhatatlanságát. Mint haláttan Hofnik és Finceasok, magunkra zudítottuk az Ur haragját.

Hanem a mi prefectusunk bölcsebb, szigorúbb Éli volt testamentumbeli érdemes elődjével.

Veszprém völgye szent csendjében, hol a ringó

ha tudja, hogy a törvény éberen őrökdi fölötté.

Jó lesz ezt megjegyezni azoknak, kik ugyan nem nyíltan hirdetik az államellenes tanokat, de szívük mélyében gyűlölnék mindent, a mi magyar, habár a magyar föld táplálja őket; a kik nem mernek ugyan nyíltan fellépni, mert félnek a következményektől, de ha nagy zajjal üti fel fejét a nemzetiségi izgalom, egy-egy hasábot ők is visznek arra a máglyára, melyen a nemzetiségi agitátorok a magyar államiságot megégetni szeretnék. Ez a szakasz utját vágja az olyan üzelmeknek, melyek a magyar államiszme izmosodását csak megakadályozni volnának hivatva.

Gróf Zichy Géza Nagy-Kanizsán.

Zichy Géza gróf, a magy. kir. opera és nemzeti színház intendantsa. A magyar opera és így a nemzeti kultúra érdekében elismerésre méltó tevékenységet fejt ki. Hazánk nagyobb városait meglátogatta, hogy megismerkedjék azon kincseivel, mely az emberek, de főleg a még tanuló fiatalok szívében rejlik: a hanggal. Osztrágyúlván ezen kincset, egy-közkincsnek kívánja észiszolni, mely az ország, de főleg azon város büszkeségére válik, honnet kikerült. Ezen hazafias ténykedése folytán a nemes gróftól eddig minden város örömmel üdvözölte falai közt, fényes fogadtatást rendezett neki, viszonzandó azon megismerést, melyben ő méltósága az illető várost részesíté. Nálunk — sajnos — másképp történt.

A gróf ur a jelzett időben ehó 11-én a délutáni vonattal megérkezett; és városunk hatósága részéről azon nem minden napos kitűtetésben részesült, hogy egy városi rendőrt rendeltetett ki fogadtatására. A vonat beérkezvén, a városi hatóság képviselője nyomban el is csipte a magas vendéget és hivatalos méltósággal tudtára adta, hogy a hangpróbák a gymnasiumban fogtak tartatni, tehát: tessék oda hajtatni. A gróf szót fogadott és elhajtatott vele levő magánitkárával Szikla operai alkarnagygyal a gymnasiumba. Itt újabb meglepetés érte ő méltóságát amennyiben a kegyesrendű társhoz nem léven értesülve az intendáns megérkeztenek idejéről, nem tanúsíthatta azon vendég szeretetét, melyben a megérkezett szívesen részesítette volna, ha előzetesen vendégül jelezte.

A rector ur már délutáni sietőjét tartván, Zichy gróf nem engedte őt zavarni, noha Kozár tanár erősen marasztalta. Ujra kocsiára szállt tehát ő méltósága és a Korona szálloda éttermében megébedelt, hol Lengyel Lajos főjegyző (polgármester távol lévén) meglátogatta. Ide jöttek később Kozár Ferenc és Vörös Mátyas tanárok, a kik felkérték ő méltóságát a megy. házba, hol is Farkas László rector által Lengyel Lajos főjegyző jelenlétében a legmelegebben üdvözölték.

Pontban délután 4 órakor kezdetét vette a hangpróba, melyre 26 egyén jelentkezett, főleg leányok. Minden éneklő részére volt a gróf urnak egy biztató szava, de mint megbízható forrásból értesültünk, meghívásra egyedül a következők számíthatnak: Hukstét Iren, Broch Hermina és Gross Olga, kik birtokában vannak — azon hangnak, mely kellő kiképzés mellett szép jövőt helyez kilátásba tulajdonosaiknak. — Az intendáns ur, mintegy 50 személyt fog az ország minden tájából június hó közepére a fővárosba újabb próba éneklésre meghívni és ezek közül a 30 legjobb fog 700—800 forint oszton díjjal kiképezetni, azon kötelezettség mellett, hogy 10 évi szerződést irnak az illetők alá. — A gróf nagyon megörült Miholavec kis kanizsai földművelő erőteljes tenorjának, kit azonban a legnagyobb sajnálatára nem tekinthet a jövő emberének, mert 32 éves kora folytán az iskolázásra már nem alkalmas. Egy fiatal ember próbaképen a huzonura gyűjtött és a gróf ur az összes aspiransokat megkérte a vele éneklésre, mely monstre-hangverseny igen tetszett ő méltóságának, ki nem is habozott kijelenteni, hogy Kanizsán sokkal több jó hangot talált, mint a mennyi remélt. Köszönetnek kifejezésével a hangpróba véget ért.

A hang-próba után Kozár és Vörös kegyesrendi tanárok és tikára kíséretében a polgári egyesület kertjébe ment a gróf, kit itt az egyesület elnöke, dr. Bentzik Ferenc és az egyesület háznagya Sümeji Kálmán üdvözöltek. A gróf Sümejiben régibb ismerősére talált a nagyon szívesen emlékezett vissza azokra a napokra melyeket körülbelül 10 évvel ezelőtt — Aradon töltött együtt; hol akkor Sümeji — hírlapszerkesztő volt, a gróf pedig hangversenyezett. — A kertből az egyesület helyiségeibe ment fel. Először a színháznak használt nagy termet, majd a többi termeket tekintette meg, s különösen a könyvtár után tudakozódott. A olvasóban kellemesen érintette az, hogy az egyesület oly sok hírlapot jart a helyiségekről igen hitelesleg nyilatkozott.

A vendégkönyvbe bejegyezve nevét, Sümeji

Kálmán, s előbbi kísérői társaságában az egyesületből a főterre ment sétálni, s beszélgetés közben felemlelte, hogy a város főtere, különösen az inozású városheza környéke igen megiepte.

A „Szarvas” vendéglátó elé érve, amidőn azt halotta, hogy volt idő, midőn Kanizsán azt tervezték, hogy a „Szarvas” és törvényszéki épület közé épített házcsoportot megszerzik abból a célból, hogy oda állandó színházat építenek, azt jegyezte meg, hogy a terv keresztülvitele dicsőségére válnék a városnak.

A gróf sudár, erőteljes, érdekes alakja éneklőtűnést keltezt népes korzónkon, hol sok szép asszony és leány élvezte a kellemes tavaszi estét. A grófon az évek nem hagytak nyomokat. Jó formán fiatalabbnak látszik és ruganyosabb, mint tíz évvel ezelőtt, midőn az országban körutat tett és művészetével dús áldozatok gyűjtött a jótékonyaság oltárára.

Egyik kísérője azt jegyezte meg, hogy az intendánsi gondok legkevesebé sem viselték meg; — mie a gróf úgy nyilatkozott, hogy ez ellen az állítás ellen idegi tiltakoznak, a melyek gyakran erő-en igénybe vannak véve. De ezek, ugymond, majd helyre önnék Tetlennel, ha a munka után oda térhetek pihenni!

Er a pihenés pedig abból fog állani, hogy a gróf elvonulva a világ szájá, imádott művészetek él teljesen. Új zeneművön dolgozik majd, amelyvel az opera műscrat gazdagítja. Közben élvezi a sport gyönyörűt, mert még mindig szenvedélyes vadász, s dacára, hogy jobb kezét elvesztette, kitűnő lövő.

Szóba került az is, hogy hivatala mily arányban foglalja el. Tikára emlelte, hogy évenként körülbelül nyolczvan opera partitúrát tanulmányozza a gróf; ezt a munkát azonban legujabban Nikits, az opera új igazgatója, fogja majd megosztani vele.

Akkor a gróf még nagyobb erélyvel láthat majd a magyar opera szervezéséhez. Mert főcélja ennek megteremtése. Azért tett lépéseket az udvarnál s a magyar kormánynál, hogy tervének kiviteléhez a szükséges pénz megszerzése. A pénz ma már megvan, az anyagot most gyűjti szerős a hite, hogy i nyéken a nemzeti opera nagy eszméjé a egvalósíthatja.

A hang-anyagot is ezért kutatta, ezért kelt vándor-utra. Magyarországon ugyanis a zene-pedagógia még nincsen úgy felkarolva, hogy a vidékről kutatás és támogatás nélkül erőket lehessen gyűjteni. Ezeket meg kell keresni, mert különben nyomtalanul elvesznek. A gróf azt hiszi, hogy amiként a nemzeti drámai művészet a nemzeti élet erős gyökereiből s törzséből hozott dús hajtásokat, — az operai művészethez

szelle is rejtőzve, bujkálva, megleléstől tartva, csak halkán, titkosan csökdossa a madárzenétől hangos fák sűrű lombjait; hol az emberiség boldogító világkébe szelleme szendereg; hol a magánosság halál gondolatán csüngő agy bölcsesüti tar közsziklás nézik merengve a Séd patakának világa tufaságát; hol kolostor romokból felkelő szellem árnyak ropkódnak, suhannak tova a völgy meg-megrezzenő virágai fölött, sugdosva szűzcharmatos virágalmakról, elenyészett paradicsomról, mennyei átszelemüléről; ott, abban a paradicsomi szent csendben állott és áll majd lan is a Szent-Davidról nevezett nevelő-intézet: a Davidikum.

Itt élünk mi, semmi szent csendet, semmi örök-békét, — semmi áhitatot nem respectál, hálátlan Hofnik s Fineasok. Ettűk a retentésen kis adagokban mért mindennapi kenyert; a „szatyit”, — irtalmatlan nagy-adagu étvágygyal; esküdött ellenségé a vegetarianismunkak; hősí kitartással megveve mindennemű csuszpajsz és szent pietással gondolva a sült-husra és léstára, mikből bizalmasán távolagságon tartott bennünket a közegészségügyi szempontokat végletekig respectáló nevelői gondosság.

Hanem azért majd kibáttant az arcunk a duzzadó élettől, a pompás bakonyi levegőben, a játékos, fáradhatatlan szilajságban frissülő, — egészen piros vértől.

Mi, davidisták, már akkor meghonosítottuk a Kneipp kurát, hatalmas eredményvel.

A miénkhez hasonló egészséges, szilaj vér vitette rá bizonyosan Eli fiait: Hofnik és Fineast is arra a testamentombeli megmondolatlanságra, hogy a frigyaszekrény nem respectálták kelöképen. — Ez a bakonyi levegőben érett s az erekben nyugtalanul pezsgő, táncoló, fiatal, szilaj

vér vitt be minket hármunkat is egy szent napon a sarok-zsidóhoz borovicskára. Épen gyónás és áldozás napján.

Oh mi, gonosz fiait Élinek!

Mig adítottékü, davidicum prefectusunk az áhitat szárnyain egibe emelkedett lélekkel forgatta a breviáriumot s a mindenég urának ironusa, előtt bizonyára a mi lelkünk számára teljes bucsúért eszedezett: az alati mi a szent törvényeket taposva, a sarok-zsidó butikjában borovicskázunk. Pedig ez nem tartozott a Kneipp kurához sem.

A nap vidáman, borovicskás hangulattal telt el. De este, vacsora után, mikor már hamleti hangulattal az éhség és jóllakás-örök problémája hánytorgott lelkünkön, a studium szoba álomporos levegőjében: jött a szíveket félelemmel, rettegéssel betöltő rendelet, hogy rapportra kell menni a három borovicskásnak a prefectushoz.

Rettenetes álomriasztó hiradás volt az!

Tehát már nincsen titok az ég alatt? Az árulkodás átkozott helygő szelleme már megfertőztette a sarok-zsidó boltjának englise-bitteres és borovicskás levegőjét is?

Oh tempora, oh mores!

Azaztan meghajtott fővel vonultunk be a prefectus parlóm-illatos szobájába, olyan ártatlan képpel, mintha a borovicska nevet csak valami eldorgáló legendából ismertük volna; mintha egész nap szakadatlanul a „szentek életét” hallgattuk volna a gymnaziumi congregation.

Davidista idegeket megrázó kép tárult élénk. Prefectusunk ott ült nagy fa-karosszékekben, honnan Jupiteri kéréllhetetlenséggel szokott iténi eleven davidisták fölött. Előtte a szent Biblia, kezében a „fekete könyv”, szemében a szigorú bíró önértetes, fűnséges nyugalma.

Az asztalon fekvő Biblián áhott egy leszület a világszallator képelet-izgató martir-alakjával. A Biblia mellett jobbról, balról két szál gyertya terjesztett gyöngye viláosságot.

A prefectus itézősége mellett subordinarius merevséggel az intézeti nevelők állottak, mint két azomeru alahárdos, kik már tisztán látják a levegőben függő pedagógiai constellatiót.

Zrdan műgöttük feltűnt az óriás „szénátor”, a legvénebb davidista.

A derengő viláosságú szoba kísérteties hatással volt rám.

Táncolni kezdtek előttem az inquisitio kazamátáinak vérlagyasztó rémképei. Boszorkánytáncot jártak szemem előtt az izmokat szaggató, csontokat tördülő, velőket megrázó, a pokol minden kínját néhány pillanát időmérétébe szorító csavarok, kerekék, szeges kötelek s a kínzó, valólató eszközöknek ördögi fantáziával megteremtett százele a'kjai, amint „Az inquisitio titkai”-ban olvastam.

Prefectu-unk a'akja is egyre nyulott, nötmagassult; arca torzult, kegyetlenült; végre szá, kasztott olyan lett, minőfok Arbez Pétert képzeltem, az inquisitóri szekben. Meg a sötét sбирrek is, melleite állottak: a két hallgatag nevelő.

A gyermek-vizik hamar elűn'ek. A seiyemtaláros ősz pap, a szigorú bíró megszólalt:

— Mindháman ismeritek a szent Bibliából Eli fiainak gonosz tetteit, mikkél meggyalázták az Urnak szent sátorát. Azt istudjátok, hogy Eli gyöngye apa, lágy szívű bíró volt; fiaival nem bánt el elég szigoruan. Es az úr keze el is érte ezért Eli és háza népét. — Eli fiainak bűnebe astetek ma ti is, midőn az Úr szent oltárától távozva, bujkálva tértek be, hogy borovicskát igyatok. A „fekete-könyv”-be ezt írtam: „Quarta di No-

is itt kell keresni az erős törzset, mert csak így lehet es teljeseen magyar.

A meggyőződés őszinte hangján beszélt erről a gróf kisérői előtt, kikkel este 8 órakor a kegyencsoridiekhez tért vissza.

Vacsorán az intendans ur a piaristák vendége volt, hová Lengyel Lajos főjegyző is hivatalos volt, ki azonban a meghívást, — egybűlt lévén elfoglalva, nem fogadhatta el. A vacsora felett — jót. Ferka igazgató közönteitje fel a vendégei, hazafias törekvéséhez sok szerencsét kívánt a méltóságának. A 10 óráig tartó vidám vacsora után 6 méltósága — titkárával, Vörös Mátyás és Glass tanárok kíséretében az indóházhoz hajtatott és az ott levő salonszobájában töltte az éjjelt és a reggeli vonatral Pécsre utazott.

Tollfuttában.

Még talán meg sem szaradtak a méltóságos főispán ur vonásai a dekretumok, mikor már megtudtam, hogy az a dekretum a mi *Halis Pistának* utleti majd a *főkapitányi polera*. Mivel hogy ez már nem szék, hanem polc. Ilyen posztúra már csak *aszalóba* tessik a küzdő embert, mikoron már a férfiak munkásságának, tetthetvének izzó tüzeben alaposan megszűve, megfőve, kiérdemelte, hogy a főnöki stallum szobájában szép csendesen megszaladjék a penzióknak vagy a halálnak.

Hát én e kettő közül a mi *Halis Pistának* az első prescribálom. A másikat tegyük mentül hátrább, az emberkor legzseblőbb határa.

És most egy kis zsurnalistai indiszkreációval előssük meg — ha lehet — a méltóságos főispán urat és álltossuk föl *Halis Pistát* a főkapitányi polera, mutassuk be a nagyérdemű közönségnek...

A komoly cikkeik ráncolt homloku írja is bizonyára be fogja őt majd mutálni szertartásos méltósággal, hogy: „fiatal, tehetséges, képzett, gyorsmunkás, ambiciózus ember, ki kezébe ragadja majd a menyorozag kulcsait és bevezet mindnyájunkat a közérkölciség paradicsomkertjébe, hova eddig az *utondló angyalok* miatt nem juthattunk be.“

El fogja mondani azokat a fényesség, „elefántcsontból való tornyokat“, miket az új főkapitányok föl kell állítania okvetlenül, a közmórti nevében. Elejje fogja dobálni pazar bőkezűséggel és jóakarattal a reá várakozó nagy munkáknak babérleveleit, amikből aztán — ha tetszik neki — megfonthatja maga a halhatatlanság koszorúját.

Mindenekre nézve nekem nincs mondanivalóm. Én rendkívül respektálom azt a közmondást, hogy „akinek Isten hivatalt ad, annak éssz is ad hozzá.“ Hogy mit csinál új főkapitányunk *Daniában* az egészen a saját gondja, egészen a saját guszutasától függ.

Én őt, mint embert, az ő belső (talán — sokak előtt ismeretlen) világával szeretném bemutatni, ha ugyan sikerül. Nemileg fejjogosit erre engemet a mult. Az a rózsás aranyos pillangó-korszak, mikor még ott ragyogott ami *Csics*

vembris: Alexander Bernát & Geiza Polák & Geiza Schneider confessi sunt, eadem die borovicám biberunt! Mivel pedig nem akarom, hogy *Eli* sorsára jussak én és *Hofni*, *Fineas* sorsára jussatok ti: szigoru bírátko lesztek. Mert bizony mondom nektek: elpusztul a város, melynek fiaí a' dözásuk napján borovicákát isznak.

És egy intésre a sötét háttérből előlépatt zordonan a prefectusi ítéleteket végrehajtó „szélnator“, a skutiika nagymestere.....

Azután a prefectusi szoba parfómös levegőjébe csak egy-egy csattanás, egy-egy tompa jajszó, meg elfojtott püffögő sírás vegyült.

És fel őra mulva a gonosz *Hofnik* és *Fineas* sok tördelmés fölvel, megörten borultak le a „*friggyszékénnyre*“, ahogy a davidista nebulók a szalmásakat hívták.

És ott a kolostori szent csendben (hol romokból kikélt szellem-árnyak röpködnek, suhannak el a völgy meg-megrezzenő virágai fölött, sugdosva szűzharatos virágalmakról) álmdtak nem a filiazteusoknak, hanem a gyomornak ádaz csatláiról.

Az éjszaka álomba bűvölő csendjében valami búbajos, titkos, égből-szürdődt, suttogó dallam ringott tova.

Az intézeti épület homlokzatán, a tetőperemen a koronás próféta délceg szobor-alakja állott, félkezével halhatatlansága zálogát: a hártat tartva. Ennek alvó húrjait csökdoستا föl az álomtalán szelők s a megrezzenő hárokon titkos melodiával zendült meg a tulvilági szoltár *Eli* fiainak szomorú sorsáról.

Hofni.

csak arcán (mert akkor még *Csicsa* volt) az ifjúság hajnala; mikor még az eludttajos gyomorkatar:has-erő évtized idő-messzeségéből leste viruló áldozatait.

Hajh még, akkor mindketőknek fátyolták a fálemillék! A közös galyon! De mi jó szomszédok, nagyon békés *Péter-Pálók* voltak. N-m vesztünk össze sem a galyon, sem a fálemilléken. „Ex az enyém, es a tied!“

Milyen szép, milyen feledhetetlen idők voltak azok! *Megaranyozza* lelketem az emlékezet, ha azokra a derűs napokra gondolok...

De aztán felhő szállott a közös galy fölő. Elenyészett a napaugaras verőfény. A szegény fálemilléknek hideg lett a világ; fántak ezen a földön; elszálltak messze, messze idegen, ismeretlen hazába.

Nekünk csak a fölő maradt és a fálemile-dalos, napaugaras órák emléke, hogy *megaranyozza* a fölöttünk lebegő felhőt...

Ott a közbégaly árnyékában, a szép aranyűzei napok alatt láttam be először a mi *Pistánk* lelkébe; akkor tanultam becsúlni lelke idealismust, szive gyöngöségét, őszinte jó-ságát. Akkor láttam, hogy az én örök-vig szomszédomnak néha-néha ciszmissza átcsapó humora alatt melegen, melyen érező szív dobog; vagy lelkéből eszmények ének. Ezeknek az eszményeknek egy-egy sugara kiröppent már, ha kezébe vette a tollat a gondolatának, érzelmeinek árulójává lett egy-egy jóízű humorral megírt tárcaközelemény. Mert benne határozott íról veza buzog a megvagyó gyöngösve, hogy ha nagyobb bizalommal lett volna írói, mint bürokratái kép-sége iránt: mi már régen megtették volna főkapitányának.

Ha ugyan köztünk elfogadta volna ezt a *tisztevéget*, mert az ő írői egyéniségét (tehát a valódi embert) erős demokratizmus jellemzi.

Demokratikus érzelmeit eddig meglehetősen szűzen meg-örizte.

A fiatal jogászfübből városi hivatalnok, az örök-eleven *Csicsa*ból csendes mosolygású *Pista* lett; de szive, lelke azok iránt, kiket megszeretett, nem változott. Nekünk megmaradt a régi gondatlan élet aranyos-kedélyű *Csicsaditál*, kívül a „*Polgári Egyetl*“ kedves emlékü, elpusztult szaleitijában, a boldogult tuba-platánfák árnyékában együttkacagtuk a világot és felebarátaink mohamedán-érzelmeit.

Nagyokat fordult pedig azóta, bolondos salto-mortaleköt csinált a világ. Ami jó *Csicsa*kból árvaszéki referens tanácsos lett és e mellett neki (kinek lelkében emberiség megváltó, nagy socialis problemák hánytorogtak) bagate ügyekben hozott ítéletekkel kellett a kisebb-kalibberű bitele-zókat boldogítani.

Bizonyos vagyok benne, hogy a salamoni dilemmák e televényföldjéről, az agybolondító munka lábából sietett a főkapitányi polerak, bár szinten meleg, de legalább szel-dőbő természetű aszalójaiba.

Ezzel aztán (amire fiatal koránál fogva talán nem is gondolt) belépett az *István*ek tiszteletes gárdijába.

Az örök-eleven *Csicsa* s a csendesmosolygású *Pista* ezentul tisztes távolból leskelődnek csak: a komoly *Istvánra*.

És a komoly, ráncolt homloku *István*, csendes magányában, — mikor a költészet géniusza megrebeant szárnyát s leszáll az egyszer már megcsókolt, fáradt homlokra: bávös, delejes giró-állással ébresztgetve a szendergő emlékezo-tet, — hányzor fog majd vágva, epedvo visszaemléni az aranyos-kedélyű *Csicsára*, meg *Pistára*, hejt, akiknek még hármat rikkantott a rigó és nem parancsolt a bíró, de még a főkapitány sem.

Mert azokat az emlékeket nem lesz képes kiszáritani abból a mélyen érező, poetikus szívből még a főkapitányipóc aszalója sem. És bármilyen mélységes álomba merüljenek is a mult idők vig emlékei, — el-eljőnnék a romantizmus soha ki nem vesző alakjai: a szürfixis gigerlik s megfojják az ébresztő harsonát: bejelentik a *szerepdót*.

És olyankor a főkapitány ur komoly méltósággal adja meg az engedélyt, hanem ott belől, a boldogult *Pista* nyug-talan szerszáma majd hogy fogja vorni a „*Szultán*“ operette „*képi-köpi*“ nótaját!

Hejt, mert lehetett a *Csicsa*ból *Pista*, a *Pistából* *István*-de az a melegen érező szív, amiben olyan nagy szeretet s csak parányi galamb-gyűlölet lakik, — a fálemile-dalos, napaugaras napok költészetét, ragyogó himporát szűzen meg fogja őrizni még a „*gonosztevők tüzhelge*“ körül is...

És aztán — egyszer majd nemcsak belől, hanem valahol kiörlt is megiesik a „*képi-köpi*“.

És akkor aztán lesz egy olyan „*tűzhely*“ is Nagy-Kanizsán, ahol nem ő lesz a főkapitány.

tartott ülésében olvasták föl a bizottsági tagok élénk érdeklődése mellett. Ugy értesülünk, hogy a belügyminiszter különösen a megyei árvaszék vezetéről nyilatkozott igen elismerőleg s a keszthelyi löszolgabírói hivatalt dicsérte meg. Azon szabálytalanságokat és aprób hiányokat, melyeket a kiküldött miniszteri tanácsos a köz-igazgatás egyes ágazatainál az ügykezelésben észlelt, a leirat felsorolja s azok orvoslására a törvényhatósági bizottság figyelmét felhívja.

— **Személyi hírek.** *Spitko* Lajos ker. főigazgató e napokban meglátogatta a helybeli gymnáziumot — *Opris* Peter kir. tanácsos. posta- és távirada főtitást leányát, *Delphin* kisasszonyt Nagy Kanizsán. — *Véber* Károly, tör-vönyszéki bíró Nagy Kanizsán jegyet váltott *Belus* Terka kisasszonnyal, néhai *Belus* József volt nagykanizsai polgármester és gyógyszerész leányával, helyben.

— **Ábrányiné Weim Margit.** Reodkivüli élvezet kínálkozik közönségünknek *Ábrányiné Weim Margit* asszonynak a budapesti magy kir. operaház első rangú énekművésznőjének vendég-szerepében. Hétfőn lép fel először „*A fekete dominó*“ operában *Angela* szerepében, kedden pedig a „*Bajazzok*“-ból fog énekelni. A művész nő fiatal, szép, kiváló hangnagysága s jelenleg az opera egyike löszolpa Budapesten. Közélebb nagyobb körutat tett a vidéki nagyvárosokban s behízelgő szép hangjával és kedves játékával rendkívüli sikert aratott. Rakodcaynak sikerült őt városunk számára megnyerni.

— **Szinügy.** Rakodcay szintársulata városunkban való működését nemsokára be fogja fejezn. Végre oly társulat ütötte fel tanyáját városunkban, melynek törekvése komolyan oda irányult, hogy a művelt közönség igényeit kielé-gítse. Rakodcay beállította ígérését s ennek köszönhető, hogy a közönség sem lukarkodott pártolásával, hanem oly módon pártfogolta e társulatot, a mi a város jobb ideire emlékeztet. Már most az volna hátra, hogy e társulat a város részére a jövő tavaszi évadra is megtartásék, s azért helyén' volna, ha a szinügyi bizottság s tekintetben intézkednék s a szintár-sulat iránti jó véleményének azzal adna kifeje-zést, hogy a társulatak a jövő tavaszi évadra is Kanizsát biztosítan.

— **Gyászhi.** *Bácskay* Julest, szintársula-tunk kedves primadonnáját, mely gyász érte. Édes anyja; *Nagy* Sándorné urad, lölyő hó 5-én, 65 éves korában elhunyt Szabadkán. A teme-tésre haza sietett a szerető leány is, kinek gyászba borult lelke leljen vigaszt azon általános szeretetben, mely őt méltán környezi.

— **Nyilvános köszönet.** — A veszprémi tűzkárosultak részére *Toth* László kir. törvény-széki elnök gyűjtő-ívén következő adományok folytak be, u. m.: A nagykanizsai takarékpénztár, *Gultman* Vilmos Ebenspanger és fiaí 50—50 forintot. — *Délzalai* takarékpénztár, *Karczag* Béla és *Hirsch* Ede 25—25 forintot. — A nagykanizsai bankgyesülete, *Weiser* József 20—20 forintot. — *Dobria* Benő, *Grünhat* Fülöp és fiaí 15—15 forintot. — *Toth* László, *Plihai* Ferencz, *Rosentled* Adolf, *Schwarz* és *Tauber*, *Scherz* Alb. és *Engländer*, *Ujlaki* *Hirschler* és fia 10—10 forintot. — *Hertelendy* Béla, *Mikos* Géza, *Clement* Lipót, *Dezsényi* Elek, *Lengyel* P. József és fia, *Varga* Lajos, *Oroszváry* Gyula, dr. *Szekeres* József, dr. *Szukits* Nándor, dr. *Tuboly* Gyula, dr. *Hauser* János, *ij.* *Fesselhofer* József, *Stern* és fia, *Löwinger* Ignác 5—5 forintot, — dr. *Szűts* Miklós, dr. *Schwarz* Adolf, *Belus* Lajos, *Berger* Adolf, *Unger* *Uilmann* Elek, *Danneberg* és *Weiss*, *Sommer* József, *Ledofszky* Armin, *Strém* Vilmos, *Maschanker* Mór, *Zerkovitz* Zsigmond és társa 3—3 forintot. — *Véber* Károly, *Polgár* Pál, dr. *Kiss* István, *Csaszna* Miklós, *Oszterhuber* László, dr. *Rothschild* Jakab, *Sebestyén* Lajos, dr. *Schreyer* Lajos, dr. *Rác* Kálmán, dr. *Szigethy* Károly, *Marton* és *Huber*, *Knoritzer* *Frigyes*, *Bogenrieder* József, *Sommer* Sándor 2—2 forintot. — *Nábrácky* Lajos, *Stoeker* Antal, dr. *Szabó* Elek, dr. *Neusiedler* Antal, *Gyórfy* János, dr. *Fried* Odón, *Fischl* Pál, dr. *Lőke* Emil, *Schmidt* *Frigyes*, *Dauscha* Ottó, *Fischel* Fülöp, *Hlatkó*

H I R E K.

— **A belügyminiszter** Zala megye köz-igazgatásáról érdekes leiratban mondott bírálatot azon vizsgálat alapján, melyet néhány héttel ezelőtt tartott a miniszter megbízásából *Szell* Ignác miniszteri tanácsos, a megye székhelyén s a keszthelyi és csáktornyai járasok löszolgabírói hivatalaiban. A belügyminiszter leiratát a megyei közigazgatási bizottság e hó 9-én

János, Halász Elek, Keller Ignác 1—1 forintot. Összesen 505 forint azaz, ötszázöt forint, mely összeg a veszprémi polgármesteri hivatalhoz kiosztás végett elküldött. A gyűjtő mindezen nemes szívű adakozóknak aldozatkezségükért a tüzkarosultak nevében köszönetét nyilvánítja, s Veszprém város polgármesterének nyugtáját szintén ez uton közölni fogja.

— **Halálozás.** Wachsbau Lipót az izr. kórház gondnoka e hó 12-én 67-ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán. A boldogul 45 éven át volt gondnoka a kórháznak és gyengéd ápolója a betegeknek. Temetése ma vasárnap d. u. 2 óra-kor lesz.

— **Sorsjegytársulatok.** A délzalai lakárképzőtár f. hó 7-én tartott igazgatósági gyűlésén Rapoch ügyvéd indítványára elhatározta, hogy a fővárosi pénztintézetek mintájára sorsjegytársulatokat alakít, hogy a csekély havi részletekben befizetendő összegek első részletének lefizetésekor már az illető több darab sorsjegyre játszik. Üdvözljük ezen kitűnő intézkedést mert legalább az a sok szegény ember, aki eddig a kis-lutrin lecserezte el pénzét, ha ide fordítja, — még ha nem nyer is — leszámolás végével a befizetett összeg arányában több-kevesebb eredeti sorsjegy birtokába jut legalább.

— **Közgyűlés.** A VI.—VII. kerületi alias kis-kanizsai „Polgári olvasókör” 3-szori összehívás után f. hó 7-én végre megtartotta közgyűlését. Azzal kezdődött, hogy a mult ülés jegyzőkönyve megsemmisítették mert hiányos s mert a mult gyűlés felolvaslatot. A pénztárban a Délzalaiba elhelyezett 316 frt. 50 krajczaron felül 8 frt. van és kinnlevőség 30 frt. Ezért a pénztárosnak Tóth Lajosnak jegyzőkönyvi közönetet szavaztak, s utána Tóth Lajos tisztéről lemondva, az egyletből is kilépett. Azonkívül kilépett 12 tag, mert az egyletben ugynevezett furesz állapotok vannak. Még pedig ezzel a 12 taggal az egylet java-része lepett ki — csupa intelligens emberek — amire az előző Haba József — a mult választmányi ülésen történt leküzdését — visszavonta. S most már egy tanító sincs az egyletben, hála az előző tanítatos vezetésének, aki mint tudósítónk írja: a legkényesebb kérdéseket is tapintatos vezetésével simán elintézte. — Bizony ha így halad a „Polgári-olvasókör” — akkor lassanként egészen sima lesz — a hűt helye.

— **Elköltözés.** Goldstein Fülöp bank- és váltóüzlet-tuladonos helyben, áttette lakását Temesvárra. Összintén sajnáljuk ezen elköltözést, mert főleg a család hőgytagjai gyengéd érzelmeik és fenkölt gondolkozásmódjuk által özönözve, a humanitás terén szép tevékenységet tettek ki és sok jó szolgálatot tettek társadalmunknak, melynek általánosán becsült tagjai voltak. Szívesen felelünk meg az eltavozottak abbéli kéremének, hogy nevükben a kedves és felejtethetetlen kanizsaiaknak ez uton is „Isten hozád”-ot mondunk.

— **Meglopott segédek.** Brüll, Király-utcai lakosnál alkalmazott Kovács István és Herbert Adam segédek e hó 8-án reggel arra ebredtek, hogy viselő ruhájuk elűnt. A gyanu Reiss Zsigmond nevű lakatossegédet terheli, ki 8 nappal eelőleg bocsáttatott el és kinél a károsok egyikének penzesárcája meg is találtatott. Reiss a rendőrség előtt különben nem ismeretlen egyén mert eelőtt két évvel Vidor Samu névű lakosától ennek bundáját ellopta. Ugy látszik, hogy R.-ban egy szenvedélyes ruhakereskedő veszett el.

— **Országos római zarándoklat.** A május hó 18-án Budapestről Rómába indulandó országos zarándoklat a legzesebb körökben meleg részvétellel látalt. Tekintve, hogy a jelentkezési határidő néhány nap mulva lejár, figyelmeztetnek a résztvenni óhajtok, hogy ebbeli szándékukat mielőbb bejelentsék, hogy a rendezőség a zarándokok számáról ideje-korán tájékozva legyen és a szerint megtehesse intézkedéseit. A jelentkezésekre legalkalmasabb a postai pénztalvány, melyen 50 irtnyi, illetve az ellátást igénybe nem vevő zarándokok részéről 20 irtnyi előleg beküldése mellett kiteendő az állomás, melyen Budapesten alul a különvonalhoz csatlakozni kíván; továbbá: melyik osztályban akar utazni, szándékozik-e a népolyi kirándulásban résztvenni, utazás közben akare ellátást, hálókoesi helyre kíván-e előjegyezteni és a programban vészt a b, c, utitírány közül melyikben akar visszatérni? — Illy értelemű jelentkezések intézendők Dr. Való Simon pápai ka-

maráshoz. Budapest, IV. központi papnövelde. — A zarándoklat fényének emelésére országunk — bíboros-herceg primása — maga is hozzájárul azzal, hogy a zarándokokat magyar érsekektől és több püspöktől környezve személyesen fogja a pápának bemutatni.

— **Hűtlen házi-szolg.** Bellheim és Guth cég háziszolgálója: Harkány István felcsapott „udvari” vasszállónak, amennyihen szövetkezett Zrínszky István egyedüli kovácsmesterrel, hogy szerdai napokon az ugynevezett „nagyudvarban”, hol a cég raktárai vannak, bizonyos mennyiségű vasat fog neki szállítani, csak járjon be rendszeren kocsijával a nagy-udvarba. A jóra való kovácsmester szívesen fogadta a háziszolga ajánlatát és több ízben meg is fordult a nagyudvarban. A cégnek egyik jóakarója figyelmeztette azonban a céget ezen manipulációjára és e hó 10-én szerdán, délután a derék compania csapdába ment, mert megfigyeltetvén, kitűnt, hogy a kovácsmester mintegy 4 mázsa vasat rakott fel a háziszolga szíves jóvótárból. A rendőrség intézkedése kértetvén, Zrínszky kovácsnál és ennek sógoránál: Skoda Balintnál. Egyedüli házkutatás tartatott és mindkét helyen nagymennyiségű lopott vas találtatott.

— **Verekedés.** Vasárnap e hó 7-én Kiss József kis-kanizsai lakost öregebb Mihalecz István és Istef Károly megtámadták és rajta súlyos testi sértést ejtettek. A verekedést régiebb gyűlölködés idézte elő és színhelye a „vademberhez” címzett koresma volt.

— **Malátagyár és serfőzde.** A nagykanizsai malátagyár és serfőzde építkezési munkálatai serényen folynak és kedvező időjárás mellett kilátás van arra, hogy az építkezés még ez év folyamában befejezhető lesz. A vállalat, illetve a részvénytársaság városi irodát is nyitott, mely a Csengery-utcában a Kereskedelmi és iparbank épületében van.

— **Gazdaszonyoknak.** A közeledő pünkösd ünnepek alkalmából tisztelt olvasónőink figyelmébe egy kitűnő mázoló szert puha padló számára, bátorokodunk ajánlani. Ugyanis Keil Alajos padlózat-fényezés azt igen szép fényes, kitűnően tartós, a mellett gyorsan szárad és rendkívül tartós. E Keil Alajos féle padlózat-fényezés Nagy-Kanizsán kizárólag Feszeihoffer Józsefnél kapható.

Telefoniádák.

Eppenséggel nem lehet rossz néven venni, ha egy színész nem tud imádkozni, ha egy pap nem tud színházi kritikát írni, s ha egy köztársaság nem tud velocipedezni.

De különben mi már csak azért sem haragszunk a desavudlásért — mert vannak emberek, akik azért is haragszunk — ha más nem haragszik.

Ha 3 színész egy hatásos jelenetben tapsot arat, hát melyiknek szól az a taps? ... Kinek fűtyölt a fülemüle?

No bizony mi fülemüle-fűtylre még egy segeregly kedveért sem nyújtunk be igénykeresetet.

Már megint a Már. Pedig már-már azt hittük, hogy a Már, már megtanult — magyarul. S ime certifikátokat állít ki hivatalosan német nyelven.

Node megtörtént még ennél furcsább is a napokban. Két urihölgy utazott a déli vasuton jó hosszú utra. Mindkető elszundikált a kupében s midőn egy helyen a vonat megállt, az egyik felkérte társnőjét, hogy nézzen ki az ablakon: miféle állomásnál vannak? Az utitárs, aki még a Márdul is sokkal kevesebbet tudott magyarul, kinéz s egész komoly hangon azt feleli „*hier sind jetzt bei der Station*” — „Kimenet”.

Hogy melyik jobb a „Hölgy” e vagy a „Szultán” — nehéz megmondani, de, hogy a héten egy hölgy nagyszerű szultán volt, az már bizonyos.

Tudják-e uraim melyik „próba” jövedelmezett sokat Rakodczaynak? ... A „Házasság-próba”.

Telefonos.

Színészet Nagy-Kanizsán.

Szombaton 6-án: A Szultán, Váro György eredeti operettjét adták telt ház előtt, felemelt helyekkel. Ugy látszik a felemelt helytárat emelik az érdeklődést is, mert bizony csak a felemelt helytárat vonzhatták azt a nagy közönséget a Szultánhoz. Maga a darab a közönszerű operettekhez tartozik, az előadás pedig (leszámitva egy pár kis hamiskodást a hangokban) bizony alig emelkedett valamivel felül a közönszerű-égen, amit azonban a kezdet népszerűségének tudunk be. Szulim szultán (Szende) nem úgy nézett ki, mintha csakugyan olyan hideg-vérű legény volna. Mikor azt a kipi-kopi féle nótát énekelte, bizony még a főnősnak (Kövesy) a szíve is kopogott. Megújították vagy 3-szor — de jót nem állunk érte, hogy a tapsok neki szölköztek — nehogy megcáfoljanak bennünket. Lehet, hogy Adelgundát (Szabónét) illették, akit a főnősnak egyre visszatárgált, hogy a szultán nyakába ne ugorjék. Gyönyörű megjelenés volt Roxela (Benkő) akinek öde, csengő hangja még az Eva nemzetiségi szultán jölkörülcsavart fejét is elbolondította. Jó alakok voltak Bimbasi (Matray) és a kis Bulbul (Ferency) basák. A főnősnak (Kövesy) jól sikerült rögtönzésekkel igen jól mulattatta a közönséget. A jelenetek szépek voltak s bizony a háromhölgy között is talált volna a szultán szemre való ha maga is nem tartozott volna a gyengébb nemhez.

Vasárnap: 7-én. Két előadás volt. Délután felhelyekkel „Nehagyd magad Schlesinger”, este Próbaházasság, melyben Biri szerepét Bácskay helyett Benkő adta általános meglepésre. — A fiatal művésznő, ki Bácskay elutasása miatt majdnem készületlenül vállalkozott a nehéz szerepre, fényes jelet adta tehetségének. A zajos tapsokat melyekben a közönség öt-részesít, nagyon is megérdemelte. — Dalit többször megisméltették, különösen a „sötétben” refránú dalt hatszor kellett elénekelnie. — A tüntetési kedv már hanyatlóban volt.

Hétfőn: 8-án, Matray József jutalomjátékául Bánk-bánt, szimulirodalmunk gyönyört, adták nem egészen telt ház előtt. A mai előadás színvonala megaladta az összes eddigi előadásokét minden tekintetben. Az összes közreműködők, kivétel nélkül oly művészi ambícióval töltötték be szerepeiket, hogy a dicseretet, azt sem tudjuk: hol kezdjük. Matray, a jutalmazandó, máskor is komolyan szokta szerepét felfogni, de most méginkább bebizonyította, hogy jó színész és elmondhatjuk róla, hogy Petur banja nemcsak hogy kielégített, de megelégett bennünket. Abray Arankáról, a Rakodczay társulatának ezen rokonszenves alakjáról, igen sok dicseretet kellene imondanunk. A közönség már színpadra léptekor előlegzte a bizalmat és egy remek virágkosárral a egy-iglen igen szép csokorral lepte meg őt s a közönség nem csalódott: az ő Melindája, a szenvedő nő, az odaadó anya, oly remek alakot volt, melylyel kiváló színészi talentumának fényes tanujelét adta. De mit szóljunk Biharról (Bánk-bán) erről a zsenialis fiatal erőről, aki még eddig mindig magálta helyé, de ma felülmúlta önmagát. Majd mint királyt hű alattvalóhoz illően szolgolt magyart, majd mint a hitvesének becsületért boszút álló férjet láttuk őt oly természetesen, oly életlően, a szenvedély tüzeivel arcán remekelni, hogy a közönség tapsait a viharos tetszés nyilvánításait a legérdekesebb jelenetekben is alig lehetett elnyomni. (Rakodczay) Biberach ma szintén kitűnően adta vissza a kaján, rosszakaró és kárörvendő cinke-társ minden mozdulatát. Kitűnő alak volt Tiborc (Füredy) is, aki nem épen hálátlan szerepét ma általános meglepődésre töltötte be. Izidor (Boros) a szíve választottjának becsületét féltő, majd az ugyanazt megtartó szerelmet igen megnyerő alakítással mutatta be. Gertrudis királyné (Török) mai szereplése méltó folytatása volt eddigi igen sikerült alakításának. Még Ottó (Kemény) a ravasz csábítót kell megdicsérünk, akit ma láttunk tan másodsor hasonló nagyobb szerepben s igyekezetét, buzgát csak méltányolni tudjuk, habár igen nehéz szerepét, társával egyenlő niveau álló művészettel nem tudta egészen betölteni: node ezt nem is vehetjük tőle rossz néven, mert szerepe egyike a legnehezebbeknek.

Keddén: 9-én. A Szultán 2-szor adatott rendez helytárat mellett, kevesebb gixterrel.

Szerdán 10-én: „Az ember tragédiája”-ját Madach gyönyörű nyelvezetű drámai költeményét adták saulott ház előtt. A darab előadása egészben véve, egy a kiállítás, — mint a szereplőket beleértve — megérdemelte ezt a telt házat. Csak elismerés illeti Rakodczayt, hogy nem időt, sem költséget nem kímélt, hogy ezt a darabot közönségünknek bemutatassa. Nagyon természetes, hogy nem várbattuk, — mert kivihetetlen is, hogy a fővárosi színházakéhoz hasonló nagy mechanizmust igénylő, látványos alakításban mutassa be a darabot, de a mit nyújtott, az épen elég volt arra, — hogy a kinek nem volt alkalma a darabot a fővárosban végignézni, azt egy kis fantáziával maga elé varázsolhassa. A menü az angyalok seregével igen csinos látványt nyújtott, valamint sikerült volt összehallgatva a paradicsom is. Az egyiptomi király épületének részlete, Athen-tere, igen sikerülten voltak összehallgatva. Különösen sikerült a franciaforradalom, a tarka-barka öltözéki forradalmárokkal és a középkorbeli processióssal menet. — Az egyes szereplőköt mind a 12 színész végig kísérel és jellemezni igen hosszadalmas volna, csak általánoságban megjegyezzük, hogy az összes szereplők igen jól megállták helyüket. Különösen kiemelendők: Bihari, (Adam) kinek összes alakításait a közönség zajos tetszéssel fogadta, és Rakodczay (Lucifer) aki mindvégig, az összes változatokban, igen sikerült alakításokat mutatott be. Laczó Aranka (Eva) különösen mint forradalmárnő, s mint munkásnő tűnt ki. Abray különösen mint Hippia és Rafael ark-angyal tetszett. — A másik két ark-angyal (Boros és Benkő) nem kevésbé. Még az esküvő barátról kell megemlékeznünk, aki mindkét jelenetben életlően nézett ki. Az előadás fél 12 óráig tartott, de a közönség nem volt türelmetlen és elégtlenül távozott.

Csütörtökön: 11-én. A zsidó honvéd Lukács hazafias szellemű színműve volt a műsoron. A minden tekintetben sikerült előadás több közönséget érdemelt volna.

Pénteken: 12-én. „A madarász” operette ismételtetett saulott ház előtt.

Szombaton: 13-án. „A kékszakálu herceg” adatott

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertettünk meg, lapunk kiadójánál: Fischel Fülöp könyvkereskedésében megrendelhető:

— **A Pallas Nagy Lexikonának**, az összes ismeretek a nagy magyar enciklopédiájának megjelent 20. és 21. füzeté, melyek az Aspro-tól Athén-ig ill. Augustus-ig terjedő tudnivalókat ölelik fel és képmellékletekben (Belső Asia térképe, az asszír művészet emlékei, Atlanti-óceán, a régi Athén tervrajza, Sargon palotája) valamint szöveg-ábrákban (26) igen gazdagok. Több bő és beható cikket tartalmaz, mint pl. Asszír, Asszír, Asztrológia, Atlántika, Attilla, Aitérés máa vallásra. E hasznos vállalat, mely 240 három-negy íves füzetre van tervezve, s melynek hetenkint megjelenő egy-egy füzetje csak 30 kr., olcsóságánál és nélkülözhetetlenségénél fogva könnyen még a szegényebb családok által is megrendelhető. Pallas Irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadó hivatalában.

— **A Pallas Nagy Lexikon** című ismeretes vállalatból megjelent a 22. és 23. füzet, melyek az Augustus—Azabakt—Bádög-ig terjedő több száz ezimző feldolgozást tartalmaznak. A 22-höz két szinnyomatos melléklet van adva (Ásványok és Athén Pallas) s a 23-hoz Asszír-terképe és nevezetesebb hazai és külföldi férfiak autográfjai vannak mellékelve továbbá 10 ábra s szövegben.

— **Az „Ország-Világ”** legújabb száma Kury Klára szinnyomatos arcképe mellett a művelődési előzetéseinek. A lap szellemi részében Tóth Lőrincz veterán írónk tollából új epigrammákat, Beniczkyné B. Lenkétől regényt, Tolnai Lajos-tól novellát, Kury Klárától pályája kezdetéről írt kedves kis-cikkeket s Császár Lurétól, a nemzeti s inház tagjától költeményt találunk. A heti krónikát maga a szerkesztő, Dr. Váradi Antal írja. Képei a legszebbek, melyeket csak képes lap hazai eszközöknek előállíthat. Ezek, művészi kivitelben Miklós Ödöst, az új államtitkárt, az ifjú szerb királyt a belgrádi királyi palotát, a szerb királyi tróntermet, Belgrád városának két látóképét — azonkívül Veszprém városát ábrázolják a vész előtt s az égés alatt az „Ország-Világ” rajzolójának saját felvétele után.

— **Jóknál képes díszkiadásának** negyedik füzeté is megjelent. Ebben a Magyar Nábob folytatódik. Ezen kiadás külső fényéről már megemlékeztünk; tartalmi vonzerejét évtizedek óta hámolja minden irni olvasni tudó magyar ember. Minden füzet ára 40 krajczár. Előfizetést 10 füzetre 3 forinttal elfogad minden könyvkereskedés, valamint a kiadó-társulat (Athenaeum Könyvkiadóhivatala, Budapest Ferenciek-Tere 3.)

— **Az Athenaeum Képes Magyar Irodalom-történetéből** megjelent a 3-ik füzet: változás tartalommal és díszes illusztrációkkal. Az első cikkben (a munka során az 5. sz.) A királymondók és az énekmondók (dr. Sebestény Gyulától a keresztény kor első századainak mondái vannak jellemzően s a legrégebbi énekesekre (igricik, regösök, kobzosok, hegedűsök) vonatkozó gyér adatok összegyűjtve, több mint a mennyi róluk eddig bárhol megjelent. A 2-ik cikk (6. sz.) Legrégibb nyelvelmélekeink (Somogyi Zeigmondtól) cím alatt az oklevelek magyar szavait s a Halotti Beszéd és Königsbergi Törödék nyelvi sajátosságait ismerteti nagy szakismerettel, de a laikus közönségnek is könnyen megérthető stílusban. A 3-ik (7. sz.) cikk: A cseuvises stíl kora és a renaissance cím alatt e korának művészeti életének egyik legalaposabb ismerője, Palazky Ferenc ismerteti az Anjouk, Zeigmond és Mátyás korában az olasz kultura befolyását hazánkra, részletesen foglalkozván az itt megfordult művészekkel. A következő (8. sz.) cikkben: Janus Pannonius és a humanisták cím alatt Hegedűs István értekezése kezdődik a humanizmusról, ennek hatásáról a tudományokra s a magyar humanizációról. — A füzetet 11 szövegkép s két külön melléklet díszíti; amelyek közt vannak Szt. László legendája a fülei falkepről, Kisfaludy Károly rajza (mely ennél fogva kettős érdekű a cserhalmi ütközet egy jelenetével (Szt. László harca a leányrabló kunnal), a Königsbergi Török hasonmása szövegmagyarázattal, Mátyás, Beatrix, Vitéz János arcképei, a Mátyás kori Budavár stb. Művelődési: Anonymus krónikájának első színes lapja olvasással és fordítással, s a Budai krónika utolsó lapja van csatolva. A füzet ára 40 kr. — Megrendelhető minden könyvkereskedésben. Tíz füzetre 4 forinttal elő lehet fizetni. — Az egész mű ára c. 10 forint fog rugó!

CSARNOK

Igazságos bíró.

A völgyön néma homály ül.
A kopár sziklák nyugodtan, méltóságosan me-
rengnek az ég felé, mint százados piramisok.
Alant a fenyőfák árasztják el a léget terpen-
tines illatukkal... örökzöld leveleik között
enyelgve suttog a szellő...
A nap nyugovóra kezd szállni már... vörös
szeme fűzesepillantásokat szór a völgyre...
míg a fenyveseket át meg átjárja és befonja
aranyzálaival.
A hegy tövében, sötét fenyőfák alatt kised
kényhő áll árva, elhagyottan... oldalán sár;
teteje lomb és széna.
Ki legyen lakója ennek?...
Egy bujdosó, egy remete, ki ide jön, hogy
elrejtse magát a világ elől, a szörnyeteg elől;
ki itt keresett vigaszt sebére s itt akarta feled-
tetni a multat.

Étele gyöker és vad gyümölcs; itala a közeli
csermely csörgedező vize, ruhája... rongy...
daróc.
Vajjon képes e feledni?...
Ott fekszik kunyhója mellett a fűben...
— Feledni, haj — rebegi ajka. — feledni a
multat, kioldva élni a jelenben!... Ó bár feledni
tudnék!... de nem lehet... Bűnöm oly nagy...
bűnhődést kíván!...

Csend van. Csak távolból suttogja a vízhang:
— kíván!...
Csak forgolódik a földön, a fűben... nem tud
nyugodtan maradni... Agyhán kínos harcokat
viv a gondolat... A mult sötét árnyként nehe-
zedik lelkére...
— Szerettem én is!... boldog valék... vagy tán
csak képzelem — mondja zokogva. — Szeret-
tem egy gyöngyvirágot...

A fenyvesek közül előbukkan a nap... mele-
gítő sugárt küld a tépelődő szemébe... szivárvány-
szinben játszanak könnyei...
Elfordul a naptól s újra rebegi:

— Szerettem egy lánykát!... Oly szép volt,
mint az égből leszállt angyal... keresni, mint
a fény... arca piros mint a mályváróza...
termete könnyű, mint a fuvalat... szeme sötét
volt, mint a csillagtalan éjféli. Haj!... ki tehet
róla, ha nem nekem teremté az Ég.

A nap-már utolsó csókjait lebbenté a hegyek
ormaira... hűvösebb szellő kezd lengedezni.
A táj szürkülni kezdett.

A madarak csengő éneke — a remete egyedüli
vigasztalója — is elhangzott már.
A remete kunyhójába tért s leheveredett a
kiterített illatozó szénára...

— Megkértem a kezét... Bátor valék, mert azt
suttogták ajkai, hogy ő is szeret... Úgy szik-
ráztak a szemei, mikor együtt suttogánk a kert-
ben... Köröttünk mámorító volt a virág illatos
lég... madár csicseregett — dalolt az ágon... a
szellő, mintha szavaikat suttogta volna vissza a
lombok közül...
Humlokára emelé kezét... szemében sötéten
vilogtak a könnyek!...

— Hah!... mindez csak a om volt, mind csalfa-
lom! Nem hiszek már gondolataimnak sem,
nem hiszek önmagamban... Elfog a gyáva ké-
tely... jobb volna tán a sírban pihenni, mint itt
napról-napra tengetni életemet... Rejtőznom kell
úgy is a világ elől... mert hisz bűnöm oly
nagy... o'ly iszonyu nagy!...
Tenyerébe hajtá-fejét és kínosan zokogott...
Takaróként borult föléje a kormos éjszaka,
hogy elrejtse őt.

*Pohár csengjen!
Rajta, rajta!
Vig dal kell ma
Csak az ajkra!* *Csattogjon el
Csóktok árja;
Hisz rózsátok
Ugy is várja!...*

Hangzik a vig dal a mellékeremből.
A tanácsreimben pajzán táncra perdül az
ifjúság... A ki mint bírja, kitesz magáért...
Öröm szikrázik a szemekben...
A lámpák vakító fényle tündéri világításban
mutatja a gyönyörű táncoló tarka keverékét.
Reggel fel járhat az idő.
Gondtalanul folyik a multság... zengnek a
hurok... csattog a csók...
Az egyik ablak függönyének árnyékában kar-
csú, nyulánk ifju cseveg egy gyönyörű lánykával.
Hát nem szereted őt? — kérdi az ifju.
— Első szerelmem volt...
— Természetes... hisz mi is a szerelem...
A lányka pajzánul felel:
— Röpke örömsugár az égből, mely két dobogó
szívet összefűz... kis idő múlva visszaszökken
oda, honnét jött.
— S nálad gyorsan röppen vissza?...
— Előbb mint másnál...
— Ugy?...
— De csak az első...
— Ertem... értem... a második is...
— Nem... ez nem fog elütni oly gyorsan...
— Ki tudja! — sóhajt az ifju, miközben a
lányka arcvonásaira figyel.
— Hogy is ne tűnt volna el iránta való szerel-
mem — mondja slymálva — ki volt ő?...
— Szegény de nagyon becsületes, heves vérű
fiatal ember.
— Igen de...
— Nos?...
— Atyámat jobban szerettem.

— S minthogy atyja...
— Nem egyezett bele, hogy elvegyen...
— Hanem...
— Ki akarta dobálni...
— A többi már mindenki tudja...
— Hogy ne tudna bárki is, hisz a lapok tele
voltak vele. — Gúnyosan folytatá: Irta a ké-
rőtől, ki választottjának atyjára süti fegyverét...
hahaha!

— De hisz lázas állapotban sokat megieszünk.
— Hahaha! De jó, hogy csak megsértette...
Atyám összerokadt az ijedségtől... ő azt
híven, meghalt... megborzadt s menekült... Az
óta nem látuk őt többé... Ki tudja szemünk elő
kerül e valaha...
— S ha e'ökerül.
— Nem törődünk vele... e feledjük mint azt, kiro
csak futó pillantást vetettünk.
— Úgy!
— No igen ugy e e feledjük és boldogok le-
szünk... Ah! de hat feledjük el a multat, hisz
oly szép a jelen...
Az ifju fürkézőn tekintett a leány szemébe.
— Feledjük el a jelent... hisz oly szép lehet
a jövő! — mondá aztán, féltudalról gúnyos pill-
lantás vetve a leányra; majd egyet tor-
dult a sarkán s szó nélkül gyorsan távozott.
A leány csodálkozva bámult utána; nem tudta
elképzelni, mi leihette kedvesét...
Várt, hogy vajon visszatér-e?
Körötte forogtak... perdütek a táncolók...
Vigan zengett a zene.

— Gombház, ha leszakad lesz más, mondá kö-
zömbösen a leány s mintha semmi se történt
volna, egyedül lejt végig a táncolók között...
inselekedik... legyezőjével szelet hajt ismerősei
felé... mindent felejt...
Egy ifju táncra kéri...
Bizalmasan lejt vele tovább...

Evek multak el már... nagyokat fordult a vi-
lág kereké... nem várt senkire.
Az erdők ép ugy zöldelnek, mint akkor ré-
gen... A madár vidáman dalol az ágakon...
— A szellő suttogva in-e kedik a levelekkel...
A nap sugar csókoja a hegyek ormait...
A nap is nyugovóra kezd térni, ép ugy, mint
akkor régen...
A remete kunyhó összedült... elenyészett...
A remete elhagyta rejtekét...
Az erdőből sűrű fákkal beültetett út vezet
a városba.
Az erdőből egy férfi jó nevével... karjaik egy-
más tekintetét fürkészik... egymásra mosolyog-
nak... nevetgélnek...
Bizalmasan csevegve haladnak tovább...
Boldogok lehetnek.
Két fúrge gyermek — egy leány s egy fiu
— szaladgál utánuk... körbe-körbe le-letérnek
az útról, tarka lepkét üldözve...
Elmaradnak szüleiktől... aztán megiramodva
sietnek utánuk...
A város felől két nő jön. Fekete posztó ruhát
hord mindkettő... derekuk zsinorral van átkötte...
arcukból alig hogy látni valamit, mert fehér
kendővel van átkötte... kezükben imádságos
könyv és olvasó...
Ajánatos haladnak... közelednek...
A Terj és nő egészen elmerültek valami be-
szélgetésbe... körül sem tekintenek...
— Rég volt, tán nem is igaz! — mondja
aztán a férj, levéve szemét neje tekintetéről.
— Szegény nő! — mondja...
— Te sajnálsz őt?...
— Könnyelmű volt... kacér volt... c-apodár,
de azért sajnálom mégis.
Az apácák közel voltak már.
Egyszerre az egyik hirtelen örvendve kapja
fel tekintetét... elkezd szaladni... odaszalad a
közeledőkhoz...
— A férj reápillant s elkiáltja:
— Ella!... Te vagy az?...
Az apaca megragadja kezét, megcsókolja s
zokogva mondja:
— Bocsánatot!
Az asszony férjére tekintett, aztán a szűs
vallára teszi kezét s vigasztalja:
— Legigazságosabb bíró az Isten!

Szerkesztői üzenetek.

B. HELYBEN. Ha szekeztőségünkbe fátad, megmondjuk, hol nyarhat helyben alapos oktatást angol, francia és német nyelvből. Az illető, gyermekeket is szívesen elfogad oktatásra.

S. CSAKTORNYA. Még csak az kellene! ...

H. BUDAPEST. A főrendiházi vagyonától nem kell ugy megijedni. Valószínűleg: csak vaktöltéssel lőnek. Majd elválnak. Csakket nem kösölhetjük.

Felolós szerkesztő:

Dr. LÖKE EMIL

Laptulajdonos és kiadó:

Fischer Fülöp

Nyilttér.)*

Egész selyem, mintázott Fouleddokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 85 krtól 3 ft 65 krig — valamint **fekete, fehér s színes** selyemszövetek 45 krtól 11 ft 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (ex. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. — Szájba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (2)

HIRDETESEK.

1527.—p. 893.

Hirdetmény.

Perkó István és érdektársai az aulirott kir. törvényszeknel az Obornak községbeli volt urbéresek közösen kiadott az obornaki 8., 4., tjkvben A + 1., 2., 3. sorszám 42., 54., és 55. hrsz. a felvett közös erdő és legelő-területnek fölöztsáa iránt az eljárás megindítását kérlmezzvén, a fölöztsáa megengedhetősége tárgyában a nyomozás tejejtésé és szükség esetén az érdekeltek megszavaztatása végett Obornak községbe a bírói lakáshoz

1893. évi június hó 20-ika napjának délelőtti 8 órája

kiüzetett, — mely helyre és határidőre mindazok, kik a közös erdő- és legelőhöz jogosultak vagy igényt tartanak, a törvényes következmények terhe alatt azon hozzáadással idézetnek, hogy az eljárás további folyamán személyes idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviseléről gondoskodjanak.

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Nagy-Kanizsán, 1893. április 20.

Hortodnyai, jegyző. Tóth László, elnök.

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!

Regedel SAVANYÚVÍZ

Előmozdítja a csonkítást. A köhögést ingerel enyhébbé.

Segítse ki a légutakat és a tüdőt. Segítse ki a vesét és a húgyutakat.

Olcsó árak. Leírások ingyen.

Főraktár: Budapesten, V., Lipót körút 21/a.
Igazgató: Radein-lördöben. (Styria.)
Képviselő Nagy Kanizsán:
ABEL ALAJOS urnál.

*) Az e rovatban a kösöltekért nem vállal magára felelősséget a szerk.

SCH EU A.

bécsi női divat- (női ruha) kereskedés a f. havi vásári időn át a „BAZÁR“ ÉPÜLETÉBEN.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, hogy a folyó május havi vásári időn át „BAZÁR“ épületében vagyok

bécsi női ruha-kereskedésemmel

s ez idő alatt nagy választékban saját gyártmányú női köpönyek por és selyemköpönyek, csipkeburkolók, belépők, mindenféle női kabátok, gyermeköltönyök stb. a **legolesőbb árak** mellett adtnak el.

Szives látogatásért esd

tisztelettel: **SCH EU A.**

N.-Kanizsa, 1893. május hó 10.

bécsi női divat-kereskedő.

Sarg-féle egészségügyi hatóságilag megvizsgált

(a fogak szépsége)

elismert nékülözhetlen

fogtisztító szer.

Illata adító s igen cséiszzerű utazásnál

A bel- és külföldön legkedvezőbb eredményel használ-tatik.

Alkalmos csomagolása, olcsósága és használhatósága következtében az udvar, főnemesség s az egyszerű polgári háznál egyaránt található

Kapható minden gyógyszerésznél, illatszerrárusnál stb.

Ár: 35 kr

KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

11-22

HAMBUG MIKSA

ékszerész, aranyműves és óras.

— !! Üzlet-megnyitás !! —

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy helyben városház-utca SOMMER-féle házban

Jól felszerelt

arany- ezüsttáru üzletet

és javító műhelyt nyitottam.

Üzletmben órák, óraláncok, gyűrűk, fülbevalók, karpereczek, melltűk, gombok, kesztyűk és egyéb ékszer tárgyak, ugy szintén gyertyatartók, cukor-zelencék, gyümölcs-tartók, kenyékosarak, alkalmi ajándékok a legdivatosabb kivitelben és jutányos árak mellett kaphatók.

— Gyári raktár valódi china-ezüstneműekből. —

Szakképzett tapasztaltatam folytán, melyeket évek hosszú során át a bel- és külföld előkelő üzleteiben és előrendő gyárjaiban szereztem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. verőim minden igényeit, akár eladás, akár javításmál teljesen kielégíthetem.

Minden raktáromban levő arany- vagy ezüst-tárgyak a m. kir. fényjelző hivatal bélyegével vannak ellátva.

Fülcimpák géppel lyukasztatnak.

Szives megrendeléseit és nagybecsű pártfogásáit kérve

kedvő tisztelettel:
Hamburg Miksa.

„Mödlingi Czipő-Gyár“ raktára Nagy-Kanizsán.

Üzlet-megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy czipőgyártmányaimmal helyben, városház-utca

„Mödlingi Czipő-Gyár“

cég alatt egy raktárt nyitottam, azt nagyválasztékú férfi, női s gyermekecipő készítményeimmel berendeztem. — Felhasználva az alkalmat, megelégedéssel kiemelhetem, hogy gyártmányaim solid és elegáns kivitele ugy mint olcsósága által világhírnek örvendenek és legkeresettebbek. — Árúim oly olcsók, hogy azok tulajdon ily minőségben ezen árért senki másától nem állithatók elő s ezt csupán nagybani vételeim, gyáramnak kitűnő technikai berendezése és a csekély haszón teszik lehetségessé. — Továbbá bátorkodom a n. é. közönség figyelmét oda irányítani, hogy gyártmányom minden egyes darabjának talpán hatóságilag beiglatott védjegyem és a szabott ár bevése kiűnik.

Tehát midőn raktáromat a n. é. közönség pártfogásába ajánlom, kérem azt nagybecsű bizalmas bevásárlásával megízsgelni, a mit kiérdemelni föltörökvésem leand.

Kiváló tisztelettel: **Mödlingi czipőgyár Fränkel Alfréd.**

Csak 230 9-

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utazást.

A Pain-Expeller

„Horgonynyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csúsz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csípőfájdalmak, tagszagattas és megülések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalom enyhülésére Minden úveg a gyárjeggyel a

„Horgonynyal” el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő háziszor majd nem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenképp által beszerezhető, Csakis a Richter-féle **Horgony-Pain-Expeller** valódi.

KOTZÓ PÁL
GÉPÉSZMÉRŰK
Budapest, Üllői-út 18. sz. alatt.

Ajánl 2^{1/2}, 3, 3^{1/2} és 4 lóerejű **SZÖGES CSEPLŐKÉSZLETEKET.**

(339) továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű **sines gözcséplőkészleteket.**

hosszu szalmazárókkal, alsó szelelével és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpabéjazóval és választóhengerral.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő gőzmozgonyokat.

Továbbá **R. GARRETT & SONS** felülmulthatlan 40 % tüzelőanyag megtakarító.

COMPOUND gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert **brandfordi önműködő amerikai kéveköti aratógépeket.** Eredeti amerikai gézgölyűtőt 1 vagy 2 ló belógására alkalmazható kombinált rúddal **Sorvető és szorvavető gépeket** és mindenemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Első magyar
Gyapjmosó és bizományi részvény-társaság
Budapest, V. Kárpát-utca 9. sz.

A gyapjnyírás közeledtével, a t. c. **gyapjütermelői és gyapjukereskedők** figyelmét, 25 év óta fennálló és kitűnő hírnevű **örvendő gyapjmosóidánkra** irányítjuk, az idén is minél tömegesebb gyapjuküldemények beküldését kérve.

Szolgáltatnánk igénybevételeit annál is inkább ajánlhatjuk, mert kitűnőnek elismert, mosásunk és osztályozásunk által gyors és legjobb értékesítésre vagyunk képesítve.

Kimerítő felvilágosítással és programmal kívánunk köszönettel szolgálni. — **Küldeményeket** cégünkhöz Budapest Lipótvárosi pályaudvarhoz **kérjük címezni.** Az igazgatóság.

Városi irodánkban (Dohány-utca 1.) Neugebauer Gyula úrnál felvilágosítások szintén szívesen nyújtunk. (Utánnyomat nem díjazatik.)

AZURIN
a legjobb PERENOSPORA irtószer,
mely az eddig használt szereket minden tekintetben felülmulja. Meglehető eredmény, jelentékeny költség-megtakarítás, miért is a bel- és külföld borászati és gazdasági intézetei és egyéb szaktekintélyei által egyaránt legmelegebben ajánljatik.

Szakértői véleményezés szerint az azurin előnyei:

1. Feltétlenül biztos védekezés a peronospora ellen és határozottan nagyobb eredmény, mint kétkő használatánál.
2. Nagy megtakarítás a költségeknél.
3. Hideg vízben is könnyen feloldódik, tehát idő mulasztás és tüzelési költségek nincsenek.
4. A fecskeket nem rongálja, minthogy alkotórészei a vízben teljesen feloldódnak a legkisebb üledéket sem hagyva vissza.

Kizárólagosan szab. jegcesített azurin a Knittelfeldi működő-gyárból egyedüli főraktára:

Strém és Klein cégnél Nagy-Kanizsán.

Figyelmeztetés: Minden azurin mely a Knittelfeldi működő-gyár védjegyével ellátva nincs hazavehető, legbb tehát megrendelésekkel egyenesen a főraktárhoz fordulni. 356

KLYTHIA ZSIR HAJPOR
a bőr szépítésére és finomítására,
legelőkelőbb öltözők, bál és társalgó hajpor,
vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

325

Elismerő levelek következő urnóktól:

Wolter Sarolta, cs. kir. udv. színésznő Bécs.
Beeth Lola, cs. kir. udv. opera énekesnő Bécs.
Schlager Antonia, cs. kir. opera énekesnő Bécs.
Palmay Ilka, színésznő a cs. kir. szab. színházban Bécsben.
Odilon Helena, színésznő a német népszínházban Bécsben.
van Dyck Ernő cs. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.,
— Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik.

Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárban.

Taussig Gottlieb
Bécs, f. Wollzeile 3.

A magy. királyi államvasutak gépgyárának
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
281 6 —
most: Budapest, VIII. József-körút 41. sz., ajánlja:

a magyar kir. államvasutak gépgyára
a magyar kir. államvasutak gépgyára
a magyar kir. államvasutak gépgyára
a magyar kir. államvasutak gépgyára
a magyar kir. államvasutak gépgyára

felülmulthatlan jóságú **gőzcséplő-garnitúrát,** malomelőokra különösen alkalmas hengerkazános lokomobiljalt, teljesen vasból készült **szalmakazalozó gépeit** szabadalmazott **Stibor-Körfürészelt** új szerkezetű, szállítható **gőz-kukoriczamorzsolót**

valamint mindenemű mezőgazdasági gépeit kedvező feltételek mellett.

— Árjegyzékek ingyen és bérmentve. —
Tévedések kikerülése végett a levelezések, küldemények és megrendelések mindig csak így czimpendők:

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁ
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNEK
Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. sz.

Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. sz.

GRACZI SER!

357

Reiningshaus testvérek

előnyösen ismert

„Gráci Serfőződe” főraktára:

Strém és Klein

— c z é g n é l —

Nagy-Kanizsán,

hol minden időben a legfrissebb és kitünő minőségű ser, hordókban és palaczkokban kapható.

KEIL ALAJOS-féle
Padlózat-fénymáz
 (Glasur.)

legkifünőbb mázolószer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 krajczár.
 1 kis palaczk ára 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1. köcsög
 (324) ára 60 kr, mindenkor kapható:

Fesselhofer J.-nél N.-Kanizsán.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

Sch. Kneipp

Nélkülözhetlen minden háztartásban

a Kathreiner-féle Kneipp malata kávé

261... — rendes kávé ízével. — 53—

Azon elérhetetlen előnyt nyújtja, hogy a pót-kávé mellőzhető, valamint az artalmas tiszta kávé használatát pótolja; a malata kávéval **ízletesebb,** — **egészebb és izletesebb** kávé készíthető. — Felülmulhatlan mint jóték a kávéhoz.

Igen ajánlható sóknak, gyermek- és betegnek.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Mindenütt kapható. 1/2 kilo 25 kr.

„ZACHERLIN”

a legjobban elismert szer mindenféle rovar ellen

Ezen csodálatos hatású „Zacherlin” ismertető jelei a következők: 1. A lepecs-ételt üveg. 2. A Zacherl név.

Ára: 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frt.

Kapható. Nagy-Kanizsán: Fesselhofer József, Strém és Klein, Pretzlmayer és Deutsch, ifj. Rosenberg Miksa, Schwarz és Tauber, Neu és Klein, Armuth Nathán, ifj. Fischer Ferencz, Marton és Huber, Rosenfeld Adolf és Fia. — Csáktornyan: Sirahia Testvérek, Graner Testvérek, Heinrich Miksa, özv. Göncz L. gyógyszer. — Csurgón: Friedlbert, Kreisler Géza, Schwarz Béla. — Keszthelyen: Laskay Ernő, Wunsch Ferencz, Oszmán Pál, Marton Mór, Agoston Zsigmond, Schleiffer A. — Zala-Egerszegen: Kaszler Sándor, Rosenthal S. Hubinszky Adolf, özv. dr. Unger, Gyarmaty Vilmos, Weiss Jónás utóda, Rechnitzer M és társa. — Perlakon: Sosterics Pál, és Kramarics Viktornál.

Szerkesztőség:

Fő-utca Ollopl-bár.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmontatlan levelek csak ismert kezektől fogadhatnák el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyi takarékpénztár hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:
Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedése.ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Égész évre 10 korona (5 ft.)
Félévre 5 korona (3 ft.)
Negyedévre 2 korona 10 fillér (1.25)

Hirdetéseket jutányosan számítatnak.

Nyitltérre 10 kr.

Előfizetéseket, valamint a hirdetésre vonatkozókat Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Anyag és szellem.

(h.) Rohamosan vége felé halad a század, melyet teljes joggal az ellentétek századának lehet majdan nevezni, különösen, ha annak végső tizedeit vesszük figyelembe.

Ez utóbbi tizedekben nem egy erkölcsi kórság vett már erőt az európai emberiségen, a mintha e vén század erőitlen volna már e kórságok leküzdésére — a jelenségek figyelmes szemlélője csodálkozva látja azt a küzdelmet, mely tulajdonképpen az anyag és a szellem, az eszményiség és az anyagszelvényiség közötti küzdelem.

A plünkösi harang ércszava szólítja a hívők seregét a templomba. — Vajha kiáradna a szentlélek a eltöltene kegyelmével a hívek sziveit, felvilágosítván elméjüket is, hogy levétvén magukról az anyagság nyugtát, lelkük az eszményi felé emelkednék; mert az embernek sohasem szabadna elfelednie, hogyha bár földi létének minden szálával van hozzákapcsolva az anyagiakhoz, életének szebb része lelkének az a vágyódás, mely az égiek felé vonzza őt ellenállhatatlanul.

Hamis jelszók alatt küzdenek az egyes csoportok, melyeket az érdekek, és mindig az anyagi érdekek, egymással összehoztak. A socialismus, bármily tetszetős teoriái legyenek, nem egyéb, mint a gyomor és kényelem kérdése; s a hol e tan, az egyenlőségre hivatkozva a kapitalismus ellen fordul, voltaképpen egy nagy hazugságot

hirdet, mert a rideg materialismus szolgáljává szegődik, s csak nivellirozni akar, anélkül, hogy a jelenlegi társadalmi rend helyébe, melynek ugyan nagy foglalkozásai vannak, jobbat tudna, vagy akár csak akarna is ajánlani.

Ennek a küzdelemnek a folyásában jól esik látnunk, hogy nemzetünk lelkéből nem halt ki még a nagyjaink iránti kegyelet; hogy tud lelkesedni azokért, kik szellemük fénye, jellemük tisztasága és munkásságuk önzetlensége által vezércsillagokként ragyognak; a mely férfiak számát ténneleg sokkal nagyobb nemzetek, sokkal szerencsésebb helyzetű népek legjelesebbjei között.

A múlt év október 22 én volt tíz éve annak, hogy ihletett dalmokaink közül azoknak egyike hallgatott el, kinek lantja mindenkoron az örök igaz, örök szép és örök-jonak szolgálatában állott, s kinek szent lantjához nem fűződött soha az önzés legesekélyesebb mocskja sem. A párt-szenvedély szereti porba tiporni mindazt, a mi szép és magaslatos; de nemzetünk jó erkölcsi még nem fajultak el annyira, s a párt-szenvedély még nem rontotta el annyira a tiszta látást, hogy a zaj el nem hallgatott volna a nagy lantos csendes körében, és szeretet és tisztelet ne környezte volna minden oldalról. A tiszta és a magaslatos iránt még a legszivárabb lélek is bizonyos tiszteletet érez. A szépnek és igaznak a maga abszolút formájában

megvan az a hódítási képessége, hogy az elvadult lelket is némi tartózkodásra bírja.

Igy látjuk Arany Jánost az ország változó politikai viszonyai között a köztársasági legfőbb tanács tagjaira törni; — érintve ugyan e viszonyoktól, mert lelke minden szálával a drága baba földjén csingott, elmerengve a múlt, énekei ve ennek eseményeit az eszményi szépnek tiszta felfogásával, nemes gondolatait tiszta költészetű alakítva érzelmeinek lobogó kohójában.

Ezt a költőt ünnepelte a nemzet e napokban, mikor szobrát, melyet a nemzet kegyelele neki emelt a Muzem kertjében a nagy ünnepségek között leleplezte.

Szobrot érdemelt ő hálás nemzetétől, a megnevesített magyar ember e prototypusa; az önzetlenségnek, a nemes egyszerűségnek, a szerénységnek ez incarnatioja.

De maradandóbb szobrot emelne neki a nemzet a muzeum-kerti ércszoboránál, hogyha a palotától a kunyhóig olvaának műveit, ezeket a valódi szellemi kincseket, melyek Arany Jánost a nemzeti és erkölcsi érzés terén a nemzetnek örök életű tanítóivá avatják.

A múlt szerelem tájéalmas vagy örömteljes érzelmén kívül, — melynek azonban elbeszélő műveiben elragadóan szép hangot tud kölcsönözni, nincs érzése az emberi szívnek, melynek a költő, az ő remek műveiben kifejezést ne adott volna; oly kifejezést, mely megdobbantja szívünk legbelsőjét, megrezgetteti keblünk hurjait;

A „ZALA“ tárcája.

Abrányiné Wein Margit.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

A modern szinpad királynője és divái zajjal utazik be a világot. A fület sikeitől reklám lármás nagy dobhat verik, üblös harmonáit fújják dicsőségük hirdetésére. A város, ahova vendég-szeretelpeni készülnek, betekkel előbb, mielőtt megérkezének, igazolomba hozzák a jól kiszámított, ravasz reklámokkal. A lapok mindennap (már ott, ahol van napilap) valami érdekeset írnak rólok. A pikanteriek az ariatlanabb természetű botrányok szellőztetése épen nem (benjáró) bűn, sőt igen sokszor egyenesen megrendel, megfizetett reklám. És nem egyszer a legjobban katarozó.

A mi kedves színésznőnk, *Abrányiné Wein Margit*, ki két este a művészi gyönyörök magas régióba ragadott beantúnok, minden zaj nélkül érkezett hozzánk. Jötték a reklám legkisebb lármája sem hirdette. Lapjaink nem is tudták, hogy jó; arképeit, jelmezeit nem bámulhatuk a kiskakatokban, a jó direktor, ki pedig különben ért a mesterséghez, még csak a vidéket sem értesítette pár nappal előbb arról, hogy budapesti operánk legkedvesebb művésznője körtinkbe érkezik. — Nemzetlenül röpillt be hozzánk, akár csak egy dalos madár, melynek jótét csak akkor vesszük észre, mikor már csattogástól hangos a liget. És ez a megérkezés jellemzően harmonikus a mű-

vészno egyéniségéhez, az ő csalóány — természetéhez, mely nem vakító pompával, szemelkápázató fényvel, hanem csupán hangjával, fenséges művészetével kíván hódítani. Dalol, mert érzi, hogy azzal tiszta gyönyört, magas élvezetet szerez azoknak, kik az ily gyönyört élvezni tudják; és bo'dog, mikor dalol, nem azért, mert ünneplik, de mert látja, érzi, hogy művészetével a tiszta, az igaz, az őszinte lelkesedés tűzét lobbantja lángra.

Sok művésznőt ismertem, de egyet sem olyat, aki az életben oly egyszerű, keresetlen és természetes lett volna, mint ő. Magáról, dicsőségéről ünnepeltetéséről, baberairól sohasem beszél. A dicsékvés egyetlen egy röpke szava nem hangzik el ajkáról. De ez még semmi. Hanem a mi művésznőnk legcsodálatosabb, nemcsak magáról, de riválisairól is hallgat. — Nem gacsolja, nem kritizálja őket. Ezt csodálattal benne legjobban; mert ez a művészi légkörben szinte tünemény.

De annál szivesebben beszél, még pedig büszkén, boldogan, az ő Emilke fiáról, aki innen-onnan tíz éves lesz. Ez a tíz év sem tartoztatja vissza attól, hogy az anyai szeretet rajongással el ne dicsékedjék: milyen derek, szorgalmas fia az Emilke, hogy deklina, hogy conjugal, hogy számol, milyen szépen játsza már Beethovent és milyen vakmerő bizarrsággal írja már a drámákat!

Ilyeskor zavarba jó vele szemben az ember: mit csodáljon egyéniségében inkább: a művésznőt vagy a családnyót? De látva azt, hogy az a mely érzelmek, az a bensőség s az az ara-

nyos kedély, mely egész lényét áthatja és beragyoja, épen úgy meg van a művésznőben, mint a családanban, nemcsak a harmoniát találjuk meg egyéniségében, de megtaláljuk magas művészetének titkát is.

Abrányiné művészetének hatása azért olyan közvetlen és elragadó, mert hangfestése bámulatos és játéka gazdagon sugározza vissza egyéniségének báját és természetességét. Ritka nagy adomány az, hogy valaki énekel úgy, tudjon nemcsak érzelmeket, de egész situációt festeni, — mint ő. Azzal a népdallal, melyet a második estén énekel, elragadóan igazolta ezt. Milyen csodálatos közvetlenséggel visszhangzott e dal énekeleskor hangjából az az érzelmek, melyről a dal beszél! Ilyet kifejezően, ilyen hangfestéssel énekel *Pauliné* és *Benza* Ida. A magyar opera újabb művésznői közül hasonló tehetséget e tekintetben nem ismerünk.

Nem nekünk, annak a szűkebb körnek, mely elragadtatással élvezte kitűnő vendégünk bódító művészetét, de az egész nemzetnek örömdenie kell azon, hogy az Eg ismét adott nekünk egy ilyen minden ízében magyar művésznőt, ki nemcsak zengzetesen, de jellemzőleg énekel nemzeti nyelvünkön a magasan szárnyaló zene fenséges alkotásait.

Örvendünk azon, hogy épen városunkban, hol a magyar zene egyik buzgó terjesztőjével és apolojával szemben felekedtek meg az illetékes közegek a kötelességről és a bagymányos magyar vendég-szeretetről, — volt egy férfiú,

jobbakká, nemesebbé tehet bennünket. A genialis művészi alkotó erő mellett az egyszerűség nemes példája Arany János; nagy nemzetek irigyelhetik e férfútőlünk, kinél a nemzeti ritka összhangban egyedül az emberivel, és oly alakban jelenik meg, mely vonzó és szeretetreméltó, mert igazsága teljével, ereje valóságával hat.

Fájdalom, még nem méltatják nálunk eléggé Arany Jánost, pedig ez anyagi korbán fölülte szükségese, hogy eszméi, érzelmei, különösen a nemzet ifjúságát haszálják át. Arany műveit olvasva hazaszeretete tisztább lesz, emberszeretete nemesebb, gondolkodása eszményibb, törekvése az éllelben önzetlenebb, a magyar faj nemesebb vonásai fognak lelkében kialakulni.

Hadd legyen ez az emlékszóbor intő jele a magyar ifjúságnak: hogy a társadalmi és politikai zavarok közepette ne veszítse el az élet nemesebb fellegását; ne adja fel eszményeit; ne fulladjon az anyagiasságba; hanem merüljön el szeretettel a nagy hazafi- és nagy ember műveibe, melyekből a légtisztábban ragyog feléje a hamisítatlan magyar géniusz.

Főhívás

az ország gazdalközöntségéhez, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készűl 1896-ban megünnepelni a nemzet. Hogy ez ünnep minél méltóbb legyen, elhatározta a törvényhozás, hogy annak egyik részleteként az ország fővárosában országos kiállítás rendezessék, mely bemutatandja nemzeti kultúránk fejlődését a múltban s állását a jelenben.

Ő cs. és Apostoli királyi Felsege, legkegyelmesebb Urunk és Királyunk, ezen országos kiállítás ed-nökségét legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott.

A kereskedelemügyi miniszter úr, kire az 1892. évi 11-ik törv. czikk e kiállításnak az illetékes miniszterek és egyéb szakkörök közreműködésével leendő rendezését reá ruházta, annak érdekében lelkes hangj felhívást intézett a nagy közöntséghez, felszólítván az ország minden egyes polgárát, hogy e feladatában a kormányt lelkesegéssel támogassa, s járuljon hozzá a nagy nemzeti mű sikeréhez. E felhívás kapcsán most én, mint a kormány, az ország mezőgazdasági ügyeinek vezetésére hivatott

tagja, kife egyszerűs mind a létrejött megállapodások értelmében az 1896-ki országos kiállítás VI. és VII. mezőgazdasági és erdészeti csoportjainak rendezése bízott, ezen minőségemben fordultok hazánk mezőgazdáihoz, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez azon kérelemmel, hogy engem ezen feladatomban megoldásában hazafias buzgalommal, szakértelmükkel lelkesen támogassanak, s járuljanak közre, hogy a kiállításban hazánk, mint első sorban agrikulturn államunk, mezőgazdasága és erdészei nagy fontosságukhoz méltóan legyenek bemutatva.

A magyar mezőgazdálkodás és erdészeknek meg kell mutatniok, hogy az általuk bírt föld nem parlag, hogy dacára azon aránylag rövid időnek, mióta a haladás ösztényén járnak, serényen dolgoztak és felküzdöttek magukat oda, a hol bátran kiállhatják az összehasonlítást Nyugat-Európa gazdáival. Meg kell mutatniok: mit tudunk, be kell mutatniok: mink van, s ez által felismerhetők tenni azon erőt, mely mezőgazdaságunkban és erdészetiünkben rejlik, mely kulturális missziókat teljesítésére bennünket első sorban képesít, mely állami életünk legfontosabb alapjait képezi.

Ha mezőgazdánk, erdőbirtokosaink és erdészeink áthatva ennek tudatát körültem, csoportosulunk, teljes buzgalommal és odaadással résznek részt a kiállítás munkálataiban, biztos a siker; s a nagy mű minden egyes munkatárs részeseé lesz azon felemelő tudatnak, hogy ő is tényezője ezen üdös eredménynek, mely továbbhatadásunknak egyik útmutatója és nyugodtan elmondhatja, hogy hűen teljesítette hazafiai kötelességét.

A jelen a határ a múlt és jövő között, az érzedezős ünnep határa leend a múltnak, de egyuttal a jövő kezdete.

Mutassa be tehát a kiállítás is a múlt hű képét, legyen tükrre a jelen életerős munkásságának s a tuiságot szolgáló útmutató a jövőben haladásra.

Egyesek, testületek, szövetségek és a törvényhatóságok mindannyian közreműköltak mezőgazdasági haladásunkon, de mindmegannyian elszórtan, elkülönítve cselekedtek. Reményem, hogy a nagy mű sikerének biztosítása végett végre egyesülünk egymáshoz. Hiszem, hogy a közélet minden érdekelt tényezője együttesen és fokozott mértékben fog a nagy cél érdekében munkálkodni: összegyűjtik mindazt, a mi mezőgazdaságunk és erdészetiünk multjának megismerésére fontos, valamint mindazt, ami azoknak jelen szélemi és anyagi megismerését feltüntetni képes.

Budapest, 1893. ápril.

Gróf Bethlen András,

földművelésügyi m. kir. miniszter.

A vallás szabad gyakorlata.

(=) A ki még kételkedett a kormány kormány szándékában és őszinteségében, hogy reform-programját, melynek megvalósítása az ország józán és szabadelvé elmei, kiket a felekezeti elfogultság, vagy a minden áron való ellenzékenység el nem vadít, óhajtván várnak és várva óhajtanak, megvalósítsa: az lelke mélyéből csatlakozzon azokhoz a lelkes eljénekhez, melyekkel a képviselőház gróf Csaky Albin, a vallás szabad gyakorlatairól szóló törvényjavaslatnak beierjesztése alkalmával e hó 17 én pártkülönbőség nélkül üdvözölte.

És valóban a hazának minden igaz fia csak örülhet e ténynek, mely egyik fontos része a reformmunkának s a hazai alkotmány kialakulásához a józán és mérsékelt szabadelvé irányban igen-igen fontos tényező.

Mert ne higgye senki azt, a mit némelyek elhíetni szeretnének, hogy a kár az eddig benyújtottak, legkevésbé is előmozdítanak a vallás-talanságot. — Szó sincs róla. Csak megállapítják a lelkiismereti szabadságot, s megszüntetik a kenyszeret, annélkül, hogy a vallásalköcsbe ütközzenek; hittételeket érintenek.

Erre a törvényre a közvélemény nemcsak hogy elő van készítve, hanem óhajta is; s a kormány csak a közvélemény ezen óhajának tett eleget, mikor reformjavaslatának harmadikát a vallás szabad gyakorlatairól benyújtotta.

A közvéleménynek ezen általános óhaja nyilvánult azon lelkesült figadattában, melylyel e törvényjavaslatot a hazban pártkülönbőség nélkül üdvözölték.

Különbön nem első eset, hogy a vallászabadságról terjesztett be a képviselőházhoz javaslat. Báró Eötvös József első ízben már 1869-ben nyújtott be javaslatot; 1875-ben egy képviselőházi bizottság egy másodikot. Ugy látszik azonban, hogy az akkori viszonyok nem voltak kedvezők. Egyik javaslatból sem lett törvény. Gróf Csaky Albin javaslatát talán nem fog tészteni azoknak, kik e kérdés radikálisabb megoldását óhajtották volna. De nincs a természetben sem ugrás, nem lehet a politikában sem, s ne is legyen. Ez a javaslat szem előtt tartja a történelmi fejlődést és folytonosságot s az a jőzan szabadelvé szellem, mely rajta szótartad, megnyugtathatja azokat, kik az új javaslatról vallásalköcs tekintetekből félnek. Ezt az aggodalmat már az a körülmény is kizárja, hogy ezen reform, amint már futólag említettük, nem radikális átalakulást contemplál, hanem a történelmi fejlődés folytonosságát tartja szem előtt.

Kitűnik ez a 24. §-ból álló törvényjavaslatból indokolá-ból, a melyben Csaky Albin miniszter, hivatkozva a b. Eötvös József 1869 ki, s a képviselő-

ki élve az alkalommal, érdeme szerint ünnepelte szerzetet magyar művésznőket.

Azon az estén, melyen töle búcsút kellett venniük, a polgári egyesület kis termében összegyűlt társaság körében, a barátságos színezetű vacsorán dr. Szűts Miklós, a töle megszokott ékeszálással, a társaságot lelkesedésre villanyozva, így üdvözölte a művésznőt:

„Egy kincset ad az Eg minden nemzetnek, — mondja a költő; de Önnek nagyságos asszonyom, kettőt adott. Egyiket abban, hogy nő; a másikat abban, ahogyan énekel.

Mind a két kincs tevéáhatatlan; ám azért mégis, mint a pénz, ki lehet azt adni, és lehet vele gazdagítani másokat.

Kicsiny kör volt az, amelyre ma pazarul hirtette művészi énekének szépségeit; de annak örülhetünk, hogy ezáltal maga nem lett szegényebb, mert annak a kincsnek, melyet Ön bír, az a különös természete van, hogy nemcsak az lesz vele gazdagabb, aki kapja; hanem az is, aki kiadja azt.

Egy angolánus püspökről, aki nagy zenekedvelő volt, olvastam azt, hogy egy alkalommal, midőn egy híres énekesnőt, — akinek jellemét és életét egyébként szigorúan éllelte, — hallott énekelni, — egyszerre csak felállt a tereben és elragadtatva így kiáltott föl: „Asszony, a te búneid megbocsájtatnak!”

Nem kiállhatjuk mi ezt Önnek Nagyságos Asszonyom, mert búneid nincsenek; de éneke reám egy hatott, mintha Ön mondaná nekünk: Emberek, a ti búneitek megbocsájtatnak!

Mert lehetetlen az, hogy egy olyan világban, melyben a szenvedő avagy az örvendő ember

a csicseregésbe is annyi lönséget, a légbe elröp-pendő sóhajába, elenyésző lehelletébe olyan mély értelmet, eszedklést és bocsánatot, vezeklést és imát tud önteni; lehetetlen, hogy egy olya viágban eme lelkes, hibár sokszor tévedő teremtmények számára a bűnbocsánatok helye ne legyen! Van a mindenégen valami, ami, lefordíthatlan, amit szóval elmondani nem lehet, de ön abból valamit elenekelt és mi azt megértettük, s ez azt sejteti, hogy van, — kell hogy legyen az ember számára minden bajt eloszlató egy kiengesztelés.

Mi önt gyönyörködve, elragadtatva hallgattuk és ezért nagy hálaérz vagyunk kötelezve. Amde a hála rendszerint fizetéseképtelen s így köszönetünk kifejezésre nem tudok mást mondani, — mint azt: legyen életének folyása is olyan nagy és széles és olyan szép, amilyen nagy és szép hangjának terjedelme. Éljen!

Nagy-Kanizsán a közönység azt a részét, mely rég nem hallotta Abrányinét énekelni, meglepte a művésznő hatalmasan kifejtett tehetségével.

De ő is részesült egy nem várt meglepetésben. Sümegi Kálmán, ki a művésznő férjéhez, Abrányi Emilhez, a nagy tehetségtű költőhöz és műördítőhöz régi barátság szálai fűznek, vendégeül tiszeltette a művésznőt és férjét.

Utolsó nap az ebéd alkalmával, Sümegiéknél vendégek voltak még dr. Szűts Miklós és Ollo Erő, ki művésznőt a hangversenykor oly finom arnyalással kísérte zongorán.

Ebéd előtt a házigazda megtalálta iratai között Abrányi Emil egy szép költeményét, melyet évekket ezelőtt akkor írt a költő, mikor vőlege-

nye volt a művésznőnek. A költeményt akkor Sümegi Kálmán tette közzé egy Aradon kiadott „Emléklap”-ban.

A szerelmi vallomást, az eredi kéziratban most átadja dr. Szűts Miklósnak, ki az ebéd vége felé így szólott a művésznőhöz:

— Engedje meg, nagyságos asszonyom, hogy egy verset olvashassak fel. A versről, melyet nem én írtam, előre elmondhatom, hogy igen szép!

És felolvasta — képszelhető, minő érdeklődés és hatás között — ezt a költeményt:

Egy napig éltek . . .

(W . . . M nak)

Egy napig éltek szép virágaid . . !
A szem gyönyörrel rajtuk fennakadt,
Oly remekül volt válogatva mind, —
S szeretnem adta e virágokat . . !

Elhervad gyorsan minden szép virág,
Elhervad mind, mit kert s mező terem;
De melyt nyújtotta e virágokat:
Örökre él maga a szerelem . . !

Csoda-virág . . ! Nem fonyad el soha,
Mindennap új fény, új szin hatja át,
Egész siring a illatos marad,
És . . . neked adja minden illatát . . !

Abrányi Emil.

Az igaz szerelem rögtönzött jubileum-ünnepe-lyén lelkesen koccintotta össze a poharakat a kis társaság, — ezzel a jelszóval:
— A tiszteltetésre!

viselőhöz által e célból kiküldött bizottság 1875-ki javaslatára, magáévá teszi a bizottság azon álláspontját, mely szerint az állam és egyház közötti viszonyok fokonként, egyes specialis törvények által szabályozandók.

Ehez képest a jelen javaslat törvényerőre emelkedése esetén is számos kérdés marad még lenni, melyeknek törvényhozási megoldása a jövő feladata leendő. Ilyenek: a legfőbb kegyelmi jog terjedelmének, gyakorlásának szabatos meghatározása, a legfelsőbb törvényjog (placetum) törvényes, a védelmi jogviszony (patronatus) szabályozása, a különböző egyházakkal szembeni törvényeinkben mindenkor lefektetett legfőbb felügyeleti jog (jus supremæ inspectionis) szabatos meghatározása, az állami segédkezés (jus advocatiæ) szabályozása, a felekezeti jellegű alapítványok feletti legfőbb felügyeleti jog rendezése stb.

A miniszternek teljesen igaza van, mikor azt mondja, hogy ennyiféle különböző, nagy horderejű és szövevényes kérdés egyetlen egységes törvényben egyáltalában nem foglalkozhat.

Vajha a többi reformjavaslatokkal a vallás-szabadsággyakorlásáról szóló javaslat megelőző törvényévé válnék.

Csáky Albin gróf mindenestre maradandó emléket állított magának a minden szabadelvű magyar ember hála-elszámolására érdemi meg.

be gazdag-humora jelleget és ki is fogja azt önteni bizonyára a legsős Sanyaró Vendeles színházai estén, hogy:

"Nagy-Kanizsa nagy az ipar:
Kaphat virsolt, a ki akar.
Virsliből van a tábor is,
Mondhalom, mert kaptam én is.
Tarara bum dié"

És Mátyás (a derék Petur ban) elmélázva hallgatja majd a dalt és élesen gondol vissza a jutalomjátékos Kanizsára, hol-ha mindjárt virsliből van is a babár, de legalább olcsó.

Huad és Juhász is visszagondolnak városunk nagyérdemű közönségére és a hála- gallériára, honnan kárpitvongató sálajokok csaltak le nem egyszer fülbemászó nótáikkal.

Ah mert az elszállott fészekk sem fogják hamar feledni ezt a tanyát, mely kicsiny ugyan, de tele van melegszéggel, familiáris bizalommal, patriarchalis őszinteséggel.

A kicsiny de meleg fészek derős költészetének emlékeire a vándor-fészekk szíve is meg-meglobban.

Viszavágyólnak majd közénk és mi örömmel, tárt karokkal fogadjuk őket az üresen maradt kis fészekbe, a tábor-tűzök köré, hol most a hamvadó tűzök fölött gyásfátyollal lebeg a szelid emlékezet, regélve ezeregy éjszakás tündéregyét, egy-egy feledhetetlen epizódot abból a farsza háborúból mely a tábor-tűzök kigyálatát megelőzte.

A hamvadó tűzök körül ez állt innen is, onnan is elősurran egy-egy parányi zsurnaliszta toll és jókedvében, a gyászoló emlékezet bészantására valóságos Kinizsy-toborzót jár.

A „farsza háború” alatt ugyis szegyet bankódott, szomorított, gyászolt az elhagyottak, a mellőzöttek miatt.

Még ebben az ártatlan háborúban is érvényesült az igazság, hogy:

"Inter arma silent muzæ"

"A viszontlátásra! — Nagy-kanizsai tisztelt 1893 május 16-án a lakomán Dr. Szűts Miklós azzal a magán-számvetéssel, tennékli áldomással üdvözölte, melyet lapunk mai tárczájában közlünk. Érdekes felköszöntőt mondott még Seregy Déz-6, Stocker Antal s végül Abrányi Emi, ki az intelligencia szives vendég-szeretettel megköszönve, ünnepeit neje nevében is kijelentette, hogy az a kör, mely is bensőséggel fogadta őket, mindenkor rendelkezhetik velük s ha őket városi vagy művészi érdekek előmozdítására Nagy-Kanizsára meghívják, mindenkor szívesen és örömmel jönnek. A kedélyes estén, melyen a vidékről a Baranyay, Bötka és Vizlenday családok néhány tagjai is üdvözölhettek, Ollop Ernő és Stocker Antal a tölük megszózott bravúrral játszottak zongorán. Abrányiék szerdán dében Sümegiék-nel voltak ebéden, s innen hajtottak a vasúthoz, hol több tisztelőjük várta őket, hogy a művésznő, ki nemcsak fényes tehetséggel, de rendkívül kedves és bájos egyéniséggel is gyorsan meghódította közönségünket, az elbűsös alkal-mával üdvözölhesék. Kedves vendégeinkből az-zal a reménnyel váltunk el, hogy a telen viszontlátjuk őket Nagy-Kanizsán.

— **Ejjegyzés** Lapunk tulajdonosa és kiadó-jának Fischel Fülöp urnak leányát: Jozefin kis-aszonyt, tolyó hó 14-én eljegyezte Hoffman Gyula ur a Pannonia gőzmatom képviselője Nagy-Kanizsán.

— **Fényes esküvő** volt f. hó 14-én vasárnap d. u. a helybeli izraelita templomban. Dr. Balog Ignác fővárosi ügyvéd esküdött bűséget Zerkovitz Teréz urhölgynek Zerkovitz Albert herke-reskedő leányának. A zsutolá-ig megtelt temp-lomban dr. Neumann Ede főrabbi igen szépen átgondolt beszédet in'ezett a fiatal párhoz. Az esküvőn néhány fővárosi jól ismert kapacitás is jelen volt: ott voltak dr. Agai Adolf jeles rónk, Székely Ferenc a bpesti belvárosi takarékpénztár igazgatója, dr. Alexander Bernát egyetemi tanár a magyar tudományos akadémiás rendes tagja dr. Ullmann Pál szerb kir. a'consul, dr. Bácskay Albert fővárosi ügyvéd, dr. Schwarcz József fő-városi orvos, dr. Balogh Armin pedagógiumi tanár stb. Este a Casinóban 60 teritékű lakoma volt, ahol valóságos parlamenti vita fejlődött ki a kanizsaiak és budapestiek között.

— **Rendkívüli hangverseny.** Vidéki vá-rosook vajmi ritkán részesülhetnek oly rendkívüli műelővezetben, minőt június 7-ike fog nyujtani városunk és vidéke közönségének. Jászay Mari a nagy tragika, Hilgermann Laura a magy kir. opera elsőrendű művésznője és Polonyi Elemér a kitűnő zongoraművész fogják ezen estén mű-vészetüket nálunk bemutatni. Már egyike is ezen neveknek elegendő arra, hogy felkelise a műértő közönség körében az érdeklődést, mennyivel inkább várhatjuk, hogy e hármas szövetség diadal útjában, városunk és vidéke egész közönségét meg fogja hódítani. A feletlebb érdekes műsor a következő: 1. Zongora darabok Chopin, Maszkovskytól előadja: Polonyi Elemér zongoramű-vész. 2. Kiss Józsefnek hatalmas dráma költe-ménye „Jehova”, szavalja: Jászay Mari. 3 a) „Nagy Aria” a (16-ik századból) szerző Stradella. 3 b) „Bölcsődal” szerző: Mozart, énekl: Hilgermann Laura, Polonyi Elemér zongora kísérete mellett. 4. Nagy Ábránd a „Lucia” dallamai felett szerző Liszt, előadja: Polonyi Elemér. 5. „Isten” Alfred de Musset-től, továbbá Arany, Petöfy, Kiss kü-lönbféle hiras költeményei, szavalja: Jászay Mari. 6. A „Mignon” opera hiras románcza „Ismered ama tájt.” A „Bajazád” opera hiras madárdala. „Hagyj almodni szerelemtől” Hubay Jenőtől, énekl: Hilgermann Laura. 7. „Magyar Ábránd” szerző Polonyi, előadja: Polonyi Elemér. Jézsek előjegyezhetők Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

— **Esküvő.** Juhász György Nagy-Kanizsa városi főszámvetője leányát Emilia kisaszonyt május 15-én vezette oltárhoz Pirkhoffer Gyula uradalmi ispán Üszögről. Az esketést Novák romárdi plébános a család régi jó barátja vé-gezte.

— **Tanító közgyűlés.** A nagykanizsai já-rás tanítói köre május 18-án, Eszteregnyén tar-totta felévi rendes közgyűlését, Szalay Sándor elnökle mellett, melyen a járáskör tagjai mint-egy hetvenen vettek részt. — Dics megnyitása után Károlyi Gyula, eszteregnyei osztálytanító egyórai előadást hallgatott meg, mely után nagyon érdekes vita-kozás folyt az ott tapasztal-tak fölött. — Nagy érdeklődéssel hallgatták meg

Tollfuttában.

"Há a főszeke utra kél,
Hervad a rózsá-levél."

Pedig a mi főszekek, kik megszállya tartották a „Pol-gári Egylet”-et (még inkább a sziveket) és ides dalt es-cseregték nekünk az „eresz alatt”: ébredő tavaszról, virág-illatos kikelettről, bimbófakaduláról, derős égről, éjszakaián tündér-álmakról: utrakeltak, elmentek, itt hagyták a kethő-napok, tavaszi tanyát és elroppant velük az esteket meg-aranyozó költészet mosolygó, vig tündere is.

"Üres már a főszekek
Ott az eszterhéj alatt."

A kedves „főszekek”, a színeszek elszálltak belőle.

Rakodcsay Pál, az ambiciózus director, megirigyelté a di-cső honvédek bábráit: elment társulatával bevenni Ó-Budát.

Ha ott is csak akkora ellenállási erőre találunk, mint nálunk, akkor az első zászlóváltásra megtörténik a fegyver-letétel. Akkor ott is csak aféle „farsza háború” lesz mint nálunk volt, hogy „győzők” és „legyőzöttek” kedves egyér-telműséggel telepednek le minden hosszabb ceremónia nél-kül a színházi esték tábor-tűzei mellé: a „fehér asztal” delejos árnyékába.

De mit ér az már nekünk, — kik csak egy álmodhatjuk vissza a farsza háborút és a tábor-tűzek mellett töltött órák aranyos költészetét.

A mi tábor-tűzeink kislaszának és hamvadó tűzökük fölött a vállás gyászfátyollal jelen meg a csendes emlékezet.

A „Polgári Egylet” ligetének bujkáló fülelléit nem fogja már edes dalra hűvölgatni Bácskay Juleza écsatogása. Szor-moran szóló, bubájos-magyar nótáinak ringó dallama nem fog átiszűrődni a mi holdsgaras éjszakaiink hallgató csend-jébe. — A Jászai-éleven Szende Anna sem fog már nálunk kopogtatni aranyos „kispis-kopi” nótáival. Erre a szép, sziv-nyitó dalra, már Ó-Budán nyitádoznak a szívek.

Mi még csak sírni sem tudunk majd földéig szívünk szor-riat; mert azt a kulcsot, melylyel könyveink forrásának zá-ralt föl-fölynyitogatták, magunkkal vittük: Lucskó Aranka és Zsuzsanna Aranka.

Aztán az aranyos kis „molnárné”, a tolvajszemű Benkő Etel az ó olvatag tekintetével, karóntlen öcsiségével, — szép jövőre szóló dalaival, lámpalázának, első zavarainak kedves ártatlanságával, kiszámítatlan sikerrelben szerény meghatottságával, szintén tölünk messza, Ó-Budán, fogja el-büvölni a nálunknál is bizonyára jámborabb „Bicsky” And-ráskokat.

És csillággárja, a kis „indásigós szájú” Boros Ferike az ó beláthatatlan belső világával, és azzal a ritka ado-mánya talentumával, hogy éppen olyan hatalmas kigyóbu-vóló, mint amilyen okos galamb-szelidítő, — majd a budai ligetek lélekszomjas fiatal Lavaterjeinek egyát szörja tele a kifürkészhetetlen női lélek problémáival. Jaj annak, — aki azokat komoly elszántsággal meg akarja oldani!

Munkát adna az még Rakodcsaynak is, aki pedig sokkal szerencsésőbb Meffiszofolens, mint színeszdirector. Mert Bi-harvit (a hatalmas Faustot) elég olcsón elvitte ugyan magá-val Ó-Budára, de Nagy-Kanizsán a „piros bugyelláris” sor-án nem sokat lendített.

De majd megfogja őt vigasztalni a „drága” Kövesy Al-bert, az a pomján prototypus a kómiikusoknak, aki Ó-Bu-dára egy hatalmas geografiai tapasztalattal gazdagabban viszi

H I R E K.

— **A hercegprimás zárándokutja**
A zárándok csapat, mely Vasary Kolozs her-cegprimás vezetése alatt megy Rómába, 18-án este 8^{1/2} órakor érintette a nagykanizsai állomást, hol is az utiterv szerint a vacsora lett I. és II. oszt. utasoknak felszolgálva. Az állomási tételügyet öseget Jabray álfőnök vette át, ki minden intézkedést meg'ett, hogy a ma-gas utasok háboritlanul ül'hesék el vacsorájuk-át; ez volt egyszersmind oka annak is, hogy a közönség csak korlátolt számban gyülekezhe-tett a perronon. A hercegprimáson kívül az utazásban részt vesznek Császka kalocsai érsek, Bende nyitrai püspök, Fehér Joly pannonbalmi főpát és Vályi János ep'risz gör. kath. püspök és egyéb magas egyházi személyiségek, több világi egyén a társadalom különféle rétegeiből sőt meg'ehé-ős számban van képviselve a föld-mives osztály is. A vonaton volt 33 első osztályú, 53 második oszt., — és 95 harmadosztályú összesen 181 utas, ezek közül Kanizsán kettő szállt be, még ped'ig két sváb ajku pórásszony a vidékről. — A főpárok részére a II. oszt. váróteremben volt terítve, a többi utas részére a rendes étteremben. A vonat 40 percig állt az itteni állomáson, mely idő alatt a herceg-primás kivételével az összes főpárok elhagyták kocsijukat, Császka kalocsai érsek dr. Fárnek László ügyvéddel, kit regebben ismer, néhány percig szívélyesen beszélgetett családja iránt tudakozódva. — Már is azt hitte a közönség, hogy nem lesz alkalma a hercegprimást látni, midőn a kupé ablakánál megjelent 6 eminentiaja és jószágos mo'olyal fogadta a közönség lelkes éljenit, melynek nevében Schwimmer a zárán-dok ut tervezője nyujtott át egy s ép csokrot a primásnak, ki ismételen mosolygva és hajlongva megjelent az ablakánál. A vonat elid'úsáig gyakran felhangzott a lelkes éljen, mely egy-szersmind az egyedüli óvatlító volt, melyben a hercegprimás városunk részéről részesítettet.

— **Ábrányi úrné Weln Margit** urnó, a m. kir. operaház kitűnő énekesnője, kit hetlőn s kedden este színházunkban valóságos elragadta művészetével a közönséget, igen kedves emléket hagyott maga után városunkban. A művésznő, ki léryével, Abrányi Emillel a jeles költővel va-sárnap délután érkezett meg, nagy érdeklődéssel tekintette meg a várost, kedden délután pedig itteni ismerőseivel a lelős erdőbe randultak ki s a „Sánoc”-ba tértek be egy pohár trissen leit teje. A polgári egyesület háznagya Sümegi Kál-mán az egyesület helyiségeit bemutatta kedves vendégeink, kedden este pedig a szini előadás után ugyanitt díszes lárnaság gyűlt össze az Ábrányi pár tiszteletére. A művésznő, kit városunk intelligentiája az előadás alkalmából gyönyörű bubékoszoruvel lepett meg, ezzel a felirattal:

Tóth Lajos nagykanizsai tanító értekezését is, melyet (szerző az ülésen nem jelenhetvén meg) Szabó István kántársa olvasott föl. Az értekezés behatóan foglalkozott a szivképzéssel pedagógiai szempontból. — *Selmecy Imre*, gelsei tanító: „Az ifjúság kurai elszáradlása ellen erkölcsének lehető megóvása érdekében” című tételről értekezett. A közgyűlés elhatározta, hogy nagy gondalal iri és erős megfigyeléssel, alapos meditatióról tanuskodó munkáját egész terjedelmében fölterjesztik a megyei tantestület központi választmányához. *Sáringner* Károly, magyarszerdahelyi tanító, mint előadó, felolvasta a Selmecy Imre olvasókönyvének bírálatára kiküldött bizottság jelentését, mely felülbiztatólag megkérdésben levő munka fény és árnyoldalait, végül ábránconcludált, hogy a falusi osztályos iskolák számára iri olvasókönyv (mely a számtani, nyelvtani, földrajzi, történelmi és természetismereti feladatok) határozatlan nagy nyereség lesz a falusi iskolák számára. — Az indítványok során *Kovács Zeigmond*, pölkösbeli tanító indítványára *Lakis* Vendel aranytollához a köri gyűlés a saját pénztárából 10 koronával járult. *Fárady József* német-szentmiklósi tanító nagyon szép szavakkal megokolt indítványát, hogy *Szastits Károly* kanizsai járási főtisztviselő, kinek a tanítói helyzet javítása, érdekeik előmozdítása és a tanügyi fellendítése körül sokos érdemei vannak, a közgyűlés tiszteletbeli tagul ajánlja a megyei közgyűlésnek: egyhangúlag lelkesedéssel fogadták el. Az ülés déli 1 órakor ért véget s utána kisvártatva volt *Lencz István* esztergonyi tanító házában, mely alkalommal poharat emeltek: *Szalay* Sándor, elnök: a tanítói egyetértésre. *Boronkay* Károly: *Lakis* Vendelre és a járáskör élére, *Hajgató* Sándor dr. *Bartha* Gyulára; *Táby* Mihály: az elnökre; *Kárpáti* Manó: a tanítóknak és még többen. Ebéd alatt az esztergonyi tüzoltó-banda megjelent és tiszteletből játszott.

— **Majális.** A nagykanizsai izr. polgári iskola növendékei a múlt kedden majális tartottak a városi erdőben. A tanuló-reag tanárral vígan vonult ki a mulatság színhelyére, hol a szülők és egyéb közönség szép számban jelent meg örvendeni a gyermekek örömeinek, mely azonban csak az esti órákig tartott, mikor is a visszavonulás történt.

— **Tavaszi ünnepély.** A nagykanizsai középkereskedelmi iskola folyó évi május hó 31-én ifjúsági könyvtára javára a városi mulatóhelyen zárkórú tavaszi ünnepélyt rendez. Belépti 40 krajczár. Feülfizetések köszönettel fogadjatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté délután 5 órakor belépti jegyek a helyszínen válthatók. (Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a következő szerdán tartatik meg.) — A meghívók most küldetnek szét és mindazok, kik tévedésből meghívót a hó 20-ig nem kaptak, de ilyenre igényt tartanak, sziveskedjenek a rendezőnéknél (középkereskedelmi iskola) jelentkezni.

— **Reformatus istentisztelet.** A lutheránosok Csengerly-utcai új templomában pünkösd első napján d. e. 9 órakor urvacsoira osztással egybekötött reformatus istentisztelet tartatik, melyen *Seregély* Dezső lelkesz tiszteletet.

— **A trachoma Zala megyében.** *Remete* Géza, a letényei választókerület országgyűlési képviselője, már régebben interpellációt intézett a belügyminiszterhez, felhívva figyelmét Zala megyében, de főleg Muraközben járványszerűleg uralkodó egyptomi szembetegségre, a trachomára. Ezen interpellációra *Hieronymi* Károly belügyminiszter a képviselőhöz folyó hó 27-én tartott ülésében előadta az e tárgyban tett intézkedéseket. Eddigél a betegek a járásos és a körörszós kezelésre, most a miniszter kiküldött Zala megyébe a trachoma kezelésében külön kiképzett két orvost és reméli, hogy ezeknek kezelése alatt sikerülni fog a betegség terjedését meggátolni. A ház tudomásul vette a miniszter válaszát.

— **Veszprém közönete.** Veszprém város polgármestere következő levelet intézte nagy. Tóth László kir. törvényeszi elnök urhoz, Nagy-Kanizsa. Városunk szerencsétlen tüzkárosult lakosságának fölszámolására küldött 505. frt. szóval ötszázöt forint kegyes adomány átvételét nyugtázza. Nagynagoduinak városunk iránt oly ékes szóban kimutatott hathatón rokonszágáért, Nagy-Kanizsa város hazájának és jószívű polgárságának szives adakozásuk által velünk éreztetett jószágért, szíven mélyből fakadó hálás köszönetet mondok. Veszprémben, 1893. május 11-én

Kitünő tisztelettel: *Kovács* Imre mk. polgármester.

— **Tűz.** volt a hó 13-án Köveskallán. Elégett 2 lakóház és több melléképület.

— **Szép tettek.** A „nagykanizsai kereskedelmi testület” legutóbb tartott választmányi ülésében *Bunigazgató* indítványára azon dicseretes határozatot hozta, hogy a tanoncz iskola részére könyvtári létesít, mely célra a testület maga 50 forintot, *Ebenspanger* ur pedig 10 forintot adományozott. Ugyanezen célra adtak: *Fischer* Sándor, *Löwy* Adolf és *Scherz* Richard ur 5-5 frtot. — Az alsófoku kereskedelmi iskola szorgalmass és jó erkölcsű növendékei évenként ösztöndíjakban részesülnek és ezen célra *Weisz* Tivadar, *Löwinger* Ignác és *Ledofsky* Armin urak 1-1 aranyat adományoztak. — A középkereskedelmi iskola két szorgalmas, de szegénysorsú növendéke részére a kereskedelmi testület 10-10 forint ösztöndíjat fizött ki.

— **A tüzkárosultaknak.** *Gross* Simon urtól *Lindauból* (Bajorsorszag) a nagykanizsai tüzkárosultak javára 17 frtot kapunk, melyet rendeltetési helyére juttattunk. *Gross* ur, kit ifjúkori emlékek köt városunkhoz, megemlékezve szegény tüzkárosultainkról, ezek nyomorát némileg enyhítendő ismerősei körében gyűjést rendezett és ehhez járultak: *Gross* Simon 2 frt., 30 kr. *Preyer* Robert, *Springer* Ignác, *Berenher* Albert, *Lesser* J. A. *Stecher* igazgató, *Óz* Károly, *Köhler* János, *Wehinger* igazgató, *Guth* Miksa, *Früh* Jakab 1-1 forinttal; *Schillia* 1 frt. 20 *Fisinger* J. *Kick* K., *Spengelini* bankár 60-60 krajczárral *Gorbach* sörgyáros 90 krajczárral és *Rhomberg* Gusztáv 80 krajczárral. *Hafafias* közönszónél a szép megemlékezéért.

— **Tüzoltó majális Fityeházán.** A fityeházi önkentes tüzoltó-testület f. évi május hó 22-én, pünkösd másodiknapján a közég erdjében majális rendez. Belépti díj 50 kr.; családjegy (3 személyre) 1 frt. Kezdeté d. u. 3 órakor. Jó zene, valamint ételkről és italokról gondoskodva van. Feülfizetések köszönettel fogadjatnak.

— **Gelsen** e hó 17-én éjszaka *Sebesteny* József birtokos istállójában tűz keletkezett, de szerencsére hamar el tudták fojtani. A lángra lobbant alomszalma tüzeztől a birtokos egy három éves csikója perzselődött meg, de az égési sebek nem veszélyesek.

— **Gyógyyszerész gyakornok.** 6 gymnasiumi osztályt végzett fiatal ember előnyös feltételek mellett felvétetik *Prager* Béla ur gyógyszerárban, Nagy-Kanizsán.

— **Balesetek.** Özv. *Günser* Jakabné kocsiára f. hó 19-én reggel a vasuti raktárnál egy gyapjával megrakott kocsiról oly szerencsétlenül bukkolt le, hogy életveszélyes csonttörést szenvedett. — *Takács* József, a banókszentgyörgyi uradalomban alkalmazott kocsi, loerő által hajtott szecska-vágó gépével dolgozott. A szecska-berakásánál a henger széles ingujját megkapta, és jobb kezét könyökig levágta. A szegény kocsi balkezevel segíteni akart a jobbon, de elég szerencsétlenül, mert a balkezét is levágta a gép. — Mindkét sérült a nagykanizsai kózkórházban ápolatik.

— **Öngyilkosságok.** *Palkovics* László kis-komáromi gazdasági irnok f. hó 14-én lakása előtt revolverrel agyonlőtte magát. Tettének okát szerelmi dolgot emlegetnek. — Május hó 16-án pedig Komárvaros község határában tekvő „Alsó erdőben” *Varga* József nevű öreg ember velett véget megunt életének.

— **Lopás.** Folyó hó 19-én hajnalban a helybeli „Sórház”-kert egy félreeső részében levő jégverem, melynek *Bogenrieder* vendéglős a bérloje, ismeretlen tettesek által feltörött s onnét nagyobb mennyiségű beszőtött sertésbőr, 11 sonka, több oldalas és egy fél akó sor ellopott. A tetteseket rendőrségünk erősen nyomozza, hogy a jégveremből elidegenített tárgyakért őket tegye hűvösre.

— **Kanizsáról — Siófokra.** Siófok ezen szép balatoni fűrdőhelye mindinkább épül és széppül ugy, hogy legrövidebb idő alatt bármely fűrdő városal felveheti a versenyt. Nekünk kanizsaiaknak a véletlen folytán azon szerencse is kijutott, hogy aránylag olcsó pénzért juthatunk Siófokra vagy esetleg Balaton-Füredre. A lomásúkon fűrdőóvad jegyek kaphatók rendkívüli mérsékelt áron. Az utazás Kanizsáról Siófokra és vissza az I. osztályban 5 frt 80 kr., a II. osztályban 4 frt 20 kr., és a III. osztályban 2 frt 80 krajczárba kerül. A jegyek 60 napi érvényességgel bírnak. Az utasok a gyorsvonatot is

használhatják a következő ráfizetés mellett: egy-egyszeri utazásért I. oszt. 1 frt 10, II. oszt. 1 frt 90 kr., III. oszt. 60 krajczár. — Különösnek találjuk, hogy ezen fűrdőóvad jegyekről szólvó hirdetemény a déli csatló Nagy-Kanizsa állomásánál kifüggesztve nincs, pedig ez igazán jobban érdeklő a közönséget, mint ama sok falragasz, mely mindenről szól, csak éppen arról nem, mi az embert közvetlen érdeklő.

— **Értesítés.** „Az első nagykanizsai magyar asztaltársaság” folyó évi június hó 1-én a „Polgári Egylet” kerti helyiségében a szegény és árva gyermekek felruházása és segélyezési alapja javára jótékonycélú zárkórú tavaszi táncvigalmat rendez — ennél fogva felkéri az asztaltársaság a n. e. közönséget, hogy akik nekén jogos igényt tartanak meghívásra, sziveskedjenek a társaság bármely tagjával vagy pedig az elnökégnél e végett jelentkezni. Tisztelettel: az elnökség.

— **Közgyűlés.** A magyar szent korona országai vörös kereszt-egyletének nagykanizsai városi választmánya 1893. évi május 28-án d. u. 4 órakor, a Nador utcai kisdudovoda helyiségében tartandja évi rendes közgyűlést e tárgysorozattal. 1. Elnöki megnyitást. 2. Jelentés a lefolyt év működéséről. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A sorrend szerinti kilépő választmányi tagok helyett újak esetleg azok ismétli megválasztása. 5. Netáni indítványok.

— **Meghívó.** A sormási önk. tüzoltó testület 1893. évi június hó 4-én Kanizsa és Sormás között levő *Surdi* sűrű részben saját zenekara és egy cigányzenekar közreműködésével tavaszi mulatságot rendez. Belépti díj személyenként 30 kr. Jó ételkről és italokról gondoskodva van. A tiszta jövedelem a testület által 2 vízfordó (lajt) költségeinek fedezésére fordítatik, miért a feülfizetések köszönettel fogadjatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Egyenruhában megjelenő tüzoltók belépti díjat nem fizetnek.

— **A szántársulat bucsuja.** *Rakodczay* igazgató a következő bucsuót intézte városunk közönségéhez: Mélyen-tisztelet közönség! A nem könnyű érzést, mely bucsuzásra készít, enyhíti az a kedves emlék, melyet itteni működésünk után magunkkal viszünk. A n. e. közönség jóközzott érdeklődésével találkoztak előadásaink s kitüntető vonzalmával az előadó személyzet. Minden egyes tagom s magam hálás örömmel gondolok vissza, a n. e. közönség műpartoló és szeretetreméltó magatartására, melylyel munkaságunkat megkönyvítette. Azonban a magyar közvélemény széke előtt kell, hogy kiváló elismerésben részesüljön N.-Kanizsa város közönségének magas művelése, mely a klasszikai irodalom termékei iránt ritka odaadást tanusított s a kivétel hiányával szemben — mikél minden eszményibb törekvés jár, elnézéssel viseltetett. Fogadjon a n. e. közönség társulatom részéről és tölem tiszteletteljes hódolatunk nyilvánítását. *Hafafias* üdvözléssel aláíratos szolgálja: *Rakodczay* Pal.

— **A keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet** kebelében fenálló „Daleyet” május 27-én Keszthelyen, a Nemzeti Szállóda nyári helyiségében hangversénnyel egybekötött táncestélyt rendez a következő műsorral: 1. Csokolnos. Eneklő a dalára. 2. *Trovatore* de Verdi *Fantasia*. Hege-dün játsza *Kölgyesy* Aladár ur, zongorán kíséri *Grohmann* Terka k. a. 3. *Buza*-kalász. Eneklő a dalára. 4. Valse brillante *Jules* *Schulhoff* tól. Négykézre előadják *Biró* Ilonka k. a. és *Riffer* Dezső ur. 5. Monolog. Előadja *Szily* János ur. 6. *Panasz*. Eneklő a dalára. 7. *Edelweiss* idyll *Lange* *Gusztáv* tól, fuvola-duett. Előadják *Venisz* Gyula és *Thurner* Kornél urak, — czimbalmon kíséri *Jausz* Oszkár ur. 8. *Gyöngyvirág*, solo-quartett. Előadják: *Gasparik* Jenő, *Malicek* Gyula, *Szily* János és *Dedinszky* Károly urak. 9. Magyar nóták, czimbalom-solo. Előadja *Jausz* Oszkár ur, zongorán kíséri *Molnár* János ur. 10. Száll a madár. Eneklő a dalára. — A tiszta jövedelem a „Daleyet” és „Segély-egylet” javára fog fordítatni. Belépti díj: Személyjegy 1 frt. — Családjegy 4 személyig 3 frt. Kezdeté 8 és fél órakor. Kedvezőtlen idő esetén f. hó 31-én fog megtartatni. Feülfizetések köszönettel fogadjatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Tavaszi mulatságot** rendez június 1-én a zala-egereszi ipartestület az ipartestületnek önhibájukon kívül munkaképtelenné vált tagjai, özvegyei és árvái segélyezésére.

Előfizetési felhívás

a „Zala”-1893. évi második negyedére.

Rövid negyedév múlt el azóta, hogy a lap szerkesztését átvettük. Nagy igéreteket nem tettünk, különös dolgokra nem vállalkoztunk, csak azt ígértük meg, hogy lapunkat *irodalmi színvonalra* fogjuk emelni s azon leszünk, hogy az olvasó közönség igényeit minden irányban kielégítsük.

A t. olvasóközönség ítélje meg: mennyire elégitettük ki e rövid idő alatt is-jogos várakozását.

Midőn most egy új negyedévbe lépünk s az olvasóközönség szíves figyelmét lapunkra felhívjuk kérve annak pártolását, csak röviden megemlítjük, hogy lapunk az eddiginél még fokozottabb mértékben fogja kiterjeszteni figyelmét mindenre, a mi a helyi és megyei társadalmi érdekek köré esik.

Habár lapunk politikai lap, nagy politikát nem tűzünk, de folyton figyelemmel kísérjük a politikai élet eseményeit és ezekről részint önálló vezércikkekben, részint összetoglaló szemlében értesítjük olvasóinkat.

Mint eddig, ezentul is a *társadalom, a magyar köznevelődés, az egyleti élet, a gazdaság, ipar és kereskedelem, az irodalom, a városi, vidéki és megyei érdekek* komoly és higgadt megbeszélés tárgyát fogják képezni lapunkban. Hircovatunk gazdag és változatos, tárazánk bő és érdekes lesz.

Mindenképen azon leszünk, hogy lapunkat fokozatosan tartalmasabbá tegyünk s a közönségnek oly lapot nyújtsunk, melyet szívesen vesz kezébe.

A „ZALA” előfizetési ára:

Égész évre . . . 10 korona (5 frt)

Fél évre . . . 5 korona (2.50 kr.)

Negyed évre 2 korona 50 fillér (1.25.)

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál: **Fischer Fülöp** könyvkereskedésében megrendelhető:

— **Az Athenaeum Képes Magyar Irodalom-történetéből** (szerk. Beöthy Zsolt) megjelent a 4-ik füzet. Ebben Hegedüs István befejezi a Janus Pannoniusról és a humanistákról szóló tanulmányát, azután Közpokri könyvtárának és a Corvina cím alatt Dr. Sebastyén Gyula közli egy nagyon érdekes cikket a könyvtáras és díszítés munkájáról, a régi könyvgyűjteményekről, főképp Mátyás király nagyhírű könyvtáráról, a Corvináról; végül a Corvin-kódexek ismertető jeleit s az elkallódott példányok visszazszerzésének történetét mondja el. — A Képes Irodalom-történet 20 füzetre van tervezve s így egy szép erős kötetet fog adni. Minden füzet ára 40 kr. — Előfizetés legcélszerűbben 10—10 füzetre 4 frittal, az Athenaeum könyvkiadóhivatalához vagy bármely hazai könyvkereskedéshez cselezhető.

— **Jókai Mór diákkiadásának** ötödik füzetét is megküldötték az örökös emlékiadás előfizetői közt. Ezen vállalatot is legmelegebben ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Minden füzet ára 40 krajczár. Előfizetést 4 frittal elfogad minden könyvkereskedés, valamint a kiadóháza (Athenaeum könyvkiadó-hivatal, Budapest Ferencziak-Toró 3.)

— **A „Vasárnapi Újság”** április 30-iki száma 14 képpel, a következő tartalommal jelent meg: „Miklós Odón, s földmívelési miniszterium új államtükre.” (Arcképpel) — „A fészek.” Közlöny. Móra Istvánról. — „A labló ember.” Kisebtes krónika. Irta Mikszáth Kálmán. (Görö Lajos tojásai.) — „An olasz királyi pár oszlet lakodalmá.” (Umbra király és Margit királynő arcképpel.) — „Várkastély a Kárpátokban.” Hagony. Varna Gyulától. (Képpel.) — „Dr. Magyarovszky Lajos.” (Arcképpel.) — „Belgrádi képek” Strassz Adóffól. (Jantyik Mátyásnak, a „Vasárnapi Újság” Belgrádban kiküldött rajzolójának 4 rajzával.) 1. Népművelés. Belgrád egyik külvárosi utcájában az április 16-iki kiváltásgátskor, 2. Bándor aszerb király elűdülése s Tadenura s a konakból, 3. Bizticia háza Belgrádban s kátholai oriatétel.

4. Kólet tánczólo katonák.) — „A tosgott szepes-mindasenti kastély.” (Háry Gyula rajzával.) — „Sainha: Torók Irma” (Arcképpel.) — Irodalom és művészet: Közintézetek és egyletek; Mi újság; Sakkjáték; Képtalan, stb. rondes rovatok. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 2 frt. A Politikai Újdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest, Egyetem-utca 4. sz.)

Telefoniádák.

Milyen hatatlan ez az emberiség! Arany-nak nickel fillérelből — bronz szobrot állít — s aztán léleplezi.

Hát a főrendiház eskalaposok vajjon milyen szobrot kapnak majd? Tan csak aranyból?

Különbzen azt is mondják, hogy Arany szobrárt tekintetel alacsony származására, nem hagyják ott a főrendi ház előtt, inkább a főrendiház hurcolkodik ki ősi fészékéből?

— A val'a náunk is rendezve lett. A Köcsy szafárdé-velutáját Biharinál már arany-valuta cserélte fel.

Aktuális nóták:

Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára
De az ára zóna nélkül igen drága
Csak biztatnak a zónárol,
Mint cigány tett valamikor a lovával

Készülődik villámgyorsan már a sürgyár
Az igazgatóknak két és fél percent jár,
Nem is sokalna ezt senki,
Csak ha kész lesz, belé ne csapjon a ménkü.

Elementek

Alom-e vagy való, higgyek-e szememnek,
Hogy a mi fecskénk tőlünk így elementek.
Elementek örökre, tán vissza se térnek
A nagy pártgásból már többet nem kérnek.
Egész megzavarták kis városunk képét
S a zeónész dórénak sokse hagytak békét;
Nem is volt szegénynek se napja se éje,
De ritkán van is ám ily szép csemelje
Thalia urónékn, s ennyi szemre való
De el is kelt nálunk minden nyakraváló
Elfogyott kézől, parfos s minden gallér,
Annyi volt mindnunk eddig a gavallér.
De ime megfogytak és visszahúzódnak
S a jövő szegénynek csak eltárolkoznak.
S akkor újra kezdik előlírni a nótát
Addig félreveszték szegények — a flótát!
No de ilyet! — Kérem olyan volt az élet,
Amilyet vén mimik lányuknak mesélnek:
„Hogy mily más idő volt fiatal koromban
Ah, most is bent van az illata orromban.
Kilenc udvarlóm volt, mind fess, szűlas legény
S mindennap csak egy dült a cukros-sütemény.”
Cukertől elfogyott utolsó morzsidig,
Martontól — Huberig — s Rosenfeld Jósikáig.
A fogyasztó bérlő nem busul már többé;
Cukor fogyasztóbból bejött ezer pengő.
S elfogyott, vagy három hosszú szekér pezsgő
Valzer, csárdás, „hogy-volt”, gyorspolka és rezgő
Járta napról-napra estétől hajnalig
Akkor lett csak vége, s akkor is csak alig.
Éjjeli zenéből kijutott mindnapp;
Ma a Boros kapott — holnap a Benkő kap,
Aztán az Abray — majd kis Köcsy né,
Igy ment ez mindennap — da capo al finé.
Hát még a Köcsy, „Sanyaró” szerzője,
Kapott csak valamit — de már nincs belőle,
Nyolt kiló szalámít — még több szafárdé!
Ugyanannyi virsli — s tíz üveg paradit.
Szóval jól ment minden de huszadikára
Bucuzótl mondottak — jelszavuk: — Budára!
Utravalóval is jól éteannak látra,
Csak szegény Szitárnak marad szája tátra.

Telefonos.

TÖRVÉNSZÉKI CSARNOK.

Felső bíróságoktól leérkeztek.

Közokirat hamisítás büntetékének kísérlete miatt vádolt özv. Nemeth Józsefné és Nemeth József elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Sulyos testi sértés büntetékével vádolt Kulcsár Ferencz elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntetékével vádolt Kovács Éva (Koldus Vicza) és lopás vétségével vádolt Horváth Plóni elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntette miatt vádolt Mihálka Gábor és Nagy Hercegg elleni bűnügy a kir. Curiától részben helybenhagyó ítélettel. — Sulyos testi sértés kísérletének büntetékével vádolt Bédő János elleni bűnügy a Curiától részben megváltoztató ítélettel.

Sikkasztás és hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt Raak József elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Közveszélyű cselekmény vétségével vádolt Horváth Mikó István Marx József és Szecsődi József elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó végzéssel.

Közokirat hamisítás büntetékével vádolt Marcia Sándor elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Gondatlanságból okozott sulyos testi sértés vétsége miatt vádolt Ág Ferenc elleni bűnügy a kir. ítéltől táblától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntette miatt vádolt Kohn Samu, Ehrenvirth István, Gáspár Béla, Sallér Gyula és Groszmann József elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Köz és magánokirat hamisítás büntetékével vádolt Koresmar Angella ferj. Mikulan Mihályné st. elleni bűnügy a kir. táblától megváltoztató ítélettel.

Lopás büntette és büntetének kísérletével vádolt Furdán József és Mihályfi József elleni bűnügy a Curiától — helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntette miatt vádolt Kolompár József és Kaszás József elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntette miatt vádolt Billege Ferenc elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Varmics Márkó, Novoszel István és Sterná Mihály elleni bűnügy a Curiától helybenhagyó ítélettel.

Pető Mihály alperes mint felperesnek — Dobronyi Anna özv. Németh Józsefné alperesbeli felperes miatt újított alperes illetve Oroszváry Gyula ügyvéd perőelhívott ellen ingatlan tulajdona eselleg tartás s j. iránti pere a Curiától — helybenhagyva a tabla ítélettel.

Zalamegye összesített árvtára felperesnek — Zolár József s társai alperesek elleni 11694 frt 54 kr. s jár. iránti pere a kir. táblától részben helybenhagyó ítélele.

Németh Jánosnak — Danics Lajos s neje elleni ingatlan tjoga s j. iránti pere a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Merkly Antalnak — Tóth Mihály elleni 689 f. 63 kr. s j. iránti sommás pere a kir. táblától részben helybenhagyó ítélettel.

Weisz Izraelnek — Horváth István elleni ingatlanok birkolba bocsajtása iránti pere a kir. táblától megváltoztató ítélettel.

Rechnitzer Salamónnak — Heimler Manó elleni 1800 frt. s j. iránti pere a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Gál Erzsé, Varga Istvánné felperesnek — Özv. Gál Józsefné és Gál Eva alperesek elleni törvényes örökösödés s j. iránti pere a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Ilyu Balog Jánosnak Marton János elleni tulajdonjog törles s j. iránti pere a kir. táblától visszautasító végzéssel.

Haramia Márton és nejének Múszér Franciska Globlek Istvánné st. ingatlanok tulajdonjoga s j. iránti pere a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntetékével vádolt Matkovics Hugó elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Szándékos emberölés büntetékével vádolt Gál Sándor és Csóka János elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyó ítélettel.

Sikkasztás vétsége miatt vádolt Schlézinger Jakab és Schlesinger József elleni bűnügy a Curiától részben helybenhagyó ítélettel.

Hatóság elleni erőszak büntetékével vádolt Novák Lénárd elleni bűnügy akir. ítéltől táblától — helybenhagyó ítélettel.

Lopás büntetékével vádolt Kovács Rozi és orgazdaság büntette miatt vádolt Tólos Józsefné Kovács Juli elleni bűnügy a kir. táblától részben megváltoztató ítélettel.

ÉRTESÍTÉS!

Női pörköpönyegek
3,50 krtól 12 frtig.

Posztószövet
maradékok fél-áron.

Sok éven át fennálló *divat- és vászon-üzletünk* átalakítása és teljesen *új berendezése* folytán az *összes árut*, — melynek nagy részét a tavaszi idényre szereztünk be, meglepő olcsóra leszállított árakon, melyek még a nagyvárosi végeladási áraknál is sokkal olcsóbbak — eladjuk.

Még tehát a készlet tart

a nagyérdemű közönségnek igen kedvező alkalma van szükségletét **bámulatos olcsó árakon** fedezhetni, és a következő nagy választékban kapható árukat: Női kabátok és köpenyek; fekete és színes női divat ruhakelmék, cosmanosi és francia mosó-szövetek és atlasz-satin, fekete selyemruhák, vászon-asztalteritékek, chiffon és ágyneműek, fehér és színes függönyök, butorszövetek, ágyterítők, szőnyegek és minden ezen szakmába vágó egyéb árut a gyors megvételre a legelmegebben ajánljuk.

A t. vevő közönség megrendelését kérve,

a legkitünőbb tisztelettel

Eisinger Henrik és társa utóda
Nagy-Kanizsán, főtér.

Különösen felhívjuk a n. é. közönség figyelmét a nagy választékban kapható reichenbergi és brünni posztó-szövetekre, férfi- és gyermekruháknek, továbbá női ruhák, kabátok és köpenyekre alkalmas angol szövetekre, melyek *minden áron* eladatnak!

Valdi rumortól
vászon maradékok
mészen lehallított árakon.

Cséd lepedők
szelvényekben előbb
2 krtól mosni csak 1 krt. 15 kr.

Ruha-gyapjuszövet maradékok fél-áron!

Mosható creton maradékok fél-áron!

Csuk 230 9—

az illető a ki bevásárlásánál a „Hergony” gyárjegyre ügyel bízott, hogy nem kapott értéktelen utánzatot.

A Pain-Expeller

„Hergony” legjobb eredményével alkalmazható csuk, hátfájdalmak, fejfájás, köztény, csípőfájdalmak, tagszagadás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére. Minden átvég a gyárjeggyel a

„Hergony”

al van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitéző háziismer majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros átvégben kapható, mindenki által beszerezhető, Csuk és Richter-féle **Hergony-Pain-Expeller** valódi.

Schlick -féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság **BUDAPESTEN.**

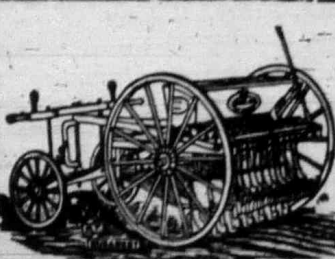
Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCI-UT.
Városi iroda és raktár: PODNANICZKY-UTCA 14. — Fiókraktár: 303
KEREPESI-UT 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek

számos első díjakkal kitüntetett szab. Schlick-féle 2 és 3 vasú ekék mélyítő- és egyetemes aczel-ekék, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasú ekék, talajmívelő-eszközök, valamint Schlick-féle szab. Haladás sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalomok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kérekő és marokrakó arató-gépek és fűkasáló gépek szállítató mezél vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Sarg-féle egészségügyi hatóságilag megvizsgált

KALODONT

(a fogak szépsége) elismert nélkülöshtelen fogtisztító szer. Illata idült a igaz csúszsért utánzánál. A bel- és külföldön legkedvesebb eredményeivel használható. Alkalmos csomagolása, olcsósága és használatnál tisztasága következtében az udvar, főnemesség és az egyszerű polgári háznál egyaránt található. Kapható mindeütt. ÁRA: 35 kr.

Óvatosan használni! Utánzókatól! A legfelsőbb körökben való elismerés mindörökben mellette található.

Balatonfüred gyógyfürdő

Zalamegyében, Magyarországon.

Posta-, távirtda helyben. 343

Fürdőidény kezdete május 21-től szeptember végéig.

Tiszta ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő; égvényes, sós, szénasavas, vasas források; — juhaszó, tej, szőlő, masszázs-gyógyászat; — szénasavas melegforrás és szénasavas hidegfürdő, gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák; orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvélgyökör, csúsz, kövesség, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, vérköpés, gyomor-, bélhurut-, máj- és lépvérbőség, női bajok és izegbántalmakban.

Elsőrangú fürdőintézet.

Hegyektől védett gyönyörű fekvésű díszes és széleskertű berendezés, gyógyterem, sétacarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyves 1 get, térszene, színelőadások, hetenkint táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacarnokakadás. Elegáns lakások az Erzsébet-, Klotild udvarokban és a Grand Hotelben; csinos nyaralók. Jé és mérsékelt étkezés, table d'hôte covvert 1 frt 50 kr. A szobák ára 40 krtól 4 frtig. Június 15-étől és augusztus 20-tól a szezon végeig a lakások 30%, az étkezés 20%-kal olcsóbb a „Grand Hotel” éttermében — Vasúti állomás Siófok és Veszprém. Siófoktól gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 és fél óra. Vasúti szezonjegyek 33%, kedvezményekkel, menettérti jegyek, — 3 napra — feláron kaphatók. Prospektusokkal ingyen szolgálunk! A fürdőintézet rendelés főnöke: Dr. Huray István.

Lakásmegrendelések — előleg mellett — Kovács Ábel fürdőigazgatóhoz intézendők Balaton-Füredre. Balaton-füredi ásványvíz, mely mint éltrendi víz is igen kedvelt, — főraktára Édeskúty I. ásványvíz-szállítónál Budapestben. Kapható: Szemeréy Jánosnál Veszprémbe, és Byrkmayr Lajosnál Székesfehérváron.

A fürdő-igazgatóság.

KOTZÓ PÁL
GÉPÉSZMÉRNÖK
Budapest, Üllői-út 18. sz. alatt.

Ajánl 2^{1/2}, 3, 3^{1/2}, és 4 lóerőjű **SZÖGES CSÉPLŐKÉSZLETEKET**, továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerőjű **sines gözcséplőkészleteket**, homok szalmakészítőkkel, aló szelével és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtési és eredeti szalmafűtő **gőzmozgonyokat**.

Továbbá R. GARRETT & SONS felülmúlhatatlan 40 % tűzelőanyag megtakarító **COMPOUND gőzmozgonyokat** legjobbnak elismert brandifordai üzemű amerikai kérekő aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal. Sorbavető és szorbavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

A magy. királyi államvasutak gépgyárának VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

281 Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. sz. 6 —

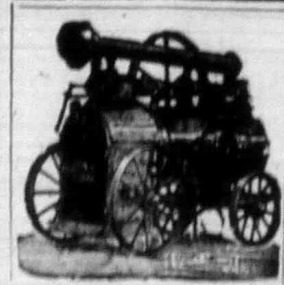
most: Budapest, VIII. József-körút 41. sz., ajánlja:

a magyar kir. államvasutak gépgyára
a magyar kir. államvasutak gépgyára
a magyar kir. államvasutak gépgyára
a magyar kir. államvasutak gépgyára
a magyar kir. államvasutak gépgyára

felülmúlhatlan Jóságú **gőzcséplő-garnitúrát**, malomelőokra különösen alkalmas hengerkazános lokomobiljalt, teljesen vasból készült **szalmakaszáló gépeket** szabadalmazott **Stiber-Körfűrészt** új szerkezettű, szállítható **gőz-kukoriczamorzsolót** valamint mindennemű menőgázdinasági gépeket kedvező feltételek mellett.

— Árjegyzékek ingyen és bérmentve. —
Tévedések kiküldése végett a levelezések, küldemények és megrendelések mindig csak így czímzendők:

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNEK
Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. sz.

Fischel Fülöp

könyv- és papirkereskedésében

Nagy-Kanizsán

készletben vannak és a legjobban szerezhetők meg a legújabb
megyei rendeletek szerinti

**Pótadó főkönyv-,
pótadó kivetési lajstrom-**

és

Pótadó beszédési lajstrom

nyomtatványok,

azonkívül nagy nyomtatvány raktáramban

Folyton készletben vannak:

Községbirósági-, árvaszéki-, Halottkémi-,

Egyházi-, Közigazgatási-, Iskolaszéki-,

iparhatósági-, vagyonkezelési- és pénztár-telek-

könyvi-, kataszteri-, erdő és mező-őri-,

adóbeli-, katonai-, ügyvédi és végrehajtói

nyomtatványok.

☞ Nyomtatványaimat jó papíron készítem,
s olcsó árak mellett szállítom. ☞

Raktáramon nem lévő nyomtatványok a leggyorsabban készí-
tetnek el és raktári ár számíttatik.

☛ Jó minőségű *fehér* erős irodai papír 1000
ivenkint 3 forint.

Szinészet Nagy-Kanizsán.

Szombaton: 13-án. A kékszakalu herceget Meilhac és Halevy 4 felvonásos vig operáját adták elég jól látogatott háttér előtt. Az előadásban kitűntek: Szende Anna (Hermina) csinos énekelve, Baccakai Julesa (Boulotte) aki a naiv és neveletlen pástorleány szerepében egy kissé tulcsintalan volt ugyan, de szerencsére neki minden jól áll. A kékszakallu herceg (Hann) elég hidegvérűséggel megvezette el va' amennyi nejt és igen jól énekelte. Juhász (alchimista) szintén sikerülten alakított.

Vasárnap: 14-én két előadás volt d. u. fellépővel. A Próbaházasság kis közönség előtt este, Dalos Pista Szigligeti darabja adatott.

Hétfőn és kedden a hét eseménye gyanánt Abrányi Wein Margit urhölgynek a budapesti m. kir. operaház elismert énekművésznőjének játékában volt alkalmunk gyönyörködhetni. Céltatosan mondtunk, hogy játékában, mert ő csak úgy játszik a közönséggel, melyet művészi varázsszával akkor csavarhat a kiz újja köré, mikor akar. Mindkét este igen distinguált publicum volt jelen a színházban: s úgy elvitt ragadtatva, hogy a művésznőt szinte már a méltányosság határait túllépve újrátáta, tömbölt tapsoit, éljenzett elragadtatásában. S a művésznő aki minden ízében oly kedves, oly megnyerő, a legnagyobb készséggel tett mindig eleget a közönség tapsviharának. — Két oldalról mutatta be magát a művésznő közönségünknek, s minden fel-lept művészetének erős bizonyítékait szolgáltatotta. — Hétfőn a „Fekete Domino” opera Angala szerepében láttuk őt először. A közönség a belépő művésznőt zajos tapsal tántette ki: s ha ez első üdvözlő taps a kedves vendégnek, a m. kir. operaház elismert tagjának szólt is, lelkesítő, erősítő hat a remekül előadott belépő dal, mely mindjárt a művésznőt árulá el nekünk. — Minél tovább láttuk őt, annál jobban magaslott ki előttünk a művésznő, a gyönyörű hanggal előadott zenésleg szabatos ének, a játék co. recte, s a tisztes szinpadai rutin, uralkodott a közönségen s azt elragadta. — A remek művészetrel előadott kalandaria után kitört a lelkes közönség elism. rása, s zajos tapsal kérte az érdemes művésznőtől a remek ária ismétlését. — A második napon a művésznő mint ép oly kitűnő concert énekesnő, mutatta be magát nálunk, itt is bámultuk kitűnően isklá-zott gyönyörű hangjának művészi modulatioit, a zenei co. recte, s az előadás discret finomságát, a mély érzést, a melylyel az egyes programmpontokat elénekelte. — Elmondhatjuk, hogy énekei ve szavalta, „C'est mon ami” dalt Chopin mazurkáját, s nehéz volna megmondani: mikor csillog-tatta jobban művészetének fényoldalait. A program utolsó pontja gyanánt a „Bajazzók”-ból vett madárdallal reme-elt a művésznő.

A közönség lelkesedetten zajos tapsvihará a művésznő néhány magyar nótá rúadásával hálálta meg: melyeket csak nem rég Debreczenből hozott magával; itt is azt mutatta ki a művésznő, hogy ő nemcsak művészileg isklázott hangjának teljes zenei co. recte-vel való kezelése által tűnik ki, hanem az előadott dalba belésoított benső érzés tanúsítja a felfogást, a mely méltón képesíti őt a legjelesebb elismerésre. Ki kell en'e'nünk Ollop Ernő urat, ki az ő megszo-kott szenállia játékával a művésznőt szongorán kísérelni szíves volt.

Szerdán: 17-én. Bihari Ákos jutalomjátékával a Vasgyáros Ohnet 4 felvonásos szinműve adatott elég szép számú közönség előtt és ez a megjelent közönség is nem a Vasgyáros kedvéért, mert azt már minden ember számtalanszor látta, hanem azért jött el, hogy kedvenc szinművésznő Biharinak elism. rását fejezhassa ki. Ezt az elismerést, ha a mai Derlay (Bihari) nem is érdemelte volna meg, még akkor is van már Biharinak annyi érdeme nálunk, hogy azt a babékosort, amit a közönség felnyújtott, megkapja. De ezt a koszort nemcsak Bihari de Derlay is megérdemelte. A jellemzők, az ideális jellem, odaadón szerető Philippe szerepét, szenvedélyének viharos kitöréseit igen sikeresen oldotta meg Bihari, ami arról nehezebb volt, mert a többi szerepek, tán egy, legfeljebb két szereplőt lezámitva, csak rontották az össz. nyomást. Lackó Aranka (Claire) szintén kedvelt alakja a társulatnak, s a jóléleku közönség igen lapintatosan jart el, amidőn a mai babérból neki is nyújtott osztályrészt: anal, hogy egy igen szép virágkosarat nyújtott fel neki. E két szereplő úgy mint ma is rendszeren, mintegy kiegészítési szokta egymást s Lackó Clair szerepét igen jól oldotta meg Athenaise (Abray) a parvenu milliomos leányt igen jól személyesítette. Susanne (Boros) játékának nem lehetett nagy hatása, mert Octáv (Kemény) nem tudta szerepét betölteni. Epigy nem volt jó kezében Sophie (Bércsini) és Bligny herceg (Füredi) szerepe. Füredi bár jó színész, de a mai hercegségével nem tudott imponálni. A Marquisné (Török) ellen nem lehetett kifogásunk.

Csütörtökön, utolsó előadásul a „Pütkösdi királyné” került szinra.

CSARNOK

A Huszár Julis nótája.

A nagy-laki csárdában dévny mulatás folyik. A legények, kik holnap állanak a sorozó bizottság elé, mámoros fővel duhajkodnak az asztal körül. Az öblös nyaku üvegeket alig győzi a szép csárdásné újra oeg újra tiltógetni. — A kerek asztalról egy mécs világítja meg a körülbúzó arszát, s halovány fényéből már alig jut valami a Céla cigányának, ki egy sarokból hallatja hegedőjének bú, panaszos hangját. — Az öreg Brunkó hógós a falhoz támaszkodva el el szundit, lebiccenti olykor fejét, s csak ha rárvál, a mulatók egyike, recsegetti ismét tovább kiérdemült vén hangszert.

— Most az én nótámat, more!
— Tudod, hogy melyik az?
— Hát az, a melyik a Huszár Julisé is!

A primás sorra bögősei vonójával a handistákat. Nagyon tók a hortyogó vén bögősen, s aztán remegő kezekkel teszi hegedőjére a vonót. A legények Céla felé fordulva lesik a nótát. — Egyikük már kezében tartja a pintes üveget, melyet szegény Céla fejének ígért, ha nem játszik kedvére.

Céla annyit elátkozta már ezt a nótát, még azt is, ki erre a vidékre hozta, meg azt a Huszár Julist is, hogy szép szeméért annyira boldult ez a sok legény, s huzatja nótáját még akkor is, ha ő, Isten tudja: merre jár, mit csinál.

— A nagy bögőt, meg az ő fejét is hányszor beverték már azóta, hogy a Baltaváry uraságnál egy hórihorgas huszártiszt megtanította őt reá s elhuzatta annak a Szelazi (Pelagie) kisasszonynak?

Céla kitett a magaért! Csak úgy röpültek a palackok a földhöz.

— De ezt a Marcinak játszottad!

— Most nekem muzsikáld el vén huncut!

S Céla feje fölött egy pintes üveg ezer darabban hullott a földre. — A cigány rosszat sejtett. Tudta, hogy mi lesz a vége. Most ezt kell majd folyton muzsikálnia. S ezek a rész g legények utóvégre beverik a fejét s a nagybögőt. — Hunyorított a bandának. — Azután rákezdé ismét azt a bo'ondos nótát. A legények könyökre támasztva gőztől nehéz fejeiket, hallgattak a cigányt, s ez egyre lassabban lassabban játszott, míg végre néma lett a csárda.

Amint az egyik legény telemefti a fejt s körülnéz, elordítja magát:

— A betyár, gazemberek, megugrottak!

— Csárdás! Hová tetted a cigányt!

— Sehová fiaim, sehová! Felt, hogy beveritek a fejt.

— A gyáva lélek! — Bort ide, — bort!

A csárdásné hordta s a legények ittak, ittak egészen hajnalig.

Kelet felől már pitymalodni kezdett, midőn ott hagyták a csárdát.

Ketten, a birónak, meg egy másik parasztagzának fia, a Tisza partján bandukoltak hazafelé.

— Bandi te! Aztán te azt hiszed, hogy szeret téged az a:

— Julis?

— Hogy szeret-e? Azt én tudom, meg ő!

— De már akkor nem tudsz semmmit!

— Hát fogadjunk tudom: s hogy szeret!

— Fogadjunk!

— Aztán mivel mutassam meg?

— Van a Julisnak egy piros keszkenője, azt tőlem kapta. Én itt a fűzfánál megvárlak, s ha elhozod, megnyerted a fogadást s dereslovam a tied.

Marci a parton ácsorgott A fűzfához támaszkodva, elbámulta, mint kél a nap, mint tűnek le lassan-lassan a csillagok, — végül az utolsó is, s beköszönt a reggel.

Egyszerre ott terem előtte Bandi a piros keszkenővel.

— No megállj! A derest elviheted, de Julis nem lesz a tied!

Másnap a sorozó bizottság összeül, s sorba zedi a legényeket. — Azok közül a kik együtt mulattak, csak egyedül Marci, a bíró fia, nem vált be. — A többi már déltájt utca-hosszat dalolta, hogy „Felkötöm rézsarkantyum... stb.” S midőn Huszár Julis ablakja a'att ezen részét daloltak, hogy: „adjon az ég oly szeretőt a ki téged el is vesz!” Julis kacskiasan szólt ki rájuk: „Adott is, ad is!” S a hamis leánynak szavai beváltak. — Még mielőtt berukkolt Bandi katonának, Julis már Marci felesége volt.

Pazar.

Közgazdaság.

— A trieni általános biztosító társaság (Assicurazione Generali) f. é. május hó 6-án tartott 61-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1892. évi mérlegok. A társaság működésétől látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartalékát 2.817.742 frt 02 krral szaporítottatott, minél fogva 1892. évi december hó 31-én 84.062.388 frt 61 krra emelkedett, míg kár- és nyereségnyeresései tartalékok czimén 910.197 frt 70 kr. vezetettett új számlára elő. az 1892. évben 20.469.779 frt 90 kr. erejéig köttettek új életbiztosítások, melyek által az 1892. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 141.876.438 frt 70 krra emelkedtek az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 1.792.410 frt 18 kr. tettek. A tűz- és szállítmánybiztosítási ágokban s díj és illeték bevétele 9.139.597 frt 44 kr. volt, mielő 2.371.382 frt 28 kr. mint díjtartalék és 771.383 frt 35 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évről átvitelre, holott az 1892. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években

esedékessé váló díjkötelezvények összege 26.791.131 frt 80 krra emelkedett. Károkért az 1892-ik évben 8.851.486 frt 69 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 253.099.377 frt 58 krayi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hasznokra 47.689.262 frt 01 kr. esik melyet a társaság 150.805 károsetben fizetett ki. Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1892. december 31-én 1.802.792 frt 95 krra emelkedett a mellett, hogy a sorolás alá eső és a névértékükön bevéltáható értékpapírok csakis névértékükön vétettek föl a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályozott mérveben, a részvénytőke fele összegében vagyis 2.625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289.480 frt 92 krayi összegben s végre a kates követelések tartaléka 80.000 frt fontartatott. Ezen nyereség-tartalékok összefogva összesen 5.797.273 frt 87 krt tesznek ki. A társaság biztosíték alapjai az idei áttatások folytán 46.528.568 frt 62 krról 49.162.470 frt 81 krra emelkedtek és elsőrendű értékekben vannak elhelyezve, melyekből több mint 14 millió magyar értékekre esik. Az elért 793.840 frt 71 krayi tiszta nyeresémből a társaság osztalékal részvényenkint 120 frtot aranyban vagyis 300 frankot fizet. A közgyűlés egyhangulag és lelkesedéssel határozta el, hogy Jókai Mór, ki az igazgatósági tanács több év óta tagja 50 éves iról jubilouma alkalmából üdvözl, neki szerencsét kíván és egyúttal a társaság büszkeségének ad kifejezést, hogy igazgatósági tagjai sorában s legünne-telebb magyar irót üdvözölheti.

— Szabad szó. A modern nyomdászati technika egyik legnagyobb vívmányát veszi igénybe az a képes politikai napilap, mely „Szabad Szó” czim alatt f. hó 21-én pünkösd napján indul meg a fővárosban. A Hossai János emert nevű iró szerkesztése mellett megjelenő újság valódo-gos munkája lesz a világhírlomok, a mennyiben naponkint művészi kivitelű szines képet fog adni, melynek kivitelére jelenleg egyedül a „Kosmos” részvényirtáság öt szint nyomó körítorgőpőre képes. A „Szabad Szó” ebben a tekintetben páratlammal fog állani az egész világ sajtójában, a mennyiben ez lesz az egyetlen napilap, mely naponként közöl többszínű illusztrációt. Az új lap prospectusait már városzerzte szétosztották s érdeklődéssel várjuk az első szám megjelenését. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a „Szabad Szó,” mely minden irányban független politikai napilap, legelőször napilap lesz, a mennyiben előfizetési ára egész évre 12 frt., fél évre 6 frt., negyedévre 3 frt.

— Gyűmölcsök befőzését, főzelékeit, lekvárokat, szörpöket, sajtok, eceteket stb. czelszerű elkészítésével egyedül a közkedvelté vált s most már második bővített kiadásban megjelent „Ersei néni hogy kell befőzni?” czimű munkája ismerteti meg a magyar hölgyközönségnek E mű első kiadása, mely több ezer példányban nyomtatott, rövid három hét lefolyása alatt teljesen elfogyott, mi által szükségessé vált egy második kiadás sajtó alá rendezése, melyet a jelen szörp több izletes befőtt faj leírásával bővített meg. Ara a csinosan bekötött, csaknem 300 receptet magában foglaló kötetnek 90 kr. kapható egyedül a „Magyar háziasszonyok könyvtára” kiadóhivatalában Nyiregyháza.

— Minden férfi szereti a téstát, azért tehát minden háziasszony, a ki igazán jó téstát vagy süteményt akar készíteni, az csakis az Ersei néni által szerkesztett s mindenki által jelesen elismert „Tésták könyvét” szerezzon meg, a melynek utasításai szerint a legjelesebb téstasütemők készíthetők el. A csinosan kiállított könyv, mely 300 receptet foglal magában, 1 frtért kapható egyedül a „Magyar háziasszonyok könyvtára” kiadóhivatalában Nyiregyháza.

— Eisinger Henrick és társa utóda nagykanizsai cég — lapunk mai számában közzétett hirdetéjére felhívjuk a t. közönség figyelmét.

— Schiffer Vilmos fia cég lapunkban végeladást birde, — melyre a t. közönséget figyelmeztetjük.

— Maytarth Ph. és társa frankfurti gépprárosok lapunk mai számához „Syphonia” szőlőlevél permelező-ecskendőről szóló körlevelé van mel. lékelve, melyre a t. szőlő birtokosok figyelmét felhívjuk.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL

Laptulajdonos és kiadó:

Fischer Fülöp

Nyilttér*)

Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknök közvetlenül szállit: fekete, fehér és szines selyemszöveteket méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szin s árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svajcza címzett levelekre 10 kros a levelezőlapokra 5 kros belyeg fizasztandó. (1)

נישר

Zsidó háziartást vezető intelligens családdal étkezés kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

*) Az e rovathban a közlőkért nem vállal magára felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

KÖLCSÖN.

Vidéki vállalatok részvényeire s mindennemű törvényszerű értékpapírokra és sorsjegyekre lehetőleg

az árfolyam teljes értékéig

valamint arany- és ékszer t rgyakra a legmagasabb ös-zegig mérsékelt kamat és discreció mellett. (363)

A visszafizetés tqlszésszerű részletekben teljesíthető.

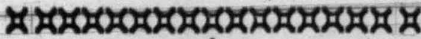
Krátky J.

report-üzleti irodája

BUDAPESTEN,

VII. Rottenbiller uca 12. sz.

Vidéki megítzásokra a pénz postafordultával küldetik.

Első magyar

gyapjamosó és bizományi részvény-társaság

Budapest, V. Kárpát uca 9. sz.

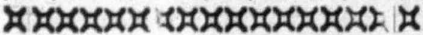
A gyapjnyírás közeledével, a t. e.

gyapjutermelek és gyapjukereskedők figyelmét, 25 év óta fennálló és kitűnő hírnévnek örvendő gyapjmosóidánkra irányítjuk, az idén is minél tömegesebb gyapjúküldemények beküldé-ét kérve.

Szolgáltatásink igénybevételét annál is inkább ajánlhatjuk, mert kitűnően elismert mosásunk és osztályozásunk által gyors és legjobb értékesítésre vagyunk képesítve.

Kimerítő felvilágosítással és programmal kívánunkra készséggel szolgálunk. — *Küldeményeket cégünkhez Budapest Lipótdrosi pályaudvarhoz kérjük címezni.* **Az igazgatóság.**

Városi irodánkban (Dohány-ucca 1.) Neugebauer Gyula urnál felvilágosítások szintén szívesen nyújtanak. (Utányomat nem díjaztatik.)

Klein Testvérek

női divatáru raktára **NAGY-KANIZSÁN,**

„Dél-Zalai Takarékpénztár“ épület (bazar)

a „**KÉK CSILLAGHOZ.**“

Feltűnt a „Kék Csillag“ a kani-si Hires *rumburgi* vászon és pompás [plisser zephir, bazáron, Mely után minden asszony és leány [ég/aránt sir. Nem is találni hasonlót az egész [határon; A szebbnél szebb *ruhazöccet, selyem* De sirni és keseregni igazán nagy [vétek, és *changeant* Csábitólag mosolyognak rád, bajos Hisz szívesen nyújtanak orvoslást [Klein Testvérek, szép leány.

KOHN L. LAJOS

női és uri divatáru raktára Nagy-Kanizsán az „Arany Korona“ szálloda átellenében.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát a következő cikkekben:

Férfi ingek, sima, szegélyes és himzett mellel, gallérok és kezelők.

Legdivatosabb **nyakkendők**

Legkiválóbb gyártmányu turista ingek u. m. satin selyem, zephir és trikott. — *Nagy választék a legújabb ruhatiszokban.* — Melltűzők, legyezők, férfi- és női zsebkendők, eső- és napernyők, kötött harisnyák: nők, férfiak és gyermekek részére.

Igen izéles és ezélszerű kézimunkák előnyomra és megkezdve: u. m. tálezkendők, aszalfutók, disztűrő-közzök, óratartók, gallér-, kezelő és nyakkendő-dobozok, újság- és kefe-tartók.

Fürdő-ruhák és fürdő-kalapok. — Bel- és külföldi illatszerek.

Lefinomabb esipkék és szallagok.

Valódi Hausschild-pamut és legjobb czérna-és selyem-keztjük.

— Jutányos áruk! —

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetek.

Férfi kelengyék elvállaltanak.

Férfi kelengyék elvállaltanak.

Végeladás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy Nagy-Kanizsán a város há-z-utczában levő

üveg- és porcellán-kereskedésemmel

végleg felhagyok, miért is Nagy-Kanizsa város tanácsának 4222-93. sz. a. kiadott engedélye alapján rövid időn át

végeladást tartok!

Üzletemben ennek folytán porcellán és üvegáruk, tükrök, keretek, álló- és függő-lámpák és minden a szakmába vágó tárgyak a legszebb kivitelben jóval a gyári árakon alól el fognak adatni. — Tömeges látogatásért esedezik

Nagy-Kanizsán, 1893. május hó 18-án.

SCHIFFER VILMOS FIA.

ASSICURAZIONI GENERALI 1892. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghöz (1892)

KIADÁS

Main financial statement table with columns for 'A tétel neve', 'Úrlet', 'Vagyón', 'Összes', and 'A tétel neve'.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghöz - Élethbiztosítási osztály (1892)

Sub-statement table for life insurance department with columns for 'A tétel neve', 'Úrlet', 'Vagyón', 'Összes', and 'A tétel neve'.

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1892. december 31-én.

TEHER

Balance sheet table with columns for 'Folyó szám', 'A tétel neve', 'A', 'B', 'ÖSSZESEN', 'Folyó szám', 'A tétel neve', 'A', 'B', 'ÖSSZESEN'.

Az 1892. december 31-én jövedelmező évként maradó díj-kötelezettségek értéke...

Magyarországi vezérlőnökség, Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigazgatóknál kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások a legnagyobb k/szűséggel...

A nagy-kanizsai főigazgató:

Schertz és Engländer.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Van szerencsém, becsés tudomására hozni, hogy a

gép-harisnyakötés

árait tetemesen leszállítottam. Mídon arról biztosíthatom a t. közönséget, hogy törekvéssel oda fogok hatni, miszerint megrendeléseit pontosan fogom eszközölni.

Becsés pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

KLUGER BERTA
N.-Kanizsán német-u, 793.

ARJEGYZEK.

Nő-harisnya-kötés párja **25** kr.
férfi „ „ „ **20** „
gyermek harisnya-köt. p. **20** „
töltés „ „ „ **10** „

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a hőr szépitésére és finomítására,

legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó hajpor,

— fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analizált és ajánlja **Dr. Pohl J. J.** cs. kir. tanár által Bécsben.

325

Elismerő levelek következő urnóktól:

Wolter Sarolta, cs. kir. udv. színésznő Bécs.
Beeth Lola, cs. kir. udv. opera énekesnő Bécs.
Schlager Antónia, cs. kir. opera énekesnő Bécs.
Palmay Ilka, színésznő a cs. kir. szab. színháznál Bécsben.
Odilon Helena, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
van Dyck Ernő cs. kir. udv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára **1 frt 20 kr.**

— Utánvétellel vagy az összeg előleges-beküldése után küldetik. —

Taussig Gottlieb

finom öltözéki szappan- és illatszer-gyáros.

Főraktár: **RÉCS, I. Wollzeile 3.**

Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszertárban.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

Néikülözhetlen minden háztartásban
a **Kathreiner-féle Kneipp maláta kávé**
261 — **rendes kávé ízével.** — 82—

Azon előrhetetlen előnyt nyújtja, hogy a pót-kávé mellőzhető, valamint az ártalmas tiszta kávé használatát pótolja: a maláta kávéval **ízletesebb, — egészségesebb és ízletesebb** kávé készíthető. — Felülmulthatlan mint pótka a kávéhoz.

Igen ajánlható nőknek, gyermek- és betegnek.

Utánzásoktól óvakodjunk!
Mindenütt kapható. **1/2 kilo 25 kr.**

Sch. Kneipp

Legyünk elővigyázatosak a „ZACHERLIN“ vásárlásánál.

Vevő: „... Nyitott rovarport nem fogadok el, hisz „Zacherlint“ kértem!... Ezen különlegességet joggal dicsérik a leghathatósabb irtó szernek mindenféle rovar ellen, és azért csakis: egy lepecsételt üveget »ZACHERLIN« felírással fogadhatok el!

Ára: 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frt.

- Kapható:**
Nagy-Kanizsán
Fesselhofer József,
Strém és Klein,
Pretzlmaier és Deutsch
ifj. Rosenberg Miksa,
Schwarz és Tauber,
Neu és Klein,
Armuth Náthán,
ifj. Fischer Ferencz,
Márton és Huber,
Rosenfeld Adolf és Fia.
- Csáktornyán**
Strahia Testvérek,
Graner
Heinrich Miksa,
özv. Göncz L. gyógyszer.
- Csurgón:**
Fried Albert,
Kreisler Géza,
Schwarz Béla.
- Keszthelyen:**
Laskay Ernő,
Wunsch Ferencz,
Oszmán Pál,
Márton Mór,
Ágoston Zsigmond,
Schleiffer A.
- Zala-Egerszegén:**
Kaszter Sándor,
Rosenthal S.
Hubinszky Adolf,
özv. dr. Unger,
Gyarmaty Vilmos,
Weiss Jónás utóda,
Rechnitzer M. és társa.
- Matezalliban:**
Kopár Jenőnél.
- Perlakon:**
Sosterics Pál,
és Kramarics Viktorná.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischek Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 korona (5 frt.)
Félévre 5 korona (2 50)
Negyedévre 2 korona 50 fillér (1.25)

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyitlétér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischek Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Műszerkesztőség:

Fő-utca Ollop-ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmegtelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Késziratok nem küldetnek vissza.

Tarlózás.

(=) Eseményekben gazdag napok voltak a lefolyt pünkösdi ünnepnapok, a mely eseményeket okvetlenül regisztrálnunk kell — habár post festa — ha hivatásunkhoz hűek akarunk maradni. Az a körülmény, hogy lapunk csak hetenkint egyszer lát világot, gyakran abba a kellemetlen helyzetbe hoz bennünket, hogy a lefolyt eseményekről nem közvetlenül lefolyásuk után elmélkedhetünk; de nem ment fel kötelezettségünk alól, mely arra hív bennünket, hogy a fontosabb eseményeknek nyoma legyen lapunkban is.

Három nevezetes eseményről akarunk e helyen megemlékezni, habár le kell mondanunk arról, hogy részleteket mondjunk el.

Az első a honvédszobor leleplezése, mely pünkösdi vasárnapján tartatott meg, a melynek a leggyönyörűbb tavaszi idő kedvezett. Olvasóink ismerik a hazafias ünnepélynek programját, a mely szerint az lefolyt. A magyar nemzet dísz honvédeink iránt a köteles hála adóját róttá le, mikor hőstettük — Budavár bevételének — emlékére szobrot emeltek, mely még a késő utódoknak is hirdesse a 48-iki szabadságharc vitéz honvédeink hősi tettét, buzdító példál szolgálva nekik. Az itt ez alkalommal tartott beszédek lelkesítőek voltak, de különösen az őz Degré Alajosnak nagy szónoklata, mely hatalmas magvas tartalmával megindító volt; a az ezekre

menő közönséget mélyen meghatotta. De érdekes volt és sok jellemző adat tartalmazó volt dr. Szénássy Sándor, a budai honvédegyelet elnökének felolvasása, ki a szobor történetével ismertette meg a közönséget. Ebből egy pár sort ide is jegyeztünk: „Mágnásaink — 4 kivételével — vagy nem vettek tudomást a létesítendő szobor ügyében megindított mozgalomról, vagy szándékosan maradtak távol adományokkal... Nem áldoztak főpapjaink a nemzet hagyományos vitézsége emlékére, alig 4—5 kivételével, ezek közül első helyen a nem is magyar származású, istenben boldogult Kruesz Krizosztom pannonhalmi főpát, ki a konventtel egyetértve, 50 frtot adományozott“

A honvédszobor leleplezési ünnepélye óriási közönség jelenlétében a legpéldásabb rendben folyt le és lélekemelő hatással volt a jelenlévőkre. A régi honvédek körében, kik az ország minden részéből összesereglettek, megindító jelenetek játszódtak le. Rengőszó számú koszorút helyeztek a talapzatra, többek között Zala-megye közönsége is koszorúval adózott a hősök emlékének; mely örökké feledhetetlen lesz.

A második mozzanat, a melyről megemlékezni akarunk, az országos tornaverseny. Szerencsés gondolat volt Csáky Albin miniszterrel, hogy ezeket az országos tornaversenyeket életbe léptette, s az ország figyelmét nagyobb mértékben mint eddig, a testi nevelés fontosságára felhívta. Nagy

haszna van és lehet ezeknek a tornaversenyeknek, különösen ha jobban megismeri a nagy közönség az országban és mindig több és több résztvevő akad, úgy az iskolák, mint az ifjuság részéről. Mert e versenyek nagyobb népszerűtlésének akadályát a költségek képezik. De addig is elvitázhatalan a hasznuk. Résztint az a körülmény, hogy az ifjuság megismerkedik az ország fővárosával, s habár rövid ideig is tartózkodik itt, mégis megtekintheti a fővárosnak egyik másik nevezetességét, tanulhat valamit, láthat, a melylyel tapasztalati — és látókörét gyarapíthatja, részint pedig az a körülmény, hogy a tornatanárok egymással összejönnek, megfigyelhetik egymás eljárását és hasznos eszmecserére van alkalmuk, — kétségtelen befolyást fog gyakorolni a tornaszak célzesebb tanítására, — az eljárás egyöntettségére, egyszóval a testi nevelésnek egészséges irányban való fejlesztésére.

Örömmel tapasztaltuk, hogy az elmúlt verseny alkalmával a játékok már nagy szerepet játszottak a mutatványok között, s hogy a lapok elítélik a hajmeresztő buk-fenceket, forgásokat, — melyek cirkuaba, de nem iskolába valók. Öszintén óhajtuk, hogy ez utolsó versenynek is meglegyen a maga erkölcsi hatása, s e versenyek mentül népszerűbbekké váljanak.

A harmadik mozzanat, a melyet figyelmen kívül hagyni nem akarunk, a melyről valószínűleg lesz még alkalomunk szólani — a függetlenség és 48-as párt

A „ZALA“ tárcája.

Esküvő napján.

Irta: JANCSÓ GYULA.

Ahány ház, annyi szokás...

Már — tesszem — Báriban régi szokás szerint úgy mulatniak a fiatalok, — hogy mindkét nemből öszegyűlnek a „kisdomb“-on és ki-nyujtott karokkal láncba fogóznak, aztán dalolva hol jobbra, hol balra mozognak, míg végre a nóta farkán ki ki párja derekához nyúl — és mind egy szálig láncra perülnök.

A tánc kurta, mint éppen a hozzá való nóta. A végén persze mind a kettő újból kezdődik.

Az a kisdomb a kastély és p'bánia közt terül el inkább, hogyszem emelkedik. — Azonban rendszerint csak vasárnap déután népesedik be, mikor vége a vecsernyének...

... A természet a tavaszból éppen a nyárba kapott át.

Az ég kék kártpint meg egy tenyérnyi felhő se látszik. A nap pedig áldoroban van és mosolyogva tekint vissza a nyugati hegy ormáról...

Az anyányi lányok övig erő hajfonatán tarka pánzlaka íbég. Hímhaló csipejűkön kurta szoknya, s minék a szélét szines szalagok fodrozák körül. Fehér ingvallukra mélyen kivágott lájbli simul, és a felett riktó színű nagykemő húzódik a kálissal körülfont nyakról alá egész a derékig. Karjukat szabadon hagyják; meg is letszik azon

a nap, a szél nyoma, mert hát barna bőre se-hogy se tud kibékülni a ráboruló bugyos palyóttal.

Arcuk, mintha csak úgy lebeleték volna oda, oly piros, oly vidám: akár a hasadó hajnal.

Hát a legények? — nomár ezek gümbölyű fejére pörge kalap borul; — nem is legény, akinek daitoll vagy árvalány-haj nem parádézik a kalapján. Piros-posztó mellényükön meg úgy ragyog a tulipán-virág formájára rakott sűrű-acélgombsereg, mintha éppen üztöböl volna. — Borjuszáju ingujjak pedig akár a szélőt lengette zászló, olyan módra uszsa a levegőt. — A kurtára szabott széles gyolcs gatyra rojtja elfedi a magas sarkú caizmát, melyen kevélyen peng a tarajos sarkantyú.

Szajukat kunkorgós kis bajusz árnyékolja, — honnan szilaj kedvvel tör utat a fülbemászó — magyar nóta.

Most éppen azt a nótat fújják:

„Hajlik a meggyfa, nagy az árnyéka,
Alatta nyugazik a barna lednyka“

Mire oda érnek, ahol a dal azt mondja:

„Ezt szeretem, ezt kedvelem,
Ez az én édes kedvesem“

Már arra Lovas Pista, Pallér Lidi oldalán terem a vele járja a „cica“ legapróbb részét: a csárdást.

Sok szem irigyen nézte ezt a szemenszedeti párt; de hát nem szólhatott ellene, mert Pista karakán legény volt ám a maga talpán, a

ki egy-egy köből tiszta búzát olyan szilajon vetett a vállára, hogy még a hét nyútoszák is alig állotta a vála keménységét.

Lid meg a barány-szelid természetével az egész Bárit bama-laba tudta ejteni. — Pedig csak minap jöttek ide, már mint — mult őszön. Ami kevés pénzecske volt az apja kezén, azon száraz-malmot állított az uraság felvegi telken; melléje meg egy csinos házikót is penderített a maga erejéből. Mert tudni való, hogy molnár létere fél ács meg fél kőműves volt az öreg; hat értette a módját.

Mindössze is három képeztek egy családot: ő kinyelme, az oldalhordója, és Lidi leánya. Ez a két väzonzseléd veiselte a ház gondját, — ök bántak avval a pár tehénnel, tinóval meg apró-cseprő majorsággal. Kis kertnek valót is fogtak a ház körül, az megtermette a konyhára valót.

Apjuk? — az a malom bajával törődött. Az ő ügyessége furta-faragta annak minden porcikáját; a bordás motólláló, meg a nagy hajtókereket. A garat nem is járt ott úresen, — sakaított az színtelen; nem volt annak se éjele, se nappala. — Ismerté is az öreg minden csinját-binját.

De aztán mikor nagyon meggyült az őrleni való portéka: akkor bizony Lidit is beparancsolta az öreg éds'-pám a malomházba.

Hej! tudta a kis hamis, hogy ebből is huzha ártatlan hasznót, mert ilyen alkalomra mindig magára öltötte a kék kászmer ruháját, amit ha be is szállott a liszt, akkor is mutatós volt Lidia.

Mi türes-tagadás? — biz ott kényes volt egy kicsit az eszemadia...

bomlása. E pártban — majd a jövő fogja megmutatni — reperálhatatlan szakadás állott be. E pártnak bomlasztó elemei csakugyan elérték azt, hogy *Eötvös Károly*, ki a minap mondott le a pártelnökségről, 17-ed magával a párt kötelékéből kilépjen. Történt pedig ez azért, mert Eötvös Károly a szabadelvűség terén nem ismer alkut, és mivel a Wekerle-kormány egyházpolitikája a valódi szabadelvűségnek megfelel, elfogadja és pusztá párttaktikából nem akarja a Wekerle-kabinetet megbuktatni, hogy vele együtt a kormány reformjavaslatai, melyek pedig benné vannak a függetlenségi és 48-as párt programjában, megbukjanak. Más szóval: nagyobb barátja ő a szabadelvű haladásnak, mint ellensége a kormánynak, míg a szélső ellenzéken vannak olyanok, kik nem sajnálják, hogyha a reformjavaslatok buknak, csak bukják a kormányt is. Ez bizony nem politika, hanem taktika.

Eötvös s hozzája csatlakozott elvtársai egy nyilatkozatot bocsátottak ki, a melyben a függetlenségi és 48-as pártkörből való kilépésüket jelentették ki. Ebben a manifestumban elmondják kilépésük indokait. Ennek a nyilatkozatnak a végén elmondják, hogy bafafias lelkiismeretük parancsolta, hogy inkább kövessék Kosuth Lajost, mint a gróf Pálffy Mórícot. Inkább maradunk a szabadelvű haladás rendületlen hívei — mintsem a reakció elősegítői. Inkább legyünk rossz taktikusok és hű bafafiak, mintsem ügyeskedő politikuskok megtagadott elveinknek árán stb.

A függetlenségi és 48-as párt f. hó 21-én tartott értekezletén sajnálattal vette tudomásul Eötvös Károly és társainak kilépését a pártkörből, s a maga részéről szintén egy kiáltványt bocsátott ki: Magyarország polgáraihoz, a melyben Eötvös és társainak nyilatkozatára válasznak. A párt itt azt a reményét is kifejezi, hogy a kilépett képviselők, majd ha a felkorbácolt és mesterségesen táplált szenvedélyek hullámai pihenőre térnek — ismét vissza fognak járni. Ennek a kiáltványnak a végső passzusát közöljük, mely így hangzik: »Az egyházpolitikai elvekhez való szilárd ragaszkodásunk nem gátolt eddig,

nem fog gátolni a jövőben sem, amú magunk elé tűzött szent kötelességünk lero-vásában, hogy megbuktatni igyekeztünk azt a kormányt, a mely pártunknak felbontására és megsemmisítésére tör és céljának sikerével a nemzeti öntudatnak elaltatását és a nemzet jövőjének eltemetését biztosan el is érte.«

A tanulság kivonását bátran olvasóinkra bízhatjuk.

Hol késik az éji homályban?

(?) Nem tudom, a szives olvasók közül hányan találják el, mire vonatkozik a cikkem fölé tett ismeretes kérdés. Azt mindegyik képzeli fogja, hogy nem a régi dicsőrege vonatkozik, melyet klasszikus költők, Vörösmarty Mihály, oly gyönyörű nyelvezettel énekelt meg, — hanem vonatkozik egy sokkal újabb keletű dologra, a mely, ha még sokáig késik, majdnem régi dicsőség-zámba mehet, vonatkozik a Dunántúli közművelődési egyesületnek még embryójában levő fiókjára.

Még soknak élénk emlékezetében lesz Bekris Gusztávnak felolvasó estéje, melyet ő a D. K. E. létesítése érdekében városunkban is tartott; talán nagyon sokan emlékezni fognak még arra a lelkes, tüntető fogadtatásra, s a felolvasás utáni banketi toasztjaira, melyekkel városunk a közművelődés lelkes agitátorát kitüntette. Talán arra is sokan fognak emlékezni, hogy egy nagy bizottság alakult, mely kebeléből egy kisebb bizottságot küldött ki, a mely kisebb bizottság jó idő — talán két év előtt — össze is ült, megis csinálta az alapszabályokat, — s ezzel azután el is hallgatott, s azóta mélyesen hallgat. A Dunántúli közművelődésének ügye pedig nálunk egy kis zátonyra jutott, s itt vesztegel az most is.

Azért tettük e kérdést cikkünk fejére: Hol késik az éji homályban? S kérdezzünk magunktól, mikor azt a pártatlan, valóban nagyszerű és dicsőrege eredményt látjuk, melyet az Emke elért, hogy igazán csak gyorsan muló szalma-láng volt az a lelkesedés, melyet akkoriban Kanizsán láttunk, mely oly gyorsan lelohadt? Lelohadt az ügynek nagy kárára, mert év-év után mulik s a kitűzött célok érdekében nem történik semmi, éppen semmi!

Sokszor kifejezést adunk mi már annak,

hogy a mi közönségünk minden jó ügyet pártol, minden jó ügyért áldoz, csak lelkes vezetői legyenek, a kik maguk is tesznek. A közönség azonban sirgőre minden jó dolognak. Eltemetik, elfelejtik s feltámasztani azután nem olyan könnyű dolog.

Pedig a D. K. E. fiókjának volna szép és nemes célja itt nálunk; volna hivatása a magyarosítás terén; volna feladata a Murakkózzal szemben nemcsak a nemzeti nyelv terén, hanem anyagi téren is volna feladata most, mikor a kisdobozási törvény megvalósításáról van szó, de volna feladata sok más téren is, miket itt felsorolni hosszadalmas lenne. De az oly nagy zajjal és lelkesedéssel iniciált fiók meg sem alakult.

Nem tudjuk, de meglehet, hogy itt a viszonyok nem voltak eddig kedvezők, s azok, a kik hivatva volnának intézkedni, még nem találják elérkezettnek az időt, hogy az aktiót megkezdjék. De nagyon óhajtanánk, hogy ez már ne késne sokáig, mert a magyar társadalomnak sokat kell tennie, hogy feladata magasan álljon, hogy teljesen megfeleljen azon hivatásának, melyet töle méltán el lehet várni.

A társadalom másutt is tesz, önzetlenül munkálkodik a közjó érdekében, hiszen az egyesített erő óriási dolgokat bír művelni, ha oly szellem hatja át, mely a gyakorlati felfogva, azt az ideálissal egybekapcsolni képes. Erre van nekünk nagy szükségünk. Mert nem szabad és nem lehet mindent a kormánytól várni; sokkal előnyösebb helyzetben van a társadalom, mely mindenütt a helyi körülményekkel számolhat, és olyan intézményeket létesíthet, melyek maradandó haszonnal vannak a közre.

Talán megfogják hallani ez ózinte szót ott, a hol érdeklődnek a D. K. E. iránt, s ha sikerült felhívunk a figyelmet ez elfeledett ügyre, akkor örülni fogunk, hogy a jó ügy létesítése már nem fog sokáig késni az éji homályban.

Tollfuttában.

„Poros világ és izzó légtömeg.“

Minden átmenet nélkül beleestünk fölg-meddig a kánikulába. A nap sugar-forralt levegőt, a kiizzott földet, a hervadó növényzetet nem hűsíti meg semmiféle éji vagy földi harmat.

Olyan a föld laakadt növényzetével, mint egy fiatal szép leány hervadó szépepével, akire nem hullat már harmatot a remény s lassan-lassan a könyvei is kipadnak.

Lovas Pista se állt hátrább egy csipetet se. Nyalka legénynek tartotta a falu; — hát izzen nem is igen takargatta ő kelme a nyalkaságot, már csak azért se, — mert a becületes Lovas Márton uramnak volt a fia, aki pedig már régóta, — hogy tisztességgel viseli az öregbirói pálcát.

Hozzá egyetlen fia! — bezzeg jól jár, a kinek beköti a fejét, mert a kenyere nem igen esik porba.

Pista már hónapokon át hallotta a kisbérestől, hogy szemre való lánya van a felvégi molnárnak; — a mellett még milyen dolgos! — akár hányszor ott sűrű forog az örös körül s olyan akkuratósan elvégzi a dolgát, akár csak tanult mestersége lenne.

Elnezett Pista már csak a birit is arra, — hadd lássa legalább szemtől-szembe azt a — ki-kiáltott fehér-cselédet, akit uton-utfélén szól-szappul a vásárnapon fajta.

Maga cipekedett avval a zsák gabnával is, — a hajtókerékhez való igás-lovakat csak amogy gyepfü-száron terelgette maga előtt.

Válósággal ott találta Lidit, aki éppen dalolászva szedte a vátot. Incselkedtek is véle, — akik garatra valót vittek oda,

— Szük marku molnárné lesz belőled hógám, mert tetészen szeded a vátot ebből a hitvány roszból; — mondja az egyik öreg asszonyfiéle.

— Már hiszen csak megénék tén ebből is; — felel Lidi mosolyogva.

— Meg-é? tén meg is gypjaszodol, azt tartom; — válaszol egy másik.

— Nem lehetetlen a, hallja kigyelmed; — szól vissza szaporán a jó kedvű leány.

— Ühm! az áldóját a hamis zúzádnak, de felvágta a bába a nyelved; mordul rá a torzonborz kishiró.

— Így születtem, látja kelmed, hát tén így is halok meg — vagy mi a kő.

— Jól van no! — vág a Lidi szavába egy szűrés atyafi, — azért ne nyelvelj olyan szer-telen.

Már erre Pistát elfutotta a Sz. Antal főze, s látva, hogy a lány szavától még a pajkosság árnyéka is messze maradt; nem tűrhette, hogy ennyi csipkedést hang nélkül hagyjon, — azért keményen rájuk piritott:

— Lidinek az a vámsja, ami a kendtek nap-számja. Ha ninosen kigyelmelek injjére: arra az ut, a merre a kerekvágás. Minden becületes munkának meghozódik a gyümölcse. — Oszlan csak a mondó vagyok, hogy itt senki emberfia ne hetvenkedjék! — értették?... —

Lidit úgy megillette az ismeretlen legény bátor beszéde, hogy még a szó is torkán akadt.

— No ne ámulj-bámulj te kis gilice-madár, csak igazat cselekedtem.

— Köszönöm, de nem szolgáltam rá. Ezek a jámbor emberek sem akartak tén engem megbán-tani; — kérelé Pistát a leány.

— Meghiszem, de elrabolták a drága időt; pedig lásd, én se jöttem ám üres kézzel vagy mi; én se akartam máról holnapra maradni; — ezért korholtam le az atyafiakat.

A szóváltás alatt betoppant az öreg Pallér,

amire aztán Lidi annak módja-rendje szerint — távozott.

Nyomon követte Pista s mindjárt az ajtón tul el fogta.

— Lidikém! csókolom a szived táját, tudod e ki vagyok én? hát egy szuszra kimondom, hogy én vagyok — Lovas Pista, Ist'-ügye' tetőtől talpig megtetszettel nekem... hát tudod mit? ... gyere hozzám feleségül... igaz lelkekre! ... nem bánod meg.

Lidi a váratlan leánykéresem még inkább meglepődött. Szóhoz is csak nagy nehezen jutott, tán mindössze is ennyit hebegett zavarodva:

— Kelmed is inyemre való legény hát Isten neki fakeszt; — a többi majd elvégzi a pap, meg az öregek...

Rávaló vasárnap — már láttuk őket a kisdombon, ahol a pezsgő kedvnek szívők szerint megadták savát-borsát. Ettől fogva szivesen vegyültek a cicázó fiatalok játékába.

— — — — —

Piros pünkösöd napjára volt kitűzve az esketők. Mind a két ház-tájon javába készültek rá...

Végre felvirradt a szép nap, de a mise előtt második harangszóra olyan hirtelen déli szél kerekedett, hogy vadember módjára két kézzel is cibálta a nádas házak födelét.

Ki ügyelt erre a kétszer nagy napon? Minden ember arról beszélt, hogy viruló élet vár a fiatal párra, mert hát piros pünkösöd napján mondják el a holtomiglant, holtodiglant...

A földre sem hull élesztő, termékenyítő eső e lassan-lassan az éltető források is kiapadnak.

Az igen mindennap keresztül-át kavarognak a százalaku felhők, egymásra torlódvá, egymáson átszuszva, mintha jó-kedvű, asztrikópenyas légi óriások hányának cigánykeréket a puha égzésű; de a szomszagos földet, a pusztuló növényze-tet nem szánják meg; hiszen messze marad az *ajda*.

Nincs a földnek most más harmata, csupán csak az, amit a szegény, a valóban földhöz tapadt szegény gádzák sós könyveiben kap.

Hogy állnak ott szegények a zöld vetés előtt a pusztító kaszával! Így állhat a halál is komoran, kínos habozással, mikor még halálra nem vált által életet kell elpusztítani.

A gyönyörű, zöldkálások rozsvetés ide-oda ing, hullám-zik. A kalászvirágok illata betölti a levegőt, valami meg-magyaránhatatlan, kimondhatatlan, gyönyör-érzetet lehelve a szívbé, a lélekbe is. Mennyi reményt ringatnak azok a virágzó kalászok! Milyen sok biztatással, sorokönyvitő ál-dásigérettel vannak tele azok az élettől dúszadó gabona-szálak!

Hervad, vész, pusztul a rétek virága, növényzete; a lé-heré hármassz levelezete egy csomóba futott össze a hervadás, a halál lehelőtől; a kécsigacsó fáradtan ejti le beteges fejecskéjét a föld felé. Virág, ember egy helyen keresi sírját: a mindent elporlasztó földben.

Senk réti, sem másé nem hajt éltető táplálékot a szegény ember verejtékes, hű társának: a jószágának.

Pedig a szegény jószág-élni kíván, a szegény jószágának élni kell; mert anélkül hiába van az átdást hozó föld; a nélkül nem lehet fényes, csillámló vassal át-meg átdélezzeni annak termő réteget, hogy a belhullott magot a természet csodás ereje huszszorosan, harminczszorosan adja vissza: mint afféle búvársz-óriás, aki lenyel egy régi kopott huszárt! aztán kalapszáj benti magából a tündöklő fényes érceket.

Az istállóból valami ismeretlen, csak néhány időkben hall-ható, nyösörögő állat-hang üt ki a székerek felé. A gazda megresszen, megrázkodik; valami idegborzongató hidegség utja át idegeit. Olyan érzés az, mint mikor éhhalállal küzdő embertársunk nyújtja felénk kiszott kezét, halálhangon kérve élemtető falatot és mi magunk is koldusok vagyunk; ha meneni akarunk, a saját számból kell kivenni a kegyeret.

A szegény gazda munkatársai, jószágai, éhséggel küz-dének, élemtető élelmet kérnek, idegborzongató, velőbe metező, siralmas hangon.

És a szegény gazda homlokára kiüt a fájdalom, a gond verajéke: vesi kaszáját (a fiatal zöld vetés halálkaszájá a) elbandukol szomorúan, lehorgasztott fővel, arcán a étküdelem sápadt némaságával, gyönyörű rózsavetés-höz, mely mintha fiatalága, üdésége erejével dacolni akarna a növényzet sárga rémével, a perzselő szárazsággal: élet, erős szárnak, dúszatag kalászokat ringat; televan az mind a gabona-élet teremő, édes, éltető tejével.

Megáll ott a zöld, hullámozó vetés előtt; kaszájára támasz-kodik és nézi-nézi azt a szépséges-szép, jószágos-jó kalász-tengetert, ami elringatja az ő lelkét is valami fájdalom, tompa merengésbe...

Ott van előtte a jövő reménye, a jövő életigérő ke-nyere. Ebbe vágja hát bele azt a rettenetes kaszát? Ezt a fiatal, fejlett élelmet arassa le idő előtt, mint a kegyetlen halál az ember-virágokat?

A násznép már reggel előzőnlötte a bíró-uram takaros portáját, javába áldomásokkal, mikor félreverik az öreg harangot s abban a perczben repül szájról szájra a borzasztó hír, hogy a Pallérék malmán táncol a pusztító tűz.

Nosza rajta!... lelkendezve tódu: arra a falu népe, legelő Pista, meg a koszos menyasz-zony... versenyt futnak az üvöltő széllel.

Mire oda értek, már siralmasan recsegték a kemény szarukal.

Pista vakon rohant a házba; — Lidit szeren-csére visszatartották mellőle.

Mintha csak készakarva kereste volna az a fiu a veszedelme!

Ahogy az ajtón eltűnt, abban a szempillantás-ban nagy robajjal omlott össze a ház a feje fölött...

Egy kékesen főlcsapott lángnyelv s nyomán ső-éten kavargó pernye szállongott még néhány pillanatra a kormos falak ormán.

Ember nem férhetett közel, perzselte a pokoli tűz még távolról is...

Szerencsétlen vőlegény! az esküvő napján szenvedett tűzhalált.

Az öreg Pallér szegényes holmiját szerette volna a kegyetlen lángok közül kiragadni és skaratlanul magát dobta mártaléknak az emészto elem izzó torkába...

A jó emberek nem, de a gonosz nyelvű világ mihamar megbékült a szerencsétlenséggel: nem voltak — úgymond — egymásnak szava.

Nem! Az nem lehet!

Nem átkonta-e meg már azt a kegyetlen csontvászembert is, mikor sokat igérő, fiatal életet pusztított el idő előtt, a virágos ragyogó, szép idejében?

Most ő is megtegye ezt a sokszor megátkozott, kegyetlen munkát?

Nem!...

A faluból valami fájdalom, esengő hangot ringat el a lomha lég a kertaljára...

A gazda megrázkodik. Görcsösen ragadja meg a borotva-éles kaszát és elkezdi vágni a zöld kálásokat lassan, szinte öntudatlanul, mint a megindított gép.

A kasza pengéje síró csöngéssel süben át a kalászokronk a utjában élettelenül hullanak le a megölt kalászok: élet-nedvök megpermeteni s gyilkos kasza nyomát. A szegény gazda a saját szájból metszi ki a kegyeret éhező barmai számára. Keserves, kínos kenyér-megszegés ez!

De azért a kasza csak egyre sühint síró csöngéssel. A levágott kalászok nedve megpermeteni az aszott földet. És a gazda sápadt arcát a leomló könyvek...

Aranyozza meg azt humorral, akinek van hozza saive! Én nem tudom.

8643/m.

Zalavármegye alispánjától.

Tekintetes városi tanács!

A múlt évi június hó 30-án 12558. számú rendelet-mel megengedtem, hogy az országos vásár logalmá alá vonható oly bucsukon, mely-ken régi szokás szerint mindennemű ipari és kereskedelmi czikkéknek egész napon való eladása még az esetben sem akadályozandó meg, ha ily bucsuk vasárnap tartatnak meg. A nm. kereskedelemügyi m. kir. ministerium folyó évi ápril-bó 14 én 19753/66-93. sz. a. kelt. rendeletével kimondotta azt, hogy bucsuk alkalmával akár hétköznapra esessenek is azok, formaszertől vásárai elárulítás csak az esetben gyakorolható, ha az illető helyen a bucsu napján egyszerűsind fel-sőbb hatóságilag vásár engedélyeztetett s ha ezen napra a hivatalos vásárjegyzékben az or-szágos vásár van: engedélyezett vásárokon ki-vül pedig a bucsuk alkalmával csak a szokásos bucsucikkék, imakönyvek, olvasók, szentképek, viaszgyertyák, mézesbábok stb. árulhatók. Fel-hívom (cimet), hogy a pályméltságú kereske-delemügyi m. kir. ministerium fentíi rendelkezé-sét hatósága területén azonnal és a legkiterje-dettebb módon létesse közhírré, s annak pontos betartását szigoruan ellenőrizze. Zala Egerszeg 1893. május hó 5 én. Csertán s. k. alispán.

4530/1893.

Végzés.

Tudomásul vételvéen, másolaiban mihez tartás végett szokott módon a legtagasabb körben azon-nal közhírré teendő és a helybeli iparüzlet elnö-kegének valamint a v. kapitányi hivatalnak és a helybeli hírlapoknak megküldendő. A vá-rosi tanács.

Nagy Kanizsán, 1893. május 13-án.

Babochay György polgármester.

Lengyel Lajos v. főjegyző.

A közönség köréből. *)

A tekintetes városi tanács figyelmébe!

Séta-helyekben szűkölködő városunk közönsége nagy előszeretettel a Csengery utcát szokta leg-többnyire felkeresni, hol a hársfa-sor alatt tiszta, üde leegőt találhat-na.

Igaz, hogy a nagy por és a botrányosan hid nyos öntözés eddig is eléggé keserítette jámborlelkű polgáraink ez élvezetét, de a mi most ott történik, az minden kritikán alul van.

Az amugy is rendkívül nagy forgalmat nagy mértékben növelik az épülő sörgyárhoz közlekedő léglá- és homokocsik, melyek rendszeren nem az ut követett részén, hanem oldalt, a lábnyi mély porban mennek úgy, hogy ha 2 napig nem esik az eső, valódiagos porfellegek töltik be városunk ezen legzsebb, leglegzsebbebb és valóban jobb sorsra

*) Ezen rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállalunk. de szívesen adunk helyet itt minden közérdekű felzárta-lónak.

A szerk.

érdemes utdjának levegőjét. — A lakosok kora reggeltől késő estig az ablakokat zárva tartani kénytelenek, hogy legalább lakásaikat ez új csapda-tól menten tartassák.

A lélegzési bántalmakban múlt évben elhaltak száma 198, vagy is az összes halálesetek 34 szá-zalékát tette. — Perze a pormak és a nyitott búzós csatornáknak ebben semmi része.

Ég ezért fizetünk mi Kanizsán 58¹/₂ százalék, városi adót?!

Egy városi polgár.

H I R E K.

— **Személyi hír.** Forinyák Gyula cs. és kir. altábornagy honvéd főparancsnoki adatus e hó 26-én éjjel városunkba érkezett; másnap szemlét tartván a honvédség felett, délutáni von-nattal, igen meglegedetten tovább utazott.

— **Uj védnök.** A nagy-kanizsai katonai, Hadastyan Egyletet: azon hitűntetés érte, hogy gróf Bathódy Lajos főmei kormányzó a neki felajánlott védnökséget elfogadta. A védnökég felajánlására igen szép alkalma volt az egylet-nek, a mennyiben ennek büdöttsége pünkösöd napján a főmei Hadastyan Egylet zászló-felava-tási ünnepségén részt vett és itt érte azon öröm, hogy ily kiváló férfit sikerült védnökéül meg-nyerni.

— **Művészek hangversenye.** Lapunk — múlt számában már hirt adunk Jászai Mari, Hilgermann Laura és Polonyi Elemér budapesti művészek június hó 7-én a Polgári Egylet — nagytermében tartandó hangversenyéről. Ezen hírünket bizonyos kételylyel fogadta városunk és vidékének közönsége, mert szinte bihetetlen-nek tartotta, hogy tényleg alkalma lesz egyszerre három ily rendkívüli művész ritka művelőzetet nyújtó előadásában gyönyörködni. Mióta közön-ségünk meggyőződött arról, hogy a művészek itteni szereplése egészen bizonyos, mindenki ipar-kodik magának helyet biztosítani és így biztos kilátás van arra, hogy a művészeknek rendki-vüli nagy és elegáns közönség fog tapsolni. A műsor, mely némi változást szenvedett, de érde-keségéből mit sem vesztett — a következő:

- 1. Ballet részlet az „Alceste” dalmából, aszerzék Glück-Saint-Saëns előadja: Polonyi Elemér.
- 2. „Jehova” költemény, írta Kis József, szavalja: Jászai Mari. 3. a) Aria a 16 ik száradból Ales-sandro Stradella, b) Bölcsoadal Mozart, c) Hagyj álmodni szerelemről Hubay Jenőtől, éneklő: Hil-germann Laura. 4. a) „Etude” Paganini-Liszt, b) „Scherzo” Chopin előadja: Polonyi Elemér. 5. „Költemények” szavalja: Jászai Mari. 6. a) „Is-mered ama hont” Thomas „Mignon” dalművből b), „Ósszel” aszerzék Franz, éneklő: Hilgermann Laura. 7. a) „Berceuse” Grieg, b) „Magyar ábránd” Polonyi, előadja: Polonyi Elemér. Kezdeté 8¹/₂ órakor. Helyárak: Páholy 5 személyre 15 frt, 1-2. sor és oldalülés 3 frt, 3-4. sor 2 frt 50 kr., 5-9 sor 2 frt, a 10bbi sor 1 frt 50 kr. Kárzati ülőhely 1 frt. Földszinti állóhely 80 kr. Jegyek előre válthatók: Fischer Fülöp könyvke-reskedésében Nagy-Kanizsán.

— **Disznólevél-átnyújtás.** En itették annak idején, hogy a sormási önk. tüzoltó egye-sület Szentits Karolyt-kanizsai járás főszolgabi-rajt tisztelbeli elnökké, Knortzer Györgyöt, a nagy-kanizsai tüzoltóság főparancsnokát pedig tisztelbeli főparancsnokká választotta a sor-mási tüzoltó egyesület körül szerzett érdemeik-nél fogva. A két tisztelbeli tisztviselőnek egy négytagu küldöttség f. hó 22-én délután nyuj-totta át a szépen kiállított disznóleveket.

— **Gyász-hír.** Öszinte részvétellel közöljük az alábbi gyászlapot, mely egy derék némeslelkű urnó halálát jelenti. Ezen haláleset vidékünk egy nagy tisztelott családja hozottmélly gyászát és a temetésen megjelent nagyszámu diszes kö-zönség az igaz barátság meleg érzelével oszto-zik a gyászoló család bánatában. — Somogy Gyula és neje szül. Vasdényei Kelemtina ugy a saját, mint gyermekeik: Antónia, Kelemtina, Gyula,

Karolin és Irma nevében fájdalommal telt szívvel jelentik torrón szeretett édes anyja, nagy anyjuk illetve apának: özv. Vasdényey Antalnén szül. Péry Károlina urnónek Paliban, f. hó 19 én, a halotti szentségek ajátos felvétele után élete 72-ik évében, hosszabb szenvedés után történt gyászos elhunytát. A meghalodott földi maradványai f. hó 21-én délután fél 5 órakor fognak saját lakásán a róm. kath. kivallás szertartásai szerint beszenteltetni a a palini sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engedtező szent-mise-áldozat f. hó 23-án délelőtti 10 órakor fog Nagy-Kanizsán az az. Ferencz-rendűek plébánia templomában az urnak bemutatni Palin, 1893. év május hó 20-án. Aldás és béke poraira.

Eljegyzés. Schönfeld Nandor a déli vasut tisztviselője Nagy-Kanizsán, f. hó 21-én jegyet váltott Kohn Jenny kisasszonnyal Szombathelyen.

Jubileum. Ritka jubileumot fog e napokban Sommer József helybeli nagykereskedő megülni. Nem kevesebb mint 40, mond negyven év óta hű törsvendége a „Szarvas Szálló” éttermének. Idő közben sok változason ment a szálloda át, megváltozott abban minden; nemcsak a vendégek lettek mások, de még a falak is. A fiatal Sommer Józsefből Pepi bácsi lett, de a megváltozott körülmények közt is megmaradt a Szarvas törsvendégének, kit mindenki szeret, mert ő is szeret mindenkit és így bizonyára sokan lesznek, kik a jubiliás tisztelőire a legközelebbi napokban rendezendő jubileumi lakomán szívből fognak résztvenni.

Próbaéneklés. Gróf Zichy Géza a m. k. opera intendánsa ítéletéről hozott cikkünkben oda nyilatkoztunk, hogy a próbaéneklők közül csak Hucksiedt Iren, Broch Hermina és Gross Olga kisasszonyok számíthatnak meghívásra. Mint értesülünk, ezen meghívás nevezettek részére már meg is érkezett. Ebben megkeretnek az illetők két darabot, a jövő hó közepén az opera színpadán történendő próbaéneklésre betanulni és ezen próbaénekléstől függ: vajon az ösztöndíjak közé kiképezetetésre felvétetnek-e vagy nem?

Színészeinkről. Rakodczay szintársulata f. hó 20-ika óta az ó-budai színikörben működik. — Szívesen halljuk, hogy a közbűnség melegen pártolja derek társulatot, melynek előadásaitól a fővárosi sajtó igen dicserőleg nyilatkozik.

Eljegyzés. Rosenberger Samu Bécsből e hó 21-én eljegyezte Weisz Ida kisasszonyt Nagy-Kanizsán.

Templom szentelés. Pu zta Szt-Lászlói Tardnyi Ferencz urasság nagy áldozatkészséggel igen szép templomot építtetett, mely nagyszerű ünnepségekkel június hó 7-én a szombathelyi püspök által fog beszenteltetni és bérmáltatni.

Műkedvelői előadás. Egy műkedvelői társaság, mely már több ízben állt a jótékony-ság szolgálatában, június hó 4-én a helybeli tűzkárosultak javára „Polgári Egyet” nagytermében „A vereshajó” népszínművet fogja bemutatni. A műkedvelők dicseretes törekvései közönségünk bizonyára méltányolni fogja.

Díjtekvés. A „Polgári-Egyet” tagjai június hó 1-én Ur-napján az egyet kerü helyiségekben díjtekvést rendeznek, melyen az egyet tagjai és az ezek által bevezetett vendégek szívesen látatnak. A díjtekvés d. u. 4 órakor kezdődik. A rendezőség szép nyeregműtárgyakról bőven gondoskodott.

Köszönet. A „Nagykanizsai Kereskedők Társulata” (kereskedelmi testület) vasárnap, június 4-én, délelőtti 11 órakor a városház tanács-termében tartja évi rendes közgyűlését, melynek napirendje: — 1. A választmány jelentése. — 2. A szármadás és 3. a költségvetés előterjesztése. — 4. Netáni indítványok tárgyalása, a melyek azonban június 1-ig az elnöknét írásban benyújtandók. — 5. Új választás. é. p. választandó: a) elnök, alelnök, titkár, pénztárnok és hat választmányi tag, Ebenspanger Lipót elnök, Unger Ulmann Elek alelnök, Weisz Tivadar titkár, Maschankzer Mór pénztárnok, valamint Bethlheim Győző, Fischer Sándor, Grünhut Fülöp, Gatettner Salamon, gelsei Gütmann Vilmos és Rothschild Samu választmányi tag urak sorrend szerinti kilépése folytán, a kik azonban új-ból megválaszthatók; b) három tagból álló számvizsgáló bizottság.

Tűzoltó gyakorlat. A nagy-kanizsai önk. tűzoltó testület f. évi június hó 4-én d. u. 4 órakor a főtéren nagy-gyakorlatot tart. Ezen

gyakorlat az eddigiektől annyiban lesz eltérő, amennyiben nem csupán tűzroham-gyakorlatra hanem a szorosan vett iskolai-gyakorlatra terjeszkedik ki. Nevezetesen a lecsúszók és szivattyúk üzemzerinfi fel- és lezerelésére: a horog-letrákkal való mászásra, és ezek után az összes felszerelésekkel — támadásra és mentési gyakorlat.

Halálhír. Özv. Baranyay Lászlóné szül. Preisinger Maria május hó 24-én életének 70 ik évében elhunyt Nagy Kanizsán. Az elhunytat kiterjedt és közbecsalásban álló család gyászolja.

Tűz lángvisem. Pünkösdhétfő délutánján tűz ütött ki. A csendes időjárás és a polgárság faradhatlansága rövid idő múlva gátot vetett a rombozó elemnek, mely négy házat, néhány darab szarvasmarhát és sertést pusztított el. A kár mintegy 5000 forint.

Pizkosk utcarészék. Panas� érkezett be hozzánk, hogy a Zárda-utca c-atornájára néhol pizkosk, s kiállhatatlan büzt terjeszt, hogy az arra járó-kelek kénytelenek szembendővel tartani be orrukat. A vasútra vezető utcában pedig a szenttereuciek bastája mellett gyűlt határba a bűzös rothadó szemét s az állomás felé gyalog haladóknak ugyancsak meggyorsítja lépéseiket kellemetlen bűzzel. Ajánljuk a rendőrség figyelmébe!

Adóügy. Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírre tétetett, hogy a Nagy-Kanizsa városi 1893. évi házbér és házősszdty adó kivételai lajstrom az 1893. évi 44. t. c. 16. és 36. §. §. értelmében 1893. május hó 23-tól kezdve 8 napon át a városi adóhivatalban a hivatalos órán belül bárki által betekinthező és azon adózók, kik az illető lajstrom tárgyait adónemmel már a múlt évben megróva voltak a közszemléltől kitétel napjától, — azon adózók pedig, kik ezen adónemmel a folyó évben első ízben rovatik meg, adótartozásuknak az adókönyvecskejükbe történt előírás követő 15 nap alatt neán észrevételeiket a városi tanácsnál írásban benyújthatják. — Egyuttal figyelmeztetjük az adózó közönségre, hogy a f. év első felére hárallékos adónemek, miután a fizetési meghagyások a feleknek már kézbesítve lettek a törvény intézkedése folytán június hó 2-től kezdve végrehajtás utján fognak behajtatni.

Helyreigazítás. Lapunk megelőző számban a következő számbeli sajtóhibák csuszak be: „Szép tettek” című újdonságnál Ebenspanger Lipót ur 20 frt adományá helyett 10 frt volt kiütetve. A köép keresk. iskola folyó hó 31-én tartandó majálisára a belépti díj nem 40 hanem 50 krajcár. — Trachoma Zala megyében” című hírtünkben f. hó 17. helyett 27-ke szedetett.

Museum. Városunkban már egy hete Bayer György „mechanikai muzeuma ültette fel tanyáját, mely érdemes a meglektetésre. A viaszalakok, főleg a gépezettel ellátottak, igen sikerült művek, melyek nem rontják a jó ízlést. A Bergher-léle szellemidézések igen ügyesen mutatnak be és hacsak ennyiből állana az egész, mindenkinek jó lélekkel ajánlhatnánk a muzeum meglektintését. De van ezen muzeumnak egy „anatomiai osztálya” a felbűlték részére. Ezen osztály meglektatása — tanulmányi szempontból orvosoknak szülészöknöknek igen ajánlatos és ha egyéb éreit egyének meglektintik, ezeknek sem fog artani. De arcunkba azok a vér, — a mint halljuk — iskolás gyermekek azért a 10 krajcárnyi belépti-díjért azintén „teknőteknek” tekintetnek és azon extra kabinetbe bebocsáttatnak. Nem hisszük, hogy ez a tulajdonos beleegyezésével történnek, mert ez még az anatomiai katalógusra is azt nyomtatja „Gyermekek kezébe adni tilos.” Legyen tehát szigoruan tiltva a bemenet is különben a rendőrség beavatkozását fogjuk kérni.

Telefoniádák.

Asbóth ur úgy látászik: nagyon szereti az elmentéket. Tiszáról ki akarta sütni, hogy nagyon katolikus, s a honvédszobor, leleplezésénél — Hentzi is megkoszoruzta.

Node azt hiszem: az volt az utolsó szereplése. — Így mondják a jócsejiek.

Biró. (Egy szentimentális hölgyhöz.) Mondja meg asszonyom volt-e már büntetve? Egyuttal

figyelmeztetem az eskü szentelgére, s ha mint tanu nem mond igazat, szintén büntetés ér.

Hölgy: (gondolkodik) sóhajva igent mond.

Biró: Mikor, a miért volt büntetve?

Hölgy: Egyszer bérmentetlen levelet kaptam s tíz krajcár büntetést kellett fizetnem.

Kaszárnyából.

Káplár: Mond meg nekem te burdás, — hogyan különbözteted meg az ezredest a generálistól?

Baka: Az ezredest még korombán beszél az emberrel, a gyenyeralis már fiamnak szól.

Tanár: Mikor hasznáunk régmúltat — igéknél.

Tanuló: Ha Krisztus előtti időben történt valami.

Telefonos.

TÖRVÉNYSZEKI CSARNOK.

Felső bíróságoktól leérkeztek.

Özv. Vastag Györgynének — Vastag Pál elleni ügyében a kir. tabla az első bíróság ítéletét helybenhagyta.

Polák C. Rudoltnak — Kálivoda János és neje elleni perében a királyi tabla az első bíróság ítéletét megváltoztatva.

Horváth Károlynak — Oláh Kanut és neje elleni perében a kir. tabla az I. bírósági végzést helybenhagyta.

Tasner József elleni bűnügyben a kir. tabla az első bíróság ítéletét helybenhagyta.

Kis Józsefnek — Sabján József és István elleni perükben a kir. Curia az első bíróság ítéletét helybenhagyta.

Özv. Szabó Józsefnének — özv. Szabó Jánosné elleni perében a kir. Curia a második bíróság ítéletét helybenhagyta.

Hegedűs László elleni bűnügyben a kir. Curia a második bíróság ítéletét helybenhagyta.

IRODALOM.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál: Fischer Fülöp könyvkereskedésében megrendelhetők:

Remekvilág válogatott egy és többszámú énekek szongrakísérettel, — cím alatt jelent meg e napokban Rózsavölgyi és társa zeneműkiadóknál az első kötet dalos füzet, melyet a szerdéből ifjúság számára, valamint iskolai és magánhasználatra Lauger Viktor gyűjtött össze. — Ezen becses munka kiadására nagy szükség van a magyar zenirodalomnak, mert a nagyvárú mesterek, miső Bethoven, Schumann, Mozart, Schubert stb. művel eddig nem jelentek meg olyan magyar szöveggel, mely nemcsak magyarság és az eredetinek megfelelő hüszg tekintetében, de azon szempontból is megbecsülhetetlen, hogy az ifjúság lelkiéletére is nemesítőleg, üdítőleg hat. — Ajánljuk a zenekedvelők szíves figyelmébe.... Az első kötet ára 3 korona.

A Pallas Nagy Lexikona ismeretes füzetes válogatásból a lefolyt héten a 26. és 27. füzet jelent meg, mely a Bamberough-Bányajog-Bár Kochbágy terjedő tudvalókat dolgozza fel. A 26 füzethez Bajorország térképe s a Baglyok képe van mellékelve, a 27. füzetben Baranya megye térképe, Baktériumok és Balancier göngöpe képe van mellékelve. Altitársak közjogi érdekt a Bán cikk, melyeket Makay Dezső és Bojaióé Iván írtak meg. Nagyobb cikkeket még a Bánfy-csaladról, Bankról, Bányáról és a Barany családrol írottak. A két füzetben együtve 13 szövegábra található. A Pallas Nagy Lexikona megrendelésre a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában, Kecskeméti-u. 7. sz., valamint minden könyvkereskedésben. Egy-egy füzet hetenkint jelenik meg, ára 30 kr. — 60 fillér.

Új zeneművek. Rózsavölgyi és társa az kir. udv. zeneműkereskedésében legújabbban a következő zeneművek jelentek meg. 1.) Magyar népdalok, énekhangra, gordonka (vagy hegedő) és szongrakísérettel áltírta: Káldy Gyula. Káldy a magyar zene faradhatatlan művelője, ki most is köruton ismerteti a magyar opera gyöngyét, ezen művével is nagy és kedves meglepetést szerzett a zenekedvelők közönségnek. A füzet Bianchi Bianka k. a-nak van ajánlva, ki a dalokat nagy kedvvel énekl. Új 3 korona. 2.) Sipos Antal kedvelt seneiroktól egy új zenekép „Pásztorhangok” címmel id. Abrányi Korán barátjának ajánlva. Kedves dalamos köcsépnészségű genedarak, zamatos magyarsággal megírva. Ára 1 korona és 60 fillér. A harmadik újdonság szerzője Fekete I. István „Homo novus” a zenirodalomban „10 Hegyaljai magyar dal” című dalfüzetét feltüntet keltő credetiség, magyarság s izlés tekintetében azon kevesek közé tartozik, amiket szívesen hallgatunk meg s énekelünk. A füzet ára 3 korona. Mindhárom mű hazai szerző magyar stílusú terméke s jól esik ezt konstatálnunk.

— Az Athenaeum Képes, Irodalomtörténetéből, melyet Beöthy Zoltó egyetemi tanár szerkeszt, megjelent az 5-ik füzet, az előbbiekhez hasonló gazdag tartalommal. Ebben Simonyi Zs. folytatja a Kódexek, mint nyelvemlékek vizsgálát és Marciá Henrik középkori latin krónikáink értékét fejtegeti. E két cikkel be van fejezve a mohácsi vészig terjedő korszak, melyben irodalmunk és köznevelődésünk egész köre olyan alaposággal, annyi becses részlettel s oly gazdag illusztrációkkal van bemutatva, a hogyan eddig egyetlen irodalomtörténeli munkában sem volt s nem is lehetett. Ugyan e füzetben megkezdődik a tizenötödik század irodalmi viszonyainak ismertetése. Az első cikben Kardos Albert ad áttekintést a protestáns korról (1526-tól egész 1606-ig); a 2-ikben Hellebrant Árpád: A könyvnyomtatás kezdete Magyarországon cím alatt az ösnyomtatványokról s az első nyomdákrol és könyvtárakról fennmaradt adatokat szövi érdekes képpé; — a harmadikban ismét Kardos a Vallásos irodalom című fejezetben az első nyomtatott biblia-fordítókrol értekezik. — A szöveget tizenhat kisebb-nagyobb illusztráció díszíti: kódex-mutatványok (magyarazattal), arcképek, a legrégibb magyar nyomtatványok, végül első magyar disztichonok Sylvester Ujtesamentumának bevezetőéből, mely lap mint — nyomdai termék is érdekes. Külön mellékletül a Müncheni-kódex egy lapja (magyarazattal) és Temesvári Pébárt Pomériumának címlapja van a füzethez adva. A minden tekintetben nagybecsű irodalmi vállalat két hetes füzetekben jelenik meg s minden hazai könyvkereskedés vagy a kiadótársulat utján füzetenkint vagy előfizetés utján beszerezhető. Minden egyes füzet ára negyven krajcár.

(**Öt nyelvű szótár.**) Robicsek Zsigmond budapesti könyvkereskedő kiadásában és Somogyi Éde szerkesztésében igen érdekes és valóban hezagos pótló vállalat indult meg. A vállalat címe: Öt nyelvű szótár és feleleli a magyar, német, angol, francia és olasz nyelvet. A műben igen fontos és gyakorlati újítást tapasztalunk, a mennyiben mind az nyelvnek szókincse egyetlen folyatónál fogva, megszakítatlan ábecerendben van feldolgozva, s mi lehetetlenség tette azt, hogy minden egyes szó valamennyi többi négy nyelvre je van fordítva. Hogy némi fogalmat nyujtunk a szótár használatosságáról, csak azt jegyezzük meg, hogy az aránylag szűk tér dacára összesen körülbelül 800.000 szót fog tartalmazni. Az egész mű 32 füzetben fog megjelenni és egy füzet ára 30 kr. Mindazonáltal, a kik idegen nyelvekkel foglalkoznak, melegen ajánljuk e közhasznú mű megszerzését.

Az **„Eredeti Magyar Dalitár”** ének, zongorára és cimbalomra szerkesztett zenemű folyóirat III-ik évfolyamának 9-ik füzete érdekes tartalommal jelent meg. A füzet minden egyes számát dallamosság és könnyen játszhatóság jellemzi. A legmeselegben ajánljuk lapunk t. előfizetőinek e pártolásra méltó magyar zenei folyóiratot. — Megjelenik minden hónapban egyszer 8 dal tartalomnak ének- és zongorára, valamint cimbalomra írva. Előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt. Egész éves előfizetők az eddigi megjelent füzeteket egyszerre, fél éves előfizetők a 7-ik füzettől kezdve azonnal megkapják.

CSARNOK.

A kik szeretik egymást.

— Elbeszélés. —

Irta: Ulrich Nándor.

Mi boldogok voltunk! Boldogok, milyenek csak azok lehetnek, kik szeretik egymást.

Őket nem anyagi körülmény kapcsolta egyívű, nekik a pénz, vagyon, földi javak, csak mellékesek valának. Eggyéforrott keblükben egymásért vert szívük, egymásért éltek, egymásért küzdtek a zordon élettel.

Szerették egymást s egymáséi lettek. Nem hordhatott a család rópké hír hamis árnyakat felülük, de nem is lett volna rá szükség; mert azt nem hitte volna senki, ki csak ismeré őket, vagy az, ki boldogságuk perceiből csak néhányat is lelt körülükben.

Meg volt köztük ama vagyon, melyet kellő többen mindenki megszerezhet, de ha e kinálkozó pillanatot elröppent, nincs pénz vagy barm-

dragság, mivel azt hozzánk be lehetne csalogtatni, mert sz minden kincsénel többet ér a ez a — boldogság.

A ki boldogságát kincse árán kívánna meghódítani, az téveszteni célt, mert ha képesek volnánk is oly érzésbe ringatni magunkat, melyben azt mondhatnók: boldogok vagyunk, az csak pokoli tévedés volna, mert az ily pénzen vett boldogság, pénzünkkel együtt szívárog el.

De nekik nem is kellett félniök, hogyha pénzük elogy, vége lesz boldogságuknak, sőt inkább ők csak akkor lettek volna igazi boldogok, mert akkor tudták volna meg, hogy küzdeniök kell; az örökké lángoló szerelemtől sarkalva fogtak volna a munkához, hogy egymáson segítsenek.

Hanem ők koránt sem várták azt, míg oly nyomorult helyzetbe jutnak, hogy kényszerítve legyenek küzdeni a napi kenyérért, hanem munkálkodniak, mert abban örömeiket lelték.

Ha a férj eltavozott hazulról, hogy munkája után lásson, a nő serényen kezdett házi teendőibe s vigan dalolva, ujongva folytatta a munkát, zengett a ház, mint a paradicsom.

S ha visszatért a férj, meglepődéssel nézhetett körül s örömtől éragadva csókolható meg neje hófehér homlokát.

Hát még, hogy örültek akkor, midőn a család egygyel szaporodott!

A férj magánkiül volt örömeiben, ölette, csókolta nejét s a kicsikét karjaiba ragadván, órákig hordozgatta a szék szobában s a mellett vig dalokat dudogtatott neki.

S midőn a kicsinynek már mosolyra is megnyitak ajkai, forró csókot lebbenetett reájuk, mert fiacskája képéből látta saját képét vissza tükröződni.

A gyermek nőtt, nőtt a boldogság is.

Alig volt másfél éves, már kis nadrágot varrt neki az anyja.

Ki képzeltetné el a gyermek örömet, midőn levetik róla régi szoknyáját s új nadrágra bujtatják; ki képzeltetné el, mily örömmel dugja a kis gyermek nadrágja zsebe mélyére kis kacsóit, mert hisz jól tudjuk, hogy a kicsikének a zseb a mindene.

S midőn az atya visszatért a gyermek szalad elébe s pici ajkai örömmel rebegik:

— Papa, zsebem van!

A papa karjaiba veszi a gyermeket — s tán könyei is kicsordulnának ha csak egy pillanatra is megfedekeznek arról, hogy ő férfi — s hogy ő családapa.

Egyszer csak jön a boldogabb alkalom.

A papa falovat hoz s a kis pubi: huszár-ruhába öltöztetvén, reá ülteti.

Ekkor örülnek mindhárom legjobban. A gyermek örül lovának, ők mindketten gyermeküknek. — Hiába akarják levenni a gyermeket lováról, az nem száll le. — Hagyják hadd teljék kedve, míg ők munkához látnak.

A gyermek csak hintál lovával, a csak egyre sarkantyuzza oldalát. Hanem egyszerre csak megvadul a paripa, földhöz vágja magát s veleegyütt a gyermeket.

Lesz erre sírás-rivás, jajgatás. A szülők odaszaladnak hozzá, fölemelik s vigasztalják.

De a gyermeknek hiába minden; nem hallgat el egyhamar.

— Meghalok, meghalok — jajgatja, bezuzott orrára mutatva.

Az' nap aztán már nem ül fel lovára. De másnap már mindent feled.

De a kis család boldogsága nem tartott örökké. Jöttek komor napok, melyeken a boldogság anygala messzeszállt s magával vitte az örömet, vigaszt, jókedvet.

A családapá nehez betegségbe esett, s otthon kellett maradnia. Az égyban kellett töltenie napot — éjet, kinök közt... szenvedve.

Nagy ijedség fogta el a nőt, félt s reszkettett. Nappal ott varrt férje ágya mellett s férjét vigasztalván, mintha vigasztalódní látszott volna maga is.

De a hosszú éj sem üzte el őt férje ágya melől, ott ült egy széken s nem tudott nyugodni.

Sokáig figyelt, hallgatott; leste férjének minden mozdulatát s várta, míg nehez lélekzetei — egymásután feltörték kebléből.

A szóbát csak a pillógó mécs világította meg. A nő a mécs halvány világánál elővette imádságos-könyvét s imádkozott, kérte a Mindenható, hogy ne ragadja el körülük legiragább

kincsüket, hagyja őket még együtt élni, hisz ők oly boldogok.

Álmatlan szeméből lepergő könnyei áraszták el arcát, míg a férj aludt, de ha felébredt, elfojtá fájdalomt, felfelordulván, lelérlő könnyeit, mert nem akarta mutatni férje előtt, mily halálatlan a fájdalma.

Minden pillanatban remélt, leste a férjét vizsgáló orvos minden mozdulatát, tekintetét, mert így akarta megtudni, vajjon van e remény? Ismét boldogan eihetnek-e, mint ezelőtt?

Remélt! de hiába remélt!

Férje állapota minden órában rosszabb lett. Az orvos nem szólt a nőnek semmit, — nem akarta kétségbe ejteni, de a mellett tudta, hogy már nincs segítség.

Most már a nő egy pillanatra sem hagyta el férje ágyát. Nem gondolt a házi teendőkre, — mert hisz legfőbb gondja volt a férjét ápolni, kinek inkább ő maga kőcsönzött volna napokat, éveket saját életéből, hogy csak együtt élhessenek, ha lehetne! volna.

Férje állapota mindig súlyosbult... a nő mind jobban kétségbeesett.

Egy délelőtti a férjnek már a balálveritek — gyöngyözött homlokán.

— Izzadsz? — kérde a nő, férje fölé hajolva s lelérlőve homlokáról az égő cseppeket.

— Nagyon melegem van — nyögött a férj halkán, nehezesen.

Gyermekek ott volt a szobában; játszott, — örült játékaiknak, mert még mit tudott ő a telől: mily szánandó helyzetben van. Ilyen minden kis gyermek. Nem gondol a mászal, csak játékaival.

Megunt már lovával játszani. Oda ment a fal mellett álló szekrényhez, melyen régi állóóra kegyezett. Nézte egy ideig, aztán odavonassolt egy széket, felmászott reá s elkezdte az óra — szerkezetét felhuzni. Az óra zenélni kezdett s a gyermek örült neki.

Az anya hiába intette, hogy szálljon le a székrol, nem akarta ott hagyni új játékat. Ott maradt a széken s szomorúan bámult az órára.

Az anya nézte, viz-gálta majd férjét, majd gyermekét. Az átom ólomként nehezült mindunalas leragadni akaró pilláira. Nem lehet csodálnunk, mert az utóbbi napokban csaknem egy pillanatra sem szunyadhatott el.

Nem kell csodálkozunk, ha most győzedelmekedeti rajta az álom.

Lehajta fejet a szék-támláján pihenő karjára s elszunyadt.

A gyermek látva, hogy anyja nem figyel reá, ujra játszadozni kezdett a zenélő órával.

Az órának halk hangjai mennyei áriákként lebegtek át a kis szoban, melyet a nap arany-sugarai csak hemályosan voltak képesek bevilágítani. Az ablakok tele voltak virágokkal, melyek viz után sóvárogva hajták le fejeiket s il-jatárjuk sem batoita már be annyira a kis szobácskát, mint ezelőtt.

Mindenki szenvedett a házál s a gyermekon kívül, mert is ne szenvedhetek volna a virágok is.

Mig az anya álmadozott, a gyermek egészen felmászott a szekrényre s ott ült a tetején, labait az oldalán lelógatva s barokjára felük, mint a kis gyermekek tenni szokás. Lábai néha-néha megrugták a szék támláját, mire az himbálni kezdett.

E közben a gyermek, csak fel-felhuzta az óra zenélő szerkezetét s hallgatta a mennyei áriákat; gyönyörködött.

Mig a gyermek játszadozott, az atya felnyitá szeméit, melyek már egészen el voltak homályosulva, arca sápadt volt, halványárga kezein, mintha már megletek volna meredve, szétállótak az ujjak, homlokán halálveritek gyöngyözött. Egész lényében küzdeni látszott a halálal; erre mutatnak a kínos vonaglásai s a kebléből sűrűen feltörő sóhajok.

Most, mintha a sieraék zenéjét hallaná zengeni, felemeli fejét vankosairól s kiterjeszti remegő, reszkető karjait, szeméi folyton csak egy pont felé néznek, mintha ott nyílt volna meg számára a mennyég kapuja.

— Hallom, hallom hívő szózatodat... megyek... megyek...

Igy rebegnek hűlő ajkai s mire visszahanyatlik vankosára, megszűnt élni.

A szobában ismét hallottai csend honol. — A gyermek némán bámul atyjára, azután ismét játszik, gyönyörködik az óra zenéjében, miközben lábaival a széket himbálja.

Egy erősebb rugás... a szék nagy robajjal a padlóra zörren.
 Az anya felriad a zajra... legelőször is férjére esik tekintete.
 Zokogásban tör ki, aztán elcsököltja:
 — Meghalt!...
 Ez el ajútan ömlik férje fölé.
 A gyermek elhámul.
 — Mama sir, — mondja részkvétél, de mint hogy a szék eldőlve, te nem szállhat, egy idő múlva ismét elkézd az órával játszani. Gyönyörködik, vidáman hallgatja s míg a zene szól... boldog.

Mily csodálatos jele az isteni gondviselésnek az, hogy a bánkódó nő édes álomba ringató, míg férje a halállal vívott harcokat. Mily fájdalom lett volna az a nőre nézve, ha végig kelle néznie ama küzdést, ama határtalan kínokat, melyeket a szeretett férjének a halál okozott. S vajjon volna-e valaki, aki tagadni merné, hogy jobb volt az így. A nő nének nagyobb lett volna fájdalma s jobban marcangolta volna a az ő keblét, mint haldokló férjét. S ki tudja nem repedt volna-e meg szivecskéje, hogy kövesse férjét a sötét, rideg sírba.
 Midőn férje a ravatalon feküdt már, számtalanszor beszarkozott a kis szobába, mely férje tetemét őrzé, leborult reája, ölelte, — csökölte az érzéketlen, hideg tetemet s míg könyei patkánt ömlöttek szeméből, addig kissé csillapultni érzé fájdalmát s nem érezte annyira a maró kínokat.

Eljöttek a férj ismerősei, s hódolattal tevék le koporsójára szerény, utolsó ajándékukat... a koszorút s hullattak néhány könyecpet koporsója felett. Beszélték barátuk életéről, emlegettek jó tulajdonságait, de hibáit felede mindenki, mert tudis, hogy azt emlegetni most nem illenek.

Eljött az idő.
 A nőnek egészen válnia kellett férjéről.
 A koporsót ki tették az udvarra. A pap megáldá a holtteletet, aztán a gyermekek elkezdék énekelni a bucsuzsót, melynek siralmas, könyeket fakasztó hangjaira elszorult minden érző szív s könyek pergették végig az arcokon.
 A gyászmenet megindult.

A nő kísérté férjét talpig feketében; könnyezett, sirt, de nem őrvongott, nem vitette magát kísérlő karjain, mint oly sokan az özvegygélett nők közül.

Az olyan nők őrvongnek, mint valami örül, sirnak-rinak, rimánkodnak, tördelik összekucsolts kezeiket, de miért? ... azért, hogy lássa a világ, mennyire fáj nekik, hogy férjüket el kell veszteniök, de belső fájdalmat nem éreznek s képmutatás az, mit így cselekesznek.
 E nő nem tartozott eme képmutatók csoportjába, valóban érzett s többet érzett, mint a mit mutatott.

Midőn a gyászmenet a sírhoz ért, megható beszédel tartott a pap, mire ismét megeredt a könyek árja.
 Jó negyed óráig beszélt a pap a halandó ember sorsáról, aztán kimondá az utolsó ament.
 Erre rázengeti újból a bucsuének.
 A nő férje koporsójához lépett, ráborult, kísírta rajta magát, aztán midőn elzengett a bucsuének utolsó accordja is, zokogva lépett félre a koporsó mellől.

Midőn a vívők megragadták a koporsót s a férjét a sírba bocsáták, a nő odalépett a sírhoz s legördíté az első hatot, aztán némán engedett helyet a többi közeledőnek. Nem volt őrvongó, nem kellett megragadni karjait, hogy a sírba ne ugorjék férje után.

Aztán a sírásó bekaparta a sírt s a gyászmenet visszaindult.

A nő gyermekével, legjobb ismerősének karján, zokogva de nem rimánkodva, hagyta el a tetemet s visszatért a szerény lakba, melyből férjét kihozták.

Azon naptól kezdve, melyen férje felett bezárult a sír, a nő szomorú, fájdalmas napokat élt.

Olyannak látta a világot, mint a pusztán vándorló a messze elterülő síkot, melyen nem emelkedik számára semmi, egy dombon kívül, de e domb mindens, ezért nem adná az egész világot.

E nőnek is eme kis domb volt mindene, mely férje sírját jelzi. E dombhoz ment ki minden nap alkonytán a temetőbe gyermekével, a dombnál sírja keserű könyeit s e domb adott neki irt sebjeire, ha meglátogatván, visszatért.

E dombot ápolta, öntözte szüntelen s borostyánnal ülteté be.

Néhány hónap múlva már egészen zöld volt a sír, de nem volt rajta fűszál, nem volt gyom, hanem volt borostyán, örökzöld s illatart lehelő virág.

A sír körül fel volt nyese a gyepek s homokkal volt felhivta a talaj, hogy ki ne zöböljön.

A talaj szürke homokja még jobban feltűnteté a közepén lévő örökzöld sírt s bárki is gyönyörködhetett benne, kinek a szép iránt némi érzéke volt Csak egy hiányzott még a sír körül... a síremlék.

A nő gyűjtötte már erre is a pénzt s csaknem megvonta szájától a legszükségesebb talatot, hogy csak síremlékre kerüljön.

Nemcsakára megett ez is.

Fekete márványból volt az s arany-betűkkel volt rávésve a férj neve s a betűk fölé aranylombu szomorú-fűz hajta le ágait.

Most volt csak igazán szép a férj sírja s ki csak arra ment, nem mondhatott egyebet, mint: — E nő szeretete férjét, mert a sírban is szereti.

Egy év mult el... a gyászév volt ez.

Az özvegy letette az özvegyi fát, mely arcát fedte eddig.

Letette, de ezzel nem mult el a gyász, mert hisz, kik szeretik egymást nem sűrű fátokkal gyászolnak. A fát, csak azoknál gyász, kik könnyen felednek s nagyon jól használhatják arra, hogy mosolygó arcukat alaja rejthetik.

Evek multak el.

Az özvegyet, ki még mindig oly szép volt, mint régen, látogatni kezdték az imádók, de mindenik kéré családost, — mert kosarat cipelhetett csak el.

Hiába fogták körül az özvegyet az imádók s hiába kecsegtették kincseivel, gazdagsággal, nem hallgatott reájuk, visszautasítá őket, mert ő nem kívánt a világon semmi más, csak azt, hogy naponként férje sírjához sétálhasson ki gyermekével s nem volt több célja a világon, mint e kettő: ápolni férje sírját s nevelni gyermekét.

E két célért lemondott minden másról a világon. — Lemondott a kincséről s „nem birhatá rá senki szerelme, hogy elhagyja érte férje nevel,“ kit még a sírban is annyira szeretett.

A kik igazán szeretik egymást, szerelmük örökké tart s még a halál sem változthat rajta semmit.

Közgazdaság.

— **A védoltás lépfene és orbánc el-
 len.** Magyarországon a védoltásokkal legelőször az 1888. évi VII. t. c. foglalkozik. Az illető törvény vonatkozó szakaszaiból bizonyos tartózkodás ri ki, mert akkoriban teljes ismeretlen volt az ily védoltások értéke és határa. Tekintettel az elért eredményekre és arra, hogy a gazdalkodóság körében az érdeklődés a védoltások iránt napról-napra fokozódik, a földmívelésügyi m. kir. miniszter 1889. évi május hó 20-án már azt rendeli, hogy az engedélyt a védoltásokhoz a hatóságok kiadni kötelesek. Az 1890. január 28-án keit rendelet pedig hivatkozással a szerzett tapasztalatokra, a védoltást korlátozó intézkedéseket oda módosítja, hogy a lépfene ellen beoltott állatok csak a beoltást követő 4—4 napon át tekintendők — a lépfene gyanújában állóknak. Erre léteült 1890. évi március hóban a magyar laboratorium (az oltó anyagot termelő intézet) Budapesten. Végre az 1891. június hó 19-én kiadott miniszteri rendelet a sertés orbánc ellen alkalmazott védoltások körül követendő eljárást akként szabályozza, hogy az ily védoltások az állatorvosok előleges engedély beszerzése nélkül végezhetik. Az illetők most már csak a megtörtént oltás idejéről és az oltott állatok számáról kötelesek az I. fokú hatóságoknak jelentést tenni, mi nem egyéb egyszerű formálisanál. — A budapesti „Laboratoire Pasteur-Chamberland“ ez év április havában összesen 220.618 alatrészére szolgáltatott ki oltóanyagot és pedig 145.690 malacz, 57.860 juh, 15.884 szarvas marha és 1184 ló részére, mi ismét összesen 475.372 oltóanyag-adagnak felel meg. Ezt az oltóanyag mennyiséget 577 állatorvos, illetőleg állattenyésztő használta.

Szerkesztői híretek.

M. E. Feltehető sajnáljuk, de nem közölhetjük, mert olv. nálunk az, hogy csak olyan vizsgálomról említsenek meg, melyre meghívót kaptunk.
Légrád. Tudomásunk szerint az adókövető bizottság június hó elején kezd meg Nagy-Kanizsán működését, egyből iránt értesítetni fog.

Szépsétek. Már megint azokat az alapszabályokat kéri? Hisz igen jól tudja, hogy annak az egyesületnek se híre, se hama a téli nagy hó eltemette s a tavaszi szárazság folytán még nem ébredhetett új életre. De most eszünk, tehát van remény. Ha magless nekünk, akkor meg lessz Önnek is.

Csúskortnya. Kérdést intéstünk Fiuméba. Ha megérkezik, levélileg értesítjük.

Utas. Az általunk reklamált vasuti hirdetőmely e hét folyamán kifüggesztve lett, tehát szemé yessen megtakaríthati.

Budapest. Köszönjük a szives megemlékezést, de nem rajtunk mulik, hogy Jókai jubileuma ügyében városunkban még semminemű intézkedés nem történt. A mi hatáskörünkben áll, megfogjuk tenni.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL

Laptulajdonos és kiadó:

Fischer Fülöp

Vasuti menetrend

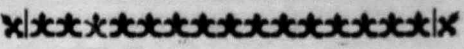
Kanizsa állomás.

Irány	Indulás			Erkezés		
	Kanizsáról	Kanisára		Kanizsára	Kanisáról	
	vonat	óra	perc	vonat	óra	perc
Prágához	sz. v.	5	07 regg.	gy. v.	5	33 regg.
	sz. v.	2	35 d. u.	sz. v.	12	59 d. u.
	gy. v.	12	20 éjjel	sz. v.	11	22 éjjel
Bécs	sz. v.	6	05 regg.	sz. v.	3	42 regg.
	sz. v.	2	20 d. u.	sz. v.	1	34 d. u.
	v. v.	5	15 d. u.	v. v.	8	04 regg.
Bécs	sz. v.	12	45 éjjel	sz. v.	10	15 este
	gy. v.	5	47 regg.	sz. v.	4	10 regg.
	v. v.	6	30 regg.	sz. v.	1	39 d. u.
Budapest	sz. v.	2	— d. u.	v. v.	10	25 este
	sz. v.	12	33 éjjel	gy. v.	12	10 éjjel
	sz. v.	4	57 regg.	sz. v.	1	26 d. u.
Barcs	sz. v.	2	25 d. u.	sz. v.	11	34 éjjel

Nyilttér.*)

Nyerselyem Bantuhákra alkalmas kelméket öltönyöként **10 frt 50 krért** és jobb fajtájukat is valamint fekete-fehér és színes szelyemkelméket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, koczkázott, csikozott, mintázott és damaszott sth. minőségben (ministry 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít: posta-bér és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállító) **sejlyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóra küldetnek *Sejlyezba* címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros *blyeg* ragasztandó. (3)

HIRDETÉSEK.

10411. tk. 892. sz.

Árverési hirdetőmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírre tétetik, hogy Markus János és neje Borsos Katalin karósi lakos végrehajthatóknak — Csordás Bódi végrehajtást szenvedtő karósi lak-s elleni 36 frt eljárás, 6 frt 20 kr. végrehajtás kérelmi, 7 frt 35 kr. előző árverés kérelmi, 4 frt 70 kr. jelenlegi a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területhez tartozó, a karósi 277. sz. tkben I. 358

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerk.

és 769/a hrsz. a végrehajtást szenvedett tulajdonosul felvett a 224 frtra — és az ugyanazon tükben II. 910. és 908/a hrsz. a ugyan annak tulajdonosul felvett a 360 frtra becsült ingatlanok jószágtestenként külön külön

**1893. évi június hó 13-ik napján
d. e. 10 órakor**

Karos községhezánál Varga Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen e'adati fog.

Kikiáltási ár a leunébb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban — a kiküldött kezébe letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint fizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagy-kanizsai kir. törvényszék tükvi osztályánál a Karos község előjáróságánál megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, a kir. trvszék mint telekkönyvi hatóságánál 1893. évi február hó 22-ik napján.

CSESZNAK MIKLÓS
kir. törvényszéki bíró.

369

Első magyar

Gyapjúmosó és bizományi részvény-társaság
Budapest, V. Kárpát utca 9. sz.

A gyapjanyírás közeledtével, a t. c.

gyapjutermelek és gyapjukereskedők figyelmét, 25 év óta fennálló és kitűnő hírnevének örvendő **gyapjumasodánkra** irányítjuk, az idén is minél tömegesebb gyapjuküldemények beküldését kérve.

Szolgálataink igénybevételeit annál is inkább ajánlhatjuk, mert kiűnőnek elismert mosásunk és osztályozásunk által gyors és legjobb értékesítésre vagyunk képesek.

Kimerítő felvilágosítással és programmal kívánatra készséggel szolgálunk. — **Küldemények cégünkhez Budapest Lipótvárosi pályaudvarhoz kérjük címezni.**

Az igazgatóság.

Városi irodánkban (Dohány-u'ca 1.) Neugebauer Gyula urnál felvilágosítások szintén szívesen nyújthatnak. (Utánnyomat nem díjaztatik.)

KÖLCSÖN.

Vidéki vállalatok részvényeire s mindennemű törvényszerű értékpapírokra és sorsjegyekre lehetőleg

az árfolyam teljes értékéig

valamint arany- és ékszer tárgyakra a legmagasabb összegig mérsékelt kamat és discrétio mellett. (363)

A visszafizetés tetszészerinti részletekben teljesíthető.

Krátky J.

report-üzleti irodája

BUDAPESTEN,

VII., Rottenbiller-utca 12. sz.

Vidéki megbízásokra a pénz postafordultával küldetik.

Sarg-féle egészségügyi hatóságilag megvizsgált

KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT
KALODONT

Óva-
kod-
junk
haszná-
ló
csoma-
golás
értékelen
Utdnzo-
toktól! A
legfőbb
körökből
való elime-
résék minden
árb. mellé t
tálálhatók

(a fogak megvédése)
elismert nélkülözhetelen
fogáztisztító szer.
Ílata kíméi s igen
csöször utánadál.
A bef. és külföldön
legkedvesebb erod-
mánynyel használat-
tik. A kálmas csoma-
golás, olcsóság
és használat-
tisztasága követ-
keztében az ud-
var, főnemesség
s az egyenlő
polgári háznál
egyaránt ta-
lálható.
Kapható
minden-
ütt.
ÁRA:
36 kr.

Wasmuth
Tyükszemélyű
az órában.

3x24 óra alatt el-
távolít minden
TYUKSZEMET.

Egy óra ára 60
kr., vidékre 80 kr., be-
küldése mellett bér-
mentve küldetik Ma-
gyarországi főraktár: Budapest, Király-utca
12. Török József gyógyszerháza.

Kapható Nagy-Kanizsán:

Rosenfeld Adolfnál. 370

Egy ügyes felügyelő

(ACQUISITEUR) felvétetik!

Ajánlatok Deutsch és Ehrenfeld
céghez címzendők.

Nagy-Kanizsai Takarékpénztár

Részvény-Társaság

részéről ezennel közhírré tétetik, miként a nála betét-
ként elhelyezve levő tőkék után — a kamatláb

1893. évi július hó elsejétől
kezdve 4%-tólira szállittatik le.

Az igazgatóság.

Klein Testvérek

női divatáru raktára NAGY-KANIZSÁN,

„Dél-Zalai Takarékpénztár“ épület (bazár)

a „KÉK CSILLAGHOZ.“

Feltűnt a „Kék Csillag“ a kanizsai
[bazáron,
Nem is találni hasonlót az egész
[határon;
A szebbnél szebb ruhaszöveket, melyem
[és changeant
Csábítólag mosolyognak rád, bájos
[szép leány.

Híres rumburgi vászon és pompás
[plissier sephir,
Mely után minden asszony és leány
[egyaránt sir.
De sirni és keseregni igazán nagy
[vétek,
Hisz szívesen nyújtanak orvoslást
[Klein Testvérek.

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!

Regedel
SAVANYÚVÍZ

A közbiztonság legbiztosabb eszköze.

Olcsó árak. Leírások ingyen.

Főraktár: Budapest, V., Lipót-körút 21/a.
Igazgatóság: Radein-fürdőben. (Styria.)
Képviselő: Nagy-Kanizsán:
ABEL ALAJOS urnál.

Csak 230 9—
az illető a ki bevásárlásánál a „Horgony”
gyárjegyre ügyelni biztos lehet, hogy nem ka-
pott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller
„Horgonynyal” legjobb eredményt al-
kalmasható eszköz, hátfájalmak, fejfájás, kő-
vény, csípőfájalmak, tagszagadás és megbü-
lések ellen: gyakran már egy bedörzsölés ele-
gendő a fájdalom enyhítésére. Minden üveg
a gyárjeggyel a

„Horgonynyal”
el van látva és ez után könnyen felismer-
hető. Mithogy ezen kitűző házisszer majdnem
minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és
1 frt 30 kros üvegekben kapható, mindenki-
által beszerezhető, Csak a Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
valódi.

KLYTHIA ZSIR HAJPOR

a bőr szépítésére és puhoítására,
legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó hajpor,
— fehér, rózsaszín. és sárga —
— vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

325

Elismerő levelek következő urnóktól:

- Welter Sarolta, cs. kir. ndv. színésznő Bécs.
- Beeth Lola, cs. kir. ndv. opera énekesnő Bécs.
- Schläger Antonia, cs. kir. opera énekesnő Bécs.
- Pálmay Ilka, színésznő a cs. kir. szab. színháznál Bécsben.
- Odilon Helena, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
- van Dyck Ernő cs. kir. ndv. opera énekes Bécsben, stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.,

— Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldetik. —

**Kapható a legtöbb illatszer-, gyógyszer keres-
kedésben és gyógyszerárban.**

Tauszig Goullieb
Snom öltözéki
szappan és illatszer-
gyáros.
Főraktár:
BÉCS, L. Wollzeile 2.

KOHN L. LAJOS

női és uri divatárú raktára Nagy-Kanizsán az „Arany
Korona” szálloda átellenében.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a következő cikkekben:

Férfi ingek, sima, szegélyes és himzett mellet, gallérok és kézelők.
Legdivatosabb **nyakkendők**.

Legkínálóbb gyártmányu **turista ingek** u. m. satin selyem, zephir és trikott. — *Nagy választék a legújabb ruhadíszekben.* — Mellfűzők, legyezők, férfi- és női zsebkendők, eső- és napernyők, kötött harisnyák: nők, férfiak és gyermekek részére.

Igen izléeses és czélszerű kézimunkák előnyomca és megkezdve: u. m. tálcakendők, asztalfutók, dísztüdő közők, óratartók, gallér-, kézelő és nyakkendő dobozok, ujság- és kefe-tartók.

Fürdő-ruhák és fürdő-kalapok. — Bel- és külföldi illatszerék.

Legfinomabb csipkék és szallagok.

**Valódi Hausschild-pamut és legjobb czérna-
és selyem-keztük.**

— Jutányos árak! —

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Férfi kelengyék elvállaltatnak.

Férfi kelengyék elvállaltatnak.

Végeladás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy Nagy-Kanizsán a vá-
rosház-utczában levő

üveg- és porcellán-kereskedésemmel

végleg felhagyok, miért is Nagy-Kanizsa város tanácsának 4222-93. sz. a. kiadott enge-
délye alapján rövid időn át

végeladást tartok!

Üzletemben ennek folytán porcellán és üvegaruk, tükrök, keretek, álló- és függő-lám-
pák és minden a szakmába vágó tárgyak a legszebb kivitelben jóval a gyári árakon alól
el fognak adatni. — Tömeges látogatásért esedezik

Nagy-Kanizsán, 1893. május hó 18-án.

SCHIFFER VILMOS FIA.